

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 535.

מצבת קודש

הוא

זכרון צדיקים הנקרא בית יעקב.

ספר זכרון לכל גאוני וגדולי ישראל אדירי התורה אשר למשמרת לפני
 ה' בבית מועד לכל חי העתיק יומין פה עיר לכוב ובהם רבים מצאצאי
 יונה הנביא ע"ה עם הערות נפלאות ע"פי ספרי שו"ת הנותנות אור נוגה
 על תולדות הגאונים ההם והמפיצות אור בהיר על קורות חייהם וחן ערכם
 ותולדות רבינו הגאון בעל הסמ"ע ותולדות שאר גאוני ישראל ותוספות
 רביעי בקודש מאת גאוני ואדירי שרי התורה הנמצאים מחדש גם נוסף כעת
 הפיוט הנפלא מכונה שיר גאולה עם פירושו הנחמד אשר יסד הגאון
 רבינו יצחק הלוי ז"ל אחי רבינו הגאון בעל טו"ז עת הופרה בחסד
 עליון עצת אוריניו אשר יזמו לחלל כבוד הבהכ"נ תו"ה פה לכוב עם
 הערות יקרות הנוספות כעת.

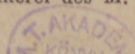
לא לאור ע"י הרב החריף המופלג צנן של קדושים נו"ה **גבריאל**
 בן הגאון הגדול הלדיק נו"ה ר"ר **נפתלי הירץ** זל"ה ר"א צ"ד
 ומוגיד ונשרים פה לכוב יע"א.

הכנסת הספר לנעשה הלדקה לחסוף עיוני ספוני קודש
 ונצות הגאונים אשר עודם שקועים בלחץ:

Mazeweth Kodesch.

Verlag von Gawril Sochestow.

Aus der Landesdruckerei des M. F. Poremba in Lemberg 1869.

מכתב עוז

מאת אדונינו מורינו ורבינו הרב הגאון רבשבעה"ג מופת
הדור נזר ישראל וכתרו כקש"ת מוה' יוסף שאול
הלוי נ"י ה' עליו יחי' האב"ד דפה לבוב והגליל אשר
בו יפאר ידי המחבר המוציא לאור המחברת הלז וגם זכר
עשה לנשמת השר הגביר נזר ישראל מוה' יעקב בן
השר הטפסר הצדיק מוה' מאיר מבית ראמשירד
מפאריז אשר נאסף אל עמו ביום א' ר"ח כסלו תרכ"ט
אשר על שמו השתור נקרא המחברת הלזה בית יעקב .

בן צל אלי הרב המופלג החריף נ"י גבריאל בהגאון הלידיק החריף מוה'
נפתלי הירץ זללה"ה סימסמאז ראב"ד וני"ו וני"ץ דפה העירה צתוך העיר
והנה הקרה הסם לפניו עוד ונצות גאוני ישראל אדירי התורה אשר הארץ
האירה ונכודם ואחד ונהם הגאון הגדול נ"י אברהם היילפרין ראב"ד דק"ק לבוב
שהי' בן הגאון החסיד צעל זכרון ונשה גיטו של זקני הנהרש"א ז"ל וגם הגאון
מוה' דוד עלקיש ז"ל הנוחזר צשו"ת ונשאת צנינין . וגם הגאון נ"י נתתי'
פאלקירי ז"ל אשר הסכים על סידור טער השונים להגאון השל"ה ז"ל ועוד
שאר גאוניס . גם זכר עשה לנשמת הרב השר וטפסר גביר לאחיו נזר ישראל
והדרו אשר צכודו כתייגר מוה' יעקב ראמשירד ז"ל ונפאריז . אשר הוא אחד
והאחים הנעיניס הגבירים הנפורסניס אהבי צית ישראל וכל ונגמתם היא
לפאר ולהלל זרע יעקב וכונה דברים טובים אשר הפרה והרצה פאורות גדולים
ורנניס וננעי יעקב ילא לעשות צים דלים צפאריז וגם צירושלים תוצ"צ עשה
צית החפשיית וגם צהכ"ג יהי זכרו ונצורך יחוקן עפרות קצרו עד צא הסהן לאוריס
ותוניס את כל אלה הסיף וקיבץ הרב עוהר"ג הג"ל ויסיס זכרון לאצני קודש .
אשר הליקיס הגאוניס האלה שוכני עפר זכותם יגן עלינו וינלינו טוב צעדינו
ע"כ ונליה לקחת ונאחו ספרו צכסף ונלא . ותהי זאת סכרו וחלף עונלו דברי
אלה לכבוד הגאוניס שרי התורה ז"ל .

יום א' ר"ח אייר תרכ"ט לפ"ק לבוב :

הלעיר יוסף שאול הלוי נאטעהאסן חונה פה"ק לבוב והגליל .

Dem
verewigten Andenken des hochverehrten
Menschenfreundes dem eifrigen Beförderer
der Interessen des Judenthums

Herrn Baron

JAMES VON ROTHSCHILD

Ritter des Grosskreuzes der Ehrenlegion,

in dankbarer Verehrung gewidmet

von

Herausgeber.

Dem

verewigten Andenken des hochverehrten
Menschenfreundes dem eifrigen Heförderer
der Interessen des Judentums

Herrn Baron

JAMES VON ROTHSCHILD

Hilfer des Grossherzogs der Rheinprovinz

in dankbarer Verbundung gewidmet

von

Verleger.

מספר תמרורים

הנוצרת יהולכת לפניכם הנקרא **בית יעקב** הוא לזכר
כשנות השך העפסר מזר ישראל וכתרו ליהודים ה"י אורו גדול
ליהודים כס"ת ונו"ה יעקב צהלדיק השך הקלין צישראל ונו"ה
נוחיר ונצית ראע שילד יהיה כועס ה' עליו וכלל שדי יתלונן
יהיה זכרם לצרכה .
אשר כעדר ונחתנו ציוס א' ר"ח כסלו תרכ"ט צע"ו פאריו .

עליו קוקן צוור כפס וכוונר עליו הקיכה אשר קוקן דוד על
אזכר הלל תדעו כי שר וגדול כפל היום הזה צישראל .
(שמואל צ' קפיטיל ג' פסוק ל"ט) .

והנה בנחצוקן על הנוחור הנוקסה ונדוע כפל הדצר כלל לורך
ואונר ויילת היום דה"י די שיאונר כי כפל שר וגדול צישראל כלל ויילת
היום דידענו כי ה"י היום הזה ולא צונן אחר אך צהצין צינה על
וואונר אלישע (וולכים צ' צ') שנאונר ויהי צהעלות ה' את אליהו וגו'
וילאו צני הנציאים וגו' אל אלישע ויאונרו אליו הירעת כי היום ה'
לוקח את אדוניך ונעל ראשך ויאונר גם אני ידעתי החשו וכן שנו
צני הנציאים אשר ציריחו וגו' וכה ענה להם ויש להפליא על שאלת
צני הנציאים גו' הירעת גו' האם חסצו את אלישע נופל ונהם צנודרגת
הנצוזה עד שהיו ונקופקים צו אם יודע כוונתם וכן חסוצתם להם
גם אני ידעתי החשו וורה היותם לודקים צהסתפקות שהרי חסיצ להם
גם אני ידעתי וזה הלסון יעיד כי לא הוזה לצדם יודעים אזל גם
הוא יודע וזה לריך ציאור והיעצ אשר דצר האיש האלתי האר"י ז"ל
(הוצא דצרי) צספר לפכת פענח להגאון ונהר"י ונוראני פ' הלל
סהגאון הזה שונע עת הספיד • הגאון הנוקצבל האר"י ז"ל לנוהר"ס
קורדצרי ז"ל צעל פרדס רינוונים והוצא דצריו צס' חכס לצי על
שאלה שפתחו התרגולת ולא ונלאו צה לצ שהרעיש צשאלה זו כל
חכוני הדור והציא רח"ה ונהוואונר הלז ע"ס) ואונר כי הנציא הגדול
וואחיו אשר יולק על ראשו שונן השפע הנצוה"י ולו ונולקות לכציאים
אשר יליקו וי"ס על ידו דנויונו כונו הלז של אדם צין האיזרים כי הלז
אשר

מספר תמרורים

אשר נזכרו תולדות חיים ויחלק שלל החיים לאגפיו הן הנה חיצונית וגידיו
של אדם כל הקרצ הקרצ והאצרים אל ונשכן הלצ יוקדם לו השגת
החיים ויאחר אללו הסתלקות החיים צעת ונות האדם כי הרגלים אשר
הנה נורחקים וון הלצ בקלה האחרון יתאחרו הכוחות ההרגשות לצוא
עליהם צערך צואם אל שאר האיברים הקרוצים אל הלצ אלצ זהגיע
נות האדם ופקודתו יונהרו הרגלים לנות קודם לכל האצרים והיינו כי
כח החיובי צהתחילו להסתלק ומהי יקדים הסתלקותו והאיברים
הרחוקים ונוקור החיים ואח"כ הלוך הקרצ הקרצ עד כי נגע אל לצו
שהוא נוקור החיים כן הנציח הקדוש וכן העם הנותלונכים צלילו הזה
כי השפע הנצואי יושג לכל צני הכיאים על ידו אלצ בקידום ואיחור
כי הקרצ הקרצ ישיג קודם והרחוק אח"כ . ולעונת זה צהחל רוח
ה' להסתלק ונוקורו והוא הנציח אשר הוקם על ירגיש הרחוק הסתלקותו
ערם ישיגו הקרוצ ולזה העיזו אשר דצרו צני הנציחים צשאלם. את
אלישע הידעת כי היום לוקח אדוכיך ונעל ראשיך כוונתם אכחנו
הרחוקים ונאליהו שהוא נוקור הנצואה ונוקוס חיות כצו הרגשנו התחלות
הסתלקות הנצואה כונו שורגיש הרגל העדר כח החיובי קודם לכל
האיברים הקרוצים אלצ אתה אלישע שאתה קרוצ לאליהו ונוקור
הנצואה אפשר שיעדיין איך נורגיש וע"ז השיצ גם אנכי ידעתי ע"כ
דעתו לא לשונו (הציח ג"כ הרי"ף) נציחים ראשונים וזה חונר עוד
צהסתלק אצנר ער לצח ישראל שכל ישראל לריכים אליו צכל עת וצכל
רגע דזה ההרגשה היא תיכף ולא לאחר זון לכן חונר הלח תדעו
היום תיכף ונייד כי נפל ער וגדול צישראל אשר כל ישראל לריכים
אליו צכל עת ונכון) וכן אחי חונר על העדרו של השר הלדיק כזר ישראל
וזה יעקב ראע ש י ל ד ז"ל אשר כל צית ישראל נשען עליו וחונר
אחי עליו כדצרי הארצעה הזקנים צהקפדם על צני ר' ישועאל וזה
כדצ ואצוהו קלח עשו אלח ונלוה אחת כאונר עליהם וכל צית ישראל
יצכו את השריפה וגוי וכיולח צזה השלושה האחרים הנוכחיים שם צניו
של רצי עאכ"ו (ונועד קטן כ"ח ע"צ) כי אכחנו ציונינו אלה קושרים
ווספד על כל קלין וסיע אשר עוצ עשה צענויו הנלקח ונאחמו הלח
חוצה צצעתחיים עלינו להחאל ולשפוך דועות על השר הרס והנכח הזה
אשר

מספר תמרורים

אשר אין קץ לעשרו ורצ גדולתו ואוהב צית ישראל. והעושר והגדולה
עוודי יבין וזענו הם אשר כל צית ישראל כשען עליהם צארלות העוים
גלולי כסף ועוודי זהב הם הנוכין והקעד לנו צארלות פזורינו הנושפחה
הנוסילאה הזאת ונשפחה ר א ט פ י ל ד היחידה והעליונה בכל נושכנות
יעקב ונחקה ונופלנו היא לזרע יהודה על פני כל כנפות הארץ צרדת
איש עשיר ונוכסיו אל וני יפנה לעזרה הלח אך לצית ר א ט פ י ל ד
כי תלח אש ונולחא עיר ואם צישראל לוני יוקו ליטע לשרי ר א ט
פ י ל ד אם תאמר אחת קהלות יעקב לצנות צית לה' ואין לאל ידה
זרוע וני תאוולכה הלח אך זרוע צני ר א ט פ י ל ד כי יאכחו צני
אל חי תחת יד נוגסיהם צארץ אכזריה יד וני תליס יד קגני ר א ט
פ י ל ד כאלה וכאלה ינהרו אליהם יום יום ונארצע פיות תצל. כל
אוולל ודורש ישע והם צחקדם ישפיעו לכל אחד שרציו הזהב וכגסם
יורה ארץ ישציעו גם איש גם קהל ועדה שפע טצע רלון הצית הכאדר
הלזה אדר היקר הוא לנו צצת עין ישורון ונטונת רוח אפו צני הנושפחה
היקרה הזאת ונלחי רחמים הם לפנינו נזר הקודש לראשינו ואור נוגה
לכל נודרך כף רגלינו וצהפקד אחד ונאלופי יהודה חלה לח לנשפחתו
לח לצרותיו לצד אצד כי אם לכל זרע יוסף ואפרים לכל צני ירושלים
וכל שארית הגולה הקריצה את העולה לכן על כל איש ואיש נוישראל
לומר צצני על אשר הגדול הזה אשר כאצד לנו כי וני יוכל לנכות
גודל ונוספר החקדים הרצים אשר עשה עם רצצות אכסים הלח צינוים
אשר התהלך על פני האדונה רבו ונפעלותיו הטובים לצלי חקר וצרוחו
הנדיצה הנוטיר גשוני רצצות לצלי ספורות וגם עם חצרותינו ונקיני
ונופר אצני קודש הטיצ צכל פעם ופעם והזיל כטל נדצת לצו היקר
ע"י כאונן ציתו איש צריתו הרצ החכם הכהן הגדול ונאחיו איש
חונדות יקר רוח רצ צצנות נסיח דארעא קדישא וויה' **אברהם**
הכהן הנוככה צסם הכבוד והתפארת דאקטר
אלבערט כהן כ"י ה' עלי' יחיה ועלינו להרצות
האחייה ואחייה על אשר היקר הזה כי עלה השוניונה ואינינו. אך
זה יחוננו כי הכיח אחריו זרע צרוכי ה' זרע קודש הנוולחים ונקום
אצותם וגם הלדק איזור ונתנם הלח הונה השרים הסגנים הקלינים
החכמים

מספר תמרורים

החכמים המודעים לשם ולתהילה כבוד שום חגוסטוף והשני כבוד שמו **אירפאנוס**. ה' עליהם יחיה ויהיה לבן אדרת צישראל ויגון שום לשם ולתפארת.

ההי כא נפש האדם הגדול הזה בענקים ונלאך ונליץ לנו צמורוני סחקים פלכות יהודה ושמוננות ירושלים להקים והרופא לשצורי לצ ונחצט כל תוגה יוחה דנועות ונעל פני צניו הקלינים השקרים הצוכים צלי הפיגה ונעדן גן האלהים ונקור הצרכה יצוא לרי לאצלם ונסו יגון ואנחה עוד יוצו צטיצה דשן ורענן והיתה נוכחת כבודו תחת לל ככפי הסכינה ויקויים ונאמר הכציה ישעי' (קפיטיל כ"ח ח) והלך לפניך לדקך כבוד ה' יאסף.

הן תוי רגסי לצבי לשר וגדול צישראל כי צא שנסו צמורס כשנתו צארן צרכתו חוהצ כאונן להצית הגדול ר א ט ט י ל ד המוליא לאור הנחצרת ונלצת קודש הנקרח צית יעקב לצכרון השר הלדיק נוי יעקב זלללה"ה ונצית ר א ט ט י ל ד.

ג צ ר י א ל ק א ח ס ט א צ צ הגאון הגדול קדוש עליון הנפורסי' צכל העולם צחורתו וצירחתו ווה' כ פ ת ל י ה י ר צ ר א צ ד ונ"ץ דפת לצוצ.

מכתבים מגאני הדור

מכתב הרב הגאון הגדול מאור הגולה המבקר היקר כקש"ת מוה' **צבי הירש היות** זלה"ה האב"ד דק"ק זאלקווא והגליל ובק"ק קאליש במדינת פולין אשר כתב עלי. עת התחלתי לעשות שם לבאוני ושורי התורה ז"ל השוכנים פה.

את ה"ה הרצ הנופלב החריף ובקי השלם ווה' ג צ ר י א ל כ"י צן לאותו לדק ה"ה הרצ הגאון האוניתי ווה' כ פ ת ל י ה י ר צ זל"ל סהיה ר"אצ"ד ונורה לדק צק"ק לצוצ תוך לעיר הכרתיו ונאז ועכסיו ציותר צעת סהענודתיו על כור הצחינה ותהיתי על קנקנו ונולאתיו לצצו כאונן לה' ולתורתו רצ חילו לאורייתא לונד ושכס הרצה יודע לפלפל צקצרח ישרה קולע אל הסערה ועושה ליאים ופרחים לתורה

מכתבים מגאוני הדור

לתורה ועוסק כעת לסקר ספרי דבי רב הוה ספרי של חווי הגאון
הנפורקים צישראל ווה' ילחק זלללה"ה חצ"ד דק"ק קאונצר והגליל
וגם ונליצ יד וסס להגאונים אדירי וטרי התורה השוכנים צעיר לצוז
וייטר כוחו וחילו ונפטי צטחה צהרצ חריף ווה' ג צ ר י ח ל הכ"ל
כי כאשר יסצ צטלות וצונחות טאכנות על התורה והעצודה אזי
יתגדל טונו ותורתו ויהיה רצ גדול נורה הוראה צישראל ולראי צחתי
עה"ח יוס ח' פי' צלק תר"צ זאלקווח ל צ י ה י ר ט ח י ו ת חונס
פה"ק הכ"ל והגליל

ונכתצ הרצ הגאון הגדול נופת הדור כקס"ת ווה' טו ע ו ן
סופר כ"י צהגאון רצצכצה"ג ווהר"ר ווסה סופר זל"ל צעל
חתם סופר האצדק"ק קראקא והגליל אשר כתצ עת הייתי דורט
צק"ק קראקא צכל צתי ככסיות וצתי נדרשות יהי נועס ה' עלי
וועטה ידי כונכה .

יערצ כא חין ונלילתי צעד ה"ה הרצ הנופלג חריף ווה'
ג צ ר י ח ל ס ו ח ס ע ג א צ כ"י צהרצ הגאון העוקן הנפורקים ווה'
כ פ ת ל י ה י ר ן ז ל"ל ר א צ"ד וו"ץ צק"ק לצוז יע"א

ג צ ר י ח ל צטתיים כאה דורט ונאה ווקיים אשרי כל התוונכו
ונוסייעו ונוקרו צקצר פנים יפות כל הנוכצד את התורה יהיה גופו
ונוצוד צעיני חלקים וחדס ראויה לקרצ לו הנייתח צדרך כצוד לקנות
ונונו ספרו הכחוווד וולצת קודט אשר הליצ ליונים והעיר צצקילות ווהוד
טו"ת לקדושים אשר צארץ הוה גאונים וטרי התורה ונומחתם כצוד
צחולר החיים אשר צק"ק לצוז זכותם יגן עלינו והי' וועטה חלדקה
טלום וצרכה ונחלתי הוערכה הכ"ד פה ק"ק קראקא .

יוס ד' אשרו חג הפסח תרכ"ח לונען יעצ לך ולצביק אחריק
לפ"ק הצחעה"ח הק' טו ע ו ן צהגאון ווהרונ"ס זלללה"ה

מכתב עז

מכבוד ידידי הרב הגאון המפורסם המעוטר בעדי זהב (נמלח אדונינו
הנולד י"ה) על עוצם חכמתו כקש"ת מוה' **יעקב יצחק יומטעש**
בעמ"ח ספר אהלי יעקב ומקראי קודש יושב בשבת תחכמוני
ומרביץ תורה וראש לחבורתינו מקימי מעפר אבני קודש .

ברגש לז . הכני זה צנוכהזי זה . להודיע שיוכל כעת ונתחת
ונכצט הדפוס . ספר וולצות קדש חלק רביעי הנוצעים וידי הרב
החריף זקן של קדושים ווהר"ר גבריאל סובסטאז כי זהרז הגאון
הנוצקה ווהר"ר הירץ סובסטאז זללה"ה ראז"ד וונו"ץ זקהילתינו
ת"ה ונאשר שאלתוחי גזרז וכזר כודע צפועל כפיו אשר ערה ועשה
להוליא וולצות הגאונים כ"ע (הסוכנים פה צצית החיים היסן)
ונצין רגזי חול ולהעמידם על הלס לזל יהי כדרסו וני רגל ויונשחם
צטער לווען יהי כרחים לעין עוזר וכקרחים וופי כל . אף שלח ידו
צקדושי ארץ לקצץ הכפזרות . וחזרם צחצור אחד . וחקקס צעט
צרזל ועופרת להיות עוונדת לעד . וצכל כרץ וכרץ שהוליא לאור
הוסף חוונן להגדיל ונלחכתו ונלחכת שוים הן צהוספת שם הגאונים
אף זו הופיע עליהם זוהר חכונתם להראות יקרת תורתם צאזו זונן
חיו ועס נוי לחונו ציוס קרצ צונלחונת התורה דצר דצור על אופכיו
ונלוקט ונספרי שו"ת והוסף נופך ונשלו ג"כ וחי" לו היום לנלחכה
צצדי חונד ווקוס שוככי הגאונים כ"ע והלילה לונשנור לעצור צשו"ת
ולחציא דצריהם לווען יהי דוצצות צקצר כדע שגם הצצור זה יהי
רביעי צקודש ולא יהי נופל ונהקדונוים .

ואנכי לא צחתי להלל ונעקיו כי כל איש יודע וכל לז ונצין יצין
צלדקות עשה עם החיים וכל חכמי עירנו יודעים שונחוצים להחזיק לו
עוצה עצור העטרה שטער עירנו צהראות שונני אז היתה ק"ק - לצוצ
כרכא דכולא צי ונכי פרכי רק לזה צחתי להחזיק עוצה להנחזיקים
צחצורה זו ועלי לצצח וליתן תודה לרצח דעונח ונדצירכא דאונותא הוא
כהי ה"ה הסר והטפסר כזר ישראל גדול ליהודים ווהר"ר
יעקב באראן ראשילד זללה"ה .

סצעודו צחיים חיותו ונלחח ונלחח זו חן צעיקיו וצכל עת שלח
לידי צחאלעונו ידידי הרב החכם הגדול ווהר"ר אצרהס כהן כי

מכתב עוז

השורה טיה"י צידי להחזיק ידי עושי הנולחכה לחפש גמי לדיקים
וגאונים העונוכים בצית החיים היסן פה ואף אחרי שהרצו השר ווהר"ר
יעקב ראמשילד זללה"ה הלך לנווחחו ושקן לן חיים והלך
לעולמו זכרון החצורה זח צנוזכרת .

לזאת אמרנו שכולר תאנה יחכל פרי' וגמרנו לככות ספר זה בית
יעקב לזענן יהי' עם השר הכדי' זללה"ה הכ"ל לנוזכרת עולם וידעו
אחצ"י זכל נוזשבותיהם כי הכי קרא טונו צית יעקב הלוח את הזכורה
צוולה הלזו לקח לעלמו כי הוא הי' הראשון לפזר ונודצת לזו הטוב
להולוה . לכן אכחו נותנין לו את זרכתינו ועתה וואשר שהשר
הכ"ל יראה טוב צג"ע ויסנוח צעוולו וצחצורת לדיקים וגאונים ירח
כדע טצניו ה"ה השרים כצוד טנוס אגוסטיף והשי אילפאנוס כ"י :

וצבותיו ויו"ח ושאריו קרוביו וניודעיו יתנוכו צימין לדקס את
החצורה הזאת וצדרך שדרך השר הכ"ל גם הם ידרכו כי דרך הקודש
הוא ועתה עתה הוא צרוך ד' הרצ החכם הגדול וי' אברהם כהן
כ"י ונכונה דאדקטור אל צערנו כהן גם עליך אריק זרכתי כי נידו
היתה לי זאת וכצודו נעפל וניי אז לעושי וולה לכן גם כעת אדע
שכצודו צל יעוצו וולהיות כלה עוולו והי' הכהן כלה עדי כגונו ראת כל .
וצכלל הצרך את כל נוי טעשה ויעשה טובה להועיל לקרוח לנפשות
לדיקים דרור טיודע כחם ואונס ונוקם ונשכנס צצית החיים כי זה
כל האדם ונקוה כי כל נוי טיתן ידו צזה יחצרך וואל הווערכה וכות
הלדיקים והגאונים יעוודו לו להיות לו ונחקה וזרם העת ויכלל ווכל
לה ולוקה עזדכס חותם פה לצוז יום ה' לקדר זה הדבר אשר לוח
ד' חעשו וירח אליכס כצוד ד' .

כ"צ לזוז"י תרכ"ט לפ"ק יעקב ילחק יוטעס .

הקדמת המוציא לאור

בדברים הוצאין מן הלב .

צנווחת כפס וקידת ארץ אפים הנה זח פעס עתה להדר
כצודכס אלופי ישראל היקרים צוונחה אשר צזיעת אפי נפחתי ורציתי
הוא החוצרת הלז ונצבת קודש עם ההערות מקרות ונפלאות עפ"י ונשא
וניתן

הקדמת המוציא לאור

ווחן של הלכה ונספרי טו"ת הקדמונים ונפורטים וסאר ספרים אשר
ציגיעה גדולה הרחתי לדעת דורשי התורה וחוקרי קדמוניות צאיזה זון
הי' ועם נוי נלחנו ונלחנות התורה ציוס קרצ והרחתי לדעת גודל
כוחם וחילם לאורייתא ומה אירע צזוניתם הכל כאשר י"ד ה' השכיב
עלי והוספתי כופך ונשלי להצין דצריהם ולצרר כל דצר ודצר צצאר
היעצ וגם ונספד תנוררים על מות הסר הגדול נזר ישראל ומה
י עק צ וצית ר א ט י ל ד זל"ל צטנה הזו ציוס א' ר"ח כסליו וחתם
צחכונתכם תציו עולם העוול והיגיע' אשר הי' לי דצר הזה יגיעת נפש
ויגיעת צטר כי ונלצר העוול הרצ אשר לי צכל ונלצה ופעוים רצות
נלחלתי לאונן כל חיל רעיוני אשר לי צכל ליון ונלצה אחת ולהעניק
עיון צה יתר ונצונסא ווחן של הלכה יען נסחתו האותיות ונסתצטו
ונזוקן ולח נחתי עד אשר הולחתי על פי טקול הדעת והסצרר אח
הדצר לאונתו . ונלצר זה גס עצודת הגוף לי קסה וכצדה ונאוד כי
נערתי אח חלכי ועוודתי על הפועלים יוס יוס צתוך רפס וטיט לצל
יסחיתו הליוכים יתר צעת יסודו העפר והעטצ ונעליהם ומה גס ציוני
הקיץ אשר הרצה הגסם להסחית עד כלה וגם החיפוש צטו"ת וספרים
והחקירה העלוונה צו לחסוך עוונתי ונלצות רצות הכציר עלי אכפו
עד ונאוד אך כל אלה כאין צעייני צטווי על הלצ גודל החסד אשר אחי
עוטה צזה עם הנתיים ועם החיים דורשי חקרי קדמוניות לזאת טט
ורחצ לצצי צחזותי כרם הי' לצחות הלזה לפני וכוונתי כל איש יהודה
יסנח על הונחה היקרה הזאת אשר הצחתי לפניכם אולם עוד ונלחה
רצה לפני כי ונספר הנלצות אשר הצחתי כטלוט ונאות בגאוני וסרי
התורה אך לנלער הוא לנוול אלה החצוטים עוד צטוויין וגלי כלים עליהם
צית החיים היסן אשר לנו גדול ורחצ ידים יתר ונכל צית החיים .
וודת היקפו איזה חלפים גרווידי והנלצות הכלואים צארץ עוד והנפולים
ע"פ טטחו רצים ועלווים ונאד כי כל חכר הי' ליער לוונח עלים רוצ
האצכים יררו לונעווקי האדונה ונרוצ יוים וסרטי אלוכים רוים סציוס
יקוצצו ולגלות פכי הלוט וון ונסחרי קדם האלה נחוץ עצודה רצה
וספעת כסף אין קץ צכל זאת חלילה לנו לטוויין יד צללחת
כי כל הרואה חלקת הסדה יודה אשר לו ונספט הצבורה לה צזון וסרת
ונאות

הקדמת המוציא לאור

ונאות רבות חלפו עליי ואין ספק כי כנאלחו גאוניס רבים וכצירים
אין חקר צקרה ותועלת רבה תלומח לנו זלאת חור על פני התעלומה
הזאת. ולא לכבוד יהי לנו אם לא נוהר להליל הסגולות היקרות האלה
ונולתעות הזונן וזאת לטפה יתר יהיה אם חטיף חונרים אשר ילמיח
לקורת ישראל וזה.

אך אחת אדברה להראות לחלופי ישראל גודל התועלת לחוקרי
קדמוניות אספר לפניכם ונעשה כפלא אשר כדומן פה צצית החיים היסן
ציוס אי פרשת לך ה' לחודש זול תרכ"ז פה לצובה הנה חכמי המולח
לאור אשר הקדשתי עתותי חיי לחדירי ושרי התורה טכצר ונתו
להקים וולצותיהם ווערות עפר לנקותם וורפם וחליר אשר עלו צם
נורו ציוס ולחרות ליוניהם צספר לנזכרת עולם צעצרי על פני חלר
המות היסן פה לצוב וולחתי את וולצת רצינו הגדול הגאון צעל הסמו"ע
דחיה וכופלת וכזר הכבוד אשר עליה הוא אצן הראשה וולח צקיעים
וכצצר לרסיסים ויעעתי כועיל קחאה להקים טם הלדיק על נחלתו
ואדוכינו נורינו ורצינו הרצ הגאון רצטכצה"ג כקט"ח וויה' יוסף שאור
הלוי כי נאטהגואהן האצ"ד דפה והגליל ועס ידידי הגאון הנופורסיס
וויה' יעקב יוטעש"י כי וצעוולי עס יסועתם ועזר עוד כדצי לצ עלה
צדי לעקות את אצן הראשה ולהריונה ונעפרה ולעקות חדשה תחת
הכצצרת צקוונתה ולציונה ונעקלה ארצעה עטר ככר ועלי חרותה כל
הדצרים אשר הי' צראסונה גם הוולצה צעלונה אשר טשה וארצעים וחלי
ככר ונעקלה הוקונה צוולותי על ווכוכה יותר ווחוויסיס חכסיס אשר
התכדצו לעצור צזה עצודת הקודש וכאשר פתחו את הקצר וולחנו בגולת
איס האלהים רצינו הגדול צעל הסמו"ע זל"ל תנוינה וסליונה כיוס הולדה
ויהי לכס כי עצרו יותר ונשתי ונאות ווחוויסיס ושתים טנה ונחת
ונוחתו צאדונה קודש הזאת ויהי ציוס הראשון חונטה לירח זול תרכ"ז
כהרו הונוכים ישרי לצ יקירי העדה וגדולים חל צית העולומים היסן
ויהי לקהל גדול וכאשר הכיפו לעיניהם אצן הראשה החדשה ויסיווהו
כתר וולכות צראש וולצת גאון עוזיו צעל הסמו"ע זל"ל דרש הרצ הגאון
רצטכצה"ג ונפת דורינו האצ"ד דפה דרטה טוזה על הענין הזה
ואחריו קס הרצ הגאון הגדול וויה' יעקב יוטעש"י וידרוש חונרי ספר
אחרי

הקדמת המוציא לאור

אחרי הסניע הס"ץ הוד קולו צתפילת אל ונלא רחמים לכסות האיש
האלהים הגאון צעל הסניע וצנו הגאון ז"ל וככלות כל אלה סצ כל
הקהל לצתיהם צחדות ה' ושונחת קודש ע"כ .

זוכר עולם יהיה צדיק *

דרוש אשר דרש כבוד אדמו"ר הרב הגאון המובהק רשכבה"ג מרן
יוסף שאור הלוי נאטהאנזאהן נ"י , האב"ד דפה
והגליל , על תקון מצבת קדש רבינו בעל הסמ"ע זצ"ל ,
ביום א' לך ה' מרחשון תרכ"ו .

ויאמר : ונה הליון הלז אשר חכי רואה . ויאמרו אליו חכמי
העיר : הקצר איש אלהים (ו"צ כ"ג) נורו ורצותי . השאלה הזאת
אשאל גם חכי : ונה הליון הלז . והווענה היא : הקצר איש אלהים .
ולצאר השאלה והתשובה כראה ע"פ ו"ס ויקצרו אוחו צגצול כחלו
צתונת קרח אשר צהר אפרים ונלפון להר געש (יהושע כ"ד) ורס"י
כתצ ולהלן כתיצ צתונת חרם . ע"ס טהענוידו תוונת חונה עלקצרו
זהו טהענויד החונה . והכוונה לעכ"ד דהכה צס"ס (צ"צ ע"ה) אונרו
פכי ונסה כפכי חונה פכי יהושע כפכי לצנה , זקיים טצאוחו דור אונרו
אוי לה לאותה צוטה . צאור הדצרים עפ"י ו"ס וורגליות טוזה היתה
תלויה צלוארו טל אצרהס אציו ותלאו צבלגל חונה , וציאר צעל העקידה
טאצרהס אציו האונין צד' ותרעה ונליאת הצורח והטגחתו צעולם .
וכל חולי הנפש כתרפח , כי הוא הכיר את הצורח יצרך צין צריותיו ,
וכסונת תלאו צבלגל חונה , טהטונט צוהלכו וועיד טהקצ"ה חדש עולמו
וונכהיג העולם כלו . והנה ונה טאונרו טונסה רציו הענויד החונה
היינו טונסה רציו צנצוחתו הרעה לעיני ישראל ולעיני העוים גדולת
ורוונות הצורח . ולא היו לריכין לעדות החונה . וזה טאונרו פכי ונסה

כפני חונה, היינו שאל לעדות החונה, אבל פני יושע כפני לזכה
 וכבר דרשו ונלפון להר געש, שגעש עליהם ההר להרגן, שנחשלו
 בהקפדו של יושע, ולכך ימים האריכו שנים לא האריכו, כדרוש
 חז"ל (שבת ק"ה) ואחר שראו שגעש עליהם ההר להרגן על שנחשלו
 בהקפדו, העמידו תנוכת חונה על קצרו. וזה שהעמיד החונה החשיבו
 גם את ונעלמו. וזה שאמר שמש בגבעון דום, שהוא גם הוא לא
 היה לריך לעדות השמש. ואחר שנת סוב לריבין להחונה. וזה שהעמידו
 תנוכת חונה על קצרו, ודוק.

עוד כ"ל הוולילה ו"ש פני ונשה כפני חונה פני יושע כפני
 לזכה, וגם ונה שהעמידו תנוכת חונה על קצרו, עפ"י ו"ש שובי
 כפשי לנכוחיכי כי ד' גוול עליכי כי חללת כפשי ונוות את עיני מן
 דוועה את רגלי ונרחי אתהלך לפני ה' בארלות החיים האונתי כי אדבר
 אני עינתי ונאך אני אונתי בחפזי כל האדם כוזב (תהלים קט"ו)
 ובארתי דהנה נודע שדעת הכופרים שזנוות הגוף האדך גם הנפש,
 ובחונת הוא דעה כוזבת, ואנחנו ונאויבים בהשארית הנפש שהנפש היא
 כלחית ותשוב לקורסה, וע"כ רלה דוד לזכר חונתה זו ולהעמיד אדכי
 יקודותיה ו"ש שובי כפשי לנכוחיכי והיינו שזנוות הגוף לא תכלה
 הנפש חלילה ותשוב לנכוחתה, כי ד' גוול עליכי, ו"ש כי חללת
 כפשי ונוות והיינו שהולחת כפשי ונוות את עיני מן דוועה שזכיתי
 ע"ז תנייד, את רגלי ונרחי שלא נדחה לגורי. ו"ש אתהלך לפני ה'
 בארלות החיים. ו"ש האונתי כי אדבר היינו שהאונתי זאת ליסוד
 נוסד, ולא כונו שאונתי בחפזי צוהירות זלי יסוב הדעת שכל האדם
 כוזב, והיינו שהאדם הוא נורכז ונגוף וכפש ובחעברה בעלמא חשתי
 שזנוותו הכל ינוות וכל האדם כפקק. אבל לא כן הוא. והנה ההצדל
 שזין חונה ללזכה כ"ל שהלזכה ציום אינה כיבת כלל פעולתה כי
 שרגא צוהירא ונאי אחי, אבל החונה אף ששקועה בכל זאת בהחלק
 השכי שחתת האופק ונאירה, והנה זאת היא הוולילה שפני ונשה כפני
 חונה היינו שאף לאחר ונחו ששקעה שנושו של ונשה לא נשקעה
 לגורי, ועוד יאר צכותו על הארץ ולדרים עליה אבל פני יושע כפני
 לזכה ששקעה וככה לגורי חלילה. וע"ז געש עליהם ההר להרגן,
 ולכך

ולכך העמידו אות חנוה על קצרו להורות שעוד כרו יאיר לנו ולא
 ידעך אורו. והנה אנו פ"צ דסקלים ונותר הנה לנות וכו' צוכין לו
 כפש על קצרו רצ"ג אונר לדיקים אין צוכין להם נפש דזריהם הם
 זכרונם. להצין הדברים ונה סצוכין כפש על קצרו הוא להורות שאף
 צמות הגוף לא כהתה הנפש, וצוכין כפש על קצרו שזהו ליון להשחרת
 הנפש, ולכך לדיקים אין לרימים לצכין נפשי שהרי שפחותיהם דוצצות
 צקצו ודזריהם הם זכרונם. ונה ניכר שנפשותם לרווחת כלרור החיים.
 ולפי' לריכין להצין ונאי עכין הולצה סצוכין על קצרי הלדיקים. אונם
 כראה שהוא רק ליון שפה כעונן הלדיק הלזה כדי סכצוה להשתטח על
 קצרו להתפלל. וכמו שאנרו צרחל אונו. סנקצרה צחס הדרך כדי
 סיתפללו צניה צעצם דרך קס צגולה. וגם כלצ נשתטח על קצרי
 אצות.

והנה ונליכו שעשו ליון לטוונחה כנו סכתצו וראה עלם
 אדם וכה אללו ליון ועי' ונ"ק (דף ס') אלצ קצרי לדיקים אין
 וטוונחין והליון הוא רק לכיון סכתפלל על קצרו. וזה סשאל ונה הליון
 הלז חס הוא סדמות כפש או ליון לטוונחה. ואנרו הקצה ח"ס חלחיס.
 נורי ורצותי גם אכחנו כצקס ונרצינו הקדוש רצינו יהוסע ז"ל צעל
 ונחצו הסנ"ע סיעורר רחונים עלינו וצזכותו ככלל וסנחלה סכורחה ר"ל
 ונכל פגעיס רעיס לצל ועצור עלינו וקרה רע חלילה. כנו שהיה
 צכסה העצרה ר"ל. וכס יגון ואכחה וכסיג טשון וטוונחה חון.

ציון לנפש היה.

אח זו דרש הרב הגאון הגדול החריף ובקי מו"ה **יעקב יצחק**
יוטעם נ"י בעצם היום ההוא לכבוד ציון רבינו שר התורה בעל
 הסמ"ע זצ"ל.

צט"ס סקלים ד"ר אונריכין אין עושין נפשות ללדיקים דזדיהן
 הן הן זכרונם. חז"ל ונענו אותנו ונלהענויד ליוכים ללדיקים לנען יהיה
 להם זכר עולם. כי דזריהם סנוציס יתנו לדיקתם. ונעטיהם

יעמודו לכם לדור אחרון. ועכ"ז אנו רואין שכל צ"י צווקוונות מושבותיהם
 יתאנלו להעמיד ליון אף לנפש לדיק אס כי חיו יחיה לעד. ולא זו
 בלבד שהנוכה ונוכהג ישראל תורה התנגדות לדצריהם אף זו הקרא
 יסייע למונהגינו. דונלנו קרא ונפורט (ברחשית ל"ה) "וילכ יעקב
 ונלכה על קצרתה היא ונלכת קצרת רחל עד היום הזה" ואס טלא
 היה לריך יעקב אע"ה לפרסם לדקתה. וועשיה הטובים הפיחו ריח
 למרחוק. עכ"ז הליצ לה צוונתה יד טיהם עמוד עד היום הזה.
 אונס כאשר כחצון דצרי חז"ל כצון דצריהם הונחירם כעלם
 השונים לטוהר. ולא יתנגדו ח"ו לא למונהגינו הטוב. אף לא להקרא
 הנוכרש לכאורה צעיון ראשון היפך דצריהם. דיודע דונאז (ועוד
 היום) הנוכהג טלטה להעמיד ליונים. צווקוס אשר פעלו אס לחסד.
 והליונים הונה לפעוים אף לאדם אחד רצים הונה. לכל פועל וועשו
 לעתים טובים. וצווקוונות טובים. דר"ו ככאן כלחם. צווקוס זה גבר
 על אויביו. צעיר זו נקטר בקטר אהצה. ולליון כזה. כונו חז"ל
 דאין עושין נפשות (לשון רצים) ללדיקים. להעלות נס זכר לוועשיהם
 כי הונה אין לריכין לאורה. להזכירם ליונים הצאים. כי וועשיהם
 עוונדים לעד ויאירו להעם. להזכרם צוועשה הראשונים. למוען ילמוד
 לילך צעקבותיהם וצדרך לחות אונתי דיעקב אע"ה לא רלה להעמיד
 ליון טיהם לזכר עולם. להווקוס ששכצ צעת צרחו ונפני אחיו. רק
 לקח ונאכני הווקוס וסס אותם ונראשותיו. כי החכונה תעות לבי יותר
 ונליון כזה. שעמוד החת סחרי הטבע. להחקלקל ונרוב עתים ויונים.
 אכן צליון אחד יתאחדו כעני כעסיר. כירא. כאשר אינו
 ירא. הוא הליון הוועוידים על קצר אים. והרצה דצרו צזה צעלי
 הסוד. להזהיר שיעמודו ליון על הקצר כי דצר זה טובה לכשנחתו.
 ולכן בהעונות הליון לנפש חיה אים לדיק. יודע לנו צכפלים. לא
 זו שכלוונתה טובה לכשנחתו הנהורה. אף זו שגם לנו יגיה אור. באשר
 דע ווקוס ונשכן גוף הלדיק. אחרי הלקחו ונאחטו. לנולא ווקוס
 להחפלה על קצרו. כונו שצא לנו צקבלת. ליהושע וכלצ שנסחטו
 על קצרי האצות הקדושים להחפלה שיכללו וועלת הנורגלים. הרי
 דהווקוס גורם ולא ה"י צידם להחפלה דרך ארלם. רק כאשר לחבו

עפרם ונקום קצרים. וזה כוונתו חזרי בני הנביאים (ונלכים צ' צ')
 שהפלירו בחליטע עד צום שיתן להם רשות לחקור ולדרוש אחר גוף
 אליהו. בחשצם שיואלאו אותו באחד ההרים הרניים „ויאנורו אליו הכה
 נא יש את עזריק חנוסים חנשים בני חיל. ילכו נא ויבקשו את אדריק
 פן נשאו רוח ד'. ויטלכוו באחד ההרים או באחת הגאיות. כי עוצתם
 דרשו להתאחד בתפילתם על נוקום קצרו. לכן חקרו אחרי גופו
 חולי יונלחוהו. עתה נודע לנו לאיזו תכלית הליצ יעקב חצינו ע"ה
 מלכה על קצרתה לא לזען יהיה לה זכר עולם כי ע"י וועסיה הטובים
 לא היתה נשכחת וני רחס. ואם כי פלתה האדומה לצלוע גוף לדיק
 עכ"ז כשנתה חצויה צוורונים וועיד על וועסיה. רק לעוצתו לעוצת
 צניה. והקרא וודייק הוא מלכה קצרת רחל עד היום הזה. כי רק
 לתכלית זה עדה הוולכה הלזו. חף עשתה פרי צעת אשר גליו ווארלנו
 והלכנו בגולה פגענו את שש וועושה לדיק והתפללו על קצרה. והיא
 גם היא תסיצ חזורים לזוורונים. רחל ווצכה על צניה וואנה להנחם.
 עד שהצטיח לה הקצ"ה. שישונו הצנים לבזולם. לזאת גם אנחנו
 הנחספים פה היום כלנו צעזע"י חיים. על נוקום קצר איש אלקים
 כשיא ישראל גדול ונרצן שונו גאון עולם עמוד התורה אשר וונו
 הוראה יולא לכל אחצ"י. צכל וועצותיהם כבוד קדושה שונו ווהר"ר
 יהושע ולק הכהן זללה"ה. לחדש הליון שהענוידו על קצרו שכתקלקל
 ונרוב עתים ויונים (זה קרוב לשלש וואות שנים) לא עצורו אנו
 כאספים פה לזען ליתן לאותו לדיק שם ויד. כי צלעדי זה לא ישכח
 ונפיו. וועסיו הקדושים אשר פעל ועשה צעירו. ששכן זה בעודו
 צחייו עודם ווורגלים צפיו. ספריו הקדושים שהפיץ על פני הצל.
 יאירו ונקלה הארץ לקלה הארץ. רק עוצתו אנו דורשים. שלא
 תשתכח. כי נשיא אלהים שוכן צעירו. ויהיה צידינו לגשת צכל
 עת אל הקדש. להתפלל על נוקום קצרו. צידעיו שזה צית איש
 אלהים. כדע שזה שער השונים. ווהגם שללדיק זה היה כוח רוח.
 להשתטח על קברי הלדיקים (עיין ונה שכתב צספרו דרישה ופרישה
 ז"ד סק"ו) חף שהצטחה שהצטיח לעירו. שצכל עת לרה ולוקה ח"ו
 אם נשתטח על קצרו (צכותו) נכלל וולרה לרוחה. זאת כחלנו וואצותיו

ונכיח הצרכה להצאים אחרינו . לכן מוטל עלינו להשגיח שלא תשתכח ח"ו ונקום קצרו . ונכי רגל הצאים להחפלב על קצרו של אותו לדיק גאון עולם . ונה נעים חלקינו . אם אנחנו זכינו בזה לחדש הליון לנען ידעון דור אחרון שאיש אלהים הכולד ונגוע צעירנו סוכך באצרתו להגן עלינו וכל רע .

צט"ס נור"ק ד"ח אורנין דהצן צעת שולקט עלמות אציו חייב בקריעה והרנוצ"ן צתוה"א העלה דלאו דוקא צן באציו דה"ה שאר קרוצין הוהאצלין חייצין בקריעה צעת ליקוע העלמות . וא"כ אכן כאמר צדידן דכוהגין צכל תפולת ישראל לעשות היום ונהעונדת האצן לקרוצין ליום נור . גם אנחנו כל העיר כאחד צכיו ותלמידיו אשר ונינויו ניי תורתו אלו שותין . ונחויצין להיות היום יושצין ודונונין . כי יום זה יום העונדת האצן לגוף טהור ונורינו ורצינו רשכצ"ה צעל הסנו"ע זל"לה . יום נור לנו . כי הוא היה נודע לנו כנ"ס חז"ל . ת"ח סנות הכל קרוצין אללו ולהראות חזותו לרצים . כי כעת אלו נורגיטין יותר הכלי חונדה שאצדנו . בארתי דצרי הש"ס להצין תנויהתס שס כ"ה . על הא דאנורנין ת"ח סנות הכל קרוצין הכל קרוצין ס"ד ונתרלין הכל בקרוצין . ולבאורה יפלא הלוא כמו שיש קורצה צין אנשים ע"י קרצות כה הגופניות קרצה ונוש . למה לא יתחצז הת"ח כאחד ונהס שיהיה כקרוצ ונוש ע"י קרצות כה הרוחניות וצהונדע והסכל ורוב תורתו ויראתו . יקצן רוחות צני חלוק (העולים לנעלה הנופזרים להיות אחד . ובו יתאחדו) . ואין לך קורצה קרצת הרוחני יותר ונה . ולמה ונתויה על מה שכימו הת"ח צטס קרוצ ונוש ואנורתי דצאנות כן הוא הדצר . דחכס לצ נקרא קרוצ ונוש כמו כל הקרוצין רק הנוקשה יתויה . למה סתס ותני הכל קרוצין אללו צונדרגה אחת הלוא כמו שיש צקרצות הגוף ונדרגות שונות . נהן קרוצ קרוצ יותר . כן נהראוי לננות גצי ת"ח ג"כ . האכסים חכנוי לצ היודעין ונוכירין ונעלתו הנה הקרוצין ציותר ושאר כל העס כל אחד ואחד יתחצז לקרוצו כפי ונעלתו והצנתו שיש לו צהת"ח ונתרצן דאין ה"כ בקרוצין צנעלות ונדרריגות שונות .

אונס לא כל עתות ולא כל הנוקונות שוות , לפרקים ידעון
 סכל

סכל העם נאמחים על הפרד ונאחם הת"ח . צקוה צלי הצדל לז ולז ,
 והוא צד"ו או אס יודעים סהת"ח הנלקח ונאחם חין לו תנוורה , אז
 כלס לועקים ונקירות לזס , ואף החלש צתורה יאנר גבור חכי ,
 ונחאונן על אצדן כלי הנלחונה , וזס נחתי אל לזי להצין ונונה
 דנולינו דצוניתת אהרן כתיצ : ויצבו אותו שלטים יוס , כל צית ישראל
 וצוניתת ורע"ה נסנוך הצכיה לכל צית ישראל . וכתיצ ויצבו אותו כל
 צית ישראל שלטים יוס , ואנרתי דצעת סגוב אהרן . לא הרגישו כלס
 צקוה , את אשר נחקר ונהס . ולכן לא היה הצכיה צנודרגה אחת ,
 הגדולים לעקו צנור נפסס על הלקה ונהס ונחונדס , והקטנים אס סצבו
 ג"כ על וניתת איס לדיק , עכ"ז דנוו צנפסס טיס תרופה לנחכס ,
 וללעזר צנו הנוכהן תחתי ינולא ונקונוו צנכונה ג"כ . ולא ידעו סצרח
 רק כרעא דאצוה , אצל צוניתת ורע"ה , דלא קס עוד כנווהו , הרגישו
 כלס צקוה , האצדה שאין לה תנוורה , סנאצדה ונהס , וכלס צבו
 צנודרגה אחת ונווקיר לזס , ונונה סצחרו צידיכו לוונר סהיוס צעת
 סנחחדס העונדת האצן על קצרו של רסכצ"ה צעל ונאירתי עיכיס תגדל
 הצכיה , ונונה סצבו אז צעת וניתת אותו לדיק , כי אז אולי היה העס
 ונדונין לורה ליולרה , והיה ונחשצין סתלנוידיו ינולאו ונקונוו אכן כעת
 כלכו הואים סרק ונצחרו ישאצו וניס , והוא הוא הנשציר לכל צני ישראל
 הוא הוא הנחכה , והוא הוא הנחייצ וצדיכי ונוונות סהוא ונקלוב גדול
 צתורה , וכל צ"י נסענין עליו , ועל כלס יהל אורו כקטן כגדול ,
 ואס סרוחו סצ אל אלהיס , עכ"ז ונשטרו צארץ , ועל פיו ילאו ,
 ועל פיו יצאו . כלכו ונפיו חין . לכן צדין אכו לוועקים כלכו ציחד ,
 צלי לז ולז אצדנו כלי חונדה ויוס הזס יוס אצל לכלכו חי נקי , וזס
 הצנתי סאלת אלישע לרצו אליהו , ויהיה נא פי סניס צרוחק אלי דצר
 גדול דצר הנציא צס , כי היה ירא צנפשו , אולי יפול אחרי הפרד
 רצו ונעונו , צרסת הטעות . לסכות תורת רצו , סנווננו סחצ תורתו ,
 ויגזה לכו לוונר סעוונר צנוקוס רצו , לכן סאל סכנוו צעת סהיה רצו
 צחייס היו סכל יודעיין סדצרו וננוודו . לא ונפיו ילא רק ונפיו רצו . כנו
 כן יהיה צרוחו (אחר הלקה ונאחו) פי סניס סידעו סכל סלנוודו צא
 ונפיו רצו ואח"כ ונפיו להורות להעס , וצאה סתסוצה ונרצו , אס תראה

לוקח ונחתך" אם תרגיש החסרון שכלקח רבך ונחתך, יהיה לך כן.
 וכאשר תרגיש פרידתו לעק ונכאז לב אצי רבך ישראל, כן אכחכו בני
 ותלמידיו שנומנו כחא לחמונו לחמו של תורה ונפיו יקרח כל הדיכין
 להקצית כל ריב וכמו שזולמו (צוולכיס צ' ג') צעת ששאל י'וספט
 וולך יהודה. היט כאן כציא והקציו עצדי וולך ישראל יט כאן חליטע
 אשר ילך ויט על ידי חליטו כי היה תמיד חף אחר הלקח רבו ונחתו
 וכוכה צסם תלמיד חליטו ותורת רבו ענתה צו כן אכחכו תלמידיו
 אכחכו ונינויו אכו שותין ועליו ללעוק ונקירות הלצ אצי רבך
 ישראל ואל ישיאך לצך להקל לך וועט וולתחצל. ולהיות לך בית
 נומס עצור שבערו עידן ועדיין (זה קרוצ לשלש וואות שכה) וועט
 שכלקח ונחתו ונוריו רשכצ"ה צעל הסנ"ע זל"להס עד כעת. כי
 חיוב להחלנה ולצכות על ויחת לדיקים. לא תליא צונן. וויחת צבי
 חרין וויחת חרון הנציאים יוכיחו שורצין צחצל וצוכין צכל עת
 שקוראין ויחתן כי קשה סילוקן של לדיקים כחורצן הצית תוצצ"ח כי
 כמו שצ"י החטא נחרצ הצית כן העון גרם ויחתן ולו היה שציס לאל
 צכל לצס אזו היה הגוואל האחרון צח והמות יצולע לכלה והצית הנוקודש
 היה סצ לנוקונו לכן צכל עת וצכל רגע יט לצכות ולהחאוכן על
 הלקח ונחמדיו ונחתו ועדיין לא סצ הדצר הנומוסכן לצעליו כי עוד
 לא שלונו כטינו חוי כח לנו כי אצותינו חטאו ואיכס ואכחכו
 עונותיהם קצלנו כי לא עקרכו צכח התסוזה הגוורה העון ונאצותינו
 שיהיה כשרש ונחארץ רק אדרצה נקצול העונות צחין ופריע.

צס"ס צצת ל"ג חנריכין דרשצ"י חנור הוואיל ואחרחיש ניסא
 חיזיל ונחקין ציה ונילחא. דכתיב ויצא יעקב שלם. ואנור רצ שלם
 צגופו. שלם צונוונו. שלם צתורתו. ויחן חה פכי העיר. חנור
 רצ ונצצע תיקן להס וכו' ונשס אכו לנודין. שאין לנו לחלות כל
 דצר על לד הנוקרי והזדון. ועל חכס לב הוטל לחקור. על ונה
 עשה י"י ככה. ונה י"י שואל ונחתו. חף צדצר זה. חס שקען
 צעיכך. ראינו ראייה אחת שחא כשתים. לדלות פכיני דצרים נוצים
 העונוים צחיק הזכיה הלזו. שעלתה צינונו חלה לחדש הליון ונחאר
 הגולה צעל הסנ"ע. ונה הענין הכדרש ונחתו. חן זחם חלה שהתורה

חוגרת שק. על דבר שאמר אותו לדיק להגדיל תורה ולהאדירה. וכל זוגותו היתה להעמיד תלמידים הגונים. אף צעת פרידתו. אם שהניח אחריו זרעה. לזה לצניו שלא יירשו ונמנו. רק יסיו להקפיקת תלמידים ולהדפקת ספריו. וכעת יבטלו בזה זרעו בני עירו ההולכים לאורו (והרצה יס לדבר על ויעוט לימוד תורה. ועל ויעוט ההקפיקת בני עניינים. שיהיה צידם ללמוד. וכותלי צהנוד"ר יוכיחו. *) שאין זהם עשרה צולכין לוודי תורה. שיהיה להם הקפיקה כראוי. ומהולכים לקחור ארץ רחצת ידים. כישטכר חזולון. ואיך ירלו שיהיו חנשים ונכודים אם אינם נוכדין את התורה כראוי. הלוא רק הנוכד את התורה. גופו ונכוד על הצדיות וכו' ואף אם לפרקים יחנו וישלהם לת"ת כסרון ונעשה זו. הוא עצור קנחת איש ונרעשו וכבר אונרו חז"ל יהי חלקי ניוטצי צהנוד"ר. ואל יהי חלקי ונוענודי צהנוד"ר. כי אם הנוענודים אינם יושצים צהנוד"ר. ואינם כוהגים בציתם וצחונותם ביאות לאיש אהב את התורה. הצנין הלז יהיה לו לפוקה. כי קורות ציתו אשר צנה יענודון נגדו. וננהראוי לקבל ע"ע לחזק את התורה ולהאדירה ואחזי יד כלכה בצור התורה. ונולה גורת ונלה. וצכות זה כזכה לרצ עוז הלפון. חכות רציו צעל הקו"ע יגן ונחרכיו עלינו להטיב אחריתינו ואסיים צצח) צדרי הס"ק

* דברי הרב הגאון הנ"ל אשר ילאו ויהלצ נכנסו ללכות השונעים. והכה שורש לנעיה ועשה פרי לנעלה. וקם אחר נותק העדה הרצני הננופלא הישיש הירא ה' ונוסר"ר חיים יהודה אפורנאן ז"ל ננור צלצו לכות צית צנקוקס נאונן ויקד חצורה נקרא צסם "אנשי מעמד" שיהי הספקה ללוודי תורה שיהי יושצים צנהנוד"ר ללמוד וללמוד וע"י רוב השתדלותו ובעזר סיע יעשה פרי לנעלה ויקירי העיר וגם הרב הגאון רשכ"ב האבד"ק סונך ידו עליו וסיע לו צסיע שיש צו ונוט ובעזר הש"י קניה גם ללכה החצורה הלזו וקול התורה נשונע נחרכי צהנוד"ר ויום ולילה לא ישנותו ונלהגות צחורת אל. וכל הלוא לנעוע דבר ד' דלתי צהנוד"ר נפתחים לנעוע אנרי אל ואף אחרי שצנך לן הישיש הנ"ל חיים ציום ג' דח"ה סקה צטנה זו תרכ"ט לפ"ק. החצורה ח"ו לא נצטעלה ונודן הגאון האבד"ק קרא ונעוד לאסיפת עם להחזיק החצורה ונקות לאל שחונות הלזו לא תצטל ח"ו נותוך עירינו. וזכרה לא יניש ונרענו :

הש"ס וו"ק כ"ח דאוריין וז"ל ונעשה שנתו שכי זכיו של ר"ע נכנסו
 כל ישראל להספידים עווד ר"ע על הספקל ואוור אחז"י שמועו חפי'
 שכי זכי חתנים ונוחם הוא צטציל כצוד טעשיתם ואם צטציל עקיזא
 צחתם הרי כונה עקיזא צטוק חלל כך אוורתם תורת חלהיו צלבו
 וכ"ט טשכרכם כפול לכו לצתיכם לשלום וכן חנחמו נאספים פה היום
 רק לכצוד התורה הקדושה שקננה צגוף של אותו לדיק רציו הגדול
 צעל הסו"ע וצעל הגוול ישלם גוולכם וכצוד התורה שכתעלה היום
 יגן עלינו וכזכה לציהת הגוול צצ"ח .

דרושים

זה אשר דרשתי חכי צטצת קודם פי' לך צצהכ"כ אשר חכי
 דורם טס כי ציוס העוודת האצן הראשה של הגאון צעל הסו"ע
 לא הי' לי פכאי לדרוש הגם כי הפלירו צי רצים וכן פליוויס להגיד
 להם לכצודו של הגאון אך ונחונת כי הייתי ערוד צהתעסק להסגיה
 טיעוידו את האצן הראשה על וזכונה לא יכולתי להגיד להם רק
 צטצת הכ"ל דרשתי לפניהם לכצודו של הגאון צעל הסו"ע : צראסון
 פתח הדרוש אוורתי לייטצ צאותו ענין צדצרי קדשו של הגאון הסו"ע
 צדו"פ וואוור תווה צגוורא צ"ק דף וי"ח שמועון העווסוכי הי' דורם
 כל אחין טצחורה כיון טהגיע לאת הי' חלקיך תירא פירש אוורו לי'
 חלנוידיו רצי כל אחין טצחורה ונה תהא עליהם אוור להם כטס
 טקצלתו סכר על הדרישה כך חקצל סכר על הפרישה עד טצא ר"ע
 ולימוד את הי' חלהיך תירא לרצות ת"ח ורצים ווקטים וודוע לא פירש
 צפסקוק ואהצת הכחוצ צחורה ווקדם ונראה לענ"ד דהנה לריכים להצין
 וכי עד טצא ר"ע לא הי' לצם פתוח לדרוש לרצות ת"ח וגם יס
 להקשות צזה טכתצו תוספ' טס צד"ה כיון טהגיע לאת הי' חלהיך תירא
 פירש חע"ג דפ"ק דקרוטין דריש נאוור חיס חנו ורציו תיראו וכאוור
 את הי' חלהיך תירא טהוה וורא חצ ואם לנוורא שונים לא הוי כיחא
 לי' לאוקווי צעשה יתירא והנה לכאורה תירולס דחוק דצכ"ו לא
 כיחא

דרושים

כחא לאוקוני זבלאו או עשה יתירא היינו דומלי לאוקוני על דבר אחר
דומלי למדרש אמילתא אחרינא אזל כיון דלא וולי לאוקוני על דבר
אחר ונדוע פירש ולא דריש לרבות אז ואם ולאוקוני בעשה יתירא
וכראה לעכ"ד לתרץ קושיית התוספות עפ"י וי"ט הטור יו"ד סינון
רו"ז חיי"ז אדם זכבוד רבו ויראמו יותר ונטל אזיו טאזיו ונציאו לחיי
העוה"ז ורבו ונציאו לחיי העוה"ז ואין לך גדול וזכבוד רבו ונוראו
כנוראו ואחז"ל ונורא רבך כנורא שנים והקשה הגאון צפריסה ח"כ
אנחי יותר ונאזיו הא גם זאזיו כתב רבינו ריש סינון וי"ד דכבודו
ונוראו ככבוד ונורא השם ותירץ דכל הנוקט אינו טוה לגנורי
להנתיק ונאז"כ נורא רבך כנורא שנים דדרשהו ונחת ה' חלה"ך
תירא לרבות רבו הרי נכתבו שני הנוראות זנוקרא אחד להודיע שהם
שנים לגנורי עכ"ל ונציאו הטור"ז ולפי סדרת הפרישה לא קשה וידי
דלא ה"י יכול לדרוש לרבות אז ואם עפ"י וזה דאיתא זנוקכת ז"ק
דף ל"ז וניין שאם אמר לו אזיו היענוה או שאמר לו אל תחזיר שלל
יענוע לו שכאמר איש אנו ואזיו תיראו ואת שבתותי תשנורו אני
ה' כולכם חיי"ים זכודי הרי שאינו טוה לגנורי נורא של כיבוד אז
ואם לנורא ה' ולהכי אינו יכול לרבות ונחת ה' חלה"ך תירא לרבות
אז ואם דהרי לריך להיות טוה לגנורי ולפ"ז לפנו"ט פ' שופטים
ועשית עפ"י הדבר אשר ירוך לא תסור ונן הדבר אשר יגידו לך
יוני ושנאל ופירש רש"י והוא ונן הספרי אפילו אומר לך על יוני שהוא
שנאל ועל שנאל שהוא יוני (ועיין זנורחי) אך זירושלמי פ"ק דהוריות
איתא יוני ושנאל דווקא כשהוא אומר על יוני שהוא יוני
ועל שנאל שהוא של שנאל והנה איתא זנוקכת ר"ה דף ה'
זנוחית' ונעשה שזאו שנים ואנרו ראינה שחרית זנורח
וערצית זנוערב וכו' וקבלן ר"ג אומר ר' דוסא זן הרכינס
עירי שקר הם אומר ר' יהושע רואה אני את דצריך שלל לו ר"ג
גורכי עליך שתזוח אללי זנוקלך וזנועותך זיוה"כ שחל להיות זנוקלך
הלך ונולאו ר"ע ויולר אומר ל"י יש לי ללמוד שכל וזה שעשה ר"ג
עשוי שכאמר חלה ונעדי ה' וקראי קודם אשר תקראו אותם זין
זנוקן זין שלל זנונס הרי עד שזא ר"ע ה"י קוצרים דאם הרב

דרושים

אצ"ד לונד ודורש שלא כדין חין לשמוע ולהכי הי' ר' יהושע ויילר והיילו כהירושלמי הכ"ל דאליו תשמעון באומר על יונין שהוא יונין דוקא ולא באומר על יונין שהוא שמואל ולהכי לא הי' ג"כ יכול לרצות וזאת הי' אלהיך לרצות ת"ח דהרי לריך להיות שוים לגמרי והרי גם בת"ח אינו שוה לגמרי דהרי חס אומר דבר אשר נראה לתלמיד שהוא כגד התורה חין לשמוע לו והוה כמו צמורה אז ואם דאינו ורצה ונה"ט הכ"ל אזל עכשיו שצא ר"ע שהוא לונד כל ונה שהנשיא עושה אפילו נראה שלא כדין עשוי והיילו כקפרי אפילו אומר על יונין שהוא שמואל ולהכי שפיר לימד ר"ע את הי' אלהיך תירא לרצות ת"ח ולפ"ז כ"ז שלא הי' להם לרצות וזאת הי' אלהיך תירא דהיילו ת"ח היילו דווקא גבי תירא דקצר דאינו יכול להיות הנורא של הנוקסה שוה להנוקסה אזל גבי וההצט שפיר הי' יודע דיכול להיות ת"ח וכחן הוא ונאור.

ואח"ז אונרתי דבר כחן בגמרא בקטנה דף י"ג ע"ב אומר ר' יהודה ונלמד שהי' ונשה ונת בחלקו של ראובן והיכן ונשה קצור בחלקו של גד ונחלקו של ראובן לחלקו של גד הוא ד' ויילין אותן ד' ויילין וי' הוליכו ונלמד שהי' ונשה ונוטל בכפוי השכינה ונלמדי השרת אונרים לדקת הי' עשה ונושפטיו עם ישראל והקצ"ה ונהו אומר וי' יקום לי עם ורעים וי' יתלצ לי עם פועלי און והקשה הפ"ד דתיצת הקצ"ה ונהו אומר אינו נוזן אולי אינו אומר הקצ"ה כלום ע"ס ואכי אונרתי דבר כחן עפ"י דאיתא צמורה צפסוק ויתא ראשי עם לדקת הי' עשה ונושפטיו עם ישראל ונטל לספחה שהלכה לנוים ונפל ויירה כד של חרס התחילה לנכות ואח"כ צהה צת ונלך והטילה לתוכה כד של זה התחילה לשחוק כי וי' סויליא הכד של זה יוליא ג"כ כד של חרס כן גבי ונשה אולי לא נקצר ונשה צמורה הי' דור הנודצר נאצדים סס אזל עתה זכות ונשה יכנס לארץ ועיין בתוספ' קדושין דף ל"א ע"ב סנוציא ונטל זה על צני קרח ועיין צמורה פ' ואחחנן סנוציא ג"כ צזה הענין צסיגנון אחר לאחד שהלך צנוקוס אפילה ונחפזרו לו ונעות ונטל זה והטליך לתוכס כדי וי' סויליא זהה יוליא ג"כ הננעות ולפ"ז נראה דנלמדי השרת הי' סואלים קושיא

דרושים

קושיא לרקת ה' עשה ונשפטיו עם ישראל דהיינו אם עשה לרקת ה'
מדוע ה"י נשפטיו עם ישראל שנשפטיו טוה עם נשפטו ישראל
שנקצר צמדצר והקצ"ה חומר וני יקום לי עם ורעים וני יהל"צ לי עם פועלי
און דהיינו נשום זה כדי שיכנסו עמו ונתי ונדצר דהיינו ישראל וככו.
ועפ"ז חנרתי לפרט צמגילה דף ו' כי נח ר' זירא פתח עליו
האי ספדנא ארץ סנער הרה וילדה ארץ לצי גדלה טעשועים אוי נח
לה חנרה רקת כי חזרה כלי חנרתה דלכאורה אוי נח לה חנרה רקת
כי חזרה כלי חנרתה הוי ל"י חומר .

ועפ"י המדרש הנ"ל גצי נשה כיחא דנמולא דהלדיק הנקצר
צחוץ לארץ הוא לנו כלי חנרה ועוזה הוא לנו שצוודאי וני שיכניס
אותו יכניס אותו ונלצד הטובה שיט לנוקם שנקצר טם וכדאיחא
צקוטה דף י"ג ציוסף שקצעותו לארנו צנילוס הנחר שיתצרכו ויוני'
לזה ר' זירא דעלה ונצבל ונקצר צא"י אוי נח חנרה לה רקת
דהיינו רקת חנרה אוי נח לצבל דהוא ארץ סנער כי חזרה כלי חנרתה
דהי' לה כלי חנרה שצוודאי יוליחם ונן הצור וניי שיליא הכלי חנרה
יוליח ג"כ אותן שהדונים לכלי חרס ועתה חזרה כלי חנרתה שלא
נקצר צארץ סנער רק צרקת וככו וכן חני חומר על רציו הגדול
צעל הסנו"ע שנוקם מולדתו הי' צעיר וירנחיא וחכיו טהי' פה ונקצר
חללינו הכלי חנרה (ועיין לקונן צתולדות רציו הגאון הסנו"ע) והארכתי
צזה זכותו יגן עלינו ע"כ .

הראיחך לדעת החועלת לגדולי חקרי לצ עבודת הקודש לחקור
חארי הגאונים ולידע אותם ותהילה לאל ונלחה פעולתי זאת חן
צעני כל גדולי הדור השר הלדיק כזר ישראל הער צרר הן
ר א ש י ל ד נפריו ז"ל והשר הלדיק ר' משה מאנשורי ע
ושאר גצירים וקליכים ת"ל שנתפסנו ספרי עד קלה ארץ הודו
המזרחית וארץ וכולם נוהללים את נעשה ידם . ואני נותן צרכה
וחודה לאלה האנשים ואקום כי יהי' לנשען לי צחוצרת הזאת לנשען
אוכל הוסיף עשות אשר החלותי כי עוד ונלחה רצה לפני כאשר
כל המון הליוכים אשר הצאתי עד כה הוה כטיפה ונן היס לנשען
רצות הנולצות הטצועים צצית החיים היסן הגדול צקהילתנו זאת
וצבל

דרושים

ובגלל כן יצורך גזר הוא הרצ החכם המופלג הגביר המצוקר חוקר
ודורש לחכמה ותושי' כס"ת מו"ה סלמה זאציר כ"י צהרצ
המופלג הגביר השלם מוה' יעקב זאציר כ"י המוצר ההערות
היקרות על הפסיקתא אשר נדפס כעת ע"י החברה הנכבדה ונקילי
כרמנים אשר העיר ה' את רוחו לקחת ג"כ חבל צנוטה הזו לסייע
אותנו בכל ויילי ויניצ יצרך ה' חילו ופועל ידו תרלה ואם יושעני
ה' להוליח כולם ונערונו עפר הלח תועלת גדולה לחוקרי קדמוניות.
אני ערס חכמה לדצר לח' אה"י כפוי עוצה ואשלמה זחאי תודה
לעוזים ולישרים הקליכים והרוזנים שרי ישראל הלח הנה האחד המיוחד
הרצ החכם הגדול ירח ה' וצנולותיו חפץ ונאוד נשיא דארעא דישראל
מוה' אצרהס הכהן המוכנה צטס הכבוד דאקטר אל צערט הכהן
אשר שלח לנו צרכה ונכדצת השר הלדיק כזר ישראל מו"ה יעקב
ראטסילד ז"ל ויהי כועס ה' עליו ועל בני השר ה"ה השרים
הקלים ראטי בני ישראל האלופים האחד צטנוו היקר אגוסטאף והשני
צטס הכבוד אלפאטוס יהי ה' עליהם ויכון כסאם צקרב ישראל ויהי
לבפן אדרת וכל ישראל יתזכרו ונהם.

וגם לח' אחדול להחזיק צתשוות חן להרצ הגדול החריף הצקי
לכח ונלח ספרח אציר הגביר כקס"ת מו"ה יעקב כפתלי הירץ
צער כטעייך כ"י אשר העיר אותי צכונה דצרים על הגאונים
הכ"ל צרב צקיאחו צחדרי תורה יצרך ה' אותו צחיי אריכא וצכני
חיי ותירוס רישא אכולא כרכא וגם אצרך את ידידי הרצ הגביר
המופלג כס"ת מו"ה יעקב ונחם ונעכדיל סוטן כ"י ראש
ונצית החפשית נופה אשר נתן לי עזר והחזיק לידי לעבוד עבודתי
וגם יצרך ה' את הרצ המופלג החריף החכם השלם איש חנוודות כס"ת
נוהר"ר חיים ילחק צירכצוים סגן ונצית החפשית וגצאי
ונצחכ"כ הגדולה דפה עם צנו הצן יקיר צן פורת יוסף החכם השלם
כוהר"ר יוסף צירכצוים כ"י אשר עזרני בכל ויילי ויניצ
כי הוא ספרח רצא וחכם יצרך ה' אותם ויהי שלום צחילס טלוה
צארונוכותיהם ואחרון חציב הכני ונצרך ונוקור לצו את ידידי הרצ
הגאון המפורסים המועטיר צעדי זהב ונאת אדוכינו הקירה על עולם
חכמותו

הדרושים

חכמתו כקש"ת נו"ה יעקב יועבס כ"י ראש לחצרותינו ונקיני
ונעפר חכמי קודש עם גיקיו האחים הכהנים והכעיונים האחד הנויחד
הרב החכם הנופלג הנושור הגדול כש"ת נו"ה דוד הכהן ראפיפורט
ואחיו הרב הנופלג הכהן נו"ה נורדכי הכהן ראפיפורט
כ"י בני הרב החכם הגדול הנופלג הגביר נו"ה יעקב שמואל
זללה"ה ראפיפורט בני אחיו של הרב הגאון הגדול הנוזקר היקר
הנופורקים צן כל חכמי ישראל כש"ת נו"ה שלום יהודה ליצ
הכהן ראפיפורט חזק פראג זללה"ה אשר הנה ונוזקים עמודי
ככל עת יהא רעווא דתיירוס וזלם ויתזכרו בני חיי ומוזכי חיון
דצרי חוהז חכמים ונוקירס ונוכזרס הנוליח לאור והנוחזר החוצרת
היקרה וזלזת קודש העוסק זנולזכת הקודש והיקרה להוליח חכמי כזר
וורזותינו הגאונים אדירי התורה הענווק תחת תלמות הזנון ונולפה
לישועות ה' שירים קרבי ועלות אורו אור זהיר כשחקים חותם ציוס
ד' נו"ט לזנצ"י תרכ"ט לזנצ"י

גבריאל סוחסוואצ זערב הגאון הגדול החריק העלוס
קודש ה' הנופורקים ככל העולם זקדושתו וזחסידתו וזתורתו הגדולה
נו"ה כפתלי הירץ זוקללה"ה שהי" ראצ"ד ונו"ץ דפה ואני דורש עוז
לעם ועדה פה לזנצ"י הנופוארה .

ביאור ומאמר השכל לכמה דברים תמוהים ביונה מאת הרב
המוציא לאור .

על הנוקרא ויקס יונה לצרות תרשישה , וולפני ה' , תרגם
יונתן וקס יונה לזוערק ליווא וון קדם דאחכני זנווא דה' . הרחצת
הנולות זתרגום הזה לריכה זאור ודצר חדס אור לנו יונתן אשר אינו
זנוקרא . גם וולת וולפני זעלונה כפלחת זעינינו כי וולפני היה לו
לזנוור כאשר כזר העיר על זה האלטיק . גם הקשו רש"י ורד"ק וכי
וולפני ה' הוא זורח הלוא גאור אנה וולפניך אצרח , והסיצו שאור
אלך לחו"ל שאין השכינה שורה שם , כי הי" ונוואן זסליחות זאת
זאנורו הגויס קרובי תשובה הם ואחייז את ישראל ע"ס , וזילקוט זיתר
זאור

דרושים

צאור , פעם אחד נתכבד להסיב ערי ישראל ועמדו דצריו כו' פעם
שנית שלחו על ירוסלים להחריצה כיון שעשו תשובה נחס הקצ"ה על
הרעה וקראו אותו כציא סקר , פעם שליטית שלחו אל כינוה להחריצה
דן יונה צינו לצין עלמו וחונר יודע אזי טהגוים קרוצי תשובה הם
ויעשו תשובה ולא די טישראל קוראים אותו כציא סקר אלף חף חו"ה
יהיו קורין אותו כציא סקר , אזרח לונקוס טאין כבודו טס ע"כ .
חולם דצריהם תוניהם כי חף ערצ את לצו לונרת פי ה' ולכצוט
כצוחתו אשר חייב וייתה על זה כדין הונטה סוף פי' הכחקין , חף
לדעתו וחונר אחר אשר לפני זה צילקוט הוא ונעה על קטייתי זאת ,
זה תוארו ח"ר נתן לא הלך יונה אלף לחצד עלמו צים טכאונר טאוני
והטילוכי אל הים וכן אתה נוולח צאצות וצנציאים טנתנו כפטס על
ישראל ע"כ . והכונה טה"י יונה יודע צעלמו טחייב וייתה יען הוא כוצט
כצוחתו , אכן גונר דדעתו לונקור את כפטו לוניתה לצל יחייבו ישראל
על ידו , ואין צזה חטא צטציל טיזכה חצירך , כי חדון הנציאים ה"י
לו לונקל אשר רלה להטוניט ח"ע וולכת צטליחות הקצ"ה , צחסצו טלח
יחונינו צו ישראל , כאשר העיר ע"ז הרצ לחס ונטה פ"ח ונהל' יקודי
התורה . וזאת היא כונת התרגס צונלות וון קדם דחתנצי צטנוח דה'
צאר וולת וולפני על ידי הזונן הקודס , והלדיק את קרוצ יונה טונחן
ללכת דצדר ה' יען כצר התכבד צטנוו על ירוסלים טתחרצ ולא כתקיינוה
כצוחתו , לכן קצל על עלמו לונות לצל יחייב את ישראל ככ"ל . וצזה
וולת וולפני צונקרא ככונה ונחד וקרה תוניתה האלטיך .

והכני רוחה להעיר עוד דצר אחד על הילקוט טס וז"ל חונר ר'
יונה , יונה צן חונתי ונעולי רגלים היה וע"י טנכנס לטנווח צטנוחת צית
הטואצה טרתה עליו טכינה ע"כ , וכל אשר חין עסק לוי צרנוזים יטאל
ונחין טאצ הונדרט את הדצרים האלה ווני גלה לו רז זה . הן חונת
כי חין הטכינה טורה אלף ונחך טנוחה של ונחה , אכן וני זה יגיד לנו
כי רק טנוחת צית הטואצה גרונה לו לטכינה , היד טנוחת ונחה ונחה תקלר
חף צטיונו עין פקוחה על וחונר הילקוט טהצחנו לונעלה , כראה
חונות חונן הדצרים האלה . כי הנה צונחונר הכ"ל חונר טצרח לחו"ל
לצל חקרה עליו טכינה , ולכאורה הוא תנווה כי חס כצר טרתה עליו

דרושים

שכינה צהרן הקדושה אין ונפלט לו ונשאת השכינה גם בחוץ לארץ, כו"ט רז"ל גבי יחזקאל על נהר כצר ונה שהי' כצר הי'. ואם כאמר שהיה בעלז ויגון לבל יחייב את ישראל ואין השכינה שורה ונתוך עלכות, א"כ לא הי' לריך לצרוח כלל, לכן ונכרח לאוור דיונה לא זכה להשראת שכינה רק ע"י שנחת ציה השואצה שסם היה שנחה גדולה ונאד ובלתה לא היה זוכה לשריית השכינה, לכן צרח לחו"ל לנען יפטור עלמו ונעלי' לרגל ולא חסרה עוד עליו השכינה לעולם, ועתה ראו נא ונה ונאד השכיל הנדרש בדצרוי הנעינוים, ונעולי רגלים היה, כי המו' ריש פקחים על ר"י זן צתירא ששלחו לו את צכליצינ ונולדתך פרוסה צירושלים, כתצו והא דר"י עלמו שלא עלה לרגל וי"ל דזקן היה או יס לוונר דצחוץ לארץ היה עכ"ל, ואלה הם דצרי הילקוט ונעולי רגלים הי' וא"כ לא היה עוד זקן ואילו היה צהרן הי' ונכרח לעלות לרגל והשראת השכינה לא סרה ונונו, לכן הוכרח לצרוח לחוץ לארץ לנען תקור ונעליו גלוי שכינה. וזה ונשולצים דצרי הילקוט יחד כשרשרות זה ונעשה עצות.

והנה עד הנה דצרונו לפי דעת הילקוט צסם ונדרש יונה דזה הי' כצואה שליטית ליונה, אך לפי דעת הרד"ק דזה היה כצואה ראשונה ליונה אונרו לתרץ קושיא הכ"ל צדרך אחר על דצרי הנדרש הכ"ל שהציה רט"י שאונר יונה הצרה לחוץ לארץ ונקום שאין השכינה שורה סם צחוץ, דקשה דזה היה שייך קודם שנאונרה לו גוף הכצואה אזל הכא דכצר כאונרה לו גוף הכצואה ונה שיאונר ונה ונעיל לו חוץ לארץ שלא ישרה השכינה עליו הרי הכצואה שנאונרה לו לריך להגיד. ועוד הקשינו לעיל הרי כתיב (צחזקאל א) היה דצר הי' על נהר כצר ופירש"י אונרו רצותינו היה כצר לפי שאין השכינה שורה צחוץ לארץ אלא ע"י ששרתה עליו תחילה צהרן (והוא גנורא וני"ק דף כ"ה) א"כ יונה דכצר כאונרה לו כצואה צהרן יכולה השכינה לשרות עליו אף צחוץ לארץ ועוד קשה לוונר דיונה רלה לכצו את כצואתו. והכראה לעכ"ד דהנה איתא דיונה שלא היה רלה צכצואתו הי' ונקום דינע שהגויס קרובי תשובה הן ויחזור הש"י ונלהפכס ויהיה כגד בצוד ישראל ועיין צרד"ק שכתב להיפוך ונדרש הכ"ל דיונה לא כתחזק עדיין לכציה דזה

דרושים

הי' כזוהא ראשונה וא"כ קשה לפי דעת הרמב"ם שכתב בהקדמותו לקראת
ארעיס דאף דאונרין שהקצ"ה חוזר לרעה זהו דווקא צדיצור ע"י כציא
ונפורקים אזל ע"י כציא שאינו נפורקים אף לרעה אינו חוזר שלא
יאונרו שהכציא שקר א"כ הכא ציונה שלא היה כציא נפורקים א"כ
ונויילא לא יחזור הש"י אף ונרעה ונהאי טעמא שלא יאונרו שהוא כציא
שקר. אך כראה דיונה היה ונתיירא, אולי בחוק נוסף הזמון יגיד לו הש"י
עוד כמה כזוהא ויתקיינו ויהיה נוחזק לכציא אונת ויהיה קיפוק ציד
הש"י לחזור אח"כ ונכזוהא דצד כינוה ויהיה נגד כבוד ישראל לזה
התחכם יונה לצרוח לחון לארץ צדי שלא תשרה עליו השכינה ככזוהא
אחרת וכאונת הי' צדעתו להגיד כזוהא לכינוה שאזי הוא צבטחון שלא
יחזור הש"י כדי שלא יאונרו שהוא כציא שקר ונעתה לא קשה ונידי
כנוי דהא כבר התבאר בארץ ישראל, ויכול גם להתבאר בחון לארץ,
דין לוונר דזהו דווקא בהתחזק לכציא אונת בארץ ישראל אזל כלל
התחזק בארץ ישראל לכציא אונת שיהיה לו כזוהא אונתית אין ונתחלת
כזוהא לאונתית בחון לארץ ולזה היה לבו של יונה צטוח צדריך ונוי"כ
דאם רלון הש"י שלא לחזור ונרעות כינוה ויהיה כזוהא שיהיה לו בארץ
ישראל לאונתית א"כ ונה לו צבך ונה שתשרה עליו בחון לארץ גם כן
ואם רלון הש"י לחזור ונרעות כינוה א"כ יהיה כזוהא זו שבארץ ישראל
כלא היה ואינו יכול לשרות עליו כזוהא בחון לארץ שיהיה ראשונה
לכזוהא וככלא ישרה עליו כזוהא בחון לארץ ונויילא אין ציד השם
יתצדק לחזור ונרעה ולחזור ונרעות כינוה שיגיד יונה עליהם צדי שלא
יאונרו שהוא כציא שקר ככ"ל אזל הקצ"ה לוכד חכמים צערונה שהאניה
חשבה להשבר והפילו גורלות ונפלה על יונה והולך לגלות להם הדבר
שנפני הי' הוא צרח שיש לו כזוהא ונאת השם יתצדק אל כינוה ושם
היו עם רב ונשבעים אונות כזוהא צונדטים ונתחזק הדבר צבולס
לאונתית שיש לו ליונה הכציא הכזוהא הזה ונאת הש"י על דעת כינוה
ונויילא הי' אח"כ ציכולת הש"י לחזור כשעשו תשובה ונלהרע לכינוה
שאין חשש שיאונרו ליונה כציא שקר דכבר התחזק שאונת הגיד ככזוהא
ודו"ק כי חריף הוא וצרוך כשנושם צלהרים וצחידוסי לתורה הארכתי
צעז"י לצאר כל כעלם צדברי הרמב"ם. זה ראינו לצאר צחידו דבר

דרושים

מוקשה ציונה ועוד חזון לנוועד לדבר , וה' יגל עיני ואציעה כפלאות
נתורתו ללמוד וללמוד , לשמור ולעשות חזון .

עוד דברים מאת הרב המוציא לאור

הן זהויתי בקץ העבר צע"ו ווינא ודרשתי שנה ונולחתי ת"ל
חן צעין כל חכמי ווינא . וגם זהויתי בק"ק קראקא עיר ואס צישראל
דרשתי שנה צכל צתי ככסיות וצתי ודרשות ות"ל גדולי ק"ק קראקא
וחכמי" וגבי"י כיצרו אותי עד ווארד חין לשער גודל כצודי סנתכצדתי
שנה ע"כ פותחין בו' ונחויצ אחי להחזיק עוצה להס וצפרעות לאחד
הנויחד ה"ה כצוד י"די הרצ הגאון החכם הטלס הנוצקר היקר כקש"ת
וזה' חיים נתן ד ע וצ י ל ר כ"י יושב על כס הוראה וחד וצ"י דינא
רצחא דק"ק קראקא וזה ונכתבו אשר כתב עלי .

חזיתי איש ונהיר צונלחכתו עושה ונלחכה על האצנים אצני זכרון
לקדושים אשר צארץ הנה ה"ה הרצ הנופלב חריף ושנון זך השכל
וכקי הרעיון וזה' גבריאל סאחטמוב צן לאותו לדיק וגאון עולם
וזה' גפתי הירץ זל"ל ראצד"ק לצוב . וכבר זכה להוליח לאור טלסה
חלקי ונלצות קודש והס העתקות ונלצות ישנות ונגאוכי קנאי וצתראי
שהרצילו תורה צק"ק לצוב צדורות הקודמים עם הערות יקרות אשר
הוסף עליהם הרצ זכ"ל עפ"י ספרן של לדיקים סו"ת ראשונים ואחרונים
אשר וזה' טאצ לגלות על ונלפוכיהם . ועל ונקוונות ונשצותיהם ונשך
יוני חייהם הכל צקיכור כנורץ כאשר ניד ה' עליו השכיל , ונדי צואו
פה העירה פה קק"ק תהיתי על קנקנו ונולחתי כי פי טנים צרוחו .
דורש . וחוקר . דורש אל החיים צדרושים יקרים כאשר צאצנינו שנוענו
את קולו צצואו אל הקודש לדרוש צצתי ככסיות וצצתי ונדרשים דפה
ודצרו ערצים לחזן שוונעת . וחוקר אל הנותים טכבר ונתו על הל יקים
ועל החקידים גאוכי הדור ותופסי ישיצה כחי נפש ז"ל אשר האירו
פני טבל צתורחם וצלדקתם , והוא ונליצ להס יד צקפרו ונלצות קודש

מכתבים

צנוצ טעם ודעת . ואכני היודע ועד כי ונלחכה גדולה הוא עושה
זוה , וכי הוא צקי צהם וצטמוותיהם , וכעת יאמר ליעקב וזה פעלו
חכמי ישראל גדולי הדורות טלפכינו צוטק יוי חייהם צוזה טנוגע לטווצת
הכלל לדורותם ולדורות הצאים אחריהם , ונחקים נחצוכן .

ועתה עלה צדעת הרצ הכ"ל להוסיף עוד רצעי צקודט ולחדפיס
גם חלק רצעי ונלצות קודט אשר תחת ידו קוצץ העתקות
על כוזה גאזכים ולדיקי עולם אשר עדיין לא זכינו לטיחחס , ונאסף
ע"ז גם הערות רצות חדשות וגלורות על ג' חלקים הקודמים , וגם אחי
נוסרתי לו פה אל פה חיזה הערות חדשות על החלקים
הכדפיס אשר ונהראוי להודיעם צטער צת רצים . והנה יען רחיתי
כי ונלחכתו ונלחכת טוויס היא , וגדולה ונלחכה זו טנוצצדת חת צעליה
על כן אונרתי לכצדהו פה כגד זקי עווי צתור אדם הנועלה , וגם
נשאתי צעדו ונלילה לפני כגידי וכדיצי עיריכו יל"ו כי יתווכחו ציונין
לדקס , וכן עטו ווזהם יראו וכן יעטו שאר כגידיס וכדיצים טהורי לז
צכל עיר ועיר ונקהילות תהלות ישראל להעניקהו צותנת ידם הטהורה
לנוען יוכל להפיק זומוו הטווצ והי' ונעשה הדקה טלוס צארץ לעשות
זכרון טווצ לגדולי עולם דור ודור ודורטיו זי"ע . דצרי חלה הוודצר
לכצוד הגאזכים הלדיקים אשר וניויהם חנו טותים ונקור וויס חיים
הצח עה"ח ציוס חי' לקדר צהר ח"י חייר ל"ג צעוור תרכ"ח לפ"ק
פה קראקא יע"ח .

הלעיר **חיים נתן** דעווצילר

מצבת קודש

אמר המוציא לאור המחבר

הנה כאשר הולאתי לאורה הדפסת וולצת קודש צראסונה. הלגתי
הליון הראשון מן הצחור החריף כנור יעקב כאשר הפרט
נורה ונהכרסם כי הוא צככת ק"ח לאלף השטי כי היא כרסם צלות
ק' וצלות ח' של יעקב צחור"ר כאשר עיניכם תחזנה. אך כאשר רבים
וכן שליונים אונורו כי יען כי הפרט לא נכתב בפירוש רק ונכלל איתנו
והכרסם על ק' וח' ואין וציחין ראי' ונהכרסם כי חולי ענות או
שכחה היה ונהחולצ האצן, הגם כי קבלה ה' ציד זקני עירינו כי זה
האצן הוא הראשון להתיסדות החלר הנות היסיה, עכ"ז אונרתי
כחפסה, לרעת חולי אונלל ונהליונים אצני קודש הנכנעיים צעפר הארץ:
ליון יסן הנכתב בפירוש, יגעתי ונולאתי וולצת ליון הנכתב בפירוש,
הפרט ונהאלף השטי כאשר עיניכם תחזנה ונשרים:

וזאת היא מצבת ציון אשר העתקתי בהדפסה הראשונה.

יעקב צחור לו יה כ"צ חלול צכי חלול חף וחרונה. ויעקב הלך לדרכו
חריף וסנכא. צן חונסה עשרה לונד וקרא ושנה ונה"ר הרצו לו כי סס
עוצ קנה אהרן נשא עליו נהי וקניה הוי צני הודה זיוה והדרה פנת
תכלצ"ה:

וזה נוסחת המצבת ציון הלזה.

פה טוונכה ישרת לצ הלכועה ווי נורים ונאריסה. צת ונו"ה טוונחל אשר
כפגרה ציוס ח' צ' תונז ק"ו לאלף השטי צ' תכלצ"ה:

מצבת קודש

אמר הונחזר הנוליח לאור עת התחלתי לקדר עתה חיצורי
הנחונד להוליח לאור הגאונים פרי התורה דפה לצוז ראייתי
להקדים צראשונה שלטה ונליחות יקרות ונפלחות הלח הונה בני יונה
אשר הונה ונגזע יונה הנציח עם הוספת בני יונה אשר ונלחתי ונחדש
והערות יקרות עליהם, והסני כל הקדושים אשר נהרגו פה לצוז על
קידוש השם הגדול והנורא. אשר ונלחתי עוד ונהונה אשר נהרגו גאוני
הדור ואלופי התורה. והדבר הזה הלח גדול ורצ הוא צקורות הגוי
הקדוש, אשר היו פעונים חין ונספר ונסקה ציד טורפי טרף וצכל עת
גדלה הלכה ודבר זה תועלת גדולה לחוקרי ודורשי קורות האוונה הקדוש.
והסליטי. הונעשה הנפלח והנחורע הנוראה כפילת הצתים פה לצוז
עם הענין הנפלח אשר קרח לרציו הגדול צעל פני יחסיע ציוני
עליוני עת היותו פה לצוז אשר היה ציוס חי ו' כסלו תס"ג פה לצוז
כאשר עיככם תחזינה וניטרים.

מכתב עוז ויקר שהדותא

מכבוד אדמו"ר הרב הגאון האמיתי רשכבה"ג המפורסם
בספריו היקרים מופת הדור והדרו כקש"ת מוהר"ר
יוסף שאול הלוי נ א ט א נ ז א ה ז נ"י האבד"ק לבוב
והגליל אשר כתב על בני יונה הנביא ע"ה :

עת הלכתי קצרות טדה צוכים פה עירנו כה הראני הרצ
הנופלג ונוהר"ר **גבריאל** כ"י צהרצ הגאוןהחריף הלדיק הנפורקים
ונוהר"ר **נפתלי הירץ** זלה"ה ראצ"ד דפה"ק צתו"ס אשר כל
יקר ראתה עיני, וכאשר חפש ונטווכי שפוכי הקדושים אשר צארץ,
והנה הראה חלקים אותו אשר ונלח לאלחי האדם הגדול צענקים יונה
הנציח

מצבת קודש

הנציח זללה"ה אשר הגלה עם הגולה ונפולו על פני תצל , הנה אנשים
רצים ונהם אשר התהלכו כאשר נאלחו לנו ויגורו כאשר יגורו ויצאו
אל ארץ גאליליא ויסצו פה עירנו , ורצים אשר נרשמו לנשפחותם
ונאלחאי יונה הנציח , ורצים אשר כתוב צטס וניונה . ועוד הוסיפו
להראות יחוס ונשפחתם , וירשמו צדמות דגים להיות ללות על הדג
אשר יונה נאלח צו ונחה , צעת אשר נגזר וון החיים וילך צאניה
לחוף הים . והנה ונה יקר הדבר הזה פלחי פלחות , וני האוין לשמועתמו
אשר פה עירנו הרחק ונאלדס העיר אשר הנציח הי" צה , להיות ככדיו
ולאלחיו פה ונשכנס צארץ החיים . והנה וודי דצרי זכור אזכור אשר
הראני ונלצה אחת ונילדי העברים אשר התפאר הנציח הלז עברי אנכי
נרשם הגאון **מד"ר** , והרצ ר' גצריאל כאשר קרא צונלצה אונר
לי כי נרשם פה הגאון ונוהר"ר ליצ רופא ואני אונרתי צחפזי כי זהו
זקנו של הגאון צעל עטרת זקנים , אוננס כעת ראיתי אשר היה שונו
הגאון ונוהר"ר לוי וע"כ ונלוד לתקן זאת כי העט"ז כתב שזקנו הי"
שונו ונו"ה ליצ רופא , כאשר ונזכיר צהקדונתו גם צהלכות שופר סי"
תקפ"ה , והנה לאשר זכה הרצ הכ"ל לנולוד ונקום ונשכן ככדי הנציח
יונה אשר זכינו לשכון כבודס צעירנו ע"כ ונה ונאלוד תיקר זאת
צעייני הונשכילים , וע"כ הנולוד להיות לו לעוזר ולתוונך לונען יוכל
לצוד לנוחח חפץ הכונה , וזכות הגאונים הלדיקים הקדושים יעמוד
לינין הסוונך והסועד .

אלה דצרי הכותב צנחילה אור ליום ד' כ"ח **תשרי** לסדר ותצוד אליו היונה
שנת **כתרו** ישועה הלעיר **יוסף שאול** הלוי נלחננחאן האצד"ק לצוב
וסגליל

ואלה דברי הרב הגדול החכם הסלם המליך המפורסר
 כס"ת וזה' **אריעזר ליפמאן** ז"ל ציר ונאן כ"י
 צעל כותב העתי המוגיד הנפלא והיקר צין כל כותבי
 העתים אשר כתב בהמוגיד עת לאת המוצרת הסלסית
 לאור וזה לשונו הזהב :

ומצבת קודש הוא זכרון לדיקים זכרון לכל גדולי ישראל אדירי התורה
 הלפונים צצית החיים היסן צעיר לצוב וזהם רבים **מצאצאי**
יונה הנביא עם הערות נפלאות עפ"י ספרי טו"ת הכותנת
 אור כוגה על תולדות הגאונים ההם וחין ערכם כו' ילא לאור ע"י הרב
 החריף וזה' **גבריאל** בהגאון הגדול הלדיק וזה' **נפתלי**
הירץ זל"ה

המוצרת הסלסית הזו המוציאה לנו זכרון שנות הגאונים הגדולים אשר
 צארץ צצ"הק העתיק יומין צעיר לצוב עוד נעלה הוא ונהסולכת לפניה
 על ידי דבר חדש ונוליאה נפלאה נואור אשר נולא עתה הרב המוליא
 לאור הככבד והוא נוליאח יולאי חללי הכציה יונה צן אונתי הקצורים צצ"הק
 הכ"ל יט ונהם אשר כתוב צפירוש על וולצת קצורתם כי הם מוגזע
יונה הנביא ויט אשר רק נקראים צטם המושפחה סנקראו כולם
 צו והוא השם **קיקניש** ולדקה השערת הרב המוליא לאור כי
 הוא נגזר נשם **קקיון דיונה** ועל וולצת כל צכי
 המושפחה הכצודה ההיא ונלוירים צ' דגים
 ונפלא הדבר נואור צאונת כי לא נולא כוכר צטום נוקוס לא צדצרי
 חז"ל ולא צקופרי הדורות אחריהם חם הכיה יונה הכציה צבים אחריו
 ועתה נולאו ניולאי חלליו ונכוחתם כצוד צציה"ק צעיר לצוב ווני יוכל
 להפיץ אור על הדבר המופלא הזה איך צאו לשם וצאיהם זונן ראשית
 מולאם צחלק התצל הזה . המוצה היותר עתיקה נוצכי הכציה טנולא
 הרב המוליא לאור עד היום הוא וולצת קצורת הגאון הגדול וזה' רר
לוי רופא אצ"ד ור"נו דק"ק לצוב נפטר ציום א' דחג הפסח רס"ג
 לפ"ק וולצד זאת הציה הרב המוליא לאור צמוצרת זאת הרבה הערות
 נוחוכונות המופלאות אור צהיר על קורות רבות צתולדות הגאונים הגדולים
 עכ"ל .

מצבת קודש

צאצאי יונה בן אמתי הנביא

אמר המוציא לאור

הנה כבר גליתי צו"ע הנוצטר ונענין זה כי ונלחתי ונלכות רבות
יטנות ונאור לגלויי ישראל רונים ונסגזים הנותיחקים
לנושפתותם היותם לאלחי יונה הנציח . והדבר הזה הלח פלח על פני
פלח הוא , כי וני זה פלל היות קריד ושארית לחדם הגדול איש
האלהים הוא נציח האונת יונה ונגת החפר אשר חסצוהו ערירי
ודניכו כי לח הכיח אחריו זרכה ונאוונה , וכל סופרי דברי הימים
ניוס נקתם חזון עד עתה החריטו ולא דצרו ונוכו ונאוונה . וניילתח
דחוני ויירכר דכירי . חונתי להתחיל ספרי ונלכת קודם צהתיחקות
הנושפתה היקרה ונושפתה האיש האלקים צרחסונה לפר צית חצותם .
ודי צזה להתללותי וצחקדונה כחצתי צזה צחריכות לצחר כל קתום ציונה .

נוסתת מצבת הגאון הגדול פאר דורו מוהר"ר לוי רופא אב"ד
ור"מ דיק לבוב מגוע יונה הנביא

(ח) צראט הנוצטה לורת צ' דגים צליור כלה :

(א) (צנוצנה) אראלים אחזו בארון הקודש נצחו אראלים את המוצקים
ונלקת מאתנו נור ראשינו עטרת ישראל האלוף הגאון עין הגולה
מוח' לוי בהגאון מוח' יעקב קיקניש מגוע יונה הנביא אב"ד וריש מתיבתא
דפה לבוב אוי נא כי אבדנו אבירת הצדיק אשר עשה משפט וצדקה בישראל
והרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים רבים ווי להאי שופרא דבלי
בארעא בזכות זה תנצב"ה :

נפטר ביום א' דחג הפסח רס"ג לפ"ק

מצבת קודש

נוסחת מצבת הגאון הגדול מוה' יעקב (" קקניש ריש מתיבתא

דפה מגזע יונה הנביא :

(3) זראש הסני לנלכס 3' דגיס ונלויריס זליויר כפלח ונאלוד

זראש הסני לנלכס . ויעקב איש חס יוסב אוהלס .

(3) פה הונח גוף צדיק קדוש וטהור בהושענה רבה שצ"א לפ"ק ה"ה

האלוף הגאון מנורה הטהורה מוה' יעקב קקניש מצאצאי

יונה הנביא ריש מתיבתא דפה בן מוהר"ר אליעזר אוי נא לנו כי נפלה

עשרת ראשינו אי חסיד אי עניו מתלמידיו של הלל הרביץ תורה בישראל

וזיבר כמה חיבורים והעמיד תלמידים רבים גאוני הדור ורבים שתו מימיו

היה סיני ועוקר הרים ומסיק שמעתתא אליבא דהלכתא בזכות זה תנצב"ה :

(ג) נוסחת מצבת הרב הגאון הגדול החסיד מוה' משה ריש בי

דינא דפה ומצויר ג"כ ב' דגיס בראש המצבה :

(3) אוי ואבוי כי מת משה איש האלהים ונגנז ארון הקודש ה"ה

הרב הגאון האלוף מנורה הטהורה החסיד ונאמן באיתן והימן

אי

ה'שם קקניש אשר הנוספחה היקרה ונשפחה י ו כ ה זן חונתי הכזיא

ונחולר ונוכוכס זו הערותי זלדק כי היא נגזר נוסס קיקיון

דיוכה כונו 3' דגיס הנולויריס זליוני קודס טלחס טהול דגיס אשר

הי' יוכה זחס , כונוולר זפסוקיס דיוכה כי חסס נגזר ע"ס קיקיון

דיוכה הי' השערתי והגדתי זה לפני חכני עירי , הלל חס טרז

חחסס הנוקורר הגדול ווה' דוד הכהן ר א פ ו ר ט כי והרז חחסס

הנוקרק הגדול ווה' נוסס ל 3' עכס יר כי' וכולס יחד קלסו

הרעיון חזס , וחחסס השחרון הזיא רחיס לדצרי ונגורח דסבת פ'צונוס

ידליקין דלונריקן וחי טנון קיק חונרו טס דהול קיקיון דיוכה וכול

רחיס גדולס לדצריכו . חחסס חזס יא חזס חזס חזס חחסס חחסס

מצבת קודש

אי חסיד אי עניו לשם שמים מתלמידי של הילל מוהרר משה בהגאון
מוה' יעקב קיקניש מגזע יונה הנביא ריש מתיבתא דפה וריש בי דינא
עשה משפט וצדק והרביץ תורה בישראל ותפלתו הו' זכה וברורה ברמ"ח
אבריו והו' יודע לכווין בוראו בתפלה כחוקי' והעמיד תלמידים גאוני
הדור ורבים שתו מימיו בזכות זה תנצב"ה. עלה למרום ביום ב' אייר
תכ"ט לפ"ק :

ד נוסחת מצבת גאון עוזנו עמרת ישראל מהו' יוסף ריש בי דינא
וריש מתיבתא ממשפחת יונה בן אמתי הנביא .

(בראש המצבה מצוייר ב' דגים בציור נפלא)

(נולצת) הציבי לך ציונים ובכו בכי תמרורים כי נאסף בחטאנו גאון עוזנו
ציץ נזר הקודש תפארתינו מאור הגולה עמרת ישראל האלוף
שר התורה אשר בו סתרי התורה בו נטמן אדוננו ורבינו מוה' יוסף
במוהר"ר יחיאל אשר הרביץ תורה והיה ריש מתיבתא וריש בי דינא דפה
לבוב אשר העמיד תלמידים רבים גאוני הדור וחיקר ותיקן פירושים וחיבורים
על רוב חלקי הש"ס ורבים שתו מימיו ממקור מים חיים בזכות זה תנצב"ה
נפטר ביום ר"ח מנחם אב שפ"ט זכותו יעמוד לנו .

(ה) (נוסחת נולצת יטן כוטן והרצת סורות זו כנוחקים וכו' ג"כ צ'
דגים ונלירים ויען כי ונלאתי אותו לאחר אשר ונלאתי הנוצות
האלה הלגתי פה) :

נוסחת הרב הגאון החלוק מו' אברהם ונקלוכי' ונוגורסי פורטוגאל
ונוחסידי פרוציללל ונגזע יוסף הכניא צן אונתי .

(נולצת) ואברהם שב למקומו וה' כרת את אברהם ברית לאמר צדיק זה
בא לבית מלוני הוא אברהם בצדקתו מתחילתו ועד סופו
עליונים ששו קרבתו תחתונים בכו פרידתו הי' שש ועושה צדק ומשפט
ה"ה האלוף הגדול בתורה מוה' אברהם מקלוניא בן מוה' יחיאל דיין הגדול דפה
אשר הי' ממגורשי פורטוגאל ומחסדי פרוצניציא ומגזע יונה הנביא עשה
משפטים ישרים והרביץ תורה כל הימים וישב באוהל של תורה ולמד עם
ישיבתו הרמתה ועלה למרום ביום א' דחג הסוכות רפ"ב לפ"ק בזכות זה
נוסחת תנצב"ה .

(ד) נוסחת נולצת הגאון הגדול מוה"י ילחק קיקוניש ריט' נתיצתח דפה
 נגזע יוכה הכזיח זן חנתי ריט' נתיצתח ודיין הגדול נופה.

זראש הנולצה ונלוייר ז' דגים לסינון הנוטפחה נטפחת יוכה

(נולצה) ויצא יצחק לשוח בשדה בונים כי אבדנו אבירת הצדיק נמר
 חסיד אי' גודר נדר ועומד בפרץ אשר עשה אזנים לתורתנו
 הקדושה ה"ה האלוף הגדול בתורה ובקי בכל חדרו תורה גמיר ומסיק
 שמעתתא אליבא דהילכתא אביר הרועים סינו ועוקר הרים פילפולא חריפא
 אשר העמיק בפלפולא בהוויות דאביי ורבא ובפוסקים ידיו רב לו בסברא
 ישרה קולע אל השערה מוה' יצחק בהגאון האלוף מוה' יעקב קיקוניש
 דיין הגדול אשר דן בצדק ועשה משפט וצדקה בישראל והרביץ תורה
 בישראל והי' ריש מתיבתא דפה והעמיד תלמידים רבים גדולי ישראל
 אשר שתו מימיו והי' מגזע יונה הנביא ותפלתו הי' זכה ברמ"ח איבריו
 בזכות זה תנצב"ה נפטר לעולמו בזאת חנוכה תנ"ז לפ"ק

(ז) נוסחת נולצת הגאון הגדול מוה"י לצי צהגאון מוה"י סאול לאכדא

לזד"ק זאשמיגראד ונוטפחת קיקוניש נגזע יוכה הכזיח : (ז)
 (זראש הנולצה) ז' דגים ונלויירס לסינון על נטפחת יוכה

[נולצה] נצחו אראלים את המצוקים ונגנו ארון הקודש ה"ה הרב הגאון
 החסיד המפורסים מוה' צבי לאנדא בהגאון מוה' שאול לאנדא
 ממשפחת קיקוניש מגזע יונה הנביא אשר הי' אבד"ק זאשמיגראד ודיין
 תגדול דפה לבוב אשר עשה משפט וצדק וחוקים ישרים ודן דין אמת והציל
 עשוק מיד עושקו והרביץ תורה בישראל יומם ולילה עם תלמידים וחבורים
 מקשיבים לקולו והעמיד תלמידים גדולי ישראל וחובר חיבורים מחוכמים
 בזכות זה תנצב"ה

נפטר ביום א' דר"ח תמוז תפ"ב לפ"ק

מצבת קודש

(ח) נוסחת מצבת הגאון מוה' שמואל צנוור"ר נאיר קיקיט דיין
הגדול דפה נגזע יונה הכזיח :

צראש הולנדה וולוייר צ' דגים לסינן הנשפחה נשפחה יונה הכזיח

(צולנדה) ווי על האי שופרא דצלי בארעה קא זכינא פה צרגני אדומה
נוקור החכמה נקצר שוד ושצר לנו כי אצדנו האי גצרא רצח
ידיו רצ לו צפילפול וצקצרא הרצ הגדול החריף וצקי החכם המוצחק
וצכל חכמה וציה רצ לו הנפורסם צחכמותו מוה' שמואל צנוור"ר נאיר
קיקיט נגזע יונה הכזיח אשר היי דיין הגדול דפה עשה נשפט
ולדקה צישראל והי' רק צסקים ויגע צתורה צועטו שכים ונה סלא יגע
תלמיד צן מוה' שכים כרצי צון ומחוקה שמה העוצד והרצין תורה צישראל
והענייד תלמידים ס רצים שחו ונימוי תכל"ה:

(אולי שמואל צקוראי שמו שזכר צשו"ת ונהר"ס וולוצלין ס' ק"צ צנידון גט איך
לכתוב הכינוי קרוק וצבי' ק"ג לענין כהס)

(ט) נוסחת מצבת החכם הגדול צתורה הרופא ונונחה לרצים מו' יוחנן
צרוך אציו של הרצ הגדול הרופא ונונחה מוה' שמוחה ננחס הנקרא
ר' שמוחה דאקטור (אשר נכתב עליו ג"כ תיבת וניונה ולא ידענו פירושו)
ועתה נחגלה לנו שהוא נוצרע יונה כי שם ג"כ וולוייר צ' דגים וסם
קצורים כל נשפחה יונה הונה ונסיסה וצניהם וולוייר לכל אחד לורת
דגים ונכתב על איזה מוה' צפירוש נגזע יונה או וולאלחיו כאשר הראתי
לדעת את אדוננו מורנו ורצינו גאון עזנו עטרת ישראל רשכ"ה מוה'
יוסף שאול הלוי כ"ז אצ"ד דפה לצוב והגליל כ"י ה' עליו יחי כאשר
הצאתי לעיל)

נעצר השני לנלנדה וולוייר צ' דגים צליור כפלא נאיר

(צולנדה) הנה חיונה חסיכה גדולה כפלה עלינו ציום כיטל עטרה
נוראשיו

מצבת קודש

ונחשטונו אדוכנו אצונו החכם הגדול אהו איהת צרית התורה
 והנולות כבוד שמו ונוה' יוחנן צרוך וני ר כ ה הרופא ונוונה צונוהר"ר
 שווחה כפטור י"ד קיון תכ"ט לפ"ק תכלצ"ה :

(החכם הגדול ונוה' יוחנן וצנו הרב הגדול ונוה' שווחה דאקטור היו גדולים צתורה
 והגדור דכוסים וחלוקים פה לצוב והגאון צעל עו"ו והגאון צעל פני יהושע הפליגו
 צצנח החכמים הנ"ל

(י) נוסחת מצבת אשר הרב הגדול בתורה המפורסים בכל העולם
 הרופא המומחה לרבים בדורו נשיא דארעא קדישא מוהי שמחה
 מנחם הנקרא ר' שמחה דאקטור .

[צלאס הנוצח] נטמן פה הרב הראש והנגיד בישראל הקצין המפורסים
 בדורו הרופא מומחה לרבים ירו פתוחה לענים ודלים גבאי
 צדקה ומרא דאתרא ירושלים ה"ה אשר מוה' שמחה מנחם כמוהר"ר יוחנן
 ברוך מיונה זצלה"ה תנצב"ה :

הרב הגדול אשר הכבוד ונוה' שווחה הנ"ל זכר צחסות
 הגאון כבוד ציהודה לענין פסק הלכה וכחצ עליו שהי' רופ' הגדול
 צחלר הנולך פולין קאצלקיע וסיה גדול צתורה וצירחה וסיה גם כן
 רופא צחלר הנולך הקולטון וכחצ עליו צפנקס שהיה ופזר וועותיו
 לעניים ולעניי ירושלים ורצ צצחו אין לקפר וגודל כדצתו ולדקתו אין
 לצערה ועדיין יס ונונו ונורה הדר נוחד אשר אין כווחו צהדור צצחכ"כ
 הקטנה דהו"ה וכחצ שנו עליו ע"כ :

(יא) נוסחת נלצת הרב החכם הרופא ונוה' אליעזר צונוה' יוחנן הרופא הנ"ל
 [צוולכה נחקק צליור צ' הגים] אוי ואבוי שוה ושבר כי נאסף בדמי ימיו ווי
 על האי שופרא דבלי בארעא שופרא דתור'
 ומעשים נוראים צדיקים וישרים אשר צדקת פורונו נודע בישראל והית'
 תורתו אומנותו וינע בתור' ה"ה החכם הגדול בתורה וביראת ה' הרופא
 מומחה לרבים מהו' אליעזר כמוה' יוחנן ברוך מיונה כל ימיו הי' ותיק
 וחסיד

מצבת קודש

וחסיד במלאכתו ותפלתו זכה ושלימה בגוף ונפש פה המתגבר בתורה יגוה
בעפר לכן בזכות זה תנצב"ה: נפטר ביום ר"ח אלול תל"ב לפ"ק.

ה'תש"ב י"ח אלול תל"ב לפ"ק

אמר הנווליא לאור הנה הצאתי לפני כס אחד עשר גאוני חדירי
התורה אשר הונה ונושפחה הרונה ונושפחת יוכה הכניא צן
אונתי והנושפחה הגדולה הזאת היא רוה עד היום הזה יס ונצניהס
הנותיחקים לנושפחה הלזה אך חככי לא הלצתי רק ונגדולי וגאוני
ונושפחה היקרה הלזה ולע"ע לא אלחתי רק אחד עשר גדולי ישראל
הנותיחקים לנושפחת יוכה הכניא ואלוי יס ליוני קודש ונושפחה היקרה
הלז אשר הונה טצועים צוועצה האדונה והנה האונת אגיד כי ונאוד
ונאוד יקרה הוא צעיני הנוליחה הגדולה הזאת כי עצודת ה' אשר
אני עושה זה זה שנים רבות הלל היא להחיות יסיני עפר ונקצריהס,
ולחדש זכרוכס על פני האדונה כי גדלה ונאוד עוולי ויגיע כפי ונורח
נפשי צדצר ונלצות גאוני ישראל הספונים צאדונת קודש פה לצוז,
העצירה עתה לפני את זכר איס האלהים הוא כניא האונת יוכה ונגת
חפר וכאשר עוודתי להסצונן צדצר הספלל הלזה אשר ונאין ידעו
להתיחס לאיט האלהי אשר כל קופרי דצרי היונים וניוס נסתס החזון
עד עתה החריטו ולא דצרו ונונו ונאוונה: אשר כל הרואה ונסתוונס
על הנוראה הגדול הלזה: ואשר חככי אחזה אגיד לעיני כני עוני כי
כפי ראות עיני דצרי היונים על האצנים הנחנוסקות על פני הקצרים
(צאשר חככי קדש אשר על פני קצרות אצותינו הן הס דצרי היונים
אשר לנו ורוצ קורות שנות קדס זהס לפוכיס) יעידו ויגידו כי ווקור
הנוחלצ לנושפחה היקרה אשר הונה ונוגורטי פורטגאל וספניא אשר
כתגרסו וצאו לארץ פולין הרצה ונגורסיס ווולכי. פולין פתחו הסער
לפניהס והרצה ונהס כתיטבו פה עיר הגדולה לצוז כי היה אז ג"כ
גדולה: עיין צסו"ת ונהר"ס וולוצלין סוונה תראה איך סצטכת סו"ג
כתצו תסוזה ונעיר קוכטנכאפיל כתצו על עיר לצוז עיר ואס צישראל
וגס אכחכו רואיס צצית החיים היסן אשר הוא גדול ונאוד יותר ונכל

מצבת קודש

ו

זית החיים הישנים אשר הונה צעיירות גדולות כנוו ק"ק קרחאק
ופזנח לזבלין ופראג ודומיהם, וזה נראה כי רצים ומוגורסי פורטוגאל
כתמצו פה וזאת ידענו ווס' ונעשה ניסים כי הונה יוסצי פורטוגאל
וספניא, הונה זאו לשם ונגלות ירוסלים כי ז"ל ספר ונעשה נסים וור'
יוזיפ ווורנוז הוצא צקדר הדורות ז"ל. זה לשון ונעשה נסים ה"ח
ט"פ ר' יוזיפ טווש צצחרותו לנוד ציטיצת הגאון ווה' פנחס קג"ל טהי'
אצד"ק פולדא וסי' זה טנת ט"פ ואנור צטס רבו הגאון ווה' וואלק'
צעל הסנו"ע (כי רצינו הגדול צעל הסנו"ע הי' ונקום מולדתו צעיר
ווירנוזיא ולנוד צפולין צקרחאק אלל רצינו הגדול הגאון הרנו"ח ואלל
הגאון רצינו הגדול הרט"ל כאשר נוזכר צהקדושותו ואח"כ הי' חסן הנדיצ
הנוכהיג ווה' ישראל פרכס דפה וכתן לו זית עליות עם טנייס וטליסיס
וסס הרציץ חורה ציטיצתו הרנוטה כי טוה יאספו כל העדרים והיה
פה ריש ונתיצתא כאשר כתצ צעלנוו צהקדושותו לסנו"ע על חוטר ונשפט
וצינווי הי' הגאון ווהר"ס וולוצלין לאצ"ד דפה לצוצ כאשר נזכר צספרי
וולצת קודש חלק ראשון וכבוד ידידי הגאון הגדול ווה' יעקב יוטעט
כ"י צענו"ח ס' ווקראי קודש וס' אהלי יעקב העירכי והראה לי צטו"ת
ונשאת צכיונין כי הגאון צעל הסנו"ע היה צע"ו וויין וסידר טס גט
ט"ו כנזכר צטו"ת ונשאת צכיונין תסוצה ע"ה וע"ו וכתצ טס כי קוונד
על עדותו של הגאון הלדיק צעל הסנו"ע כי ידוע כי ירא הי' ונאוד
עכ"ל וע"ז התסוצה כתצו אז כל החכמים כנוו הגאון ווהר"ס וולוצלין
והוא הי' האוסר והגאון ווהר"ס יפה צעל הלצוט כנזכר צטו"ת ווהר"ס
וולוצלין ס"י קכ"צ) וסיפר הגאון ר' פנחס אצד"ק פולדא צטס רבו
הגאון צעל הסנו"ע ווה טשכחיין גזירות צק"ק ווירנושא יותר ונשאר
קהילות ונודיכות כי צחורצן זית ראשון זאו ונתיצצו צק"ק ווירנוז
ואחר כלות ע' טנים גלות צצל חזרו הגולים לירוסלים ולאחרן ישראל
ואלו אשר היו צווירנוז לא חזרו לירוסלים ולאחרן וכתצו יוסצי ירוסלים
לאכסי ק"ק ווירנוז טיצוואו גם הונה ליטצ צארץ ישראל כדי טיהי' יכולים
לעלות צג' רגלים לירוסלים טהוא רחוק ונאוד ווהס ולא טסגיחו על
זה וכתצו אכסי ק"ק ווירנוז תסוצה טצו אחס צירוסלים הגדולה
ואנחנו

מצבת קודש

ואנחנו נסב פה צירוסלים הקטנה כי צאתו הפעם היו חסוצים ומאוד
צעניי הסר והערלים . והיו עסירים גדולים וצענין זה נתחדש עליהם
גזרות יותר ומשאר קהילות ונדיבות ושם צק' ונעשה ניסים ונציל ג"כ
עוד צקס רצו הגאון ר' אל"י צ"ס שהיה אצ"ד צק"ק ווירנוז וסיפר לרי'
יוזפ שונס כי ק"ק ווירנוז הי' קהילה ומחורצן צית ראשון והיו שם
סרים גדולים ומסוצים שונס דולצקורגר והיה לאחד צן ומסכיל ויפ"ת ורלה
ליקע למדינות רחוקות ללמוד לשוכיהם וללמוד גם לשון ישמעאל וכקע
לירוסלים ומרוצ הדרך הוליל כל מנוון שנתן לו אציו . ויהי היום
והלה והגיע עד טערי נות והיה מוטל באשפה ולוח צלסון אשכנז
צדמועות אס היו יודעים וני הוא וני ומשפחתו אזי היו ומרחמים עליו
כי ציד אציו לטלס כפלי כפלים לני טיעיז עונו ולית מוון דנושגה ציה
כי לא היו ומצנים לשונו . ויהי צעצור יהודי אחד אשר הכיר צל"א
שלח תיכף אחר רופא ולקח אותו לציתו ונתן לו כל לרכיו והשכיצו
צוונה יפה וסילס לרופא שריפא אותו ונתן לו ללמוד לשון ישמעאל
וכתצ לאציו כל ונה טעשה לו יהודי אחד שהלילו מנוות ונתן לו מנוון
כל ונה שהיה ולטרך ושונה אציו ומאוד ושלח לו מנוון הרצה וסיתן
ליהודי כפל כפליים וכסנקע לציתו . כפטר אציו וכשאר לו כל עוסר
וכצוד ומאציו עוסר גדול וכתצ צקסר זכרות להיעז עם כל היהודים
דור דורות וכל דור דורות טילאו מנונו ונחה ילא המנהג צווירנוז כטיס
איה נות ח"ו והולילו לקצורה ילאו טכי ומרתים ון דולצורגר ומטה
צידס ללות מנות גם צ' ומרתים ילאו ככ"ל לפני חתן וכלה לחופה
וצחזירתס לציתס ומרת ח' לפני הנשים וכסלרו האוונות על ירוסלים
וכצקו אותה אז הרגו רבים וניהודים ונחס לקחו צטצ"י וצחוך החיילות
הי' ראש אחד ומצני דולצורגר וזכר לוואת אצותיו והטיצ ומאוד ליהודים
ולקחס למדינתו ונתן להס כחלה לצנות צתים וכשהיה איה נות הרטיעו
אכטי מוקוס ושלח ומאכטי חיל שלו להלילס והיה כן עד שכחצ עיר
ווירנוז היו תמיד הולכים ומאכטי חיל שלו לפני חתן וכלה עכ"ל :

מזה

כראה כי הנוגורסים אשר צאו למדינת פולין ומתיישבו צעיר
לצוצ היו ומגולי ירוסלים ושם צירוסלים היו ליהודים כתצ

מצבת קודש

יחוסם כמו דלונריי בגנורא ונלחתי ונגילת יחסיין ונטסס ידעו הונספחה
 היקרה ליחם עלנוס עד יוכה הנציח כמו סרליו סהגלון הגדול
 הנוקזל הללהי ווהר"ר נפתלי הנקרח רציו ר' נפתלי אצד"ק פוזנח
 היה לו כתב יחוס עד עלי הכהן , אין זה רק ונאסר היו ונלחסי
 ירוסלים וסס היו יודעים ליחם עלנוס ונדור ודור ודי צוה כי לדעתי
 היא הסערה ככוכה ונלוד :

זכרון הקדושים אשר נהרגו בעיר לבוב שנת תכ"ד . בחוץ
 לעיר ביום שבת קודש ה' אייר . ובתוך העיר מן ה' אייר עד כ'
 סיון ה'י"ד :

העמק ונפסקם צהכ"כ הגדולה תוך העיר פה לצוב ונשקדוסיס דחוץ לעיר :

אר מלא רחמים שוכן במרומים המציא מנוחה נכונה תחת כנפי השכינה
 במעלות קדושים וטהורים כזוהר הרקיע מזהירים את נשמת הקדושים
 והטהורים שהיו בקהלתנו המפוארה עיר גדולה של חכמים ושל סופרים
 ונהרגו בחוץ לעיר ק"ק לבוב החשובה והרמה , במקום אחד תורה וגדולה

מקוימה , בשמונה לחודש אייר **א**ך היה **ב**חשכה גדולה לפ"ק
 בני ישראל לילות וימימה , בשבת קודש ליי' יושב שמימה נתאספו
 התשמידים ושאר פוחזים ביד רמה והרגו ושחטו יותר ממאה נפשות באף
 ובחימה לומדים ומופלגים אנשי שם המה מופלגים עשירים ומנהיגים היו
 לנו למחסה ביום זעם ונזלו כמה מאות אלפים כספם וזהכס במהומה וגם
 נהרגו אלופים דיונים קולם נשמע ברמה אנשי אמנה אבדו היו לנו
 לחומה

מצבת קודש

לחומה ונחבלו יותר משני מאות אנשים ועשירים חשובים במראה ובקומה
אכלו את יעקב ואת נהוה השמו לביוה ושמה בתי הכנסיות ומדרשות
הקדושים בניו לתלפיות כחומה וקרעו וחתכו ספרי תורת יי' תמימה על
זאת יבכו עש כסיל וכימה ונאברו ילדים נפזרו ונפידו בין האומה יתמים
ואלמנות בוכים ומבכים בנהימה על אלה דמעת על לחיי אורימה בני וגתי
אורימה העל אלה תתאפק יי' איש מלחמה נוקם יי' ובעל חימה ישקף וירא
יי' מן השמים לנקום נקמה ימין יי' רוממה לכן בעל הרחמים יסתורם
בסתר כנפיו לעולמים בישובה של מעלה יהיו יושבים וחונים ועיבה ליי'
מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמונים ויצרור בצרור החיים
את נשמתם ה' הוא נחלתם וינקום נקמתם ועם עשרה הרוגי מלכות יהיה
נפשותם וינוחו על משכבותם שלום ונאמר אמן .

העתק וכן הפנקס ס"ל על אר דות הקדושים מוך העיר ד' סיון תכ"ד לפ"ק :

אל מלא רחמים שוכן במדומים המציא מנוחה נמונה תחת כנפי השכינה
במעלות קדושים וטהורים כוזהר הרקיע מזהירים את נשמת הקדושים
והטהורים בקהלה תהלה ברה כחמה עיר גדולה של חכמים וסופרים בק"ק
לבוב החשובה והרמה תורה וגדולה במקום אחד מקוימה בשמונה לחדש

אייר ועד עשרים בסיון לפרש **אך היה בתשבה גדולה** לפ"ק
בני ישראל לילות וימימה בחמישי ובששי ובשבת קודש ליי' יושב
שמימה התאספו התשמידים ושאר פוחזים ביד רמה והרגו ושחטו יותר
משבעים וחמשה נפשות באף ובחימה לומדים ומופלגים אנשי שם חמה
עשירים ומנהיגים היו לנו למחסה ביום זעמה וגזלו כמה מאות אלפים
כספם וזהבם במהומה וגם נהרגו כמה אלופים דיינים ובעלי תורה קולם
נשמע ברמה אנשי אמנה אברו היו לנו למחסה ביום זעמה ונחבלו בתוך
העיר ג"כ יותר משני מאות נפשות חשובים במראה ובקומה אכלו את יעקב
ואת נהוה השמו לביוה ושמה שלשה בתי כנסיות (ה) הקדושים בניו
לתלפיות

(ה) כאשר עד היום הזה אנו רואים צהכ"ג דמוך לעיר אשר כננה צננת של"ג
ענודי צהכ"ג צרגל הענודים הוא נרוסף ונחוחך וקבלה ביד זקני עירנו
כי הפוזזים לנו להרוס היסוד והצנין ולא היו יכולים לנגע זמנוס . כי הצהכ"ג
הגדולה הלו היא צנוי צתוקף ועוז רק שארי צתי כנסיות ונתי נדרשות הקדושים
הרבו עד היסוד כנזכר וגם צהכ"ג הגדולה דמוך העיר יש נחזור גדול ונהודר
נאלר

לחלפיות כחומה וקרעו וחתכו רובי ספרי תורת י"י תמימה על זאת יבכו
 עש וכסיל וכימה ונאבדו ג"כ כמה ילדים נפזרים ונפרדים בין האומה יתומים
 ואלמנות בוכים ומבכים בנהימה (3) על אלה דמעתי על לחיי אזרימה
 בכי ונהי ארימה העל אלה תתאפק י"י איש מלחמה נוקם י"י ובעל חימה
 ישקיף י"י וירא מן השמים לנקום נקמה ימין ה' רוממה לכן בעל הרחמים
 יסתירם בסתר כנפיו לעולמים בישיבה של מעלה יהיו יושבים וחונים וערבה
 לוי"י מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמונים ויצרור בצרור החיים

את

ונאור כדפס צפראג על קלף שנה כראה צפיוט לשנתות שצין פסח לעלרת הוא
 ונחורך ונחית וחרב כז צלו הפוחים צנהכ"כ היסן צעעה שהי' הש"ץ ונחפכל והרגו
 ודקרו הש"ץ כאשר יהיה נזכר לקנון ליון ונלצת קצורתו, שנה נכתב איך שהרגו
 אותו צחוק חפלתו ודקרו וחתכו צהנחזור הכ"ל ע"כ :

(3) ועיין נ"ש הכס צשארית ישראל הנדפס צק"ק אונטרדס על לשון אשכנז
 כתב צזה"ל וצעת ההיל צזה העיר לצב צנולר והי' הריגה גדולה צעיר
 לצב וכנה יהודים ונחו צנולר צדבר וכשפטו צדבר וצחר צברעצ וצעת ההיל היו
 צק"ק לצב כנה גאונים וראשי ישיבות וצחוכס הי' הגאון הגדול מוה' יהושע ראש
 ישיבה ואצ"ד ונק"ק קרחקא והגאון הגדול מוה' נפתלי כ"ץ אצ"ד ור"נו ונק"ק לוצלין
 וכנה גאוני ארץ (וואש זענין גיפאלין) צד' סיון שנת ת"ח ואח"כ צרחו היהודים
 ונק"ק לצב לארלות אחרות וגם פה אונטרדס צלו אנשים חשובים וגדולים אשר
 היו צזנן לא כביר עשירים גדולים והוכרחו אח"ז לצקש עזר ונאח אחצ"י צאונטרדס
 והספרדים הטו אליהם חסד ורחמים עכ"ל וטעה צשתים אי' כי הוא כתב כי העיר
 לצב צא צנולר שנת ת"ח ונהרגו צחוכה כנה גאונים הוא טעות כי עיין צספר
 יון ונולה כתב צפירוש כי העיר לצב לא הי' צנולר רק נחפסרה עם השונאים
 והלכו ונפה עיר לצב ולא נגעו צה וקבלה ציד זקני עירנו וגם שונעתי ונא"ח
 הגאון הגדול זוקללה"ה שראה צעלנו צהפנקס שצא צחלוס לרצינו הגדול הגאון
 ונאור הגולה צעל טורי זהב הזה הפסוק והגינותי לעיר הזאת צעצור דוד עבדי
 ואם קבלה היא נקבל עכ"פ ונאור שהעיר לצב לא הי' צנולר ולא נהרגו צחוכה
 כלל רק ט"ס יש שם ונ"ל שנת תכ"ד :

3' ונה שכתב כי הי' צחוק עיר לצב הגאון הגדול צעל וגיני שלמה והגאון
 צו"ה נפתלי כ"ץ טעה ונאור כי הגאונים הכ"ל לא היו צחוכה צשום זנן
 והטיב אשר הערני כבוד, הרב הונאור הגדול לזונשלת ים התלמוד והפוסקים וצקי
 צכל חרדי התורה וסו"ת קדנאוי וצחראי לנא ונלא ספרא אציר הגביר קש"ת מוה'
 יעקב נפתלי הירץ צצרכשטיין פרנס דפה נ"י והעירני צרב צקיאחו כי טעות צעל
 שארית

מצבת קודש

את נשמתם יי הוא נחלתם וינקום וינקם ועם עשרה הרוגי מלכות יהיו נפשותם וינחו על משכבותם בשלום ונאמר אמן ע"ב :

ביום השבת קודש ה' אייר תכ"ד לפ"ק

(ה) על זה דוח רבינו על אלה השכו עינינו כי הפליא יי את מכותינו ולוקח מאתנו נזר ראשינו עשרת תפארתינו מ"ה הגאון מו"ה אברהם

בן

שארית ישראל כלנוח כי ראה בהקלימה שחיבר הגאון רבינו הגדול הס"ך על כ' סיון כתב ובעת שהוא צאה העיר לצב צנזור (אולי קודם שנחפשה עם השולח) וגם בשנה זו נעדרו ונחתנו גדולי הדור נוירי ורבי הגאון הגדול מו"ה יהושע אב"ד קראקא והגאון הגדול מו"ה נפתלי כ"ץ אב"ד דק"ק פוזנא . וטעה בזה ובכר נחונת שכתב הגאון בעל הס"ך ובעת שהיא צאה העיר לצב צנזור וגם בשנה זו נעדרו שני הגאונים , וטעה וכבר שהגאונים הנ"ל ה' צעיר לצב וזהו הערה נפלאה ראוי לחכם כוונתו :

ואגב אשר הראתי לדעת כי החכם בעל שארית ישראל טעה בראי' אעיר לעין הקורא כי גדולה ונזר ראיתי כי כותבי קורות אוננה הקדושה כולם טעו בקבלת אשר ה' צידם והוא דבר אשר כוונתו להוראה כי צעל שלשלת וסדר הדורות וקורא הדורות כולם ונביאים שהגאון ר' יצחק בעל אור זרוע רבו של הרא"ש (זהו ונבעלי התוספת) קרא ספרו אור זרוע על שהסתפק אם לכתוב עקיבה צה' או צה' והראו לו בחלום הפסוק אור זרוע ללדיק ולישרי לב שונחה ס"ת עקיבה מוכח שם שלריך לכתוב עקיבה צה' וצאונת טעו בזה כי צאונתם לא ה' גרפס רק היו צכ"י צעיר ונלוכה וויען , אולר הספרים . וכאשר זכינו להכות ונאורו ונחגלגל זכות ע"י זכאי האדם הגדול הגביר הנכבד השר הנפואר ירא ה' מו"ה עקיבה לעריך נעיר אונטרסרס ונתן להדפיסו ונדפס צעיר זיטאונר ראינו כי לא כן הוא כי הגאון הנ"ל נביא שם אותיות דר' עקיבה ונחמל ר' עקיבה הצנוי על דיני התורה כתב צה"ל אשריך רבי עקיבה שהקב"ה שמה בתורתך ונחמל צנייתך ועליך כאשר אור זרוע ללדיק ולישרי לב שונחה ס"ת עקיבה ועתה ראה כי לא צניל החלום קרא ספרו אור זרוע רק נחונת שהביא אותיות דרבי עקיבה ודכש עליו הפסוק הזה לכן קרא שם ספרו כך , והיא הערה נפלאה אשר גדולי הוראה ה' סוונכים ע"ז ועיין בסו"ת בית אפרים ונעזר גיטין ודי' ע"כ :

בן האלוף הגאון מוה' יוסף כ"ץ ריש מתיבתא בק"ק קאלמייא . נאסף בחטאינו ונהרג במיתה חמורה בידי ארורה וקודש השם המיוחד במורא , לכן בעל הרחמים יסתירו בסתר כנפיו לעולמים וינקום נקמת דמיו במהרה . כי הרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים הרבה תנצב"ה .

(3) אל נקמות יי הופיע ונקום נקמת דם עבדך השפוך נקמת מורינו מו"ח ריש מתיבתא נ"י הרב הגאון הקדוש והטהור מו"ה מנחם בן הרב מוה' יצחק ז"ל אשר קודש השם הגדול והנורא ומסר נפשו בעד קהל ישראל ונהרג במיתה חמורה וקשה בידי הפוחזים אשר נקהלו ביום השבת קודש ח' אייר תכ"ד פה לבוב בחוץ לעיר תהא נשמתו צדורה בצרור החיים וה' ינקום נקמת דמו במהרה וזכותו יעמוד לכל ישראל :

(2) אוי ואבוי כי נלקח בחטאנו ומת במיתה חמורה וקשה בידי ארורה מורינו מ"ה נ"י ריש מתיבתא הגאון מוה' אליעזר בן מוה' אשר , אשר נהרג ע"י הפוחזים ביום שבת קודש ח' אייר תכ"ד פה ק"ק לבוב בחוץ לעיר בעבור שהרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים רבים לכן בזכות זה תהא צדורה נשמתו בצרור החיים יי הוא נחלתו ויגוה על משכבו בשלום וה' ינקום נקמת דמו במהרה :

(7) נפלה עטרת ראשינו פאר דורינו הגאון מ"ה נ"י מוה' שמשון בהרב מוה' בצלאל אשר נהרג במיתה חמורה וקשה ביום השבת קודש ח"ת אייר בחוץ לעיר פה לבוב בעבור שהרביץ תורה בישראל וה' אב"ד וריש מתיבתא בכמה קהילות השיבות וספונות לכן בעל הרחמים יסתירו בסתר כנפיו לעולמים ויצרור בצרור החיים את נשמתו יי הוא נחלתו . וינקום נקמת דמו במהרה :

(5) נחשכו עינינו ונלקח מאתנו בחטאינו מ"ה ריש מתיבתא נ"י הגאון מוה' יצחק במוהרר שמואל אשר קודש השם המיוחד ומסר נפשו בעד דת ח' ובעד תורתנו הקדושה ונהרג בידי ארורה ע"י הפוחזים אשר נקהלו ביום השבת קודש ח' אייר תכ"ד פה לבוב בחוץ לעיר תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו במהרה :

(1) פה נטמן הגאון ר"מ מ"ה נ"י מוהר"ר מאשקא בהרב מוה' חיים ז"ל אשר קודש השם ומסר נפשו להריגה ונהרג במיתה חמורה וקשה ביום השבת קודש ח' אייר תכ"ד לפ"ק לבוב בחוץ לעיר בעבור שהרביץ תורה

מצבת קודש

תורה בישראל לכן בזכות זה תנצב"ה והי' ינקום נקמת דמו במהרה :

(ז) פה נטמן נרתק התורה וכלי חמדתנו הקדוש והטהור הגאון החכם המופלג מ"ה נ"י מוה' מרדכי בהרב ר' שלמה ריש מתיבתא בעבור שקדש השם הגדול ומסר נפשו ונהרג במיתה חמורה ביום השבת קודש ח' אייר תכ"ד לפ"ק בק"ק לבוב חוץ לעיר לכן בזכות זה תנצב"ה והי' ינקום נקמת דמו במהרה אמן :

(ח) פה נטמן היניק והחכים המופלג הקדוש והטהור מוה' יהודה בן הגאון מו' שלמה ז"ל אשר מסר נפשו ונהרג במיתה קשה על ידי הפוחזים הארורים ביום השבת קודש חית אייר פה לבוב בחוץ לעיר לכן בזכות זה תהא נפשו צרורה בצרור החיים עם נשמתם של אברהם יצחק ויעקב ועם הרוגי מלוכה עשרה והי' ינקום נקמת דמו :

(ט) פה נטמן הקדוש והטהור הראש והמנהיג מדינת מוהר"ר שמואל בהרב מוה' יהודה בעבור שמסר נפשו על קידוש השם ונהרג בידי ארורה ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב בחוץ לעיר תנצב"ה והי' ינקום נקמתו במהרה :

(י) אל נקמת הי' נקום נקמת דם עבדך השפוך ונקום נקמת מוריני הגאון מוהר"ר נחמן במהו' שלמה אשר מסר נפשו על קדושת השם ונהרג פה לבוב ביום השבת קודש ח' אייר ע"י הפוחזים הארורים לכן בזכות זה תנצב"ה :

(יא) פה נטמן תמים דעים הי"ה הקדוש והטהור מוה' אביגדור בן מוה' יעקב ז"ל אשר מסר נפשו על קדושת שמו המיוחד ביום השבת חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב לכן בזכות זה תנצב"ה והי' ינקום נקמת דמו :

(יב) פה נטמן הי"ה הקדוש והטהור מוהר"ר יהודה במוה' שמואל אשר מסר נפשו ונהרג על קדושת השם ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב תנצב"ה והי' ינקום נקמת דמו במהרה :

(יג) פה נטמן הקדוש והטהור מוה' יצחק במוהר"ר יעקב אשר נשפך דמו כדם פז ונהרג במיתה חמורה וקשה ביום השבת קודש בחית אייר לכן בזכות זה תנצב"ה והי' ינקום נקמת דמו :

מצבת קודש

(יד) פה טמון הקדוש והטהור מוה' מאיר בן מוה' מנחם חזן הלוי בעבור שנהרג במיתה חמורה ומסר נפשו על קדושת השם ביום השבת חית אייר תכ"ד תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו .

(טו) פה נקבר ונאסף הקדוש והטהור מוה' אליעזר במוה' שמואל אשר מסר נפשו ונהרג במיתה קשה ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד הי' למערכת עצים ואש תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו במהרה . ואחיו הקדוש והטהור מוה' שלמה במהורר שמואל אשר מסר נפשו ונהרג ביום השבת קודש חית אייר תנצב"ה :

(טז) פה טמון הקדוש והטהור הפרנס והמנהיג הראש הקצין והנגיד מוה' שלמה בהגאון מוה' שמואל בעבור שנידון במיתה קשה ונהרג בידי ארורה ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב בחוץ לעיר תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו במהרה :

(יז) ובנו הקדוש והטהור מוה' אברהם בן הקדוש מוה' שלמה אשר מסר נפשו ונהרג ג"כ ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב בחוץ לעיר תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו במהרה .

(יח) פה נקבר ונאסף גוף צדיק הקדוש והטהור מוה' עוזר בן מוה"ר שלמה אשר מסר נפשו ונהרג בידי ארורה על ידי הפוחזים ביום שבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק בלבוב בחוץ לעיר לכן בזכות זה ה' ינקום נקמת דמו ויצרור בצרור החיים את נשמתו :

(יט) פה נטמן הקדוש והטהור מוה' שמעון במהור"ר מאיר בעבור שמסר נפשו להריגה על קדושת השם ונהרג בידי ארורה ביום שבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו במהרה .

(כ) פה נטמן הקדוש והטהור מוה"ר משה במוה"ר שלום בעבור שמסר נפשו בעד קדושת השם המיוחד והנורא ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק פה לבוב בחוץ לעיר ונהרג במיתה חמורה וקשה לכן בזכות זה תהא נפשו צרורה בצרור החיים וה' ינקום נקמתו .

(כא) פה טמון תמים דעים הקדוש והטהור הראש והמנהיג מדינה הרב החכם המופלג הנגיד מוה' מרדכי בהגאון מוה' יחיאל הכהן שמסר נפשו בעד קדושת השם המיוחד והנורא בזכות זה תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו במהרה אמן :

מצבת קודש

(כג) פה נקבר ונאסף הקדוש והטהור מוהר"ר יצחק במהור"ר יעקב שמסר נפשו וקידש השם הגדול במורא ונהרג בידי ארורה ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב. לכן בזכות זה תנצב"ה. ואחיו הקדוש והטהור מוה' זכרי' בן מוה' יעקב אשר מסר נפשו וקידש השם המיוחד ונשפך דמו כדם פרי, לכן בזכות זה תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמם במהרה:

(כד) פה נטמן הקדוש והטהור מוה' אליעזר במוה' אביגדור בעבור שקידש השם הגדול והנורא ומסר נפשו להריגה ביום שבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק בזכות זה תנצב"ה וה' ינקום נקמתו:

(כה) פה נטמן תמים דעים הולך תמים ופועל צדק הקדוש והטהור מוה' חיים במהור"ר משה הלוי שמסר נפשו ונהרג על קדושת השם ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב בחוץ לעיר תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו:

(כז) פה נטמן הקדוש והטהור מוה' משה במהור"ר אברהם בעבור שמסר נפשו להריגה בעד קדושת השם בשבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב ונהרג במיתה קשה וחמורה בזכות זה תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו:

(כח) פה נטמן הקדוש והטהור מוה' ברוך במוה' מרדכי בעבור שמסר נפשו ונהרג בידי ארורה ע"י הפוחזים בשבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב בחוץ לעיר תנצב"ה וה' ינקום נקמתו:

(כט) פה נקבר ונאסף גוף צדיק הקדוש והטהור מוה' שלום במהור"ר ניסן בעבור שמסר נפשו על קדושת השם באהבה ובמורא ונהרג בידי ארורה ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב בזכות זה יצורר ה' את נשמתו בצרור החיים וינח על משכבו שלום וה' ינקום נקמת דמו:

(ל) פה נטמן הקדוש והטהור גברא רבא ויקרא גבאי צדקה בבהכ"נ החדשה חוץ לעיר מהור"ר דוד במהור"ר דניאל בעבור שמסר נפשו על קדושת השם המיוחד ונהרג במיתות קשות בידי ארורה ע"י הפוחזים ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לבוב בחוץ לעיר לכן בזכות זה תנצב"ה וה' ינקום נקמת דמו במהרה:

(כט) פה נקבה ונאסף גוף צדיק הקדוש והטהור מוהר"ר יצחק במוהר"ר יעקב אשר מסר נפשו ונהרג במיתה חמורה וקשה על קדושת השם המיוחד והנורא ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ד לבוב בחוץ לעיר לכן בזכות זה תנצב"ה וה' ינקום נקמתו :

(ל) פה טמון תמים דעים ה"ה הקדוש והטהור מוה' עזריאל במוהר"ר אביגדור שמסר נפשו על קדושת השם המיוחד ונהרג במיתה חמורה וקשה ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק פה לבוב בחוץ לעיר ע"י הפוחזים הארורים לכן בזכות זה תנצב"ה וה' ינקום נקמתו :

(לא) פה נטמן הקדוש והטהור הראש והמנהיג מדינה הקצין הנגיד בישראל מוה' מרדכי בן הגאון מוה' יחיאל הכהן בעבור שמסר נפשו להריגה על קדושת השם המיוחד ונידון במיתה קשה וחמורה ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק לכן בזכות זה תנצב"ה :

(לב) פה נקבר ונאסף גוף צדיק הקדוש והטהור גברא רבא הרב מוהר"ר שמעון במוהר"ר מאיר בעבור שמסר נפשו על קדושת השם ונהרג בידי ארורה ע"י הפוחזים ביום חית אייר תכ"ד לבוב בחוץ לעיר לכן בזכות זה תנצב"ה וה' ינקום נקמתו :

(לג) פה טמון גוף קדוש ה"ה הרב הקדוש והטהור מוה' אליעזר במוהר"ר ראובן הכהן בעבור שמסר נפשו על קדושת השם המיוחד ונידון במיתות חמורות ונשרף גופו במדורה ביום עברה ביום השבת קודש יערכנו בחית אייר תכ"ד לכן בעל הרחמים יצורר בצרור החיים את נשמתו ועלה זכרונו כאפרו של יצחק וכהרוגי מלכות עשרה וה' ינקום נקמת דמו ודם עבדיו השפוך כריח נוחח אמן :

(לד) אל נקמות הלבוש בגדי נקם נקום נקמת דם עבדיך השפוך אשר נשפך דמם כמים על האי גדיא ועירתא היניק וחכים חכו ממתקים ממשפחת גדולים וספונים מתמיד היה בלימודו בפילפולא חריפא בהויות דאב"י ורבא לבו פתוח כפתחו של אולם היה מתנבך בתורה באר"י ולביא הנהגתו היה כבן שבעים שנה יגע בתורה מה שלא יגע תלמיד בן מאה ועליו נאמר מתוקה שנת העובד אם מעט כו' והשובע לעשיר בעשירי תורה הכתוב מדבר נהרג בידי ארורה ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד פה לבוב בחוץ לעיר מוהר"ר דוד בר' יצחק נתמיש אשר נהרג בימי בחוריו בעטו של

מצבת קודש

של נחש בזכות זה תהא נשמתו צרורה בצרור החיים אמר :

(ל) ויגע אברהם ויאסף אל עמיו בלא עת ומשפט המשפט לאלהים אל נקמות ה' קנא ונוקם נקום נקמת דם עבדך השפוך אשר נאספו אנשי בליעל והרגו ודקרו אלופינו וקדושינו האלוף הגדול בתורה וביראה והרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים הרבה ה"ה הדיין וריש מתיבתא מוהר"ר אברהם במוהר"ר שלמה היה חסיד גדול ושפך שיהו ותפלתו ברמ"ה אבריו וקולו ערב כשוררי הלויים בבית המקדש ומסר נפשו באהבת השם ויראתו וקידש שמו הגדול נהרג ביום י"א אייר תכ"ד בתוך העיר לבוב לכן היא מיתתו מכפרת על כל ישראל בכלל וה' ינקום דמו תנצב"ה :

(ל) אל קנא ונוקם הלו בש בגדי נקם (טורף אמת נתקע) אל ה' הנוקם נקם נקמת דם עבדך השפוך יקום אשר נשפך דמם כמים אשר נהאספו אנשי בליעל והרגו בי"ג לחודש אייר שנת תכ"ד בבתייהם על עריסותיהם ה"ה האלוף מנורה הטהורה הגדול בתורה הקדוש והטהור גאונינו ופארינו מוה"י אהרן במוה"י לפידות ה' יושב כל ימיו באוהל של תורה ולמד והעמיד תלמידים רבים והי' דיין הגדול המצויין והי' חסיד גדול ועבד ה' בכל לבבו ונפשו ותפלתו הי' ברמ"ה אבריו וקידש השם הגדול והנורא ואשתו הצנועה וחסידה הקדושה והטהורה מרת רייזיל בת מוהר"ר יעקב ז"ל וה' ינקום דמם במהרה בזכות זה תנצב"ה :

(ל) אל נקמות ה' נקום נקמת דם עבדך השפוך וינקום נקמת דם הקדושים שמסרו נפשם על קדושת השם המיוחד והנורא כי אוי ואבוי אנשי אמנה אבדו ואין מי עומד בפרץ וגודר גדר הגי תרי אחי המופלגים הקדושים הטהורים החסידים גדולים בתורה ובקדושה מוהר"ר יצחק ומוהר"ר אליעזר בני האלוף הגאון מוה"י אלי' ר"ש היו יושבים באהלי של תורה ולומדים עם תלמידים שיעורים כסדרן והיו חריפים ושנונים אוי כי נהרגו בידי ארורה במיתות המורות ביום י"ד אייר תכ"ד וה' ינקום דמם במהרה ויצרור בצרור החיים את נשמתם ה' הוא נחלתם וינוחו על משכבותם בשלום :

(ל) שאו קינה ויללה על אילנא דחיים איך נגרע במיעוט שנים הללו כי פרי קודש עין חיים למאכל והמישותו היה גדול מאוד בתורה עמל ויגע בתורה כתלמיד בן מאה שנים פתאום נקנסה עליו מיתה קשה וחמורה ה"ה

ה"ה הרב הגדול החכם המופלג מוהר"ר חיים כהרב מוהר"ר מרדכי נהרג ביום ד' סיון תכ"ד לפ"ק וה' ינקום דמו ויצרור בצרור החיים את נשמתו וינח על משכבו בשלום אמן.

(לנ) אל עליון הרם על כל רמים נקום נקמת דם עבדיך השפוך נפש האחים הנאהבים והנעימים האחד המיוחד ארי שבחבורה האלוף המופלג מוהר"ר מרדכי והשני הרב המופלג החסיד מוה"י שלמה בני הרב הגדול מוהר"ר דוד דה"ל (ט"ס) וצריך לכתוב אב"ד דה"ל כי הוא רבינו הגדול הגאון מאור הגולה מוה"י דוד בעל טורי זהב כי ה"י אז אב"ד דפה כי רבינו הגדול בעל טורי זהב נפטר בשנת תכ"ז וכן ראיתי בפניקס דר"א שה"י חותם בשנה זו על פסק דין בכתב ידו וה"י אז אב"ד בחוץ לעיר כי פה לבוב ה"י המנהג שהרבנים הוחלפו משלשה שנים לשלשה שנים שלשה שנים ה"י אחד בתוך העיר והשני בחוץ לעיר וה"י אז רבינו הגדול בחוץ לעיר ונהרגו אז שני בניו ע"כ) היו עוסקים בתורה יומם ולילה (וב' שורות נמחק ונתבקע ומתחיל בכאן) לכן אל נקמות נקם נקמת דמם במהרה בזכות זה תנצב"ה

(יז) אוי ואבוי שוד ושבר לנו כי אבדנו כלי חמדתנו פארינו ויפנינו ותפארתנו אל נקמות ה' נקום דם עבדיך נפש מורינו ורבינו הגאון הגדול מוה"י אהרן יחיאל במוהר"ר יוסף ה"י ריש מתיבתא ודיין מצויין הדן דין אמת לאמיתו רך בשנים ואב בחכמה ונהרג במיתות חמורות בארבע מיתות ונשפך דמו כדם פר ארץ ארץ אל תכסה דמם • והרג במיתות חמורות בסקילה שריפה הרג וחנק בשבת קודש ח' אייר תכ"ד לכן בעל הרחמים יסתירו בסתר כנפיו לעולמים ויעלה לזכרון כאפרו של יצחק וכהרוגי מלכות עשרה. תנצב"ה

(יח) נחשבו עינינו ונלקח מאתנו מחמדנו אור צבי אשר נהרג ונקדר במיתה חמורה ה"ה הגאון האלוף בתורה ובחסידות ובקדושה ובטהרה וספרא רבא דישראל ודיין המצויין פה עיר לכוב מו"ה צבי הירש במוהר"ר אברהם כ"ץ בעשרה לחודש אייר תכ"ד לפ"ק לכן בעל הרחמים יסתירו בסתר כנפיו לעולמים ויצרור בצרור החיים את נשמתו ה' הוא נחלתו וינקום דמו ודם הקדושים במהרה תנצב"ה

(יט) ביום השבת קודש ח' אייר תכ"ד לפ"ק

אל נקמות ה' הופיע ונקום נקמת דם עבדיך השפוך כי נתאספו אנשי בליעל והרגו

מצבת קודש

והרגו באף ובחימה הגאון הקדוש והטהור פארנו ותפארתנו הדיין הגדול וריש ב"י דינא מוה' יהודה ליב במוהר"ר שמואל כהן צדק מרגליות ה' אב"ד ב"ק פרעמישלאן ופה נהג נשיאתו ברמה והרביץ תורה בישראל ויגע בתורה כארי יומם ולילה אוי פה המתגבר בתורה נקנסה עליו מיתה קשה וחמורה לכן בעל הרחמים יסתירו בסתר כנפיו לעולמים ויצרור בצירור החיים את נשמתו ה' הוא נחלתו וינוח על משכבו וינקום ה' נקמת דמו במהרה זכותו יעמוד לכל ישראל.

(נג) ושמואל ה' עובד את ה' באהבה וביראה משרת פני הקודש והכין לבו מול קדשי הקדשים לפני מנורה הטהורה וכיון לבו בתפלתו עתה פתאום נקנסה עליו מיתה קשה וחמורה ונהרג בתוך תפלתו בידי ארורה בשבת קודש ה' אייר תכ"ד לפ"ק ה"ה התורני המופלג מוהר"ר שמואל במוהר"ר יוסף חיות היה ש"ץ דהויץ לעיר וכיבד ה' מגרונו לכן ה' ינקום דמו במהרה ויצרור בצרור החיים את נשמתו וינוח על משכבו בשלום.

(נד) ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמיו בלא עת ומשפט והמשפט לאלהים הוא ונטמן ביום א' חג השבועות תפ"ב לפ"ק ה"ה האלוף התורני הקדוש והטהור קולו ה' ערב כשוררי הלויים בבית מקדשנו מוהר"ר יצחק במוהר"ר יעקב הלוי זללה"ה הנצב"ה.

(נז) ביום השבת קודש חית אייר תכ"ד לפ"ק

הביטו אל צור חוצבתו סימן לציון מערתו הציב וירה אבן פנה מצבת קבורת ווי להאי שיפורה דבלי בארעא אריא דבי רב וקרא הרבה ושנה הרבה בר חמשה עשר שנים. ה"ה החריף ובקי כמר חיים במוהר"ר ברוך נהרג בידי ארורה הפוחזים ואנשי בליעל לכן בעל הרחמים יסתיר בצרור החיים את נשמתו ואל נקמות ינקום נקמת דמו ה' הוא נחלתו וינוח על משכבו בשלום.

(נח) ביום ר' עשיק כ"ז אלול תע"א לפ"ק

נידונת האשה הקדושה והטהורה והגבירה מ' אדיל בת הראש והמנהג מוהר"ר משה קוקניש שם הגדול קידישה ומסרה נפשה בעד כל ישראל ה' ינקום את דמה בזכות זה הנצב"ה.

צלונינו סונענו כי הקדושה חילי סחלס ונסכן כבודם סיה

מצבת קודש

צעיר דראציעט וכתפסה יחד עם כל הקהל הקדש צעלילת דס כי טוונטה שפחתה הנכרית צליל פסק ילד כולרי ונת צציתה ואונורה כי טחנה אותו צונוות גצירתה ללוך העדה , וכראות הלדקנית הזאת לרת הרצים הקריצה כפסה לטבח ואונרה כי ונלצה ילחה הפקודה הזאת וכל העם נקי וועון ואחרי אשר ילא' ונשפט ונות עליה , כמונה השפחה על רעתה ונתנה הודחה גנורה לפני הסופטים כי סקר ענתה חולם הסופטים ונחנו לצטל גזר דינס , אך הכורים חונרו להחיותה חס תוויר חס דתה וסרצו לפחותה על ככה ' והאסה יפת תואר ונאד ולעירה ליונים , וצעלה גדול צהון ועושר , ונושפתה רונה ציטראל , וסיח צלדקתה ונאנה לסוצ ונאחרי ה' ונתה צטונחת כפס על קדוש טנוו הגדול :

מנוחת האחים הגאונים הקדושים ה"ה מוהר"ר חיים רייצים ומוהר"ר יהושע רייצים וצללה"ה אשר נהרגו על קדושת השם בערב שבועות תפ"ח לפ"ק :

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה' וזהבערה ללהב וצאה ולחלק איברים ולנתח לנתחים הראש והפרך לריח ניתוחים ומדת הדין עלינו מתוחה ביום טבח ערב שבועות כי נטה צל ערב הושחר פנינו שנת פת"ת שוד ושבר למראה היינו , ויצאת אש ותאכל יסודותיהם ה"ה האחים הקדושים הרב המאור הגאון הגדול מורינו ורבינו מוה' חיים ריש מתיבתא דשתי קהלות נזר ישראל ועטרה נהרג במיתה וחמורה ונדקר במדקירה ואחיו הקטן פני יהושע חפר הלבנה כמה שנים ישב בתענית מת בצמא ובנפש מרה הרב הגאון מוה' יהושע , בני מוה' יצחק הלוי שמסרו נפשם לקדוש השם המיוחד בגבורה וילכו שניהם בנורא שות גשרפו במדורה ולא רצו שם הגדול והנורא להמירה ויצאה נשמתם בקדושה ובטהרה ואפרם אשר מוצל מאש שמו פה להשמינה והוא צבור ומונח כאפרו של יצחק תמיד לזכרה וכהרוגי מלכות עשרה בזכות זה תנצב"ה :

מצבת קודש

מעשה נורא מאוד מאת האחים הקדושים הגאונים הגדולים
החסידים מוהי חיים רייצים ומוהי יהושע רייצים בני הרב מוהי
יצחק הלוי זלה"ה: העתק מהפינקס החבורה הקדושה מפה

מעשה שסיה כך היה הרב הגאון הקדוש מוהי חיים רייצ'ס
ז"ל היה ריש ותיבתא פה צטתי הקטילות והיה צו
תורה וגדולה צנוקס א' כי היה עתיר כיכסין והיה נדיב הגדול
ופזרן גדול ופיזר ונעומו לעניים ואצוינים והי' צן ארבעים וא' שנים
ואחיו הלעיר היה גדול בתורה ונופלג ונאוד צחקידות והיה ונתענה
כפשו כוונה שנים צתענית (והי' היה אצי הגאון הגדול מוהי ונרדכי
ריס ותיבת' דפה והיה צן שלטים וא') ואירע כי איס יהודי
א' אשר לא היה ונצבי עירינו וארץ ונולדתו לא היה וננדיכתו רק
צו וננרחק אשר הנזיר דתו וצו לפה ונחס על רעתו וקצ לאונותו
אחר זה נחפס האיץ הכ"ל כי נודע הדבר להראש הכוונרים והכוונרים
וכאשר שאלהו ניי היה הנוקית לו שיטיב לאונותו והטיב כאשר אינו
ונכיר פה ונאכסים קטילתו איץ א' רק אס יתלצו האכסים ונפה והוא
ילך לפניהם ויכיר ניי הוא הנוקית לו וזוה הראש הכוונרים להליג כל
אנטי קטילתו והרב הגאון הריס ותיבת' ואחיו צרחוץ היהודים
וצו הראש הכוונרים והכוונרים והכוונר עבר וכאשר הוגד לפני הראש
הכוונרים והכוונרים כי הרב ואחיו הקיתו צו וכאשר עבר לפני הרב
הגאון ונוהרר חיים הריס ותיבתא ואחיו הרב ז"ל ולא הגיד דבר ענה
הרב אל הראש הכוונרים ויאמר צלשון רוניי ראש אדוכי כי חק אככי
ונפצע ונחנס נחשדת' וכאשר שנוע הנוונר קצ אל קיאו ויאמר אתה
הוא האיץ ואחיק הרב ג"כ ונחפסו תיכף וכידוכו להריגה ולקרופה ולהרב
ר' יהוסע ז"ל לקטרו צנצני סקוס וסיוליכוסו צחולות וצרחויות כאשר
יסופר לקונן צחריכות ויטצו צנואסר ארבעים וא' יוס וצערצ צנועות
יוס עצוח נהרגו ונשרפו ונדרקרו הגאונים הקדושים החסידים צנויתה
חונורה וד' ינקוס דנוס ויעלה זכרוניהם להליץ עלינו זכיותם
ולדקוחם חונן:

העתקה

העתק מפנקס ביהב"ג הקטנה תו"ה

אל ונלא כו' את כמות האחים הרבנים החסידים הקדושים גזע
 ישישים שנוקרו נפסס על קדושת השם הגדול והנורא צאהזה
 גנורה • הגדול טצהס הוא הרב הנאור הגדול אדוננו נורינו ורבינו
 ראש ישיבה , עסק בתורה כרב חביבא • נורינו הרב ר' חיים • סס
 נפשו ולצו אל אל טצטנוים ואחיו רב קטיכא • ונלא חיקד' וחי'י
 הרב הנופל' נורינו הרב ר' יהושע • אל נקמות ה' אל נקמות
 הופיע • איכה יטצו צדד זה ד"א יוניס צנוחטכים צין הענוים סגורים
 חלוטים צדודים צחייהס כעיונים וצמותס לח נפרדו היו ונתענים ונטצת
 לצצת לנורק אכילה וטתיה טצנועיהס כוולאכי השרת צנועוניהס • הן
 רב פיזור כתבו לחציונים • כאח' הנזיח' טצקליכים • לדקתס עומדת
 לעד ולעולמים לח יוננע הטוב וון הולכים בתנוים יוס ערב חג טצעות
 צפרוע פרעות חיל וחווה אווללו יחד כסכי עולות תנויונים ציום
 א' וירא צורח לפניו טוע הצן נור יוקח לחונו והספידוהו הספר גדול
 לעונו • פה טהתגבר צתורה יהיה גורף ציצין כטקטרוהו צוצבי הסוס
 כתן נפשו לה' צאהזה גנורה כטהוליכוהו לפני צית החיים כיון
 לצו לטוים וטהחיל צקול איום ונורא לחנור תפלת אתה גבור להיות
 לו טס קצורה ווי ווי לוח צתנוררים טלא ראה ילדי עצריים ויסקק
 לטונס טהחחיל לנעות ערב תתפלל תפלת ונחה עיכיו לונטה ולצו
 לונעלה זאת חורת העולה עשה פטרה עם הסרדיוט טינוית אותו
 ונורה ועודנו צחיים חתס את עלנוו צטס הקדוש ר' חיים צכי נורינו
 הרב ר' ילחק הלוי נטרפו צטעה חד' ארי' ולצ'י הרב הגדול ליהודים
 היה צן נו"א טכה רב קטיכ' צן ל"א טכים נטנותו הטורה לעקוק
 צכל וולות ה' כנויחדים צדורות ראטונים כתצ וכתן ליתן לו ל"ה
 אדוניס להיות כוגעים דוניס צדוניס ויורידו אותו לשפוך לארץ נורייתו
 ידיו ורגליו לחרבע ככפות הארץ להטצית נוישראל חרון אף וחרץ
 ויכוין 'צללע השלטי כנגד הלצ וננהר להנויחו והנה ילחה נטנותו
 והנה דס הרב החצל ונפרפר ונפרכס ונוחץ ראשו וצנועי' ננורקס
 ולנוספר

מצבת קודש

ולמספר רוצע ישראל כחחוהו לחרצע רצעים דוני האחים ונן האדונה
לועקים לסליטים ורציעים והנה עלי הוערכה קדורים כעל המוצח
ויראה וירלה כעולת הזנה בטנת פח"ת ופחד נשרפו האחים הרצנים
החסידיים הקדושים כאח' וכל בני ישראל יצבו את הקריפה ואנורותיהם
הטהורה חנינה לרופה ה' הנוקם ובעל החינה דוני האחים צפרפרו
גליפה וינקום לעינינו נקנות דויהם דם השפוך כאילו של ילחך הנוקוד
וילרור בלרור החיים את נשמתם ה' הוא נחלתם ויחווה על נשכבותם
שלום וכאמר חנון *):

וז"ל הגאון הקדוש ויהר"ם חאגיז זל"הה בצפרו נשנת חכמים ח"ל ונה
נאור תנה אכי ורעה אחזתי , איך ינלאם לגם של שום רצ לקבל שום
רצנות על פי ונוון לשררה דנלכד ונה שאיסורו ונזואר ונד דת והשכל
צפרו אחר שונעם ורחותם ונעשה שהיו צ"ק לענווה הנקראת לצב
והלוואה שעשה האצ"ד הקדוש ויה" חיים רייליש זכר לדיק לזכרה
צערצ שבועות ונשנת אשתקד זו טנת פת"ח ה' אולרו לקבל נשנת קדוש
זה שנינוות רצי עקיבא ועד עבשיו לא קם כנווה ויולא ה' כלי זעוו כי
ונלאכה היא לה' אלהים לזכות בכללות ארץ פולין טכך עלתה ציניסם
וינינו להיות לדיק יסוד עולם ונקדש שם שמים צרבים ולסבול כונו עיניס
ויסורין קודם ויתה ושרפה שגזרו עליו והכל קיבל עליו צנוחה והתודה
צרבים ונה שלוו לחתוך ידיו היו נפני ספר ונעוהו לשררה לקבל הרצנות
ונה שלוו וגזרו לחתוך את לטונו היו נקבל לעונש נפני שלמד לשון
לאטיין ושאר נשונות העניים :

הערה מאת המוציא לאור

(כי נפני אשר הטיב להביטוף והכוונרים נגד הנוויר אשר
עבר עליו ולא הכירו ואור בלשון לאטיין פראטעסט היינו
אשר הוא ונתנגד לנאנורו של הנוויר אשר הוא ה' הצע"ד ולא כן
היא כי לא הכירו וכאשר שונע הנוויר הדבר הנ"ל תיכף חזר לנקום
שעמד הגאון הקדוש זללה"ה ואחיו הקדוש הנאה"ג החסיד צוליא
קדישא ונ"ה יהושע זללה"ה ואור שונכירם היטב כי הנה היו בעלי
הנעשה וע"ז סובב כונת הגאון הקדוש זלה"ה בהתודתו כי ונחנת
שלמד לשון לאטיין והטיב בלשון שהיו וניכוס צא לירי סיבה זו וירדי
הגאון האניתי ויה" יעקב יוטס כ"י צעה"ו ספר אהלי יעקב ונקראי
קודם הביא לי דוגמא וראיה כונה לזה כעין שאנרו בגנ' סנ' ונ"ע צ"ק פ"ג

שגזרו

מצבת קודש

טו

שגזרו על חכמת יונית הואיל וע"י זה התקלה ע"כ נחתי הנוחזר והמוליח
(לאור):

ומה שגזרו עליו לרנץ את נוחו היו ונקבל עליו לעונש על שסי' והסרה
דדברי העונש ופוסק מדברי תורה וכן נמי על זה שגזרו עליו
להוליא את לבו והוא עורנו חי כי שאר הגוף לא פלט ולפיכך הי' ידון
להסרף ולכן שהיה נלווה לכל ישראל להתרחק וכן השררות וכן הנחלות
ושלא לקבל שום רצונות על ידי ננוון ואחר שאלה את אחיו הקסיד וזה'
יהושע זל"ל שנת צצית האפורים ענוו ומזר עליו לבקוב ערקובי
הגליו ולקוסרם בזנבי הסוסים כדי שילכו הלוך ובחוב שנגרר על כל
אשפה התפלל ונחה והגדיק עליו את הדין ככל האנור ויתר נזה כמו
שנראה ונלווה שלו ונקר עלמו לעיניו ולגיהז משנה ולס' יפה כאנור
וילאה כשנחתו באחד אשריו ואשרי חלקו ואוי לדור סך עלה ציניו
כי צעונות הרצים הקול כשנוע סיד פושעי ישראל היתה צנועל הזה אשר
וודאי על שניעה רעה זו ונחויצים אכחו לקרוב סגור לצניו הער"ל ששנוע
אל דבר ה' כי הוא יתצרך היודע כמה חרה לי וכמה ונהלער והיגון
נר ורע נגע אל לצי נוכח ונעשה זה וכי' עכ"ל כ"ז העתקתי נס' נשנת
חכמים אשר העיר לי צזה כצור ידידי הרב החכם אשר לכל דבר חכמה
חוקר ודורש הגביר כס"ם ויהי' **שלמה באביר נ"י** כי מדברי
הגאון ומה"ס חגאון ראינו כי חיבר הגאון הקדוש נו"י חיים רייזיס לואה
וגם סס נפורט צאר היטב רע ונר הנועשה העומק והעונין שעשו
להגאון הקדוש זל"ל ה"ה ודי צערה זו ע"כ נחתי הכותב :

נפילת הבתים פה לבוב ציוס ה' ג' כסלו תק"ג לפ"ק

ז"ל רבינו הגאון הגדול מאור הגולה בעל פני יהושע בהקדמתו .

ואחת שהוא הכה קצלתי עליה לחוצה וכדתי דדבר הסדור צעת
לרתי ציוס חרון אף ה' יוס ג' כסלו סכת תק"ג לפ"ק
צק"ק לבוב שליו הייתי צביתי ורענן צהיכלי עם חצירים ותלמידים
הנוקס' צים לקולי ופתע פתאום הייתי נועיר לגל הפוכה כמו רגע
לא חלו צה ידים וקול זעוה לא שנוענו כי אם קול הצערה ילאה
לחלק ונראה אם הגדולה והנותלקת אשר עלה בארנונותינו וצחלוכינו

מצבת קורש

ע"י כונה חציות גדולות ונוראות ונלחיס פולויר שהיה לשריפת אש
עד שנהרסו הצחים ומוגורותם כונה צחים גדולים וצלורות חומה עד
לשנים הושפלו עד לעפר ערו עד היסוד צהן ונהרגו כשסה ושלטים
נפשות קדושים וישראל וצחוך החללים ג"כ ונגרי ציתי זו אשתי
הראשונה ואנה ואזי אנה עד שהגיע ג"כ ללרת הצח צתי הקטנה
אחת היתה לאנה וחציה עלי ציתר שאת וגם אככי הייתי וון הנפילים
ונאגרי רונה לצירי עמיקתי וצאתי צענוקי ונלולה צארץ התחתית ונוש
כצחוך הנוכצט ונחונת כוזד ונשא הגלי גלים שכפלו עלי קורות צתינו
יותר ונקורות צית הצד לא נחוכי הסיצ רוחי ידי ואיצרי אינס
צרקותי אונרתי נגזרתי צדוני יוני אלכה פקדתי יתר סכותי לא אציט
אדם עוד עם יוצרי חלד ונחירי הייתי טלח יעשה ציתי קצרי לנשקלין
ולנשרפין לנהרגין וכחנקין עלי היה כולכה ארצעתן כאחת ודין ארצע
וניחות לא צעלו ונווני זאת ועוד אחרת שקורות הצית רהיעיו ועילו
ואצכו כדונו עלי כעדים גוורים אונרתי פן יפגעו צי להיות יד העדים
צי צראשונה להנחית אוננס צחונלת ה' עלי לא נחנכי אלסים להרע
עוודי וכנו ערך שליט או רציע טעה אחר ששקע וקר ונחץ קול הנופלת
רק עדיין קול שפעת הנוולת הוון לאלפים ורצות הולך וסוער הרומסקין
על הגג ותצקע הארץ לקולס ורציס אשר הוניתו צרוניקה יותר ונאשר
צראשונה אף דלח הוי קגי צלחו הכי סכוונתם להליל ולפקוח הגל סוף
דצר כצר ילח ווכלל וודאי סככות נפשות לידי ספק אז אונרתי עוודי
צחוך הגל אס יהיה אלסים עוודי והוליחי וון הנוקוס הזה לשלום
ויצנה לי צית כאונן להרצות גצולי צתלנוידים לא אוננע עלוני ונכותלי
צית הנדרס ולשקוד על דלתי העיון צקוגיית הש"ס ופוסקים וללין
צענוקו טל הלכה אף ליכות הרצה צענין אחד וצזה חשקה נפסי לילך
צעקצות אצותי ה"ה אצי אנוי רצת' הגאון הנוכות הנופורסים הרצ
הנאח"ג ונזהר יטע זל"ל אשר טנו צקצרי האצ"ד ור"נ דק"ק קראח'
סחיצר ספר ווגיני טלוה לייסצ קוסית החוספי על רש"י ז"ל ולייסצ
ונה טווכיחין החוס' צתינוי ולעת הסי' עדיין לא זכינו לאורו טל הספר
הכ"ל רק ונאשר אצותינו ספרו לנו ולנוטווע און תאצה נפסי ללכת

גם אחי צדרכיו אחי ערס אכלה לדבר הדברים אל לבי שזע ה' צקול
עניי וכתן לי ונהלכיס בין העמודים כוונן שזיל ונושע נעשה לי וילחתי
צטלוס שלי פגע וחבל לח הוי זין אז ידעתי כאמנה כי ונש' היה הדבר
ונושע צוקוס שאין וולילין וכו' עכ"ל.

הערה מאתי המוציא לאור

הגאון רשכנזה"ג צעל פני יהושע היה אז בשעת נפילת הצתים ציונ
עלוניו כי נכתב בפנקס שהגאון צעל פני יהושע ונקודס ציונ
עלוניו הי' כחוננה לראש הוולנודים ונופלגי תורה (כי היו פה לצוב רבנים
מעטירות קטנות אשר לא היה להם די גרכס צציתם והולרכו להיות וולנודי
תורה לצחורי חונד אלל גצירי ק' לצוב והיה אז הוננה שנתוננה להם ראש
ובלא הורננה שלו לא היו יכולים להיות וולנודי פה עיר לצוב והראש
שלהם הוא היה הונשיגיא חס ראוי להיות וולנודי תורה ונתוננה עליהם רב
גדול צחורה והיה אז הגאון צעל פני יהושע ראש הוולנודים) אחר זה
נחקבל לפרכס ווננהיג כי היה פה הוננה כלאר נכתב צפיקס כי לא יוכל
להיות שום פרכס חס לא הגיד הלכה תוספ' ולזאת צחרו הגאון צעל
פני יהושיע להיות פרכס דפה והנדינה אח"ז לאחר פעירת הגאון נאור
הגולה אדונו"ר ונהו' נפתלי הירץ אשכנזי ז"ל הנקרא רבי ר' הירץ (הוא
אביו של הגאון הגדול ונהר"ץ אצד"ק האלצרטנאט) ז"ל חתן הגאון נאור
הגולה וו' ונשה פנחס חריף ז"ל האצ"ד דפה לצוב נחקבל הגאון נאור
הגולה צעל פני יהושיע ז"ל לאצ"ד דפה לצוב ונכתב שם צפיקס ונעשה
נפלא כי כאשר צהיות הגאון צעל פני יהושיע ציוני עלוניו והיה חתן
הראש הוננהיג הקלין וו' שלננה לאנדא ונפה לונד הגאון צעל פני יהושיע
אלל הגאון ונהר"ע חריף הכ"ל האצ"ד דפה והיה אז הוננה שהרצ אצ"ד
דפה היה אוננר הלכה תוספ' צכל חודש צחדשו והפרכסים הוננהיגים הנה
חלקו להרצ צחזיה סוגיא יגיד הלכה תוספ' ובאשר נחחלק הלכה תוספת
צחזיה סוגיא היו לוונדים הסוגיא הכ"ל כל ונופלגי תורה וחא"כ צט"ק דרש
הרצ חדרוש והיו וננהגו של הגאון ונהר"ס חריף שלא היה לוונד הסוגיא
הכ"ל חיכף רק ציוס ה' קודם השנת שהולרך לדרוש לונד עם התלמידים

רסוגיא

דא

מצבת קודש

הסוגיא ונשנת דרש זה הסוגיא הנ"ל ופעם אחת למד הסוגיא הנ"ל עם
תלמידיו ונחזקם היה הגאון צעל פני יהושע תלמידו ופלפל בשעת הלימוד
הסוגיא עם רבו הגאון נהר"ם חריף וסתר את דברי רבו הגאון נהר"ם
חריף וחרה אפו של הגאון נהר"ם חריף וכעם על הגאון צעל פני יהושע
ואמר לו אין אתה זקי צעור הסוגיא הנ"ל כי לא עיינת זה היטב וכאשר
שנוע הגאון צעל פני יהושע זאת מיד הלך לביתו וסיפר לחותנו כאשר
נזכר הגאון רבג צו שלא לכבודו והשיב חותנו בני זאת עשה כאשר
אחלק הלכה תוספ' תעיין היטב ותלמד כל המורש עם הרבנים הוולגדים
כל הסוגיא הנ"ל וכאשר ידרש הרב הגאון נהר"ם חריף הדרוש תסתור
את הדרוש ותפלפל נגדו וכן היה כי כאשר הגיע השנת הנ"ל והגאון
נהר"ם התחיל לדרוש פילפל הגאון צעל פני יהושע עמו וסתר דבריו אך
הגאון נהר"ם חריף צרצ חריפתו הראה להגאון צעל פני יהושע כי
הלך אתו אח"כ התחיל הגאון צעל פני יהושע לסתור כן דבריו ופלפל עמו
בכל פרט ופרט וחרה אפו של הגאון נהר"ם חריף עליו ואמר לו צחרי
אך יהושע אתה למדת הסוגיא כרי לקנתר אותי וכוונתך היה לביישיני
לכן אל תוסף עוד לראות פני וכן הי' כי לא צא אללו הגאון צעל
פני יהושע איזה שבעות אח"כ נחלה הגאון נהר"ם חריף וכאשר שנוע
הגאון צעל פני יהושע כי נחלה רבו הגאון נהר"ם חריף הלך הגאון
צעל פני יהושע עם הרבנים הוולגדים לבקרו, וכאשר צא אליו הגאון
צעל פני יהושע אמר לרבו הגאון בזה"ל ונחול לי נורי ורבי על חטאתי
והשיב לו נזכר הגאון נהר"ם חריף בני אני נוחל לך בלב שלם כי את
והב צקופה ותלמידיו חכמים ונרבים שלום בעולם אך תדע בני כי כאשר
היה ה' עמי כן יהיה עם יהושע ותדע כי אתה תהיה בזון לא כביר
ונחלא ונקוני לרב ואצ"ר ד"ק לבז וכן היה כי לאחר פטירת הגאון
נהר"ם חריף נשנת תס"ג נתקבל חותנו הגאון נחור הגולה נהר"ם נפתלי
הירץ אשכנזי ולא האריך ימים על ונוולכתו ונפטר בשנת תע"ב זכרנו
לחיי העו"ה ונתקבל בנקיונו הגאון צעל פני חכם לבי אשר צא בעת ההיא
ונחשוטטתם אולם לא האריך ימים על ונוולכתו כי נשנת תע"ח נלחו
העליונים את התחונקים ועלה השווינוה, ולא כביר אחרי מות הגאון הזה
בחרה עדת לבז את הגאון רשכבה"ג צעל פני יהושע אשר הורה דבר ה'
צעיר ליסקא, לרב אצ"ר עליהם, וכל זה נכתב בהפיקס, לנוען ידעו
כי הרוח הקודש הופיע על הגאון נחור הגולה נהר"ם חריף ואח"כ נתקבל
הגאון צעל פני יהושע לק"ק ברלין ופ"פ דוניין ונוולכתו כבוד צק"ק פ"פ
דוניין זכותם יעמוד לי ולכל בני ישראל ע"כ, ונחתי הוולגיא לאור :

מצבת קודש

(ח) אוי כי נפלה הבית והרג כהן אבי עד ונפטר ביום ו' ד' כסלו תס"ג לפ"ק הוא הראש המנהיג מוהר"ר שמעיריל כ"ץ שהי' מגיד בחבורה קדושה שומרים לבוקר וקלאוס שלו בזכות זה תנצב"ה.

(ט) יום ו' ד' כסלו תס"ג לפ"ק

אכלתני קנאה וערה עד היסוד ונצץ האש את הבית ונהרנה אשה חשובה הצנועה וחסידה היקרה והישרה רייזיל בת המנוח מוהר"ר שמעיריל כ"ץ וילדה שרה גם כן ביום ה"ל תנצב"ה (המנוח הרב מוה' שמעיריל הוא אמה רבתא של אשת הגאון רבשכבה"ג בעל פני יהושע ובתו הצנועה רייזיל היא אמה של אשת הגאון בעל פני יהושע ז"ל כאשר הביא הגאון בעל פני יהושע בהקדמתו) *

(ג) פה נטמן האשה החשובה אשה יראת ה' ומשכלת הרבה בשנים והענוגה מרת לאה ** בת הראש המנהיג מוהר"ר שלמה לאנדא סג"ל עם בתה הילדה גיטל בת התורני מוהר"ר יהושע יצ"ו אשר נאבדו בנפילת הבתים יום ו' ד' כסלו תס"ג תנצב"ה.

(ד) אוי כי נפלה הבית ונהרג ונקבר פה ביום א' ו' כסלו תס"ג לפ"ק איש טוב וישר התורני כמוהר"ר מרדכי כ"ץ במוהר"ר שמעיריל כ"ץ תנצב"ה

(ה) יום ה' ג' כסלו תס"ג לפ"ק נטמן פה החכם ועניו, הקדוש מוהר"ר הלל במוהר"ר מרדכי מ' אברהם הלוי ז"ל נכד הגאון מוהר"ר יושע ז"ל תנצב"ה (מעבר השני) מוה' הליל במוהר"ר מרדכי הלוי מקראקא :

(ו) יום א' ו' כסלו תס"ג לפ"ק נטמן איש חם וישר הארוף התורני הקדוש והטהור מוה' יהודא ליב בן מוה' משה הלוי (הצי מדמצבה נתקע מחמת

ועדיין יש פרוכת אחד צנצנ"ה הקטנה אשר כדז הגאון רבשכבה"ג צעל פני יהושע ז"ל לנסנות חונתו הלנועה רייזיל ואשתו הלנועה לאה בת הראש הוונשיג ווה' טלונה לאנדא סג"ל עם בתה גיטל בת הגאון ווהרר יושע צעל פני יהושע ז"ל

** הלנועה נרת לאה היא אשת הגאון רבשכבה"ג צעל פני יהושע ז"ל כאשר נוזכר בהקדמת הגאון צעל פני יהושע ז"ל

מצבת קודש

מחמת שהיה נטבע במעמקי האדמה) מעבר השני מוהר"ד ל"ב סמבניצר
צעל מ"ק הישא תנצב"ה .

(ז) וכל בית ישראל יבנו על שריפות מפעולות (והסאלר נחקק ונתקקע
נחנת סה"י נטבע זנוענקי סלרונה וכנדרונה סה"י כחוצ נפעלות סלסיס
האשר סס סזנוס זלרן) יום ה' ג' פסלו תס"ג לפ"ק נקבר האלוף הראש המנהוג
מוה"ז נפתלי הירץ במוהר"ר יחיאל מיכל (והסאלר נחקק ונתקקע) .

(ח) ואשה יום א' ו' פסלו תס"ג לפ"ק פה נטמנה אשה חשובה הצנועה
מז בריינדיל (והישאר נחקק ונתקקע) (מעבר השני למצבת) גם
נטמן ונקבר פה ילד יחיאל מיכל במוהר"ר נפתלי הירץ תנצב"ה .

(ט) יום א' ו' פסלו תס"ג לפ"ק פה נטמנה אשה הצנועה והנעימה
עבודה בת מלך פנימה הרכה בישנים והענוגה ביראת המצא עשחת
מוה"ז קצרה בת הראש המנהוג מוה"ז נפתלי הירץ הוביל שנהרגה
בנפילת הבתים ונקמה ביום (נחקק) תנצב"ה .

(י) אוי כי נפלה הבית ארץ רעשה גם עוף השמים יוליך את הקול ונחג
הרץ מוה"ז מאיר בן מוה"ז יהודא ל"ב הלוי סמבניצר ביום א' ו' פסלו
תס"ג לפ"ק תנצב"ה .

(יא) אוי כי נפלה הבית ונחרגו הבחור החשוב המופלא כמד יעקב
והילד בריינדיל והילד יצחק בני מוהר"ר יהודה סמבניצר ביום א' ו'
פסלו תס"ג לפ"ק תנצב"ה .

(יב) נפל הבית ונחרג ונשרף החתן דוד בחרב מוהר"ר מרדכי ה"י מתמר
בלימודו ויגע בתורה ורא ה' ונחרג ביום ו' ד' פסלו תס"ג לפ"ק
תנצב"ה :

(יג) אוי כי נפלה הבית ונחרג ונשרף הרבני המופלא ומופלג בתורה
החסיד העניו הקדוש והטהור מוהר"ר יהודה בן מוהר"ר הלל אשר
נחרג ביום ו' ד' פסלו תס"ג לפ"ק תנצב"ה :

(יד) אוי כי נפלה הבית ונחרג הקדוש והטהור המנהג האלוף התורני
מוהר"ר עקיבה במהור"ר משה אשר נחרג ביום ה' ג' פסלו תס"
לפ"ק תנצב"ה :
טו אוי

מצבת קודש

(טו) אוי כי נפלה הבית ונהרג הריון המצויין מוה' אשר במוהר"ר ראובן אשר למד תורה ברבים והעמיד תלמידים והיה עובד ה' בכל לבבו ונפשו אשר נהרג ביום ו' ד' כסלו תס"ג לפ"ק בזכות זה תנצב"ה :

(טז) ביום ה' ג' כסלו תס"ג לפ"ק פה טמונה אישה חשובה וצנועה הינדא בת הקדוש והטהור הרב מוהר"ר דוד כל ימיה עסקה במצות ובצדקה ובג"ח ונהרגה בנפילת הבתים לכן בזכות זה תנצב"ה :

(יז) (בראש-השנה) ביום ו' ד' כסלו תס"ג לפ"ק היום כי עברה יחרד לבי בנפול הבית ונהרגה ופה נטמן הלא היא האשה החשובה הישרה מרת מיריל בת מוהרר יחיאל מופל תנצב"ה :

(יח) לזאת יחרד לבי בנפול הבית ביום ה' ג' כסלו תס"ג לפ"ק נהרגה ונטמנה הבתולה היקרה הכלה שפריצא בת מוהר"ר אליעזר הלוי אשר עזבה שמחתה ונהפך לתוגה לאבל אביה ואמה וקדוניה ומשפחתה היתה יראת ה' כבודה בת מלך פנימה לכן בזכות זה תנצב"ה :

(יט) יום ו' ד' כסלו תס"ג לפ"ק

נפלה הבית אוי ארץ רעשה כי נהרגה ופה נטמן האשה היקרה והחשובה הצנועה מרת חנה במהור"ר יהודה עסקה במצות ובג"ח וביראת ה' כל ימיה לפן בזכות זה תנצב"ה :

מצבת קודש

גאוני ק"ק לבוב

(א) נוסחת מצבת הגאון הגדול מאור הגולה מורינו ורבינו

מוהי קלמן ווירמוז אשר היה אביד דפה לבוב והגליל
שתים וארבעים שנה מורו של רבינו הגדול הגאון הרמא
ז"ל:

מי יוכל להלל ולמלל תהלתו לאיש שהיה כל ימיו לאל עבודתו הוא
החכם המופלג שמו מ"ו"ה"ר"ר קלמן פה בשיפולי בית החיים נטמן
כל מעשיו היה נעים וטוב ונשיאותו היה נוהג פה כמנין ב"ל"ב"י"ב בתורת
אלהית היה אומנתו לריבוי ממון לא היה חמדתו וכבר בא חגם בסוד
קדושים רבה מובטח שהוא בן העולם הבא הוא נכנס לטרקלין ומנוחתו
כבוד עד קץ הימין שם יגוה כבודו באוצר של תחי' ממנו אינו נעצר
ופרודתו היה שני ימים בחודש אייר ביום ראשון למלאכה זכר צדיק ברבכה
ש"ך לפ"ק (עיון בשו"ת רש"ל שמביא את הגאון מאור הגולה מוהי קלמן
הג"ל ועיון בסדר הדורות) :

(ב) הגאון הגדול נאור הגולה ווהי קלמן ווירנויס היו גדול
נאור צדורו עד סכל חכוני הדור סרילו טאלות חליו
עיין צקו"ת הרנו"א צונטקע צאחד טהי' נפרד כוה טכיס וואקטו
וצאו הדצרים האלה לדין צ"ק קראק' לפני טלוטס גאוני יטראל טרי
הטורה אטר ווינויהס אכו טותיס ונפיהס אכו חייס חכוני ק"ק קראק'
ה"ה היטיט וורה ללדקס הגאון ווהי ווסה לכדוי והטני אטר צלדו
הגאון נאור הגולה ווהי יוסק כ"ץ צעל טארי' יוסק ורציו הגדול הגאון
רסכצה"ג ווהי ווסה איסרלטס הרנו"א צעל הנופה והווסה היו הטצטריס
על הפסק וווחוך טענותיהס טל הצע"ד כתגלגל הדצר איך טעטן
הצעל איך טראוס וודצרת עס אי טאטדה וווננו ואח"כ כתצטר עפ"י
גציות עדות ווהסופר דק"ק פראג טטקר טען והול"י טס רע על אקטו
כנוצורר טס צאריכות וע"ז הרעיקו כל גאוני וחכוני יטראל ה"ה
גאון הגאוניס רציו הגדול ווהר"ר טככי חותן ורצו טל הגאון הרנו"א
והגאון

מצבת קודש

יט

והגאון הרש"ל והגאון מוה' נפתלי הירץ אז"ד ד"ק צריסק דלינא
והגאון מוה' קלמן ז"ל הוא הי' הנוטיב צראטובה כי כולם היו פונים
אליו וזה כראה גדלו צדורו: וזה לשון הגאון נואר הגולה מר' קלמן
ווירמיש רבו של הגאון רבינו הרמ"א ז"ל שם:

יען

וביען אחרי ראותי כוזה דיו ונסתפכים וקולנוסים ונסתצרות
צאודות עסקי ציט' וליטכ' ציט' צקצת גרנות לוחסי לחיטי .
ונוליחי דזה ככסילים ואוילים להדריך דרך פשעים ונגולגלים ' וכסו
הלללים , והקולים ונן הכרס אינס ווכלים . ועוצרים על לא תחרוש
על רעך רעה וט"ס ונחללים . צוים אדירים אינס לוללים ואיט
צרעהו יתחלו . ונועלי וועל וועלו הכה שמועה שמועתי ונגלה לחזי
אודות ונחלוקת ע"י התעוררות והולאות עסק לחיטת שם רע שהולי'
הצעל על אשתו ונושך אודות ונחלוקת זה נושך זנון רצ עד שנתגלגל
אודות ונחלוקתם שקצלו עליהם שכי הלדדים לדון לפני שלשת
הרועים אצירים נאונכים הנולאים צקראקוב' הצירי' דהיינו היטיט
צוהר"ר נוטה לכדי יל"ו ונוהר"ר יוסף כ"ץ וגיקו כוהר"ר נוטה אסרלן
יל"ו . ועוד ילטורף עוהס כוהר"ר ילחק צר צללאל הדר צלחדוניר
ואלו האלופים ידונו ויכרעו צין הלדדין הכ"ל ע"פ טענותם ולהלדיק
הלדיק ולהרטיע כו' וכן עשו ג' הרועים אפשר דלא ונקטייע מילת'
להלטורף לצח עד השלטה צזנון קצוע הלעות טענות שכי הלדדין
הכ"ל עד אחר גוור פסק דינס של ג' הרועים הכ"ל . ראה והסכי'
על פסק דינס ויאונר ישר ונתגלגל פסק דינס עד יתר חכוני הגלילות
הנולאים תוך הונכות הלז ולא נשאר זהם שלא הסכים לפסק דין
האלופים הנצררים לפקוק דינס של הלדדין הכ"ל עד אי' לפי ויה
שהוגד אלי' הסצה והנה האלופים הנצררים הכ"ל שקלו וערו צדין זה
הלדדים הכ"ל וסתמו כל החלל וכל חלקי הסותר והיו ונתוכים צדין
הכ"ל עד שהוליוו דינס לאוניתו שהצעל הכ"ל ונותר לשו צציתו ואל
יולי' עוד שום לעז על זוגתו ונרים הכ"ל ולריך סליחה וכפרה על
ויה שהולי' שם רע על צת כהן הכ"ל . והנה לפי הנראה לפי
ונשחם ונתנסם פסק דינס של הנוצוררים הכ"ל כי צאותו זנון עדיין
לא

מצבת קודש

לא גרחה להם הכחשת העדים צעלום . ועם כל זה פסקו לחרוך
דינו של צעל הכ"ל לשוב לביתו ונעמום וכיווקם עומם ונאחר שכל
עדותיו היה שלם ע"פ צ"ד וקויים בהיקונו וכראוי לדברים כאלה
ובל דבריו היו בהסתר ועל זה באור חרור עכה רעהו צסתר והנה
סוף העדות מחילת ומחשבתו לא עוזה שכל כוונת הצעל הכ"ל לחיט
רעה על זוגתו הוא וכל הכלים אליו ולקום זה קמות וריצת חזיו
עם חזיה וגם הוא צעלמו ומחשבתו לנקום זה ריצ עלמוו חזיה ולא
ירא חלקים והנם עכשיו צבוא חנה חזיה הכ"ל הרחה לי עדות הנגזה
צצ"ד צנוענוד סומי הכנסם וצנוענוד ספרי דנות' כפי תקנו' ק"ק
פראג אחר פסק דין של האלופים הכ"ל ואני אחרי ראותי העדות
חדש עונדתי וורעיד ונפלחתי הפלי' ופלי' על אותו האיש הכ"ל ועל
קרובותיו לוודו לשונם שקר העוו ונתצרה רוע ומחשבותם להדר
חזיפי לתול' ס"ר על צת כסן הכ"ל וראוי הוא וכל הכלים אליו
אשר יעלוהו לעשות הרע צעיני הי' לתוכחת ונגולה לווען יוסרו רצי'
ובאונסה כסם שצלה כפשי על רוצ הנצלה שעשה האיש ההוא ויועליו
כך ניתן שונחה צלצי אחרי ראיתי כי עיקרי העדות הוא עדות
ונוכחשת ופי העדים עלום . וכה"ג לא ולי וסוי חכפטיה חתיכה
דחיקור' וכן נוול' צתשונות הרונצ"ן (צסי' קל"ג) וז"ל ראיתי חני
ויה שכתבת ואנרת שאין לצ"ד לחסרה עליו צטענותיו ואני ווסכים
לעיקר ויה שאנרת לאחר טעינתי ודקדקתי צטענותיו וצטענותיך וכנוו
שהראוני ון השונים . הבני כותצ פרטי הדברים שהציחוני לוונר כן
ותחילת כל דבר אונר ויה שירחה צעיני שהוא יסוד הענין והוא ויה
שראית אותו וורגיל קטטה עם האשה . והוי יחזר לגרסה ונוול'
עליה ס"ר צרוצ ענין ונוול' צנוקלת שקרן לפיכך שוב אינו כאונן
צכל ויה שיעעון עליה . שכל ענשו של צדאי סנחזיקין טענותיו
פסקר וכנוו ששנינו פרק האשה שלום (דף קי"ד ע"צ) קטטה צינו
לציה ושלום צעולם וצחה ואנרת ויה צעלה חיתה כאונת ואנריקן
עלה צגנורי (דף קי"ו ע"ח) ה"ד קטטה כגון דאנרת לצעלה גרשתני
כאונת ואוקיוני' שאנרת גרשתני צפני פלוני ופלוני וסיילינהו ואנר
להד"ס

מצבת קורש

ב

להד"ס ואוורו ו"ט דקטטה רב חכ"י אוור וסוס דנוסקר' כלוור
שראיכו שנוסקרת ונחונת קטטה ורולה להתגרש ונחת צעלה אחורקי
ומחזיקין לה צסקרכית צכל ונה שתאור שה"י ונותרת לעלמי ושחין
רשות לצעל עליה לפי שכבר גירסה ואיכה נחונת אחר שנוכלת
סקרכית והב' דכוותיה הו' דווסוס שאין רשאי לגרש כי אם ורעת
צ"ד סקורי ונסקר צכל ונה שיאוור ואפי' ענן ונה שהיינו ונקבלים
ונונו ונחוניים אותו ונעיקר' ועוד ראפי' צחכס דעלמי איני רחא
כאן דבר שתיאסר לצעל עכ"ל הרנצ"ן ונחריק יותר וכדוונה לי שצדדש
הלז דהיינו כדון רידן הוא יותר סצרי לוני' שאינו כאון צסוס פנים
לניסויה לכפסיה חתיכי דחיסורי' חדא דאוחו עדים שאוור הצעל
שראו אותה ונקלקלת ח"ו ונחטיסין אותה צפונצי צפני צ"ד הננווכים
ופי רצנים וראסי ק"ק פראג וגם אותו סלונה צר חליעזר שנוסקר
כתצו ציד הצעל הודה צפני צ"ד הננווכים וחזר ונעדוהו סכת' ונסרו
אותו ציד הצעל וכתצ סיצת הפתוי ורצ חכסו ונחונת חזרת ונשככותיו
שהיו ונווסככים ציד יהושע גיסו סל זעליקון וכבר ציעל עדותיו צפני
צ"ד והלה ונחאר שכעסה אותו הצעל סקרן צעדוהו ונזוייפת דהיינו
עדות סל יוסף צנו סל יוד' ארוך ועדות סל פוקס שנוכחטיסין אותו
צכל ונה שהראה צכתצ הלרחה לפני הדיינים הנצוררים צקרחקוצה
ועוד הוצא לפני הדיינים כונו עדים שהוא וצני ונשפחתו רלו לסכור
עדים סקרים להקדים פיהם לונה סלח ראוהו עיניהם אוי לחזכים
ששונוו כזה . ואיך יעלה על דעת סוס רצ ולורצ לדונו לכך זכות
כי אם לכך חוצה ורצ תועצה . אף כי ח"ו יל' עליה קל' ציס' ע"י
דוודוני ונת' צודחי אויצים אפקוה לקל' כסס סרלו לסכור עדים
סקרים כונו שהועד עליהם ונכונה עדים צודחי ונלחו להם חכסים או
אולי כערים וכערות לחפוקי עלה קלח ציס' ונוריס היתר לעלמן
לאוור הלח דבר כגזוני' ולח עדות ואוי לחזכים ששונוו תועצה ועולה
כזה . ואוור אחי שעל האלופי' דהיינו סלסת חצירי הרועים הנצוררים
לדיינים צדין החדדים הכ"ל להולי' דינס לאורו וכבר התחילו לדון
ע"י צירור חוניתי צלתי ונשו' פנים וצכות' אסתייע ונילת' סכתצר
לעין

מצבת קודש

לעין כל ונוכחת שחותן עדים שטיקר צדייכו וקוניכחו עליהם לצגוד
זאשת כעוריו ולנעול מעל זה וללמוד לטובו סקר העוו זאנורו צנענות
לפני הדייכים כי האוין להם להעדים דהיינו יוסף בן יודי ארוך
וגם פוקש העידו צו כל קוניכותיו קנה רלוץ וכל דצריו וזוייפיים
ודחופים לעין כל ונוכחת ועל הדייכים הכ"ל לצח על אותו האיט
וכל וקשיעו דרך תוכחת ונגולה על רוצ הכצלה אשר עסו ציטר' לצזוי
צת ישראל ולגרוע חזקת כשרותה לפי ראות עיני שכלם ולפי ששניעת
עענותם וחתם האלופי הכצחרים וכצררים לדון צין הלדדים הכ"ל
חוקן ואונלו לצצכס לחזק ולקיים פסק דיכס שחילתס וידי ג"כ תהא
עונכס כפי וזהות דיכס שחילתס על אותו האיט ועל קרוצוי
דחלפיהו טיקר' ולא חכוסו עליו ועל וטפחתו וקשיתו צלתי וקשי
פכיס ואני וקכיס עונכס על כל העונכס חטיוו על האיט ההו
ועל וקשיעו לדצר עצירה לפי ראות עיני שכלכס ואל תענו דינה
של האוונללה ואל תונכו ויו"י החקר וזונה וואחר שלכך כצרחס
וצכות קיוס וטפט האנות כאנור ליון צוטפט תפרה כה עתירת
הטורוד ונעלצ קלונן ווירונט הכוח צידים עללות לפרט' רצ לכס סצת
סי"ח לפ"ק :

נוסח מלכת רצינו הגדול הגאון נאור הגולה הנפורסים גדורו
 צין כל גאוני הדור ונח' חנוך המנוחה הענדיל צמורה"ר
 שמרי' ריש מתיבתא דפה לכבד אשר חיבר ספר ננות הלצנות
 וש"ת ושאר חיבורים תלמיד רצינו הגדול הגאון נאור הגולה רבן
 של ישראל מהרש"ל ז"ל :

(צנוכיה) אראלים אחזו בארון הקודש ונלקח מאתנו רועה נאמן צנצנת
 המן פאר הזמן מאור עינינו ציץ נור הקדוש אדונינו מורינו
 ורבינו הגדול אוי ואבוי שוד ושבר לנותרים כי אברנו אבדת הצדיק
 מרגניתא דלית ב' טימי' הגאון המופלג סיני ועוקר הרים מזהר"ר חנוך
 הענדיר במזהר"ר שמרי' ז"ל ריש מתיבתא וריש גלותא אביר הרועים
 דאותוהו רברבין ומופתיו תקיפין אשר ה' מלא וגדוש צנא מלא ספרא ובכל
 החכמות ומפולפל מאוד ויגע בתורה כאר' ולביא והרביץ תורה והעמיד
 תלמידים גאוני הדור וחערה מרגלין טבין וסנפירין מים התלמוד וכל בית
 ישראל יבכו על מקור החכמה אשר הלך מאתנו ועלתה נשמתו למרומים
 ביום א' דר"ה שע"א לפ"ק בזכות זה תנצב"ה :

אמר

הנווליא לאור כזר הרצתי לדבר צהערות על הגאון הגדול
 נורי' אהרן אבא ז"ל צהערה ונדין הגט טכ"ו סקדר הגט
 צוין הגאון רצינו הגדול נורי' יהוסיע וולק צעל הסו"ע ורצינו הגדול
 הגאון נאור הגולה נוסה"ר הענדיל ז"ל הנה היו הנוסדרים הגט וכל
 גאוני הדור הפליגו צטצחו של הגאון נאור הגולה נורי' הענדיל כנו
 הגאון רצינו הגדול נוסה"ס יפה צעל הלצות והגאון נוסה"ס וולוצלין
 והגאון צעל נוסחת צניינין כולם הוקירו ונעלת רצינו הגדול נורי' הענדיל
 הכ"ל כאשר הצחתי לעיל . וגם העתקתי טצחו ונספר קר"י כאונה
 אשר נוציא כל הספרים שחיבר אשר נוסס יראה הרוחה רצ גדלו וגבורתו
 צכל החור' וכל החכמות יע"ס . אך אז צטעה סכתצתי טהערות לא
 ידעתי אם נוסכן כבוד נוסחתו הקדוש' פה עיריכו כי טחסוצות הכ"ל
 נוציאים סקדר הגט צוין וכתבו עליו הגאון נורי' הענדיל ז"ל ולא כודע
 לנו נוקוס כבודו חי' אך חיטרחיט ויילתח ומדונן טהאנסי' טעוקסי'
 חללי

אללי צענדות הקודש חפרו צענוקי האדומה לחפור גכזי הקודש ולהוליח
 אזכים השקועים צחחיות ולחדש זכרונם על פני האדומה הוליחו האזן
 הקודש הזה וצחו אללי ואנרו שונלחו אכן קודש וסם כחוצ סם העזיל
 כי לא ידעו קרוח הוכתב עליו כי הי' גלי כילים עליו ועשבים לנחו
 עליו ולא כהלין כתבו לויקרי וניד לויטי להעוסקים צוולאכת הקודש
 החופרים לנקות אותו ווכל סיג וסוץ כאשר אכי עושה צכל אזכי
 הקודש הונחוסים פה צחלר היטנה וניד קרחתי עליו הוכתב הכ"ל
 וסנחתי צו כי איסתייע וילתח ון סניי וכתגלב זכות על די להיות
 זכר להגאון ונאר הגול' אשר כחצד זכרו ונחתו וחקוה כי חכוני ישראל
 וגלויני ונצקרי ודורטי קדמוניות יצרכוני צגלב הדבר הזה : (ולנען
 ידע הקורח וני הוא הגאון הגדול וני העכדיל . אעתיק לו ונה סכת
 החכם השלם צספר קרי' כאוונה וז"ל : הגאון החכם הכולל וני ונכות
 הנוכנה העכדיל צ"ר סורי' צעל ונכות הלצצות על ספר חוצת הלצצות
 וצחקדומו לספרו זה וונה והולך את הספרים שחיצר צכל ונקלעות
 החור' והחכוני אשר לא יאונן כי יסופר וזה לקונו ואלה הספרים
 אשר שקדתי עליהם להצינם ולפרסם כיד אלוה הטוב' והרחצ' ראשוני'
 פל ספרי הונקרא צקלרי' על דרך פשוטם ודקדוק לשונם כו' וספר
 ארצעה עוריס כולו קלר צכנות ורצ צאיפות וסוף על ונה שפירט צו
 צים יוסף כו' צווסכלות ספר רוח חן וספר וולת הגיון וספר צחיגת
 עולם וספר הנורי' וספר העיקרים וכו' פרקים שחיצר הרונצ"ס וכו'
 וספר העקיד' צכלל וצפרט ונעשה צראשית וכו' צככוני' האונתים ספר
 הונערכת וספר עברי' אורה וספר פרדס ריוונים וספר רצינו צחי'
 וקלת ונאורי' הזוהר החקירים וכו' וצספר התיקונים כו' צככנות הלימודים
 צככנות הונקספר והנדסה ספר הונקספר לנווהר"ר אליהו ונזרחי וספר
 אוקלידס טבעת ונאנרים ונונו ונחוכם צארתי תלבות חונורות צונשכי'
 וצחלווד הנודצרים צככנות השצצורת וכו' וצככנות הסכו' וספר
 הגלב הנקרא אישערא (שפהערע) הגדול והקטן וספר העונאקרא
 נקרא ונחלך הכוכבים וספר לורת הארץ וס' טס ככפים וספר יסוד
 עולם לרצי יחק הישראלי וספר אלנואגיסטי הקלר הנויוחס לחצן
 רס"ד עור סצרת' לוחות קלרים צרורים ידעו ונחוכם ונקוונות כל
 הכוכבים

מצבת קודש

מורים, וחיבר ביאורים על כל הפוסקים הראשונים גם אחרונים גם חיבר שאלות ותשובות ספונות וחשובות ותפס ישיבות, והשקט ריבות ועשה צדקה ונדריבות, והעמיד תלמידים צדיקים חסידים: נהרים כלפידים וטרם כיבה אורו איזן ותיקן תקנות לדורו, זכותו יעמוד לנו לעולם ויעזור ויגן בעדינו. תנצב"ה:

מצבת בנו הגאון מו"ה שמואל אלכסנדר סגור בתוך מצבת אביו הגאון בעל הסמ"ע זצ"ל

(במלכות) הוא מצבת הקבורה הנברא רבא ויקרא כהן לאל גדול ונורא שר התורה ושר הצדקה דציבורא, ה"ה מוהר"ר שמואל אלכסנדר בן האלוף הגאון הגדול החסיד מו"ה יהושיע וולק כ"ץ בוצינא דנהורא כלתה נפשו לעלות השמים תנצב"ה:

תולדות דצינו הגדול הגאון נחור הגולה ונוהר"ר יחסיע

ולק צעל הסו"ע ודו"פ.

רבינו הגדול נחור הגולה ונוהר"ר יחסיע ולק (כך ה"י חותם שנוו זהתקנות אשר יציא להלן וגם צמלצחו חרות צסנוו הקדוש יחסיע ולק ורחיטי צסס הגדולים ונערכת " כתצ וו"ה יחסיע פליק כ"ץ חיבר דריסה ופריסה על הטורים וסו"ע על ט"ע ח"נו ודריסה צח"ח לא רחיטי צדפוס חבל סוועתי סנדפס וווצכירו צס"י חלי" רצה וכתצ צמו צהקדנות דריסה יו"ד סחיצר חיצורים על הס"ס וסרי"q וסו"ג ורס"י ודרוסים וסו"ת וחיצר חיצורים צסאר חכונות וסיו צזנון הרצ צית חדס וסרצ וססחא צכיונין וסרצ צ"ח ונכסו וסרי"ך ר"ח וו"ה ולק כהן וסרצ נחלת לצי ונכסו רפ"ך ר"ת רצי פחליק כהן וסרצ גע פסוט נעלס וווננו זה סכתצ ריט ספרו סמכר כן כתצ הפריסה וכן כתצ הנחלת לצי צסס רפ"ך עכ"ד וכצר כודע כי רפ"ך הוא כיהו סרצ פריסה עלנו וחינו רצ אחר ועיין וי' ולק צחות וי' רחינו כי הוא וסופק צסנוו חס נקרא פחליק או ולק ולא רחא כי זהקדנותו לספר וחיירי עינים על הח"נו כתצ וז"ל וסככי הקטן יחסע ולק וגם זהתקנות אשר יוצא לקונן חותם עלנוו צזה"ל כחוס הקטן יחסע צן לא"ח כווסה"ר אלכסנדרי ז"ל וזרע כסונה ולק כהן יכונה סרי צפירוס כי

חחס עלמו ולק זוא"ו לח פחליק גם צומערכת וי' ולק צחות וי' הציה
 הגאון צקס הגדולים ח"ל ונחירת עינים חיבור כחמוד על ס"ע חו"מ
 ונוהר"ר יהושע פחליק כ"ץ הגאון צעל דריסה ופריסה וכמודונה לי
 טרחיתי ס' ונחירת עינים על ס"ע שאר חלקים לדצר זה הערכי כבוד
 אדוניכו נורינו ורצינו הרב הגאון רצטכזה"ג בקט"ת נוה"י **יוסף**
שאר דלוי נאטאהנוארן כ"י האצ"ר דפה לצוב
 והגליל כי נעלם ונהגאון צעל סס הגדולי"א אשר רצינו הגדול צעל הסו"ע
 צעלמו נוציה צסו"ע חושן הנושפט סימון קל"ד ס"ק ח' וז"ל עיין
 דדריסה ופריסה וצסו"ע י"ד סימון ט"ך ע"ש נוזה כראה כי הגאון
 הסו"ע חיצר סו"ע על שאר חלקי ס"ע והיא ההערה נפלח ראוי
 לגאון וצקי צחדרי התורה כנוהו ודפח"ח צן הרב ר' אלכסנדרי ז"ל
 הכהן כולד צעיר ווירנוציא (כאשר כזכר צס' ונעשה נסים) ולמוד צפולין
 חלל ס"צ הגאון ונחור הגולה הרנו"א ז"ל וחלל הגאון ונחור הגולה הרש"ל
 וחח"י נחמתן עמו הרב הקל"ן ראש הנד"צים ונוהר"ר ישראל פרכס
 זל"ל אשר הי' פרכס דק"ק לצוב והגליל ונתן לו צתו המופלגת צחכונה
 וי' ציילח ז"ל לחסה ונתן לו צית גדול אשר צו תחתיים טכיים
 ושלטים הצנוי לתלפיות (זה הצית רחיכו אשר הי' צרחוץ היהודים
 והיו קורים אותו צית של הגאון הסו"ע כי קצלה הי' ציד זקני עירינו
 כי זה הי' הצית של הגאון הסו"ע אשר נתן לו חותמו הנדיצ הכ"ל
 וצטנת תקל"ז נטרף הצית הכ"ל צתצערה הגדולה אשר היחה צרחוץ
 היהודים ע"כ) ולמוד קס עם רצנים גאוכים וחוחכו הנדיצ הפרכס זל"ל
 הקפיק להס פרכסתם וגם להגאון הסו"ע צעת טהיו עוסק צחיצורו
 הגדול הסו"ע חונטה ועטרים טכים הקיר ונחתו כל עול רק יטצ
 צרוחה ולמוד ציגיעט רצה כל היום והלילה עם רצנים גאוכים כאשר
 הזכיר צהקדמותו .

וזה לשונו צאונלע הקדונה והנה חנכי הקטן יהושע ולק צן
 לח"א הרב ר' אלכסנדרי הכהן נער הייתי וגם זקנתי וכל ימי צין
 גדולים נחגלתי וצלינווד תורת הי' חפלתי וצתהפוכות הצלי עולם
 ונחסי ציני חורפי לונדתי חלל וי"ו שארי הגאון ונוהר"ר נושה איסרלש
 ז"ל ואחריו נכנסתי לפני ולפנים חל היכל קדשו של וי"ו חלוקה הגדול
 ונוהר"ר

מצבת קודש

וזהר"ר שלמה לוריא ז"ל אשר שכיהם הכיחו אחריהם צרכה צלמודי הן
רבים וגדולים אשר העמידו וחיצוריהן אשר חצרו קלחם זכינו לאורן
ונחשטענו בקרב ישראל וקלחם עדיין כעלמו ונגד עינינו יהי רלון
שנזכה גם כן לאורן, כלילם תמיד יסבתי ודריכהן לפני
רחמי ועל ידיהם וניס ילקחי ונותרתם לומדי ונעפר רגליהן לחכתי
וצלמו וניויהן שתיתי ולחם חוקם ערצה לי גרונאי ובישאי דכפלה בגובלי
סגרתם סגרת ונשצת צצתיהם כל ימי חיי נפשי תאצה חל ונלחכת
תלמוד לקרצה ולהרצות תלמודים הגוכים בגבולי וצוקום גדולים יעמוד
רגלי ולא תהי האמת ונוני נעדרת להורות לזכי ישראל דרך ישרה
וחת היי תפילתי ויוני חורפתי עד יוני זקנתי וגם שונע היי בקולי
ונויום צאתי לטהר קייע אותי וזכיתי להנהיג הקהלות ולחפוס ישיבות
צטער צת רבים תיזל להן אונרתי כעול ופרצצים ועם תלמודי ירדתי
לעווק ונולה צים התלמוד ונעשה לפנינו דרך סלולה וכל החדושים
צכל ונכתי שחדשתי לזכרון רשונתי אותם צס"ד צשעי ששונתן לומדי
היי עולים צדי ונארצעה עקר ונכחות חידושים וצעו"ה צעת הסריפה
וידי כפרשים הגולים עם הפירושים ונחז פתי כה וכה לחור ולדרוש
דרך הישר שאלך צו ובחרתי לנפשי ללמוד וללמוד עם רבנים ונזכרים
הלכות הרי"ף והר"ן והנורדכי והרא"ש והטורים ולדקדק צכל אחד
צקדקים וצחורים ולכתוב על כל אחד ציחורים וצרחותי רצ התלמות
הנוטלים על רצ הונכהיג הקהילה לשונעתחא (וצפרע דרך חכ"ל) צעי
דעת ללולה צעצור זה היטה שאלתי וצקשתי ויהי הונעם אותי שיוולח
שאלתי וצקשתי לזכני צית תלמוד ולצלתי היי גלמוד ויוולח ידי להספיק
צו רבנים חסוים ולפניהם אקר תמודין כסדרן צצוקר השכם ולערוצ
ערצים וערם חליו קראתי שונע היי תפלתי ונתן צלצ חוני הקלין והכדי
הראש ונכהיג היי צק"ק לצוץ ואגפיה כודע צצערים שמו וזהר"ר
ישראל צנוהי יוסף ז"ל דבר על לצי ואנור לי הנה דבר ונולה הצחה
צגורלי אחו צה ואכני אעמוד על לך יוניך ואספיק לך תלמודים
הגוכים כרלוך גזר ואנור וקיים והיה לי לעינים ונתן לי ציתו של
אצנים הצנוי לתלפיות צו צנייכים תחיים שכיים ושלשים ועליות
להחאק צו עדרים עדרים ולתלות עליו כל שלטי הגזורים וע"ז שוח

לצי ועלמחמה כליותי לצלתי ונט ונחוד האוהל אף אם אהצקש צקהילה גדולה להתנהל כדדתי וקיינותי ונכח אל הפועל הולחתי ונחשצתי ונחצודדתי עם התלונדים ונשכינים ונערצים ונחנחת העולם ונחעבים ועסקנו בתלמוד וצפוסקים הכ"ל להעמיד כל הדבר הקשה על זכורו כפי אשר הורינו ה' ונועונו והרצה תורה לנודתי ונרצותי ונחלונדי כשתנו כליותי גם אל חיצור צית יוסף כתתי את לצי כוי עכ"ל וסיים לצקוף הקדושה וז"ל וקראתי את שם חיצורי הלזה הכולל כל השלטה חלקים הכ"ל יחד צית ישראל ונשכי טעונים היה להיות החיצור הלזה לעזר ולהועיל לכל צית ישראל.

והצ' כדי להיות שם חנוני ז"ל הנדיצ כקרח עליו ועל הטוב זכר שנו כי הוא הנווליא אחי לכל זה ע"י צית הנודש שצנה לי והסקפתו שהקפיק להלונדים ככ"ל זה עשרים וחמשה שעסקתי בחיצורי זה כוסף על כל הטובות שעשה לכל ישראל בצנין כונה צתי בכסיות צקהלות שהי' שונה וניני וכונה ס"ת וכלי הקודש שנתן לבתוב ולחקן והקדישן והשיא כונה וכונה צתולות קרובות ורחוקות והפריצו כדוכייתן וידו היתה רוחה וציתו היתה פתוחה לעניים וללונדי תורה וגם עשה כים גדול לעיני ארץ ישראל עולמים זכותו יעמוד לו ולזרעו לדורות וחלק הרצעי שהוא פירוש על הש"ע קראתי שנו ספר ונאירח עינים כאשר הוא באונת ונאיר עיני חכמים הנונינים צ"ע וצגהותיו הסתוויס והסתוויס אשר זולת פירוש זה אסור לפסוק ונוכו גם ונאיר עינים צכונה חידושי דינים עכ"ל

(הג"ם ונאחי הנווליא לאור, באונת לרקד דברי רצינו הגדול הסנו"ע ונה שצנה החיצור הגדול האיר עיני חכמים והוא חיצור יקר ונאור עד להפליא אשר צו יורו הנורים) ונידי דברי צזה זכור אזכור את אשר צנוולא בחיצור הגדול הסנו"ע על חו"נו בקיון רל"צ ענין תמו"ה ונאור אשר כתב עליו הגאון הש"ך והכל תפקו על הסנו"ע צזה והציא חירן צסס אציו הגאון ונארה"נ ז"ל והנה ארובי אציו נורי הגאון הגדול נור"ה כפתלי חירן זלללה"ה י"ט צדרי הסנו"ע צדכך חירף ונאור והנה ראיתי לבאון

מצבת קודש

לגאון עוזינו ונפש דורינו הגאון רבשכזה"ג כקס"ת ונוה"ר
יוסף שאל הלוי כי האצ"ר דפה לצוב והגליל הביא צספרו
הכמוד והיקר ונאור טו"ת הנקרא שאל ונוצי הכרפס ונחדש
את דברי א"א הגאון ז"ל והילל את דבריו ואח"ז השיג עליו
ז"ל שם צסיון ק"א לחכם אחד ונה שהצחתי ונכתבי אצ"ר
הגאון זללה"ה שאמר לייצב דברי הסו"ע סיון רל"ב צו"ט
דשליחות יד דחייב הונעלה כשהשליח שלח ידו ויירי כשלא ידע
השליח שהוא של אחרים או שאינו בר חיובא או שאין לו
ונה לשלם דאל"כ הא קיינול אין שליח לדבר עזירה ותוהו כולם
דדבריו תוהים דהרי אמרו בקדושין דשליחות יד ונעילה הוי
לי שכי כחוצים דנרצינין זהו דיש שליח לדבר עזירה
ועיין וו"ט הש"ך שם צזה וע"ז חידש אצ"ר ז"ל דהרי יקשה לפי
וה שכתב הרונצ"ס בהלכות נועילה פ"ז שלא נולכו בכל התורה
כולה שליח לדבר עזירה ונלכד צנועילה ונלכד שלא יתערב עמו
איסור אחר וא"כ אי כיונא דשליחות יד לריבה חקרונ א"כ
קשה הא צשליחות יד כתערב עמו איסור גזל ונלכד השליחות
יד וצכה"ג לא אנרינן שליח לדבר עזירה ולריך לומר לפי ונה
שכתב השיטה וקוצלת צצ"ו דף ונ"א דשליחות יד לריבה
חקרון היינו אף שדעתו לשלם אפ"ה נקרי שליחות יד וחייב
ונסום שליחות יד א"כ צכה"ג לא כתערב צו איסור אחר איסור
גזל וספיר חייב הונעלה ולפ"ז לדין דע"ו לשלם כווי ויקרי
גזל ונדרצקן א"כ סוב כתערב צו יסור אחר ונונילא לא אנרינן
צשליחות יד שליח לדבר עזירה וספיר כתב הסו"ע לדין ע"כ
ויירי צכה"ג דאנרינן יש שליח לדבר עזירה עד כאן דבריו
ואם אונס כי דבר חכמה אור ובהשכל צכ"ז דבריו תוהים
דו"ט דע"ו לשלם עכ"פ ונדרצקן ויקרי גזלן וכפי הכראה
כיון לנה דאורי דהגוכ ע"ו לניקט וע"ו לשלם תשלומי כפל
וכנזאר סיון שו"ח סעיף א' ונדחלקן לתרי צבות דגוכ כ"ט
כתב דאסור ון התורה וצזה לא כתב רק איסור קתס דאסור
ונשנוע דאינו ונדאורייתא רק ונדרצקן:

אצל ונאמר תמוה דאיך אפשר דנוה דרבת' תורה וקרא
 צטליחות יד טיש שליח לדבר עצירה כינא ודרצקן אין שליח
 לדבר עצירה ואף אם נכיה זאת ע"כ לא כתב רציו צהלכות
 וועילס רק צכתערצ צו איסור תורה כגון טס דאכל צקר עולה
 אצל צכה"ג דאין צו רק איסור דרצקן ואף אי כינא כיון
 דקיינו"ל דגם צאיסור דרצקן לא אמרינן דיט שליח לדבר עצירה
 כנו"ט הנהרי"ט הוצא צונלו"ל ה"צ ונהלכות רולח א"כ שונחונת
 זה אין שליח לדבר עצירה ונוילח לא יתחייב על שליחות יד כיון
 שכתצטל השליחות אצל הדבר שהיותר ונתניה דלא דווי כלל
 לנו"ט הרנוצ"ס הלכות וועילס דטס יכול להיות איסור וועילס
 צלא איסור עולה וכגון צקדשי צה"צ ולכך כל שכתערצ עמו
 איסור אחר לא אמרינן שליח לדבר עצירה והדרן לכלל דכל
 התורה כולה דאין שליח לדבר עצירה אצל צטליחות יד אם
 כינא דלריכה חסרון א"כ לא ונטכחת לה שליחות יד דכתצה
 התורה רק צחקרון וצכה"ג לא טייך לומר דכתערצ צה איסור אחר
 דהא עיקר ונטרין דטליחות יד אינו רק צחקרון עכ"ל והאריך
 צזה ואני צראנוכה לצא כראה לי דדברי אצי הגאון ככוכים
 ונאמר ואין כאן השגה צראשונה אשר הקסה הגאון רצטכצה"ג
 האצ"ד דפה על דברי חנו"ו הגאון דהאיך יתכן דנדאורייתא
 יט שליח לדבר עצירה ודרצקן אין שליח לדבר עצירה תמוה
 ונאמר דאכן חזינן דלדברי הרנוצ"ס לא חייצה התורה צאם
 כתערצ צו איסור אחר רק דוון התורה לא היה כתערצ צו
 איסור אחר צע"ו לשלם דלא היה גזנן רק ודרצקן היה גזנן
 צע"ו לשלם והוה ודרצקן כתערצ עמו איסור גזל וצכה"ג לא
 חייב התורה כדברי הרנוצ"ס ותמוה לי על הגאון רצטכצה"ג
 וזה שהציא לדייק צע"ו לשלם לא הוה גזנן ונדאורייתא רק
 ודרצקן ודחלקן לטתי צצות צע"ו לניקט כו' וצאונת ראיתי
 צכת"י טל א"א הגאון ז"ל שנוציא צפירוש צטס הטיעה וקובצלת
 שכתב כן . ובקוסיא השני"י לא הצנתי דברי הגאון רצטכצה"ג
 ויה שהקסה דצטלנוח לדברי הרנוצ"ס ונטכחת דחייצה התורה

מצבת קודש

צצה"צ חצל כאן אי כינח דשליחות יד לריפה חקרונ ע"כ
 חייצה התורה חף דכתערב ענוו איקור אחר תנוסה ווארד דכנוו
 דחזיקן גבי איקור עולה לא חייצה התורה ונטוס דכתערב ענוו
 איקור אחר עכ"פ דעת הרונצ"ס דהתורה לא חייצה כלל צאס
 כתערב ענוו איקור אחר רק צטליחות יד לדברי חצי הגאון ז"ל לא
 הוה כתערב ענוו איקור אחר כיון דע"ו נטלס לא הוה גזנן
 ונדאורייתא רק ונדרצנן ע"ז כתב רצינו הגדול הסנו"ע דדרצנן
 לא ונטכחת רק צכה"ג דאין לו נטלס או שאינו צר חיוציא והוא
 צרור (וגם ידידי הרצ הנופלג הגביר כס"ת ווה' יעקב ונחס
 ונענדיל סינן כ"י ראש ונצית החפסית דפה העיר ג"כ דצברי
 הגאון רצשכצה"ג דלדקו דצרי ח"א והעיר ג"כ דצברי
 והגדתי זה לפי חמוי עירי וצפרעות לפני כבוד ידידי הרצ הגדול
 החריף החכם השלם איש חנודות כס"ת ווה' אורי זאצ וואלף
 סאלחט כ"י והסכים לדברי דצרי ח"א הגאון ז"ל ככונים ווארד
 ע"כ הג"ה).

וגם הענייד תלמידים לחלפים גאוכי הדור כנוו הגאון צעל וגיכי
 טלנוס ופ"י רצו של הגאון הס"ך היו תלמידיו של רצינו הגדול
 הסנו"ע והגאון ווארד הגולה ווה' פינחס אצ"ד ר"ק פילדא היו גאון
 גדול וצקי צרי"ף צע"פ הי' תלמיד הגאון הסנו"ע כאשר הזכר צספר
 ונעסה כיסים וגם הגאון ווה' צער צן ווה' ישראל ליוז פרכס אייליכצורג
 אשר חיבר סי' צאר טצע הוא כנוו חוס' על הוריות תנייד כריות
 סוטה חלק וקלח וסכת חולין וס' לידה לדך על רס"י והוא על
 דיכיס הי' תלמיד רצינו הגאון צעל הסנו"ע כאשר כתב צתשובות (רל"ז
 צ') והסיב לי ווי' הגאון ווה' פאליק כ"ץ וצתשובה דף ל"ט ג' כתב
 וקילק דצרי וואור יפה דקלקת ויפה כוונת וצדף ק"ג כתב וואונתי
 דצר זה לפני ווה' הרצ הכהן הגדול ווה' פאליק ס"ך וייטעו דצרי

צעניכוו
 הוהוה מציחה. הוהוה מציחה. הוהוה מציחה. הוהוה מציחה. הוהוה מציחה.

בעיניו והסיצ לי שהוא דיקדוק חשוב ואמתי וכחז לפי ו"ש ומהרש"ל
 בהגהותיו על הטור פרק חלו עריפות ולפי יום שפקק מהרש"ל צים
 של שלמה בסוף גיטין וכן כתב רבינו זרובך בספר החכמה עכ"ל וגם
 הגאון וואור הגולה ווה' אצתהס שרענלליט ז"ל צעל חיתן האזרחי
 אשר ה' גדול וואוד צדורו אשר כל חכמי סדור כצדו אורו ה' ג"כ
 תלמידו כנזכר בספר חיתן האזרחי וישר באוהים צכל עיר ועיר
 הגאווים רצני וחכמי יסיצות צכל הארץ ה' תלמידיו כאשר כתב
 צבו הגאון ווה' יוסף ז"ל צהקדווחו לדריסה ופריסה יו"ד ז"ל

זה לשון צבו הגאון וו"ה יוסף יוצפה צעל כתונת

פקים זלטה"ה

חליכס ח'שים אקרח שלום

צית ישראל , שוענו חלי חודפי לרק עם חורת חלתיס צלצס לדצר
 ה' חחרדים הן הרצנו ה' אח יוסע סכתן הגדול עוונד ווהלך צן
 העוונדים ולכיף הטיהור בחר הסורה על ראשו ווולוצט צגדים צגרי
 וולכותח דרצן ועל ידו תלמודים צארצעה עורי תורי דזה צבודים
 וסדצרים עתיקים ותיקים ווחוקים וחדודים ווחוקים וודצט ווחסצ
 כחונדים ודרושים הס לכל חפלי תלמודים ווופורשים צסוס סכל עוצ
 ודעת וודצרים בגידים וע"י שפתי כסן יסוורו דעת וחורה וצקשו
 ונפיהו הונחונדים אשר יווס יתגו צתורתו ולילה שינה וועיניהס
 כודדים כי ונלחך ה' לצחות הוג בוולחכי חלקים עולים ויורדים הלח
 הוג חצי חצי רבצ ישראל וורי ורצי הגאון הגדול ח'ס חלתי קדוש
 יאור לו הוופלג צתורס וצחסידות וו"ה יוסע פלך צן כצוד סר"ג
 חלכסדררי

מצבת קודש

אלבסקדרי ז"ל המוכתר צבת תורה וצבת כהונה וצבת אורחא וצבת אלוףא
וגאונא רבן של רוב חכמי הדור וצרתה ותיונה יונה ולפינא . כל יוני
הי ווקהיל קהילות לשם שנים צכוונה ככונה . לזכות הרצים צכונה
וצכונה וחכמות וזיו תורתו צחון תרונה והגדיל תורה ויחדיר צחורת
אונת אליצא דהלכתא , דרצ אשי ורצינא ונונו יחד ונונו פנה לעלמו
סס עוז קנה . ולתלמודיו הכתיר צבת של חכנא . לאינה וראינה
צבות ליון תלמודי חכמים לוודי תורה המלויים צהלכה . צולך שלונה
צולכי רצן שהשלום שלו וצרע אהרן הכהן שונחה צנידתו ארהצ
שלום ורודף שלום ועשה שלום צין ישראל לאציהם שצמנים צהתנוות
לינווד התורה לישראל וצהדרכתם שהי ווקהיל קהילות והדריכס צדרך
ישרה ועשה תקנות ונשורת לצני דור' צעטרה שעטרה לו אנו כתר
תורה וכתר כהונה וכתר סס עוז על כולנה . ציום חחונתו וציום
שונחת לצו ציום ונתן תורה שקצלו ישראל צאהצה וצשונחת לצס צנגילה
ונשונחה צך כך ונכפף הארץ צנורותיו שנועו וצחו לגבו לצית ודרשו
לאכול פרי ונגדיו יערי עם דצטי ולשהות ייכי עם חלצי צאהצה וצשונחה
חורתם לשונה כולו ונחתקים כולו ונחמדים לא התנהג עם תלמודים
רק זה דודי וזה רעי אחי לדודי ורודי לי הרצ נאה לתלמודים ותלמודים
נאה להרצ כהכך יפה דודי הכך יפה רעייתי וגם לינוודס גדלו
והלליחו וגם עשו פרי לא ילא אחד ונתלמודיו שלא עלו לנועלה לאינה
ונדרגה להיות אחד ונגאונא הדור ראש ישיבה ואצ"ד או צעל הוראה
או דיין או וננהיג הקהלה . עד שכוועט לא כנולא עיר וקדיש צכל
תפלות ישראל תחת יד אדם צדור הזה שלא ינולא סס אחד
ונתלמודיו ואם אצוא להעלות את כל יקר תפארת גדולתו ונעלתו
ונדרגתו שהי וננולא צחקידתו כל יוני ענתה צו לדקתו . ונכל
אדם ענות שפלותו לא כהנה צעוה"ז שום לד הנאתו ונחשפק כפשו
צנועט ופשט בגדי תארתו לא כהנה ונשום אדם ושנא ונחנתו ואם
להעלות כל נידת עוזו וענותותו ונידת חקידתו ופריקותו תקלר היריעה
ונחכיל אותו ולו דוניי תהילתו וידוע ונפורקים . ונרוב רוצי תורתו
אשר אין צית הנדרש צלא חידוש להחדש כל יום ויום חידושי
הלכות ודינים קושיות ופירוקים אסף וליצר וליקט אוכל ונתוך הפסולת
והעלה

והעלה הכל על ספר הזכרון ליראי ה' ולחושבי שמו וירד צענוקי
 ונולה ים התלמוד וצפוסקים, ראשונים ואחרונים לא הניח דבר
 קטן או גדול את כל הקשה שבהם הוצא לפניו ולפני התלמידים על
 השלחן אשר לפני ה' ואכלו צהרא שניכח אפתורי דהצח ונסאו
 וכתבו בדבר עד שהסכימו עפ"י דרך חזת לא פעם אחת או שתיים
 רק שנים רבים ולא ינוש ונתוך האהל ולמד ציטצה התלמוד
 והפוסקים בחזר וחליחל ובהדורי צתרח כונה פעונים ותמיד נאספו
 אליו העדרים עדרים תלמידים רבים חסודים וספונים וכלים וכלים
 שונים בכל זמן ובכל שנים פנים חדשים וגם ישנים עד אשר בירר
 וליצן את דצרו וקילת צטלושה עשר נפות וכונה ונים ובכן חצר
 כונה חיצורים סיני ועוקר הרים לא הניח טוס דבר אשר לא כתצ
 עליו הן על ארצעה עשר ונסכחות טצטשה סדרים הן על הרי"ף ור"ן
 וסוג"ג ונרדכי והרא"ש והעורים הן על ספרי קבלה פילסופי תכונה
 קלים וחנורים כרך גדול דרשות על התורה וקרא ונטכה חגדה
 ונדרשים אשר דרך ציוני לפני זקנים ונערים ציחורים על התורה
 ועל פי רש"י העלה הכל על ספרים כרך עם שאלות ותשובות ונלמד
 שאר תשובות אשר הנה והנה כפזרים ובהיותו צחיים נשרפו חידושי
 הלכות אשר חידש על י"ד ונסכתות כלים ונחללים עד גמורים וצ' שנים
 אחרי וותו נשרפו צק"ק לצוצ צהקריפה דתוך העיר כל ספריו שלמד
 ונחכו והגיה אותם וכתב וציאר כל דבר הקשה ורשם על הגליון
 ונלא על כל גדוהם אשר לא יערכו ספריו זהב וזכוכית גם הכרך
 דרשות טעשה והציחורי על רש"י והתורה והכרך שאלות ותשובות
 את כל אלו נאצד ונשרף צעו"ה רק צערך ונאה ועשרים תשובות
 שלא צאו עדיין לכרך נסארו וקרא חנו"ו את שם הספר הזה הכולל
 על כל הארצעה טורים צית ישראל ונשכי טעונים הא' להיות החיצור
 הלא לעזר ולהועיל לכל צית ישראל והשכי להיות שם ח"ו זקיני
 הקל"ן והנדיב ראש וננהיג ה"י צק"ק לצוצ ואגפיה כודע צשערים
 שמו הר"ר ר' ישראל צר' יוסף ז"ל וקרא עליו ועל הטוב יזכר שמו
 כי הוא הנונליח אותו לכל זה ע"י צית הוודרש טצנה לו צית של
 אצנים הצרי לחלפיות צו צכיינים תחתיים טכיים שלישים ועליות
 ולהתאסף

מצבת קודש

ולהחאסף צו עדרי עדרים ולתלות עליו כל שלטי הגיזורים והספיק
לו ולכל התלמידים הגונים וישרים זה עשרים וחמשה שנים שעסק
אלנו באלו החיצורים נוסף על העוצות שעשה לכלל צית ישראל צצקין
כונה צתי כנסיות צקהילות שהיו שם ויוניו וכונה ס"ת וכלי הקודש
שנתן לבחוב ולתקן והקדישן והשיא כונה וכונה צחולות קרובות ורחוקות
והפריז צדוכייתן וידו היחה רווחה וציתו פתוחה לעניים וללונדי תורה
וגם עשה כים גדול לעניי ארץ ישראל עולמית וולצד שאר פרטי
ועשיו העוצים אשר נודע צשערים זכותו יעמוד לו ולזרעו לדורות און.
וטרם שכתצקש אנו"ר ז"ל ציטיצה של ועלה צעודו על
וושכצחו אשר ווונכו כגוע וכאסף לצית עולונו וקרצו יוני צעל צית
ישראל לנות ויקרא לצבו ליוסף ולחחי הגדול האלוף החסיד כוונת"ר
סעכדר כ"ץ ז"ל ויאונר הכה הי' עם לצצי לצכות צית לשם חלקי
ישראל וה' אונר עלי רק אחת לא הצכה הצית כי אם צק
היולח ונחלליך הוא יצנה הצית לשוני צכן לוח עליו שכתנוד צליונודינו
ושלא כגעו צעצצון סלו רק לראות ולסדר ולהוליא העלונות אור
ככוונתו להאיר העולם ולזכות הרבים ולהציא אל צית הדפוס את חיצורו
הגדול פרישה ודרישה על כל הארצע עורים ונורצ קיצות ותלחות
דעדו עליו והרפתקאות עברו עליו כונה יונים וכים עידן ועידינים אשר
הי' השנים צלתי ונחוקים שלא יוכל אחי החסיד ונור"ס כ"ץ ז"ל
להעלותו לעולמים עד שנגזר עליו צגזירה הלור הונים להיות כפטר
ון העולם ושצק חיים לכל חיים וקיינים ויאונר ישראל ר"פ עוד יוסף
צני חי יס לאל ידי לקיים ונלות חציו ואת צית ישראל להקים להיות
צעט צרול כחקקים שכל דכפין ייחי ויכול וישצע ויותר צכל כשש
חשיקים וזה ד"א שנים ויוס פטיירת אנו"ר ז"ל אשר היו הספרים קתום
וחתום צתוך חולרה ורצים ונחלים ונצקסים ונחאויים לתנות נזיו יקרה
ואיש לא ידע להכירה ולא יכול יוסף להתחפק לכל הנלצים ונצבי
החצורה ויהי ה' את יוסף לפכה פעכה לגלות הנסחרה ללונדי
התורה היושצים לפני ה' והיו סחרה . וילקט יוסף כו' וכתצ
לצסוף וז"ל ועדיין לריך אחי לנודע ונה שכלטוית ונפי רצים וכן
שליונים והם גאונים ואלופי הדור הזה אשר הנה ונרננין על האנשים

החכמים הוודצרים גזרו . זלשון וודצרת גדולות צונוסיה ה' לא עפ"י
האומתרק כדי לקטור דברי חנו"ו ז"ל צלי קום רחיה ונהגורא או
וופוסקים ונפורסומים רק בצצרות דקות ורעות ווני זה אשר יערב
לצו לגשת להוסיק טעמות ורחיות ואיזהו אשר יונלחהו לצו להכניס
ראשו צין הררי אל להכריע ולקטור דצריו ונה ספצר צירר וליצן וסילת
זה כונה וכונה שכים עם תלמידיו שמהם נעשו חסוצים גדולים אלופים
וגאוכים של רוצ חכמי הדור ולמודו כולם אללו לשם שונים תורת אונת
חליצא דהילכתא וצהתמודה גדולה הכל כאשר לכל כחכר לעיל לא פעם
אחת או שמים רק תנויד בחלילא וחוזר וחלילא . ותנויד ציטיצה גדולה ואין
ראוי לשום חכם לקטור דצריו חס לא שחא שקול לו צחכונה וצירחת
שונים ובגדולה ובסנים וקטונס ת"ח גדולים הרצה והענויד הוא עלמו
תלמידים הרצה והרצין תורה צישראל כוונהו ואף שאי אפשר
לשום אדם להיות לדיק בארץ אשר יעשה עוב ולא יחטא (ונלשון
קולע אל השערי ולא יחטא) הלא שערי קושיות ופרוקים לא ננעלו כי
גם לפענוים ידע לצינו כי גם התנאים ואוורחים הקשו לפענוים
אף עפ"כ ראוי לסית לצ .

תחילה לדקרק דצריו היטכולעיין היטעצ אחריו צפוסקים ראשונים
ואחרונים שונא עעונו וראייתו ונהס ווני שרולה לקטור דצריו ולהעלותו
על הספר יכתוב טעונו וראייתו אללו כדי הסוונע והרואה יכול לראות
ולהצחין לסקול צסקול הדעת וחת הטוב יבחר וירלה ויקרצ ולא
לכתוב עליו דלא כוותי צלי טעם וראי' כאלו דצריו נתנו ונסיכי
וצרור הוא זה שכל וני שאין לו ראי' ונפורסנות נגד דצרי חנו"ו
ז"ל ונגורא או ופוסקים ונפורסומים הלכה כוונהו בכל ווקוס לא
נפי עלווי חכי אוור כן כ"א ונפי גדולי ועמודי עולם וכאשר שונעתי
וטטעתי והייתי צהרצה קהילות קדושות שאין צתי דינים צישראל
שלא האירו עיניהם צספר הככבד ונאירת עינים וקצלו עליהם דצרי פי
חכם חן ופוסקים הלכה כוונהו אור זרוע ללדיק וליטרי לצ שונחה וכו'
עכ"ל .

וגם

מצבת קודש

וגם צועשה הנפלא בתשובת ונהר"ם ונלוצ'ין לענין שכיב
נרע אשר הרעישו כל גאוני הדור הגאון ונהר"ם ונלוצ'ין
והגאון ונהר"ם יפה צעל הלבוש והגאון ונשאת צניוין וכל
חכויי הדור היי הגאון הסו"ע והגאון ונוה' העכדיל צעל
מוכח הלצות וקדרי הגט צע"ו וויען עיין בתשובת
והר"ם ונלוצ'ין .

פוק חזי בתשובת ונהר"ם ונלוצ'ין סי' קכ"ג בתשובת הגדולה לענין
גט ט"ו הנשלה ונע"ו וויען אשר הגאון ונהר"ם ונלוצ'ין הרעיש בזה
כל חכויי הדור כמו הגאון הלבוש ושאר גאוים אשר הסכימו עמו
והגאון הסו"ע והגאון צעל ונ"צ היי החולקים להסיר כאשר תראה גופא
דעוצד' בהעתק ובהתשובת של הגאון ונהר"ו ונלוצ'ין סימן קכ"ג וז"ל
צגט ט"ו שבעשה וכיתן בק"ק וויכא כותבו הרב הונקדר הגט וז"ל
כשצאתי לק"ק וויכא (הגאון הונקדר הגט היה הגאון רבינו הגדול
צעל הסו"ע כאשר נזכר צטו"ת ונשאת צניוין ססיונד על עדותו של
הגאון הסו"ע כי הוא ירא ה' נאור והגאון רבינו הגדול צעל הסו"ע
היי אז צוויכא כי הונקדר היה ונלוצ'ין) וז"ל הגאון ונהר"ם יפה צעל
הלבוש בהעתק ובהונקדר הגט : כשצאתי הנה ק' וויכא צאו אלי ואל
הרב הגאון ונו' העכדיל ז"ל האלוק ונוה' ווייזיל צן הקלין הר"ר ווייציט
וגיקו האלוק ונוה' הירץ צן ונוה' סנואל ובקשו נאחטו לקדר גט
כריתות ליחק צן ונוה' אברהם ר' וואלפיט שיגרש לאשתו צת סצע
צת הר"ר סנואל ווייציט כי הוא נוסכן ולצת סצע אשתו אין צידה שטר
חלילה ונאחיו שדר צלצוב וגם יחק הנ"ל שלח אלינו לקדר הגט
ואחר שראינו ושנוענו ונפי הנכנסים והיולאים ונפי הרופאים שהוא
לורך שעה לא ונענו נפשנו ונה ונכנסנו לבקרו ודברנו על לבו
דברי הנחוננים כנהוג והיה דברו של יחק הנ"ל אלינו שלחתי אליכם
אחנול וגם עתה אחי ונצקט נוכס שתקדרו לאשתי גט כי אחי חולה
וגם לא הייתי צצריאות שלימה כל הימים שאני צכאן ואולי ישחנה
ונעלי אחר הגט ואנורנו לו דע סצזונן הזה אין כותמים גט על תנאי

כציונים

כציונים קדוונים חלה הגט שנתן הסכיב ונרע לריך להיות גט כריתות
 ווכל וכל כשאר גיטין זלי כדוד ופיקפוק כלל אך ורק שנקשרים זה
 עם זה בחרם גמור וצקנס גדול שכשיעמוד הס"מ שיחזרו ליטא זה
 את זה והסכיב לנו שהוא יעשה כמו שעושים בזמן הזה עכ"ל וצקוף
 כגמור הדבר על פי הדברים האלו שהאיש והאשה הכ"ל ואזים ואונת
 קצלו צקין קדור צפני עדים וחזרו כל הדברים הכ"ל צפני העדים צשעת
 הקיין הקידור הכ"ל בזה הלשון כשיעמוד וזה' ילחק הכ"ל לילך על
 ונשענתו אזי תוך שלשים יום יחזרו ליטא זה את זה ואם יסרב אחד
 וזה אזי יחרימו אותו בכל תוקף וגם יתן שני חלפים זהוצים לד
 העובר לד המוקיים עד כאן נדברו הדברים צשעת קיין קידור צפני
 העדים ועל פי הדברים האלה קדרו החלופים הכ"ל את הגט ולו
 לכחוצ הגט כדת וכהלכ' וצפניהם ועל פיהם וצפני שאר חקוצים שהיו
 באותו וועמוד ווסר הונגרש ילחק הכ"ל את הגט לאשתו צת שצע צקנס
 ולוחרת אחר הגט צח הקול לצית הכנסת שהכזיד חליו של ילחק הכ"ל
 וצרכו אותו צצסהכ"כ ככהוג וקראו לו שם אחר ישראל ואח"כ חזר כנור
 ילחק ישראל לצריחתו והלך על ונשענתו וכתגלגלו הדברים שרלחה אם
 הונגרשת ליטע לק"ק פראג וקודם שהלכה כתועדו יחדיו הכ"ל וקרובי
 האשה הכ"ל וחזרו לעשות ק"ס וקצנו זמן שלשים יום לעשות נשואים
 שניים לחזור וליטא זה את זה צתוך שלושים יום ועל זה כתבו תנאים
 חדשים ואח"כ הלך ישראל ילחק הכ"ל לונסעיו עם גיטו ונו' הירץ לק"ק
 לצוצ לנכור שם נכסיו ולחזור לק"ק וויען אחר כך לעשות נשואין וצין
 כך וצין כך כפל ווריצה וקטטה צלצוצ צין ישראל ילחק הכ"ל וצין גיטו
 ונו' הירץ הכ"ל השלוח אתו ונאשתו עד שעשו הסכונה ציניהם שעל ידי
 הגט הכיתן צווען יהיה גט גמור וכריתות גמור שהוא יקח אשה אחרת
 והיא תנשא לאחר ע"י גט הזה ויהי פרידי גמור' ציניהם ונחלו גם על
 חרם והקנס זה לזה שנעשו ציניהם שיחזרו וישאו זה לזה גם הלכו לפני
 צ"ד הגדול לק"ק לצוצ ועשה ישראל ילחק הודאה על הכ"ל והצ"ד
 כתבו הדברים צפינקוסיהון וגם כתבו כתוב וחתום ליד ונו' הירץ הכ"ל
 וזה לשון הכתב צפנינו ד"כי דונחא עונד כנור ישראל ילחק הכ"ל והודה
 צפנינו הודאה גמורה כאונתה צרכונו הטוב וצלצ שלם שהגט הכיתן שנתן

לאשתו

מצבת קודש

לאשתו צת טצע צק"ק ווין הוא נעשה כדת ונשה וישראל ככל הגיטין
הכשרים טעטשו צישראל צלי טום תנאי צעולם וצראונו הטוב וצדעת
וויוסצנת גם טצע צפניו טלח יערער על הגט לח הוא ולא טלוחו
וניהום והלח' או להוליא טס לעז ח"ו גם פוער ויוחל על כל הקקות
וחרס הקהילות טנתקטרו יחד לעטות נטוחין ונחדש קיבל צטצועות וצקקטו'
ועונשים טלח ידצר דצרים ככ"ל על הגט הכ"ל והנעשה נעשה היום
יום ה' י"ח חצ טע"ח לפ"ק פה"ק לצוב פלוכי דיין ופלוכי דיין וכל זה
נעט' צהטכות לחיו וחחיותיו וגיטיו ונחותיו דכוור ישראל גם נעשה
ונעט' ע"ז טנתטדה הטט' הכ"ל לחיש אחר וכטווע הגחון החלוק ווי'
נחיר הרצ דלצוב טהוח צעל דודתו טל ישראל ילחק הונגרש הכ"ל
עונד וערער על הגט ולוונר טהגט הזה הוא גט ווטעה טהטעו חת
ישראל ילחק הכ"ל לתת הגט לאשתו הכ"ל כווצאר צכתצו וחוונד
טכריבים לחזור וליטח זה חת זה או טיכתצו לה גט טכי להטירה
לעלונח וטיטשו לו רלוכו ולפייטו כדי טיתן גט אחר וצצחט לח חזי
יציח ונחרות לעולם וחונר הטעט ווי טווע כוחת לדחות הט"ו חחר
טעונד ונחלויו טכל טכ"ו חף טמותן גט על דעת הכ"ל חינו וועיל
חלח לענין טחט ינות טחכה לריכי חלי' חבל חט עונד לריכי
לחזור וליט' חותר והציח רחי ונהונכה טהרי לח כטווע טדוחין הטכ"ו
כטעונד ונחלויו חלח חוזר ונטחח חותו עד כאן דצרי הרצ החלוק
הגחון ווי נחיר לפי דצרי הרצ הונקדר הגט עכ"ל הגחון צעל
הלצוט צקילור והציח טס הגחון הלצוט טעמות הרצ
הונקדר הגט (הוח דצינו הגדול הגחון הסו"ע הוח הי'
הונקדר הגט כאטר כוכר לעיל) וחטוצת הגחון ונחור הגולה ונהר"ט
מלוצליך על טעמות רצינו הגחון הסו"ע הרצ הונקדר הגט הכ"ל והחריך
טס צפלפול עווק והקכיס לענין דינח עם הגחון ונהר"ט מלוצליך
וכתצ טס לחחר טווציח טעמות רצינו הגחון הסו"ע הרצ הונקדר הגט
וחטוצת רצינו הגחון ונחור הגולה ונהר"ט ונה טהטיצ עליהט כתצ
הגחון הלצוט זה לטונו צקילור וחכי צטוועי חת הדצרים הכ"ל צעת
טקרחר לפני חת הדצרים הכ"ל צחזכי עונדתי ונרעיד וונטוונט על
הטויעה ולצי צוער כאט צקרצי על קלת רככיס טהעלו צלצט לחטוח

את ישראל ולהתיר להם חונרות חשת ח"ט להרבות חונרות ישראל
 חלילה וחלילה והליקתני רוח צפני וחונתי לזען ליו"ן לא אחשה ולזען
 ירושלים לא חשקוט רכוני לומר לזען ישראל המלויינים צמלות חונרות
 לא אחשה ולזען קהל ה' הכריכים ליראה שלם צחכלית השלינוס
 עגה היחוס לא חשקוט ולא חנוה וזלשקיצ על דצריהם לחוות דעתי
 ולגלות עשותם ודניוכם צגיטין סהם דניוכים טאינס חונתיים ואין
 להם דניון חונת צטכל עכ"ד הגאון לצוש צחטוזהו הרשקונה והארק
 צפנפול סס דצרי הגאונים ואח"כ כתב פסק והסקנו על פסק הגאון
 וזה"ס וזלוצלין ואח"כ כתב הגאון הלצוש אגרת להרשאי ישיבות גאופי
 עולם ולרשאי ופרכסי הונדי' דג' חרות עזור סקלת וון הונקילון היו
 ונפחרים וחונרים ח"ך שפיסין ופיתו את הגאון ונו' ונדכי יפה (הוא
 הגאון הלצוש) הכ"ל להסכים עמהם ולהקל צחיסור חונור חשת ח"ט וז"ל
 האגרת הונחורות הגדולים הונחורים לחרץ ולדרים הן הנה רשאי גליות
 אריאל העונדים על ונחורה תפארת ישראל שלטי הגזורים רשאי צפי
 הונעלי העולים צועלות הגזויים והרניים חרדים חל דצריהם ונשרתי
 עליון ווסדי חרץ וחתיכים העונדים על הפקודים לעשות רלון קונס וחפץ
 לורס פרנקים וונחגיגים דטלוש חרות יל"ו ועערותיהם צרשטיהם צעלי
 חריסין רשאי ישיבות אשר כל צית ישראל כשען עליוסם ונורים לדק
 ונחיקים כל צדק הונה הגזורים הונחירים והצהירים היושבים ראשון
 צמלכו ולכל דצר חונת ישננס השונור חונת לעולם אחר הדצריסוהחונת אשר
 כתצתי צפסקי הראשון והאחרון אשר צו גליתי דעתי צפטינות שאין
 לחשה הונחגשת ווויכא שום סהר' להנשא לצעל אחר כי אם דוקא צגט
 סכי לטעניים הידועים וגלויים אשר הארכתו צהם הדיבור והנה טונעתי
 שקלחם וון הונקילין ונפחרים לחונר לפחות חותי צפעונוי וייל' שאחזור
 צי ונפקי הראשון אשר כתצתי ולהסכים עמהם להחירה לעלנוח על הגט
 הראשון הנעשה צק"ק ויין : אל חלתי הרוחות לכל אשר הוא הידע
 ועד כאונן עלי כי לא עלה צנחשצתי ונחשצת זר ופיגול לא ירלה כחשר
 סס חושצים והתי חכי עכשוו ונוטל על ערש דוי לע"ע ותולה חכי צדין
 וולך וולכי הונלכים יתצרך טנוו סחור יסעדפי לשלוח לי תרופה ורפואה
 ונחולי הזה חכני עונוד לתקן ולחונן את דצרי האחרונים שלא להתירה
 לעלנוח

והגאון

הגדול צטו"ח ונשאת צנינון עם איזה גדולי הדור היו
 הנותירין וכמו ע"ז ציריד יערקליצ ות"ל הגאון צעל ונ"צ
 צתצוב' ע"ה קול ענות וקול חלוטה שוענו ציריד יערקליצ טע"א לפ"ק
 צענין הגט ט"ו הכיתין צק"ק ווינא טנתן הונגרס כוור ילחק צן
 ווי' אזרהס לאסתו וי' צת טצע צת הר"ר פייצ'ס ולקול השמועה
 נאספו טונה כל העדרים לחקור ולדרוש אחרי קול הרעש הזה אם יש
 צו ונוש אם לאו ואחרי החקירה והדרישה כתצטר וטודע שאיזה איש
 או אנשים הולילו הקול איך שקרוצי האטה וורת צת טצע הזכרת
 צתחצולתם וצחרילתם גרמו טזה הונגרס כוור ילחק כפל למוטכצ ע"י
 קס שהסקוהו עוד העוידו לרופאים שיאנרו אליו איך טהוא ווסוכן
 לנות ויליה לציתו וע"י זה ונלאו ידס לכחות את כוור ילחק ה"ל
 טיגרס את אסתו צגט טכ"ו ונונלא הגט צטעות כי אלו הי' יודע
 הונגרס טהוא אינו ווסוכן צודאי לא הי' ותן גט לאסתו עוד ילא
 הקול איך שקרוצי האטה הזכרת אנורו אל הונגרס שאעפ"י שאינו
 להרצ הונקדר הגט טהוא הכותן גט צלי טוס תכאי וטיר וי"ו הדין
 הוא טאס יעמוד ונחוליו הגט צטל לונפרע אך שתקנות חכמים הי'
 שיאנור טהוא כותן צלי טוס תכאי וטיר גס הצטוחוהו צדצריהס טתנשא
 לו אם יעמוד ונחוליו ועל טני הצטוחות אלו טהאנוין להס כתן הגט
 לאסתו וע"י כן צאו קלת ונקרוצי האטה על פתחי צעלי תריסקן
 הטונלאים צכאן לעיין צטונעתא דהיח איתתא אם וותרת להנשא כי
 אנורו טכל זה טקר ואויציו הי' דאפקוה לקלא כדי לעגן את האטה
 ולהלריך גט טכית ונפני חטשא דעיגוכא שוענו לקולס וטקלנו וטרנו
 צהאי עבוכא ואני הקטן צהיותי טרוד על היריד וטונעתתא צעי
 ללותא ואף גס זאת כי אין ספר צידי לצקס ולעיין צו עם כל זה הוכרחת
 לחוות דעתי טצקול הזה אין צו ונוש והגט הוא כשר כהלכתו אין
 צו ספק ופיקפוק צעולס דקול זה אינו אלא הצרה צעלנוא ולאו
 כלום הוא כדאנריכן צפרק הונגרס לא טישוענו קול הצרה אלא
 כדי טיהא נרות דולקות כו' ותו אנורי' החס לא טישוענו קול הצרה
 אלא כדי שיאנרו פלוני היכן טנוע ונפלוני ונפלוני והלכו להס
 לאודינת היס טנועיין ונחכא דקול הצרה לאו כלום הוא אלא לריך

טיהי

סזח

מצבת קודש

שישי הדבר צרור וק"ו צבירון דירן שטרב הגאון המופלג מו"ר פליק
כהן נר"ו (הוא רבינו הגדול הגאון הסמו"ע) שהוא הי' הנוסדר הגט
נוחזק ומופלב בחכמה וצירחה עונוד צפנינו ולווח ככרוכי כי בחזרתו
הי' הגאון מו"ר העכדיל וכלטרק עונו צנתיכת הגט ולא שונעו ולא
הרגישו צסום תחזולה וערומה צעולם הן צעיניו וצעיני כל סכמסס
והיולאים והוצקרים אך סה"י ט"ו גמור גם המגרט צעלמו הודם
צפני צ"ד דק"ק לצוב שהגט ניתן כהלפתו צלי שום תחזולה וערומה
ופסול צעולם ואם כן אין לחוש לפי דוברי שקר וכל כה"ג מורה
לצטול ומשצתם הרעה לצל יעשו פרי ולהוליא מן תכח אל הפועל ח"ו
לעגן צת ישראל חס"ו והאריך שם צתשובה הלז לצרר היתר ואח"כ
צתשוב' ע"ו כפל הדבר ובתצ ז"ל צקילור הגם כי ציריד יערסליו
סע"צ לפ"ק מועדו יחדיו גאוני עולם הם החז כן תנוסו חודות הקול
סולא על הגט הניתן צק"ק וויען עד שכמעט כולם הסכימו לדעת
אחת לצטול הקול הסוא ולהכסיר הגט ושתהא האשה הזאת מותרת
להתכסא לכל די תלציין ואיכס לא ינחה צידה גם איכני הקטן היישי
צנגין עונסם כווצור צפקס שכחצתי ציריד יערסליצ אך מירחה ופחד
חוור חשת איש הי' כידון רוחי צקרצי חולי נשגם הוא ושגיאות נוי
יצין ונגודל הטודות ואפק הפכאי סציריד ושנעשתא צעי ללותא ויותר
צזת שלא הי' צידי שום ספר לעיין צדצר על כן אחרי צואי לציהי
לשלוס כתתי לצי לדרוש ולתור על הדבר צעיון רצ נוחוך התלמוד
ועתוך ספרי הנוצרים עד שיגעתי ונולחתי חונרות טסורות ונוקקות
כבותי אז כוחי עמה להתיר האשה הכל ולצטול הקול כו' והאריך
סם צראיות לצרר היתר והאריך לצטול דצרי הנוערין וכ' צאולע
וכל חלה דצרי רוח הן נוכמה עעמיס חדא שטרב הנוסדר חה הגט
הכל צק"ק וויכח הוא המופלב בחכמה וצחסידות מו"ר פליק כהן נר"ו
עונוד צפנינו ציריד יעסליצ ולווח ככרוכי שכל זה סוא וסקר גמור
ואויצי קרובי המגרט הוא דאפקו לקלא כדי לתלריכס גט שני ותהי'
נוכמת לנולאות חונתחו צרלי בסף ותרקצי דדכרי גם לווח וסר"פ
נר"ו שהגאון מו"ר העכדיל ז"ל קודם שכתקס ציטיבה של נעלה הי'
בחזרתו וכלטרק ענו צנתיכת הגט ולא שונעו ולא הרגישו שום רוח

ושום ערומה ותחצולה צעולם וחלונלח הרגישו שום פיקפוק וכדוד
 צעולם חלילה לנו להוליא דצר שאינו ונתוקן ונתחת ידינו גם צועמוד
 נתינת הגנו היו שאר אנשים חשובים ונפלאג ונשאר קהילות קדושות
 ולא כשנוע שום דצר חילוכי גם עשינו כפי זנכהגינו לעשות בכל גט
 לשאלו פי האנשים העוונדים צשעת נתינת הגנו שחרס ר"ת הוא
 שלא להוליא לעז אחרי נתינת הגנו על הגנו ווני טקסה
 לו שום דצר צגנו יאור וייד צועמוד הזה והכה לא הי' שום כודד
 כקף פולה פה ונולפלף צחותו פעם גם כתעכז ויהר"פ טס צחיזה ימים
 אחר הנתינה ולא כשנוע שום קול לעז צעולם וא"כ וני הוא ואיזהו
 הוא אשר ונלאו לצו לצדוק ונן הנוצח ולנועלה ולהרהר אחרי שכי
 הנוארות הגדולים כ' והאריך טס צפילפול וכחצ פסק להסיר ונונה
 עם גדולי הדור ע"ט ונהתקצות הכ"ל כראה כונה רצ חילה דהאי
 גברא רבה הגאון הגדול וני' אהרן אבא הלוי ריש ונתינתא דפה אשר
 צזה השאלה הרעישו כל גאוני הדור כונו הגאון ונהר"ס ונלוצלין
 והגאון ונשאת צכינוין והנוקדר הגנו היו גאוני הדיר הגאון רציו הגדול
 הסו"ע והגאון הגדול וני' הענדיל אשר כזכר כונה פעונים צתקצות .
 וגם עטה תקכות גדולות ונפלחות ונאוד צהתאסף הגאוים
 וראשי ישיבות ציריד גראונוי צשנת טס"ז וכחצ לצקוף טהעלה זאת
 צהסכנות רצותיו ורעיו טנתוועדו ציריד גראונוי טס"ז כי הסכינו
 יחדיו על התקכות כפלחות רק לאחר הסכנותם נסעו לציתם והוא
 העלה אותם על הכחצ ויען כי ראיתי כי הנה תקכות גדולות ונפלחות
 צו ינלאו ונן כונה עכייני איסורים אשר העם נכשלים צהם והי' ונפקח
 צהם הגאון צצית וועד הוא ונקום קיצון חכמים הנה ראשי ישיבות
 דשלב ארלות ונדינת פולין יל"ו צהתאסף ראשי עם צשנת טס"ז לפ"ק
 כונו טנוצחר לקוון צקוף התקכות ואינן ותיקן צרצ חריפתו וצקיחותו
 צכל התורה ולינוד דעת את העם הדרך אשר ילכו צה . וצפרט
 צאיסור רצית הפליא לעשות ונאוד כי נכשלין צהן כונה צעלי ונשא
 ונתן שאים צקיאים צדינים שרצם ונהם לא יעלה על דעתם טיש
 איסור רצית צנושא ונתן שלהם כגון כשעושין ונקח על איזה קחורה
 להענידה על זונן פי' וכיולא צו וכונה דצרים אחרים וציאר רציו

מצבת קודש

הגדול הסג"ע הכל צאר היטב צדק קלרה להיזוני עם וצדק ארוכה
ללונדים ונפגים אשר יונלחו נורגוע לכפסם צחידוקי דינים. סהנוליא
הגאון הסג"ע צעולס פילפולו ונתוך הס"ס והפוסקים אונרתי לזכות
חת הרצים כי התקנות אינם ונלויים אלל כל אחד לכפחו
הכה לתולדות רצינו הגאון כי צו כראה גדלו צתורה ורצ לדקתו
וחקידתו כי כוונתי צזה החיצור להפיק אורה ולהאיר עיני החכמים
סירחו גודל תפארתם של הגאונים שרי התורה אשר הונה נונצאים
צזה הספר ואקוה כי הקוראים הנכבדים יצרכו צגלל הדצר הזה ודי
צהערותי ע"ז.

וגם הוספתי איזה הערות על התקנות של רצינו הגאון הסג"ע
ונחת הגאון הנופורקים כס"ת מוה"י י ע ק צ י ו ט ע ס כ"י צענו"ח
ספר ונקראי קודש ואהלי יעקב.

(צענין הונאלכות)

השוחטים והצודקים לריכים להיות יראי שנים ויצדקו
החלפים היטב וצכ"נו יתנונו כאוננים סיצדקו
פתאום סכין של שחיטו כדי שיזהרו השוחטים צו היטב : גם לצדק
השוחטים והצודקים צכל הגליל אס הם צקיאים כהלכתן וסנוחזקין הן
צאיוון ידיהן. גם יוננו צכל קהלה כאוננים סירחו על כונה עניכים שיש
לחוש סילא ונתחת ידי הקלצים דצרים שאינם ונתוקנים וכפרס קלת
ונהם :

דא צחתם חלק הפנים ונחלק האחור דרכם לחתוך צשפוע עד
שנלרפין הצטר שהוא נודוצק על הללע הי"ג לחלק הפנים
ואז לריכים לכקר אחת חתיכה צטר הנוקופע כונו חלק האחור צג'
ונקוונות ידועים לונקרי צטר וכונ"ס צהלכות ניקור ר' הירש ז"ל :

הב' דרכם לחתוך צנוקס שכלים הללוות צשיפוע צפלנקיין לונטה עד הכחל ועד ווקוס שקורין הוי"ך שטע"ל והוא שייך לחלק האחור ולריך לנקרו ואין העולם וורגיטין צזה . לכך לריכיס להזהירם צזה שלא יחתכו כי אם עד סוף הטצור שהוא ווקוס ווגבל וונטס והלחה כלל לא :

הג' יש צהמות שיט להם ללעות גדולות שיט צהם ווח צכל לך י"ד או ע"ו ויש צהמות שאין להם אלף י"ג צכל לך לכך ידקדקו הקלצים אחר חלר הכצד כי ונהחלר הכצד ולונעלה אין סם חלצ ונהחלר הכצד ולונטה ונתחיל חלצ הכליות וחלצ הונעיים ושאי ויניי חלצים וונטס לריך ליקור וונחלצ האחור יחצ :

הד' אינס כזהרים צניקור הצח"קין וגם צניקור ראשים של צהמות דקות שנוכרין אותם עם לך של חלק הפנים גס צניקור לשון ועחול :
הה' שלא יונכרו צטר כטר ועריפה על שלחן אחד . כ"א צהפסק וורוצה או דצר ווקויים וונח ציניהן :

הו' להזהר הטיצ לצדוק אחריהן שלא יסו צטר כטר יותר ווג' ויניס כי אם כאשר נשרה לפחות חלי טעה צויים היעצ והייכו שיחתוך הלך אחד לחלק הפנים לג' או לך חתיכות ויניחס צכלי גדול ויסיס צכלי ויניס כ"כ כדי שיכסו את הצטר כולו ולא כונו שמוהגין צקלת קהלות להדיחו ונעט כי זהו איקור גנור אליצא דכ"ע :

הנשים יהיו כזהרים שיטרו ויונלחו הצטר צעלונן או ונשרתת ישראלית ולא שפחותיהן הגוית כלל . וגם צצישול הונחכל יהיו כזהרים כי הרצה פעוויים נעשה שהכשילו לצעליהן ושנוו דצר איקור צו . וגם חצרו כלי צטר צחלצ או איפכא : וגם יש צו קלת צישול גויס וגם לא יתנו לשפחה כר של חלצ כי אינה כזהרת שלא יעוף על הכלים לכן החרד לדצר ה' יהי' כזהר ליתן לשפחתו גוי' כר של טעה כשנודיחים כלים של חלצ :

יבריון צכל הקהלות שלא יעשה טוס אדם גציות וחונחה צכפרים לונכור ליהודים עד שיצא תחלה לפני הצ"ד שלו ואותו הרצ יחקור אחר ונעשהו אם הגון הוא ויתן צידו כתוצ וחחוס וניי שאינו ידוע וכיכר להרצ לא יתן לו הרצ רשות וגם לא יעשהו טוס אדם

מצבת קודש

אדם ציחידות דא"א שלא יסע ונוקוס לנוקוס ויהי צני סניירה וצכל
נוקוס וצכל יריד יצדקו אחר הנווכריי הטניצ אס יש צידס כתצ רסות
וזהרצ סצגליל סלו :

יש ונקיונות ידועים צוואל"חיי סלדים סס דגים כסרים וטרפות
יחד וצדוק ונוכסה סנוולחין ווייצשין אותס יחד לכן לריכים
להזר שלא יקחו וניד כל אדם וואומן דגים היצטיס כי אס ונאיש
ידוע סהגון הוא :

שום אדם לא יקצע עלונו לסתות צצתי וססתאות סל גוים וסוקצו
עלונו לסתות סס הוא צכלל הריקים וספוחזים ולא יקרא
צסס רצ וחצר ולא יהיה לו סום וניכוי צקהלה :
(צעיין סוולצוסיס . וגס צאיסור סעטנו)

מאוד וואוד יצדקו אחר איסור סעטנו סכסלים צו טווצא וצפרט
סנסים צצגדיהן סתופרין סשוויי"ץ להצגדים עם צגדי פסתן
סצנייהס וולונוט סנוניחין עור וכיולא צו ציניהס תופרין אותו צתפירה
אחת והוא סעטנו גוור : וגס ככסלין וואוד צסטר"א קיס סעושין
צוודיכה זו סהסתי סלהס סל פסתן ותופרין אותו על צגד לוור .
וט"י"טס ווכי"אר וכיולא צו וצפרט צווענט"לקיס סהנסים ככסלים צו
וואוד . גס צואק"ין הגצוהים והקטנים סצהן חוטין סל פסתן לריך
להסירן ולצדוק עוד אחר כוזה וניי סעטנו . וגס לריכין לזר ליתן
לחיט חוטי קצבוס :

דתקן שלא ילצקו האנסים והנסים צוולצוסי הגויים וספרילות :
סנוהגים צעו"ה רק יהיו צני ישראל וולוייכים צוולצוסיהן :

דדקדק וואוד אחר איסור יחוד נסים הן צעיר הן צכסעס צדריך
וצדריך לא די להס צשוור אחד . גס לדקדק צשוור
סלא יהי גדול או קטן יותר ונדאי וכרת :

גם צווחזיקי האורכ"דא סדרים צכפרים ציחידות ופענוים האיש
נוסע לכפר אחר והיא כסארת לצדה צין הגוים וגס הגוים סותין
וונסתכרין צציתה לכן סכינוו ראשי הוודיות סלא יחזיקו האורכ"דא
כי אס סני צעלי צתים עם כסיהן סידורו סס ציחד :

יתנו לצ על ווכרי האחרוגים סיצאו זונן וזה קודס סחג כדי
סיוכלו

שיוכלו לשלוח האחרונים להורים צורחקים • וינחו צנוכרי האחרונים הגרל"ח שנוקדינוים לצח ציריד יערס"לצ ולוק"צח ולוקחין ונהן הקרובים והרחוקים ואח"כ אינם נותנים לצ לקנות ולהדר אחר כשירים • לנכות אכסי יראי אלקים ועדקדקין שיצדקו התפילין והמוזות צכל הגליל : גם יוננו אכסים ועדקדקים שיצדקו הסדורים הנדפסים צצזל"ח וגם צקלת וקוונות ונערהרי"ן וקרוב צאו כדפס צהן דצרי ויכו' וטעיות :

גם יתנו לצ על השצועות הנעשים וצפרטו צטעה סווננים ראשים או שאר ויננים סונציעין הצוררים והכלום להם וכונה חילול השם כעשה ע"י זה :

דיני רבית

הנה הסכוננו לכחוצ דיני הריצית צצ' דרכים האי דרך קלרה הן הן הדצרים הפשוטים ואין צהם כחוכא ועלולא והן ישרו לפני הסוון • וצדרך ארוכה נוקיף לתת טעם וראיה לדצרינו וגם יתצארו צו עוד קלת התירים אשר הם נוחים ליודעי דעת והן יונקרו לנאונני הקהלה אשר יתצרו ונכל ונשפחה כוננה הקהלות הקדושות והם יורו לעם כפי לורך השעה וענין : ויסקרו להם הענין צטענו צאופן שלא יהיה צעיניהם כחוכא ועלולא ויקילו לפי דעתם גם צעניכים אחרים וצכן נתחיל צדרך הקלרה וה' יהיה עוננו צעזרה • ויאיר עינינו צתורה ויוליאו ונאפילה לאורה צגנורא וצקצרא :

א כל איש ואשה להוי להון ידוע שלא יעשו קום הלואה או קום התעסקות או נתיכה על סחורה צענין קיהא לו ונעסק הסווא ריוח עכ"פ שזהו ריצית קלולה צהלואתו ויולא צדייכים אלל לריך להיות קרוב לשכר ולהפקד צטום • וגם לריך ליתן ללוה או לנתעסק שכר טרחו ועוולו אלל שהקילו חז"ל צזה ואנורו צצאם התנה הנולה או נותן עם הלוה או הנוקבל צתחלת ההלוואה או העסק ליתן לו צעד טרחו ועוולו אפי' דיכר אי' ונתרלה הלוה או הנותעסק ספיר דני :

מצבת קודש

ב ואף

אם יאמר הנותן להנותעק בתחלת העסק הריני נותן
 לך נואה זהו העסק צהן לנחלית סכר והפקד ואני
 אומר כגדך זה שאף אם תרויח יותר ונארצעים ככל נושך שנה זו הרשות
 צידך ליתן לי עשרים זהו וכל הנותן ישאר צידך ואם תפסיד יהי
 חלי הפקד עלי אפ"ה לריך ליתן לו סכר ערחו דצר קלוב והכי מוכח
 צהדיא צגנורא וכונ"ש צפנים צראיות ולא כמו שסונעתי שיש כוהגין
 להקל צזה :

ג וצריך

ג"כ שיאמין המלוה או הנותן ללוה או למוקבל על סצועתו
 צאוונרו סה"י לו הפקד או שלא הי' לו ריוח אלא כך
 וכך ואין להם לצא על הלוה או על המוקבל בתחצולות כגון השצע לי
 צין אשרי ולמנלח צצ"ה צרבים וכיולא צו צאופן סיונע צודאי ולישצע
 וילערך ליתן לו ריוח או לפחות לא יהי' לנותן או להמלוה הפקד אלא
 ישצע לו סצועה חונורה צכק"ח או לפענוים צפתיחת ח"ה וכדין סצועות
 השותפין סונחונירין צה לפענוים לפי הענין : נחשד הלוה או המוקבל
 צעיקיו שיסצע לסקר אזי יונע ונתחלה ולא יעשה עונו הלוה או העסק :

ד וגם

לריכין סיהיו ענינים הללו ונצוררין צטער הלוה או העסק
 איך סקצלו לנחלית סכר והפקד וסנתן לו סכר עונו
 וסהאניכו על סצועתו ואם ונורא"וי הוא יכתוב ע"ג הונורא"וי כן
 וידעו ויציקו זה הלוה והמוקבל :

מירו

אם אינו רולה לגלות זה להלוה או להמוקבל סיהיה כחונן
 צסצועה יכול להסתיר וננוו הדצר אצל עכ"פ יסכים צדעתו
 להאניכו צסצועה כסיהיו חלוקים ציניהם :

ה ואם

אינו רולה הלוה או המוקבל או הנותן לקבל עליו אחריותו
 דחלי הפקד צכל נושך שנה יכול לעשות עונו צדרך זה
 סיתכה עונו בתחלת העסק ויאמר הריני ווסר צידך נואה זהו והתעסק
 צהן על אחריותי גניצה ואצידה ואונסקן עד שתעלה נוסן ריוח דרך
 נושל עשרים זהו ויתן לו ע"ז סכר עונו שלא יהא כריצית מוקדונת
 ונשם והלחה ישאר הקרן והריוח צידך עד כלות השנה ושהיום על
 אחריותך וגם כל הריוח סיעלה נוסן יהי' צידך עד כלות השנה ואם

ירלה

ירכה יקח ויידו ד' זהו ריוח וייד כשהריוח ד' זהו ויתעסק צקן לצד
לכורך הלוה או הנוקבל שהרי כצר נתן לו סכר עוולו :

וה"ה איפכא דיתעסק החלה הלוה או הנוקבל על אחריותו ועוצתו

עד שיעלה לסך ונה שנותנין ציניהם ואח"כ יקח אותו הנותעסק

או הלוה אותו ריוח ונותעסק ונכאן ואילך צהקן לצד לטווצת הנולוה

או הנותן עד כלות השנה על אחריותו ועוצתו ונותן לו צשצילו סכר

טרחו שלא יהי' צו ריצית ונאחרת * וגם יאונן ללוה או לנוקבל צשצועה

צאוורו שלא יהי' לו ריוח או כוונס הי' או היה צו הפסד * וה"ה

שיכולין לוור להלוה או להנוקבל עסק צחלי שנה הראשונה ונהיות

על אחריותי ועוצתי וצחלי שנה צשניה עסק על אחריותך ועוצתך או

איפכא ויתן להם סכר עוולו ויאוניכו צשצועה ככזכר לעיל :

ו והסוחרים צירידים סכצר קנו הסחורה ואח"כ לוקחין ונעות

לא יפה הן עושין וכשאירע כן לריך להקנות

להם הסחורה צק"ס או צנושיכה או צהגצעה או צדרך החגרים לפי הזון

ולאחר שקנה וווננו הסחורה יתנהו לו צעסקא אצל כתינת הונעות לא

וזהני לקנות הסחורה כי הונעות אינן קונות ולפענזים אין לסוחרים

שום סחורה צנוקוס הלוואה כי כצר ונכרוהו והם חייצים לאחרים ולוקחין

הונעות לפרוע חוצתן אזי לריכין להקנות להכותנים צעסקא צק"ס

סחורתן ועסקיתן שיט להם צנוקוס אחר וסכל ריוח והפסד שיהיה להם

ונזה יהיה לנוחלה וצסכר עוולו וצכאונות ככזכר לעיל :

ואין לריך לעשות הק"ס צפני עדים כי לא אצרי סהדי אלא לסיקרא

אלא קגי צנאחי דנותן הנולוה והנותן קודר שלו להלוה או

להנוקבל ואונר לו קנה ווונני ונקלת קודר זה וחליפיו תקנה לי סחורתך

ככ"ל צכל ווקוס שהוא * וע"ד זה ווקנה לו ג"כ ונשכנות של גוים שיט

ללוה צציתו כשנולוה עליהן וכאונן הלוה או הנוקבל לוור שיט להם

סחורה או ונשכנות של גוים :

ז ומי שאין לו ונשכנות ש"ג ולא סחורה ולריך לונעות חס יש

צידו סערי חוצות שחייצים לו אחרים יכול לווכרם לחצירו

צפחות ונקום סנכת צסטר על אחריותו דהלוקח דצאס יעני זה שחיי

מצבת קודש

לו יפסיד הלוקח ואסור למוכר להיות צערצות אחריות זה ועיין צ"ד
סי' קע"ג ס"ד חבל באחריות הצאים ונחנות המוכר כגון אם יוכל
שכזר הוא פרוע או שיערפנו צ"ח הנוקדם יכול להיות המוכר צערצות
להלוקח באחריות הללו. ואם אין צידו ש"ח על אחרים רשאי לפייס
לחצירו שיתן לו ש"ח עצורו על אחרים ויוכרם צפחות ללרכו :
וה"ה שרשאי ראובן לפייס לשמעון עד שיתן לו ש"ח חכפסיה דרך
משל על ק"ך זהו שחייב שמעון לראובן ז"פ אחר שנה וראובן
יוכרו ללוי צעד ק' זהו ולוי יגזה ושמעון בכלות השנה ושמעון
וראובן ויותר לכיון דאין ללוי שום עסק עם שמעון ולא דיבר עמו
כלום והלואה זו ונעולם :

וע"ד זה יכולין לעשות הקהל שיקחו ש"ח שיש ציד יחידי הקהל
או יחתמו היחידים עתה על סך וזה שחייבים הם זמן פרעון
אחר שנה ויוכרום צפחות לאחרים אך ורק שצזה שחייבין הן לריבין
שיסקלו היחידים ונאותו החוב דהיינו שיתנו חלקם הנוגיע עליהן ונחנות
חוב הזה צנוצנוני דאל"כ ה"ל כשולח ש"ח שלו ע"י אחר ללות לו ונאה
זהו ויתן לו ק"ך זהו בכלות השנה דאסור ועיין לקונן צפכים צראיות
ושם כתבתי דטעות הוא ציד המוהגין היתר להשאיל ונחצריהן ונשכמות
ס"ג צידן ולוין עליהם נעוה ללרכן צריצית וחוזרן ופודין אותן וידן
לאחר זמן הריצית שכותן הוא ריבית גמור הוא :

וה"ה להלויים נעוה ללרכן צריצית ונחצריהן וצעד הריצית לצד
ונכחין ציד הנלוה ונשכמות ס"ג דאסור גמור הוא דלא חנורו
לעשות כן כ"א כשהלוה הישראל הקרן ללורך הגוי על ונשכמות של גוי
וצעד הריוח ערצ לו ישראל או איפכא כיון דאין הריצית ונחצרה על
הישראל שהרי לגוי הלוה ונ"ה ויותר ונשאל"כ כשהלוה הלוה ללרכו
דהריצית ונחצרה עליו ונ"ה לי שכותן הריצית ונכיקו או ונשכמותיו
ס"ג שצידו כיון שג"כ חסרון כיסו היא :

ח הגותן נעוה צעיקא וכלתה השנה טוץ להתנות עמו ונחדש
שיענודו גם ונהיום והלואה צעיקא ואם לא צא זה
אל זה ולא התכו והנוקבל ונתעסק צהקחורה שצאה לידו ע"י עיקקא
של אשהקד הריוח הוא לאונלע ואם הפסיד נ"ל שההפקד הוא על
הנוחעק

הנחתעק לחוד ועיין לקונן צפניי צראיות ע"ז :
ט אסור לנוכר סחורה זהקפה יותר ומשויו דדבר שסונתו ידוע
 וגם אם אין סונתו ידוע שלפעמים צאים שרים או
 פרילים וקוכין אותו ביותר ומשויו לרוב וי"ו אסור ליתנו זהקפה כ"כ
 ציוקר עד שנראה סנתן צעדה כ"כ בצציל אגר נטר :

י וכן בנתינתו ונעות על הסחורה כגון עורות ושעור והדומה להם
 קודם שילא הסער וכ"ש כשילא הסער והוא כותן על הסחורה
 פחות מדמי יליחות הסער ללחותה סחורה הוא איסור גמור אם לא שיש
 להנוכר ונחותה סחורה כ"כ כמו שפוסק עמו ולא שייך צזה דין וליה
 אדם על קאה א' חיעין כוה סאין ועיין צעעמו לקונן צפנים . ואם
 הסחורה סנתן עליה אין סונתו ידוע יכול לקלן עמו צקלת צפחות
 ומשויו לרוב העולם וכדין הנוכר זהקפה דבר שאין סונתו ידוע
 ככזכר לעיל :

יא כותן לנחתעקים עם כפריים על דצט או שעות שהם דברים
 הכולדים וההוים תוויד כל שנה ושנה ציד הכפריים ויש להן
 משא ונתן טובא עונתן רשאי ליתן להם ונעות צפחות על זונן כשיעור
 שהם יכולין לקנותו ווכפריים ועיין לקונן צפנים צראיות ויהו צשאר
 סחורות אין שייך זה :

יא והדרך הכלל לכל ויני סחורות יעשו כדרך הזה שאם ירלה
 ראובן ליתן לשמעון שהוא קלצ על עורות או חלצ
 יעשה עמו עייקא צקלצות ויאמר הריני כותן צידך ק' זהו לחלי ריוח
 והפקד לחלי שנה וכותן לו סכר טרחו וכאונות צצצועה ככזכר לעיל
 והצריה צידך שבאם תרלה לסלקיני ווכל רווחים שצעולם שיעלה לי
 וכל הקלצות חתן לי העורות צכך וכך או חלצ צכך וכך ויותר כל
 הריוח שאר צידך ואם תפקיד יהיה לחלאין . וה"ה לכותן לני שאינו
 קלצ ויותר להסתות עמו כך צעייקא לזונן ונה ויעשה כן וגם צשאר
 ויני סחורות יעשה על דרך זה ודוקא צעייקא והצריה ציד הנוקבל :

יב והדולך לנוקם שקוכין הסחורו צזול ויותר ליתן לחצירו
 ונעות שיקנהו שם צזול ויציהו לנוקונו שהוא
 נוקם

מצבת קודש

מקום היוקר ולאחר שיצא למקום היוקר יכול למוכרו חפ"י להוציא
שקנאו צזול כפי השער של סם או נועט יותר דדבר שאין טוונתו
ידוע חף שלא נתן לו שכר עוולו וגם אחריות הדרך הי' על הוציא
סהרי אין כאן אגר נטר כלל לפי שקנאו כפי השער או שאין טוונתו
ידוע וגם דדרך הליכתו לא נהנה הוציא ומהנעות :

יג מה

טוונתין הקוחרים טלויין זה לזה ונעות ציריד ע"נ
שכשחזור לציתו ילום לו כפל או לזונן יותר ארוך הוא
חסור לכ"ע וחפ"י כטוונתו לו כסך הזה וכזונן הזה יש צו פלוגת'
וניהו חס ונלום לו צלל תכאי ואין נוקפידין זה על זה חס יחזור וילום
לו כסך זה וזונן הזה או פחות והצרייה היא ללום הראשון שחוזר
ולום לו לפי רלונו נראה שאין להקפיד צזה דלנואן דונתיר טוה צטוה
ונתיר ננני כטוונתו לו לפעונים יותר כטירלה חבל לנאן דחוקר טוה צטוה
חפ"י צפחות ננני חסור :

יד המוכר

לחצירו חיעים צזונן הקליר טהן צזול ע"נ שיפרע
לו צניסן כשער טיה"י אז וותר וצלדד שלא
יקלץ ענוו צטעת הנוכריה דדבר פסוק טהרי יכול להיות שלא יהי צניסן
יותר ציוקר ונמה טהן עתה וה"ה למוכר לו כל כיול' צזה :

עוד

יש פרטים אחרים צענין ההלואה והתעסקות לחיטוי ולהיתר
וחוולאס לקונן צפנים וחל רים חיש חת ידו ורגלו להיתר
לנפשו לעסוק צעיקא צהלוואה התיח כי חס ע"פ חכס ונורה טצעירו
או הנונוכים ונן הראשים על זה והס יורו לו הדרך לפי הענין ולורך
טעה ויקצירו לו הדבר ככ"ל :

עניני

חסור טצת צהיות טחינו כלולין וטוונתין צג' חרלות כי
צאגפי ק"ק פוז"ל כל וקראקא וצטאר גלילות חנים ונתעסקים
צאורכדות ורחיים ונוכס וצריי"ל הייזר גם לא הי' ונוכסס גנור צינינו
צענין התירס קודס נקיעות ראשי יטיצות ונפה ציריד לכן הנחתיתו
ונלכתו הצכונתי לצדי :

ונכאן ואילך חתחיל דרך ארוכה ונענין הית' הלואה
והתעסקות ונתינה על קחור' כגון עורות או טעוה
או חלצ וכיול' צו חכן קליהו תראה להנוון וכולו לא
תראיהו

תראיהו כ"ח לכאוננים והם יורו דרך לפי לורך הענין
וגדל ההכרח והזנון והנוקוס וצכן אחיל והי'
יילכו ונשגיחות :

א מותר לאדם לוונר לחצירו הא לך ונאס זהו צעיקא פלגא
צאגר ופלגא צהפקד ואס תאונר סהפקדת או שלח
הרווחת צנועות אז תצבע לי סצועה חמורה כדין סצועת הסותפין ולריך
ליתן לו סכר ערחרו ועונלו ויהו אפי' צכל סהו סגי כסהתנה עמו
צתחלת העסק על כך והתרכה הנוקצל :

ב ושמעתי שיש נוהגין שאין נוהגין לו סכר עונלו כלל חלח
שאונר הכותן להנוקצל צתחלת העסק הצריר'
יהי צידך ליתן לי חלי הריוח סתרויח או ליתן לי עסרים זהו ונונאס
והנוותר ונהריוח יסאר צידך אף חס יהי הרצה וס"ל דהוי כאלו אונר
הכותן צתחלת עיקקא חלי ונקצל עלי פלגא צהפקד ותילתח צאגר
דוותר וא"ל ליתן סכר עונלו כנוצאר צגנורח ולאו דוקח תלתח צאגר
דאז הנוקצל כוטל תרי תילתי צאגר חלח אפילו אונר ריוח עסירית
העסק יהי צסכרך דוותר וא"ל ליתן לו סכר עונלו כנו"ס צ"י צי"ד
ריש ס"י קס"ג וצס"ע סס . ולענד"כ דאין הסדון דוונה לראי דהתס
חס יהי ריוח יהי ונה סיהי כוטל ונהריוח עכ"פ עסירית ונשא"כ
צזה דאס לח הריוח יותר ונארצעים זהו חזי חולקים יחד ארצעי'
זהו וצזה לח ונליכו דהתירו וזה דנוי להא דגרקין צפ' ח"כ דק"ס ע
וז"ל אונר רצ וותר שליט צסכרך וותר ופרס"י הסס עגל לנוחלה
צסכר וצהפקד וא"ל ונה סיצח יתר על שליט דנוי סל עכסיו טויל
צסכרך וכל הסאר כחלוק צסוה . ושנואל אונר לח ונלח וותר שליט
ילך לציתו ריקן חלח אונר שנואל קולץ לו דינר . ונוקסין עליו וסצר
רצ דלח קוללין לו דינר והאונר רצ ריש עגלח לפיעוונח ונאי לח
דא"ל וותר שליט צסכרך ופרקין לח דקא"ל או וותר שליט או
ריש עגלח לפיעוונח ואצ"ח כי קאוני רצ וותר שליט צסכרך וותר
כגון דאי' לי צהוונת דידי' דאורי איכסי גציל לתורח גציל לתורי
ופרס"י צאותו עורח סנוטריח לנוחכל לסור אי' יכול לטרוח לפני סוורי'
הרצה וכי הרי"ק והרא"ש ע"ז והלכה כרצ צאיסורח וכליסנח צתרח

מצבת קודש

ע"כ * הרי דאפי' לרצ אינו נוותי' אלח כסיס לו עסק אחר ולא קח
ונצטל וייכי' ונחנה סתפוטו וכנו"ס הרח"ס גם לפני זה גם התוס'
כחצו סס עוי' ט"א ח"ל חנר רצ וותר שליס צסכרך וותר וח"ת והא
לד' אי' צריצית הוא דסנול לא ינולח יותר וכו' ואפי' ר' יהודה דנותיר
ל"א צריצית אינו וותר אלח כסיס ציד ונלו' או לוח לעשות לד' אי'
סלח יהי' צו ריצית וי"ל דהכא חקילו רצן ונשו' דסכיחי טוצח סיהח
וותר שליס עכ"ל הרי לפניך דס"ל דכ"ע דאפי' רצ לא התיר צזה
חס לא סיהח לו עסק אחר דסכיחי טוצח וכ"כ הצ"י סס צהדיח ע"ס
וזה אינו אלח צפיטוס עגל דכוועט כל הוועטוים ונצציחין יותר ונשליס
ונשח"כ צונשתחף צעיקחא דאינו צטוח על הריוח כ"כ יותר ונארצעים
זהו' וגם אין לו עסק אחר אלח זה לכן כלע"ד כנו"ס * וכן ונוכח
לי' הפוסקים דצעינן סיתן לו דינר ידוע צין יהי' ריוח או סצטיח לו
סיתן לו חלק ונה ונשריוח סיהי' עכ"פ והנוותר יחלוקו או סקיצל
עליו הנותן פלגח צאגר ותרי תילת' צהפסד וחף שצחס יהי' הפסד
ג"כ לא יהי' לו שוס דצר צעד טרחתו וי"ו כיון דכל עיקחא עווד
להרויח צו או להפסיד לפענוים או סלח יהי' צו לא ריוח ולא הפסד
וכיון סהתנה עונו צתחלת העקחא שחס יהי' צו ריוח יקח צרחש
חלק עכ"פ או חס יהי' הפסד יהי' הנוחלה על הנוקצל והנותן וותר
עונו לקצל עליו חלק טפי צהפסד וזה סכרו חס לא ירויח ולא יפסיד
אזי אין כאן לד' ריצית ונשח"כ צנדון דידן כיון דחף חס ירויח
לא יהי' לנוקצל יתרון צריוח עד סירויח יותר וננו' זהו' צזה לא
ונלנו לד' היתר :

ג' ויש כוהגין היתר ונחנין צתחלת העסק צענין זה דאוור הנותן
להנוקצל חס תרויח יהי' הצריחה צידך ליתן לי חלי הרויח
או כ"ז וננחה חס תפסיד יהי' הצריחה צידי לקצל עלי חלי הפסד
או כ"ז וננחה דהוי קרוצ לסכר ולהפסד ונותנין לו סכר עוולו :

ויש כוהגין להחנייר צזה דזה הוי קרוצ לסכר ורחוק להפסד דחס
נגכז או נאצד או כיולח צז' דיהח ההפסד צכל העסק ולא
יקצל עליו הנותן הפסד אלח על כ"ז וננחה והוא רחוק להפסד ונשח"כ
צריוח סאינו ריוח גדול כ"כ ולעד"כ סהנוקיל ועוסי' כצברח הראסונה
לא הפסיד : ד' ואס

ד ואם

ירלה הכותן יאמר למוקבל אחי ונתנה עונך שלא תתעסק
 אלא בעסק פ' כגון אצנים טובות ואם המוקבל הוא
 ונלוה צריצית יאמר לו לא תלוה אלא על כסף והצד ותנוונס צקרקע
 דוקא ואע"פ שיודע הכותן או הנלוה שצדאי לא יקיים התנאי ונ"ו
 וותר להתכות ענוו זה התנאי ויאמר לו ג"כ אם תעבור התנאי
 ותפסיד ההפקד כולו עליך ואם תרויח תתן לי עכ"פ כ"ז ונוואה
 או חלי הריוח כנ"ל וכנוצאר צטח"ו צטליח שטינה ואע"פ דסם כל
 הריוח לנלוה כאן לא ציקט הכותן ונתחלה אלא חלי הריוח ונ"ה
 אף אם שניה והריוח אין לו אלא החלי והסיתר זה ווכל הפוסקים
 והמוקבל וותר לטנות לכתחלה כו"ש צת"ה ס"י ט"ז וכתב הטעם
 כיון דאם לא שניה ה"ל קרוצ לטכר ולהפקד איהו דאפקיד אכפשי'
 ואפי' אם לא פי' לו שאם תטנה יהיה כל ההפקד עליך דינא הכי
 כו"ש ס"י קס"ג וניהו ונהני צאוור לו כן צפירוט שלא יוכל המוקבל
 לחזור צו ונלעסוק צו ונתורת עסק צטותפות ולוור צפני עדים לעלוני
 אחי עושה דאם אור כן הדין ענוו דנוקרי טולח יד דינו כגזלן
 דנוטלם כשעת הגזילה ונשא"כ אם התנה צפירוט והוא קיבל עליו
 זה דתו לא ונלי לויוור הכי דכל תנאי צצנווון קיים ונתנה ש"ח
 להיות כשואל . וכיולא צזה כ' צתשו' ונייווני דסייכי לט' ונשפטים
 והציאו וור"ס ז"ל צקי' קע"ז ס"ח דלריך להתכות דאם לפענוים
 יעול קלת ונעסק ללרכו שלא יהא ווקרי צזה טולח יד הפקדון אלא
 יחזור ויזכיהו לנפקיד ע"י אחר והוסיף וור"ס ז"ל עוד סס ז"ל ואם
 נהגו שלא להקפיד צכך ונסתווא הוי כאלו התנו דוני :

ובן

סוחר שיט צידו כוונה וניני סחורות והוא לריך לנעוה חצירו
 ונלוה לו ונוקה לו כל סחורותיו צק"ס ונניח הסחורה צידו
 ונתנה ענוו ונ"ל הרי הן צידך לעיסקא והזהר צזהם שלא תסחור אלא
 עם פי צנוקוס פ' או על סחורה פ' ואם תטנה ההפקד לעלוך
 ואם תרויח לנחלה או יתן לו צעד חלי הריוח כך וכך והצריחה ציד
 המוקבל וגם נותן לו טכר טרחו כזכר לעיל :

ד ואם

ירלה הנלוה או הכותן שלא לעווד צאחריות ההפקד
 כל הטנה או נוסך הזון ההלוואה והתעסקו' יכול לוור
 הריכי

מצבת קודש

הריני ונלוה לך ונעות או כותן צידך קחורה פי' ותתעסק זה על
אחריות דזולא ויוקרא וגניז' ואציד' ואוכסין עד שיעלה ריוח עשרי'
זהו' ואם תפסיד תתעסק בהנותר עד שתנולא הקרן ויעלה צידך
ונותר עשרים זהו' ואז כשיהי' צידך כ"כ יהי' צידך הקרן וריוח על
אחריותך ותתעסק בכלו לטובתך עד זמן פי' ואז תחזור לידי קרן
וריוח ככ"ל והנותר ישאר לך ולריד' ליתן לו שכר טרחו טענול
עצור הכותן ונתחלה וככ"ל וכי' ונהרנו"א שם וז"ל וה"ה איפכא דיכול
לוור עסקו בהנעות והקחורה שלי העולה ק' זהו' לטובתך ועל
אחריותך ונתחלה עד שיהי' צידך ק"ך זהו ציס וננאה ואחר כך עסקו
בו לטובתי ועל אחריותי עד זמן פי' וכותן שכר טרחו זונן שעוסק
לטובת הכותן או הנלו' שלא יהי' ריזי' ונאחרת עכ"ל :

ו דברך זה אינו חוזר ועוסק לטובת הכותן כ"א בקרן ולא

צונה שהרויח לעלמו צראשונה דה"ל הלויני מנאה זהו' על זמן

ונה ואחזיר ואלוה לך ק"ך זהו' או ונה שיהי' דאקור לדעת הרא"ש

צתשו' ונורדכי כונ"ש רנו"א צש"ע סי' ק"ס ק"ט די"א דאקור ונה

לי דחזרו ולוה לו כסך שהלוהו או פחות ונה וניהו להי"א שם דנוותר

והוא דעת ונהר"ס שהציחו הנורדכי גם זה נותר כיון שהכותן נותן

לו שכי' טרחו ונודנוייתי נור"ס י"א דנוות' והוא דעת ונהר"ס שהצי

הנורדכי באחרוכי' נשנוי' דהכי ק"ל - ונכלל הית' זה כשנוע דה"ה ונכ"ל :

הוא דיכול לוור עסקו צנאה שכי' חלי שנה ראשונה או איפכא וככ"ל :

ו וממ"ש לעיל כשנוע ג"כ דגם צדך זו שא"ל עסקו צתחל'

לטובתי ועל אחריותי לצד עד ז"פ דיכול להתנו' ענוו

דצאותו זמן לא יעסקו אלא בעסק פי' לצד ויטנווהו או יטנווהו דוקא

צנוקוס הטוב והנשנוור ואם ישנה ה"ל כשליח הנשנה וככ"ל :

ז וכל' הדרכים הכ"ל הרשות צידו לוור להלוה או לנזקל לא תהיי

כאזן עלי' שהפקדה כ"א שיעידו עדים כשירים ונאוננים

על ההפקד ועל הריוח אני ונאניך שצונעת השותפין ככ"ל וכ"כ צת"ה

קי' ט"ז ושם הפריז על הנודה וכי' דיכול להתנות אף אם תהיה לך

קי' עדים לא תהיי כאזן לוור לא פשעת והזקת צידים כ"א שיעידו

ע"ז הס"ך והשנוש שצעיר וגם התיר על הלוקח אפי' ריזית קלוה

והוא

והוא שיאמר ונקבל חכי עלי כל אחריות שצבולס כ"ז שהעסק צידך
 אם לא שתפקיד צידי' ואתה תתן לי ככלות הסנה כ"ז ריוח עכ"פ ולא
 יהיו כאוננים עלי לוור שלא הפקדה צידים כ"ח הש"ץ והשמש שצעיר
 וכ' דזו וותר ונשום דחין כאן ונלוה ולוה כ"ח הונסלה ושליח כיון
 שיקבל עליו כל אחריות שצבולס ונתנה ש"ח להיות כשואל ע"ש
 ונור"ס הזיאו צד"נו שלו סי' קע"ז וכת' אע"פ דפקפק ונהרא"י צעלמו
 ע"ז צקוקהתסוזה כ' דלא פקפק כ"ח על ונ"ש דיוכל להתנות שלא יהא
 כאונן אלא הש"ץ והשמש וגם ונה שהתיר ע"ז חפ"י ר"ק ככ"ל דזה יש
 לאסור הא אם אינו וצקש ר"ק אלא שאם ונרויח יתן לו כ"ז או חלי
 הריוח וותר חפ"י לא האונין כ"ח לש"ץ ולשמש וכ"ש אם ונאונין לשאר
 עדים שיעידו שהפקיד וכ' ג"כ ראיות הכ"ל דיכול להתנות תנא"כאלו
 סיהא קרבו צטוח עכ"פ כיון דאינו ונתנה תנאי על הריוח שיעלה לידו
 עכ"פ צוקוס שיט שם ונלוה ולוה עליו ככ"ל וע"ש וצד"נו דנווכה
 דצדריו דגם הוא הסכים לנ"ש דיכול להתנות שלא יהא כאונן על
 ההפקד כ"ח צעדים ועל הריוח שצצועה :

ה דיע

שנונ"ש דיכול להתנות שלא יהא כאונן אלא הש"ץ והשמש
 שצעיר יש רוליס ללווד וננוו דה"ה ש"ל שלא יהיו
 כאוננים אלא צ' הדרים ונאה פרקה ונהן חף שא"ח שיעידו ע"ז ועעות
 הוא צידם שהרי שם צת"ה קאי אונלוה צריצית שהם ונלוים להיות
 עסקיהם צעיר חף הש"ץ והשמש ונלווי' צעיר ואפשר להודיע להם ונה
 שאירע לו הפקד אלא שהקיל צנו"ש שלא יהיו אחרים כאוננים ע"ז אלא
 הש"ץ והשמש ודו"ק שם צלסונו ותנולא כן :

ט ריש

והפקפקין בהיתר זה דיתנה ענוו שלא יהא כאונן לוור
 שהפקיד כ"ח צעדים ונכה ונה שראו ונ"ש הגאון והנרנ"י
 צקי' קס"ו שקרא תגר על הונתנין שלא יהא כאונן כ"ח צעדים וכ'
 שנסתצש הוורה שתיקן נוסח השטרות דרך הזה ואכי אוור שלא ראו
 יפה צנו"ש הגאון רנ"י ז"ל כי הוא כי צהדיא ושנה וסילט דצדריו שם
 דחין חולק צזה אלא נל אשר ונתנין שלא יהא כאונן לוור שלא הרויה
 כ"ח צעדים צזה ודאי יפה כיון ונהטענוים שכ' שם ואשר כי שם שראה
 וורה כ' שתיקן נוסח השטר צענין זה שטעות צידו לא כיועל הטופס

מצבת קודש

הנדפס בקראקא ע"פ הגאון ונהר"ר ווענדל כי באותן השטרות לא נדפס
 אלא שלא יהיה הנוקבל כאזון על ההפקד אצל על הריזה האזינו ג"כ
 בשבועה אלא כוונת רנ"י הוא לנה שראש שהנהיג ונהר"ר ווענדל
 זהיותו אצ"ד בק"ק לאדוניי שלא להאמין הלות גם על הריזה כ"א צעדים
 ותיקן כן הנוסח בשטר עד אשר הציאני ה' להיות אצ"ד בק"ק לאדוניי
 ור"תי נוסח שטרות ונחיתי צידם ונלכתוב ולהתמות כן ונטעונים שכי
 רנ"י נר"ו וכתבתי לנהר"ר רנ"ז ל' שהוא כשבגם היולאה לפני השליט
 ולצסוף הודה ותיקן כן הנוסח הנדפס בק"ק קראקא לאזנות צעדים
 דוקא על ההפקד וזה וודה הגאון ונהרנ"י נר"ו כי כן נוכח ונת"ה
 הנ"ל והציאם שם ע"ש ותנולא כדברי :

י ודע שכתב הנודכי בהגהות בקדושין והציאו הש"ע סי' קע"ו
 ז"ל הנותן ונעוה לחצירו לנחלית שכר שנתיים או שלש
 שנים ושזב נולכו ועשו קלצה ציניהם לתת לו כך לטנה אם הלוה
 הוליא הנועות ציליאותיו ונתן ריזה הוי רצית אצל אם היה ונתעסק
 והולך ופרע נוריות שהרויחו הנכסים כיון דנעיקרא לאו בתורת איקורא
 אחא לידו אם חלי ריזה שהרויחו הנועות עלה לנה שכתן לו ונותר
 עכ"ל הש"ע ור"ל דאף שקלך לו הריצית והל"ל דאף אם הרויח אין לו
 כלום ככל ונלוה צר"ק דאף אם נורויח הלוה אקור ליקח וננוח אפילו
 פרוטה אחת וקנ"ל דשאני התם דנעיקרא באיקורא צא לידו ונשא"כ
 הכא דאנורין קלק הקלצה שקללת ענוו אח"כ ויהי בני שאינו וה"ל
 עסקא בתחלה וכוטל וכ"כ הטעם בהדיא בהגהות נודכי הנ"ל
 וצ"ו הציאו :

ומבאן כ"ל לדקדק דאף אם בלה כבר הזון העיקקא והנוקבל
 עוסק צו גם אחר כלות הזון כבדאשונה סתם צלי תנאי
 והסכונה ציניהם שהתעסק קיים כבדאשונה וכוטל וון העסק חלי הריזה
 ונה שיהיה דשא כדון רידן אין לו היתר אלא נוסוס דאנורי' דהקלצה
 הוי כנוו שאינו וכאלו לא התנו כלל דוני ועוד אנורו דהנופקיר ונעות
 צפקרון לחצירו וצא הנופקיר ואנור לו תן לי פקדוני ואני אתעסק
 צעלני והנופקד ונעכצו צידו חייב ליתן ריזה להנופקיר ואף אם לא
 אנור לו הנופקיר תן לי אלא הנופקד התעסק צנועית שהיו לרורין צידו
 וקשורין

וקשורין או צסחר אופן דאקור להסתנוס חונרי וקתנוח לשם הופקיד
 עסק צהן וכ"כ צס"ע צח"נו ס"י רל"צ ס"ו ע"ט וייהו אס כלה הזמן
 ועסק צלח תנאי והפקיד ל"ע אס לריך הנותן לקבל עליו חלי ההפקד
 כצרחסונה כנוו צריוח או כאור דשאני ריוח דוקתנוח זה שעסק עם
 ועות חצירו צלח רשות כוונתו ליתן לו חלי הריוח אצל ההפקד יאור
 הנותן וס לי כוונתך כיון שלח צרשות עסקת ההפקד לנפטך וכדין שלח
 עסקת והפקיד והכי וקתצרח ול"ע (ח) :

יא כתב הונדכי ס"פ החוצל ס"י ק' והצילו צד"נו ס"י קע"ז
 וגס צח"נו ס"י ק"ך גס צס"ע סס וז"ל אס הלוח ראובן
 לשונעון ועות לזון קלוב ואחר זון הפרעון חונר יהא צידך לנולית
 שבר הונתעסק חייב צאונסיס כונו עהיה חייב צתחלה עכ"ל וכלע"ד
 דהיינו דוקח אס לא כיון צתחלת ההלוחה לעשות ונונו אחר הז"פ
 עסקת :

יב ועוד יש היתר להלוחה ע"ד וקח ונונוכר והוא דראובן יכול
 לקנות ונשונעון סך סחורה שיש לו צציתו ואפי' צול
 וכדין הפוסק על הפירות ויש לו כ"כ צציתו כונו שהוא פוסק עליו
 דנוותר להזיל וכנו"ש הטור ס"י קע"ה וכותן לו הונעות וייד וז"ל העמוד
 הסחורה הלז שלקחתי ונוך לציתי תוך חלי שנה על אחריותי ואס לא
 תענוידנה אזי תלטורך ליתן לי צעצורה כך וכך לפי סיווי הסחורה
 שקנה ונונו וכ"כ הגאון צעט"ז שלו ס"י קס"ז וייהו צעינן שהנווכר
 הסחורה לא ה"י נוחה ציד הקונה ונליקח הסחורה וייד אס ה"י רולה
 וגדולה וזו פסק הצ"י צס"ע צי"ד ס"י קע"ז ס"י"ח דאפילו אין הסחורה
 שזה כ"כ אלא שקיבל עליו דרך קנס ליתן כך וכך אס לא יעמוד לו
 סחורה פ' שקנה ונונו לציתו וקנה ויידו ע"ז ולא הענייד לו הסחורה
 דחייב ליתן לו כל וס שקיבל עליו צקנין ליתן לו :

מידו כראה דזה אקור לעשות לבתחלה לוונר לו אס לא תעמוד
 הסחורה תוך חדש יוניס אזי תתן לי צעדה לחלי שנה כך
 וכך יתר ונשו"י דהוי הערנות ריבית דהא חונר להענייד לו הסחורה
 תוך חדש והקנס יחול לאחר חלי שנה ונשא"כ צדרך הראשון שקנה
 הסחורה

(ה) עיין צחו"נו ס"י קע"ו ס"י י"א .

מצבת קודש

הסחורה צול ונתנה עמו שהיה הזון העומת הסחורה והזון פרעון
שוין וק"ל :

וג כתב צח"ה סי' ט"ג והציאו רנ"ח צט"ע סי' קס"ט סי"ח ונטכון
ט"ג שציד ישראל וכבר זקף עם הגוי עליו קרן וריצית
זיחד כגון שחשב עוון רצית שיעלה עליו עד שכה כו' ונעתה הרי הכל
כאלו הוי קרן של ישראל כו' ואסור ללות עליו צחוך הזון מישראל
חזירו וסיקה הנולה את הריצית של השכה ושהנטכון ט"ג דה"ל כאלו
כותן הריצית ונכיסו אך יונכרו לו סתם ואחר זון יחזור ויקחנו וננו
ונעט יותר כפי ערך שיעור הריצית שהיה ראוי להעלות ואסור
להתנות ונתחלה צכך חבל אחר שקנהו צקנין גמור וננו יכול הלוקח
להצטיחו צדצרים אמיתיים שבשיהי' לו נועת יחזור וינכרו לו כדרך
הנזכר עכ"ל :

ומכאן כ"ל היתר לעשות כן כשיש לאדם לורך שעה שיוכור חפי'
תכשיטיו צונכירי גמורה לחזירו שצעות צו חפי' צול ואח"כ
יחזור ויקחנו וננו צעדיפת הריצית שחשב עליו הלוקח וצלבד שלא
יהי' תנאי ציניה' תחלי' כלל אחר הנוכירי' יכול הלוקח להצטיחו צדצרי'
אמיתיים על כך וע"ד שנתחאר צח"נו סי' ר"ז ובנו"ש ווהרנו"ח הכ"ל
ודחק לחלק דט"ה שהיה ונטכון ט"ג דהא כתב דנחש' צחוך השכה
כאלו הוא של ישראל. וכן שונעתו צ' גדולי הנוורים שפסקו כן ודוקא
שלא יעשה עוון צתחלה קום תנאי על כך ולא כונו שראיתי כוהגין
שראובן וולה לשונעון חלף זהו צי' על הסחורה שיש לשונעון צציתו
וונקיהו לו צק"ס אדעתא דהכי שלאחר יום או שעה יתחייב לחזור
ולנכרו לו צטט"ח על זון ויוסיף לו האלף זהו' כשיעור דני הריצית
דאין לך הערנות רצית גדולה וזו כיון שתחלת קניינו היה אדעתא
דהכי :

יד וכתב הטור צסי' קס"ג אחר לחזירו הלויני ונה ואל"ל ונה
חי' לי חטין צוננה יש לי שאני כותן לך ונתן לו חטים
צוננה וחזר ולקחו וננו צתשעים דבר זה אסור שבראה ברצית שכותן
לו ל' והוא יחזיר לו ונה ודוקא כשפרע לו צסוף ונעות חבל אם כותן
לו חטים שוף ונה וותר ואפילו כשפורע לו ונעות דוקא שאמר
לו

לו תחלה הלויני ונכה חזל חס חונר לו הלויני חטים ונותר עכ"ל .
 ויש ללמוד היתר ונזה ונה שנוהגין החגרין לומר הלויני פאס"עוץ ליכ"דוש
 או כיולח בזה וחחזר ליתן לך"ה"ג לסוף ל' יום ונכרו לו צזול ולצקוף
 ל' יום ונחזיר וכותן ל'גר"וש אחר או דוני שויו דנוותר דזה דוונה לנו"ש
 בקיפא הכ"ל :

טו ומרישא הכ"ל יש ללמוד איסור ונה שנוהגין החגרין לומר
 הלויני ונכה וח"ל אין לי ונעות ללות לך כי חס
 לקנות הסחורה שצידך וקנהו ונונו שיה ונאה צל' וחזר ונכר לו צק'
 לזנון ונה דהיינו דוונה לרישא הכ"ל ונכה אין לי חטים צוונה יש
 לי וק"ל :

טז כתב הטור קי' קס"ט וכ"ה צס"ע קי"ח צהגה' שנוותר
 ללות לנוי שיש צידו ונשככות ש"ג אפילו ישארו
 הנושככות ציד הלוה וצלצד שיקנה לו הלוה צקנין ונשככות ש"ג שצידו
 והקנין ח"ל להיות דוקא צעדים חלל אפילו צינו לצינו כשמותן הולות
 הסודר ללוה וח"ל תפוס צקודר זה וקנה ונוני והקנה לי חלפיו
 ונשככות ש"ג שצידך כך וכך והלוה עושה כן הרי הן קנויי לו דלל
 חצרי קהדי חלל לשיקרא כנוצאר בח"ו קי' קל"ה ופשוט עוד צכונה
 ונקוונות גס ונצואר שס דכאנון הלוה לומר שיש צידו ונשככות ש"ג
 וכן צפקיקות פירות כאנון לומר שיש כ"כ פירות צציתו והיינו דוקא
 חס וודה גס עתה צפני צ"ד שחונר לו יש לי חזל חס חונר ונעולס
 לא דצרחי שיש לו כ"ל דכאנון הלוה צצצועה כנו"ש הטור צסס הרא"ש
 צקי' קס"ג :

יז ולהקנות אדם לחצירו ונשככות ש"ג שצידו לנשככן חלל
 ישראל שלישי ללרכו כ"ל דהוא איסור גונור
 דצטלווא כשאדם ונושכן ונשככות ש"ג שצידו ללרכו ה"ה כאלו ונכר לו
 כל זכותו שיש לו צנושככן זה והריצית יעלה לו ונהנושככן ונהיום לזה
 שלוה לו וכשחזר ופודיהו ה"ה כאלו חוזר וקונה הנושככן ונונו צעד
 הקרן וריצית שמתן לו והכל ונוטל על הנושככן וכאלו הלוה לגוי סך
 קרנו וגס הריצית שמתן לו לזה שהלוה לו שהרי כשיצא הגוי לפדות
 הנושככן לריך לשלם לו הכל ואין הישראל ונשלם הריצית וניכסו ונשא"כ

מצבת קודש

בזה שהקנה לו חצירו ונשכון ש"ג סצידו ולזה עליו ונעות וישראל
שליטי דכשחוזר ויפדה הונשכון אח"כ ויידו ונותן לו רצית הרצית נותן
לו ונכיסו דהרי הגוי כשיצא לפדות ונשכנו וליתן הרצית לא יתן לו
כלום כי אם לישראל ראשון שהלזה לו וק"ל. **ג** ויה שמוהגין קלת
סלוין א' ונחצירו ונכה ללרכו ונכיה לו ונשכון ש"ג סצידו צעד הריצית
לצד הוא איסור גנור כיון שגוף הלוחה היא ללרכו וכונ"ש לעיל צדד
קלרה ע"ש :

ועמ"ש

רנ"א סי' קס"ט סי"ח ז"ל ואם התכו ונתחלה שלרין
לחזור ליתן לו כשיצא לפדותו הכל לפי תחום עכ"ל אין
להקשות על דצרו הלל התנאי זה ונצטל הנכירה וכדאי' בגנ' פי'
א"כ בהנוכר לחצירו שדיהו ואמר כשיהי' לי ונעות תחזירהו דאקו' לאכול
הוננו פירות ונה"ע וכחצו הטור סי' קע"ד י"ל דשאכי ונשכון ש"ג דיודע
הנולה דלא ישר צידו חלא דגוי ירא לפדותו דכיון שעוונד לפדות ונה לי
שפודה הגוי או זה הישראל ובלא"ה ל"ל כן שהרי הרשב"א כי צנוכר
לחצירו צנוקס שונכה כן צעיר שכל הנוכר שדהו לחצירו לריכין לחזור
לו כשיהי' לו ונעות אקור לאכול וננו הנוכר פירות אפי' לא התנה
ענו והציאו צ"י וכ"כ נור"ס צס"ע וצנושכן לו ונשכנות ש"ג ליכא ונאץ
דפליג אפילו צנוקס שמוהגין לחזור ליתן לו לפדות ונשכנות דנותר
להנולה השכי ליקח וננו הריצית :

יה עוד

יש היתר שראובן רעהו ואוהבו של שונעון נותן שט"ח
על פסו לשונעון שחייב לו ק"ך זהו ז"פ אחר שנה
ושונעון הולך ונוכר השטר סצידו ללוי צעד ק' זהו וזה נותר כנובאר
צ"ד סי' קע"ג ועיי' צס"ע סי"ד כיון דלוי קיבל עליו אחריות השטר
דלנא יעני ראובן והוא ונהירו שלנוי הציאו הרא"ש פי' א"כ דק י"ז
קע"ג בהגה' דאף צנולה ע"פ יכול לנוכר צפחות וכ"כ צטור סי'
קס"ט וקרובה לסוף השנה חוזר שונעון וקונה השטר וייד לוי צעד קי"ט
זהו דרך נשל ונותר ללוי לקבל וננו טפי צציל האחריות שהי' עליו
אבל צקוף השנה לא יסלק שונעון ללוי ונראובן צק"ך זהו דנראה
כהערוות רצית ונשא"כ צקוקיהו קרוב לסוף שנה צעד קי"ט זהובים
דנראה דעושה כן צציל טוצתו כדי להרויח הזהוב וק"ט לק"ך ואף אם
לא

לא יקניהו שנגזרה לוי ונרצון הק"ך זהו ורצון חוזר וגובה ונסועון
 חין כאן חיסור כיון דרצון לא דיצר עם לוי כלום טילה לנסועון . וכן
 חין לדמותו לרצון האומר ללוי הו' לך י' זהו ולזה לנסועון ונחה
 זהוים ונסועון ונחזירו לרצון דחסור ונסוס דהוי כסלוחו כדא"י צ"ד
 ס"י ק"ס . ור"ך דמותר לאחד ליתן לחזירו ונור"ס שצידו על אחרים
 לנזכרו לזכרו וע"ד ה"ל וגם צקהל מותר לעשות כן וכנ"ס לקמן :
יש גם על סחורה חסור ליתן חס לא כפי השער טילא או חס י'ס
 לנזקל כל כך סחורה כפי ונה שפוסק עם הנותן דלז מותר
 להצטיח לו לנזכר לו כל כך חצנים שעה כל חצן צעד ה' זהו וחק
 שעה שעה זהו ונסוס דנזיל גצ"י דחק שאינו כותנו לו ניד חלל לאחר
 זמן ונ"ו כיון דנזכר לו קתס וחלו רלה הנותן ה"י לוקחו ניד שהרי
 י'ס לזה עתה צציתו לכן מותר :

ודוקא

צכה"ג ט"ס צידו סחורות צכדי כל דמי הפסקה דלא כאותן
 שטועין להחיר וליתן על שעה ועל עורות וחלצ חפי" סך
 גדול וחפי" לא ילא השע' ונשו' דהנזקל י'ס לו ונאותו סחורה דצר מועט
 ונזמין זה להלואת כונה סחין על סאה ח' ט"ס צציתו כדא"י בגמרא
 וצ"ד ס"י קס"צ וזה אינו דדוקא צהלואת סאה צקאה דחוזר ונותן
 ונזין שהלוהו לו וכשיעור סאה שהלוהו הוא דהחירו ונש"כ זה שנותן לו
 ק' זהו כדי ליתן לו ק' עורות שהוא נזין אחר והעורות יהיו סוין יותר
 נק"ז ה"ז ריצית דרצנן לפחות וכדמוכח צטור שס ס"י קס"צ וס"י
 קע"ה :

ומיהו

כ' הצ"י ונציאו ד"נו ס"י קע"ג ז"ל ונשנע ונדצרי הסו'
 והר"ס דאס הוא דצר שחין שונתו ידוע חע"פ שאין לו
 מותר להקדים לו ונעו' כדי לקנות צזול וידי דהוי כנזכר דצר שחין
 שונתו ידוע וכנוו שכתצאר ר"ס ס"י זה עכ"ל וע"ס דלא כתצ הצ"י כן
 חלל דוקא צדצר נועט הוא דמותר להזיל גצ"י וה"ט דלזיל הצ"י
 לשיטתו דחק נזכר לו דצר שחין שונתו ידוע דכתצ דמותר לנזכר
 ציוקר קתס וכנ"ס צט"ע צס"י קע"ג חלל לפי ונה שנוסיק שס צט"ע
 ו"א והוא דעת הטור דדוקא צדצר נועט ונסוס דלפענוים כסיצאו
 שריס או פריכ"ס קוכיס אותו צקך הסוה ה"כ לא שרי לקנות צזול חלל

מצבת קורש

צדצר ונועט כגון שנקדים וכותן לו על אבן שעוה ו' זהו' אף שיהי' סוה
לאחר זון ו' זהו' ורביעית ונוטעם דלפענוים אינו סוה יותר וז' זהו'
אלל לא סיקחמו צזול כ"כ עד סצודחי לא יהי' כ"כ צזול :

כ ונראה דנוטר ליתן א' לחצירו על זון וזה על שעוה או על
דצר צזול כשיעור שיכול הנוקבל לקותו וסכפריים

ואפי' אין כותן לו סכר ערמו רק קבל עליו אחריות עד שיצאו ורא' לזה
נחא דלחורין צגו' וכתבו העור סי' קע"ג שנוטר ליתן קלע לחורים
שיצאו לו טסה סאין דגן ון הספר אף שצביר אין כותין צעד קלע
כי אם ד' סאין ואף דנוסקין טס דלא סתירו לעשות כן צס חורה אלל
דוקא צנויני פירות דסכיחי וסייד צהן טעס דתגלי תרעא פי' כיון
דנוכירין אותן סכפרי' כותין להס צהקפה וגס ונזלים גצ' כשיודעין
שלא ירויחו כלום וטעונו' הללו לא שייכא אלל צנויני פירות דסכיחי
ויס לקוכין נושא ונתן עס ונוכריס אחרים ולל צטאר סחורה דלא סכיחי
ונוי טיט לו סחורה היום לית ליה לנוטר ואין סייד לונור שיזולו לו או
סיקיף לו כיון דלית ליה סכירא כ"כ ענוו ונ"ו ידוע שטעונוים הללו ג"כ
שייכי' צשעוה ודצט טהס פירות סגדלים כל טסה וסנה אלל כפריס
וניוחדים ונוטעסק עוטה ורגילין להקיף להס וגס להזוי' להס כשיודעין
שלא ירויחו וסרוצ"ן וסר"ס וסריצ"ס ונתידין טס צפירות אפי' אס אחריו'
סדרך הוה על סתגר כסותן לו סכר ענולו ס"כ נוטר צלל אחריות :

כא ועוד יש סיתר צדרך סחורה סראוצן ילוה לשונעון ונחה

זהו' ויאור לו חסלס ונעותי לקוף ל' יוס כשיעור
סחס הלוחה ואס לא חסלס לי לקוף ל' יוס ונעותי חחייב לי
עצורו ונחה עורות או כ"כ שעוה וכיולל צהס אס הלוח קיבל עליו
זה צקנין חייב לקיים וזה סקיבל עליו ורחה לזה ונ"ס סריצ"ס סי'
סל"ס אחא דכתב צתקוצת סרסצ"א דאסור לונור לחצירו אסלל אפרעך
לזון פ' סריכי חייב לך ונעכסיו לזון סעיכוז כך דיכרין יותר וזה סהלוהו
נופני סכרחה כסערנות רצית וכ' ע"ז סריצ"ס דאס כתן לו הנועות
ונוקבל פירות יש להקל וכ' פנור"ס צט"ע סי' קע"ז צי"ד ע"ס וסציאו
טס גס דצ"ו וכ' דצעל ססרוונות וסר"י צן ונגאסנותידין אפי' וזה סאוסר
סרסצ"א

הרשצ"ח הכ"ל דהיינו כשלוה לו נועות ולוקח היתרון צנועות וח"כ
 צדון דידן הנותן לו נועות ונוקבל נוננו סחורה שרי לר"ה אפי' אם
 שום עוצא יותר כיון דצידו לשלם לו נועות לסקוף ל' יום צלח יתרון
 כלל ואף ש"ל דלח התיירו אלח כשחירע הנועטה כזה הצלל לח לעשות
 ונתחלה להערים ללות לו ע"ד זה נופני שידע שלח יחזיר לו לסקוף ל'
 יום וילטרך לשלם לו הסחורה ויהיה לו יתרון נ"ו כ' דגם זה שרי
 כיון דהוי דרך חנם :

כב והודרך

היותר ככון צעיני הוא זה דנוי שרולה ליתן על
 עורות יתן להקלצ חנוסים זהו' על זונן וזה ויאמר
 לו הריני נותן לך על עסקא דקלצות לפלגא חגר והפסי ונותן לו
 שכר ערחא והצרייה יהיה צידך שצאס תרלה ליתנלי הריוח שלי צעורות
 שתקלצ ותתן לי עור של שור צבך וכך ועור של פרה צבך וכך ואז יהי
 הריוח של הקלצות וזכירות הצער והחלצ ושאר ענינים כולו שלך והרי
 זה נותר ודוניה לעסקא דעלמא דאס אונר לו הצרייה צידך אם תרלה
 ליתן צעד רווחים ד' זהו' שרי ויכול לונר אל תהי לאונן שהפקדת
 כ"ח צעדים וכונ"ס לעיל וק"ל. ועד"ז יכול לעשות צנתינתו על שאר
 סחורה הצל עכ"פ לריך להיות הצרייה ציד הנוקבל וואע"פ שכל אלו
 דברים תנווהין ונראי' כהערונה נ"ו ללורך טעה אין לאוקרם כדי ליתן
 נוחי לצכי צרית :

וראיה

לזה נונ"ס הונדרכי פא"כ וצהגות אשר"י שס צסס התו'
 ז"ל כ' צק' אציאסק צסס ר"ת ז"ל דכ"ל היתר גנור
 ונולה נון הנוצחר לתת נוחי' לצכי צרית שנוותר ללות לתת נוסככות
 ציד גוי ואפי' לעצרו ולשפחתו ויאונר לו לוח ופלוכי ישראל על נוסככות
 אלו צין רצ צין נועטו אלח טילוה על נוסככות שהן שוים נגד החוצ
 ויותר כדרך נולוים צנוסככות צרצית כפי אותו רצית טיקלן הגוי ילות
 נון היהודי ונן הגוי יקבלו ישראל הנולות ויהא נוסולק הלות נון הנולות
 שהגוי אם היה רולה היה תוצען והלות לא יכול לתוצען ונולה יכול
 להפקיד נוסככות ציד הלות וישתנוש צהן הלות או ינוכרם ויתחויצ
 צדויתן לנולה והרחק' טוצה היא זו ואינו הערנות רצית אלח דין
 גנור :

מצבת קודש

כג ועוד האריך להתייר אפי' אם הוושכון ספרים וכ"כ ר"י בשונו
דגוי ויותר ללות על וושכנות של ישראל וישראל אע"פ
שיודע הוולוח שהוא של ישראל עכ"ל הוורדכי וה"ט דס"ל לר"ת שאין
שליחות לגוי אפי' לחוונרא וס"ל לווורדכי כריצ"ח דכי דלח התייר ר"ת
כ"א ללות על וושכון דצלח וושכון כיון דהוולוח ישראל תוצע לגוי
והגוי לישראל הלוה ווחזי כוונח דסקל וווננו ריצית חצל הרש"ט והטור
ס"ל דלר"ת וותר להלות ע"י גוי אפי' צלח וושכון :

ועוד כתצו דאף לרש"י דיט שליחות לגוי לחוונרא וחקור להלות
על ידו וי"ו חס לא ידע הוולוח ונתחלה שהוא וושכון
של ישראל וותר ליקח הרצית והטונע ווליקח רצית כה"ג הוא חסיד
שוטה עכ"ל הוורדכי והציחו וור"ס צשונו וצטס כלצו וצהגהווי"י פ"ה
והה"י וולה כי שצכל לרפת כוהגין היתר כר"ת צוולוח ע"י גוי על וושכון
ואף צה"ה סקי" כ"צ כי ודי לנו צהתיירי שכתצו הרשטונים צהלווח
ע"י גוי כו' וטוונע דס"ל דע"י גוי טרי ובר"ת ווור"ס כי צד"ו שלו
דאף שהצ"י פי' כרש"י וי"ו כראה כדפרטתי דכשוולוח לא ידע שהוא
של ישראל ח"ל לחזור הוושכון או יכול לכוף לגוי ליתן לו רצית אף
שהגוי יחזור ויגזנה וישראל הלוה וכ"כ הכל צו דכן הוונכה ודלח
כרוצ"ן שחולק על ר"י צזה הרי לפנינו שהקיבו קולח גדולה אליצח
דר"ת להלות ע"י גוי אפילו על ספרים ואע"ג דווחזיר הוולוח הוושכון
ללוה אח"כ :

כד כתב צד"ו אפי' לרש"י דחקור צכה"ג ככ"ל היינו דוקא
צישראל הלוה ע"י גוי חצל ע"י ישראל טרי וכונ"ט
הוורדכי צטס רש"י דטרי ישראל לוונר לחצרו ישראל לך והלוה לי וועות
וופלוכי ישראל צרצית וגם הציח לו הרצית דלח חקרתו הוורה חלח
רצית הצח וניד לוח לוולוח וגם השליח חינו עושה טוס חקור דרצית
לאו דידיה הוא ואי וושוס שלוחו של אדם כוונתו הוא הא י"ל אין שליח
לדצר עצירה ואין לפרסם הדצר עכ"ל הוורדכי והציחו צד"ו וכן הצ"י צקי
ק"ס ואף שהצ"י כי עליו חז"ל אין דעה טוס פוסק צזה דלכ"ע רצית
הוא כונ"ט צקוונך דלח יחזור ויקחנו ווהלוה וכ"כ הרצה פוסקים וגם
וודין ישראל הלוה רצית ע"י גוי וגוי הלוה ע"י ישראל הוופורש"י צקי

מצבת קודש

מד

קס"ט כ"ל לחסוד לכן חסור להקל זכך ונראה שרש"י לא התיר זה ונעולם
אלה חיזה תלמוד טועה כתבו והלאו באינן גדול עכ"ל ז"י חבל מור"ם ז"ל
כתבו זק"ע להלכה וכן ונסוע ונדברי ונהר"ק זשורש י"ז שהציא דברי
רש"י הכ"ל וכתב עליו וז"ל ואם שליח ראובן חף צלל דעת ראובן
הלוה לשונעון וקלץ עוון רצית ועשה עוון שטר על פס הוולוח אפילו
לרש"י חסור דכיון דכשתעבד ילוה לנולוח זשטר שיש צי רצית מיד
לוה לנולוח קרינן ציה עכ"ל וזכח וזה דס"ל למהר"ק דרש"י התירו
ולא שתלמוד טועה כתבו כו"ס הז"י והקוסיות שהקסה ז"י אהיתר
דרש"י הכ"ל כי מור"ם זד"נו זק"י ק"ס ליצנה וז"ל ואכי אומר דרש"י
הז"י איכס רחיות לדחות דברי רש"י דנו"ש דלא יחזור ויקחנה מהלוה
שאכי התם דהלוה לוה ונעלמו ונהוולוח אלא שהשליח כותן הרצית זה
פשיטא דחסור כו"ס זשס ונרדכי דלעיל גם ונה שהציא רחיה נק"י
קס"ע אינו רח"י כו"ס שס עכ"ל וז"ל זק"י קס"ע וכ"ל דדוקא חי שלחו
ישראל לגוי הוא דחסור לרש"י דס"ל יש שליחות לגוי לחוונרא ולא סייך
לומר אין שליח לד"ע הואיל והגוי אינו עובר זשוס דבר כי אין חסור רצית
לז"כ חבל חי ישראל שלח לישראל חזירו וותר לקבל רצית ונהשליח
הואיל ואין שליח לד"ע לא ווקרי רצית הזא מיד לוה לנולוח עכ"ל ר"ל
דוקא זגוי דאין ונלוה על חסור רצית דלא סייך גז"י לומר דברי
הרז וד"ת דברי וני שוונעין וזודחי ילך וילוח ונ"ה אמרי" ציה ששח"כ
וכאלו ישראל הונשלח לוה זעלמו מישראל ונשח"כ כששולח הישראל
דסייך לומר ציה דברי הרז וד"ת ד"נו שוונעין ויכול לומר קצור הייתי
שלא תלך זשליחות זו ואע"פ דשליח זה אינו עובר עזירה כיון דרצית
לאו ידידה הוא וככ"ל ונ"נו לא חלקו רז"ל זזה כיון דדין רצית כוהג
זישראל ונ"ה לא אמרינן זו ששח"כ וזה כתייבזו דברי רש"י ולא
תקפי אהדרי הרי לפנינו דהקילו קולא גדולה וכתבו זשפריהן
דליוודין ונחוכו ונ"ש הנרדכי שלא לפרסם הדבר היינו לשונון העם
אלא יוננו כל קהלה כאוננים ויסינו לפניהם ונשפטו היתר הלוה
והתעסקות והס יורו דרך לכל אחד כפי ענינו וכפי האי"ש וללורך
שעה ושס זד"נו כי שיש להחוניר דבר חבל זש"ע פוסק סתם זשס י"ח
דנוותר :

מצבת קודש

כה גם

וּנְלִיכוֹ וְהִרְחִיזוּ לְשֵׁם שְׁהַפְרִיז. עַל הַטּוֹדָה בְּכַתְּבוֹת צִוְיָה שְׁנוֹתָר
לְהַלּוֹת כְּשִׁקְצֵל עַלִּי אַחֲרֵי חֲפִי צִרְצִית קְלוֹלָה וּכְשִׁיחִי
רְחוֹק וְהִפְסֵד וְהִיכּוֹ שְׁנוֹתָנָה שְׁלֵא יִהְיֶה עַלִּי אַחֲרֵי עַד שִׁיעִידוֹ עַל
הַהִפְסֵד דּוֹקָא שִׁ"ץ וְשׁוֹשׁ וְלֵא זֹלְתָן וְשׁוֹשׁ דְּרִיךְ כִּאֵן שֶׁסּ וְנִלְוֶה עַלִּי
חֵלָא שֶׁסּ שְׁלִיחַ וּכְוִ"שׁ לְעִיל בְּשׁוֹנוֹ וּכְתַצִּית שֶׁסּ שֶׁגַם וּנְוִר"ס ק"ל
כּוֹתִיחֵה אֵךְ לֵא צִרְצִית קְלוֹלָה וְעִי"שִׁ"ץ וְשׁוֹשׁ דּוֹקָא וּכְכ"ל . וְגַם
הַתּוֹסְפּוֹת וְהִרְחִי"שׁ וְכֵל הַנּוֹשְׁכִים אַחֲרֵיהֶם הִתִּירוֹ לְנוֹר לְהַלּוֹת חֵל
הַתּוֹסְקָא חֵלָא צַעֲקָא פ' אֵךְ שִׁיֹּדַע שְׁלֵא יִתְעַסֵּק צוֹ וְיִהְיֶה קְרוֹצַ לְשַׁכַּר
וְרְחוֹק וְהִפְסֵד כְּוִ"שׁ לְעִיל : וְגַדּוּלָה וּכְכֵל חֵלָא כְּתַצּוֹ בְּהַגְהוֹת וּנְרַדְכִי פִא"כ
וְחִקָּק וּכְדַפְסוֹ צַעַע צִרְזֵל שֶׁסּ עוֹפֵק שְׁטַר רִצִּית זֶה הַעֲתַקְתִּי וּנְכַתִּיבַת
יָד וְהִרְחִי"שׁ וְנִאֲרִלִיכְשׁ דִּהִתִּיר לְלוֹת צִרְצִית וְנִתְוֹךְ שְׁטַר צִזֵּה וְז"ל
הַכִּי ח"וֹ וְנִוְדָה שְׁאֵלִי חִי"צ לְפִלּוֹכִי כֵךְ וּכְךְ וּנְחֻנּוֹת שְׁהַלּוֹת לִי לְזֻנּוֹן
כֵךְ וְכֵךְ וְהַכִּי וּנְחֻי"צ לְפִרּוּעַ לוֹ לְזֻנּוֹן ע"ז יוֹיִס כּוֹ
וְכֵל זֻנּוֹן שְׁאֲעַכְצֵס וְלֵא אֲפִרְעַס לוֹ עַלִּי לְתַת לוֹ צִוְנָתָה כֵל שְׁצוּעַ
וְשְׁצוּעַ שְׁאֲעַכְצֵס וְיוֹס הַלּוֹחֵה וְלִנְוִעֵלָה עַד יוֹס הַפִּרְעוֹן כֵךְ וּכְךְ פִּשְׁטוּיִן
וּנְוִנְצַע פ' וְכֵן כֵּל שְׁצוּעַ וְשְׁצוּעַ וְכּוֹ וְכֵל זֻנּוֹן שְׁשִׁטַּר זֶה יוֹלָא וּנְחַתַּת
יָדוֹ חִיכּוֹ כֵאֲזֻנּוֹן לְעִנּוֹן שׁוֹס טַעֲנָה כּוֹ עַד וְתַנְחֵא זֶה נַעֲשֶׂה כְּתַחז"ל
כּוֹ וְלְצַקוֹף כ' שִׁיחַתוֹס הוּא עֵלְמוֹ בְּשִׁטַּר וְעִי"שׁ עַדִּים אַחֲרֵים עַכ"ל
וְאֵךְ שְׁצ"י פִּקָּק שְׁאֲקוֹר לְעַשׂוֹת כֵן וְשִׁהֲרַצְצ"א כ' דִּהוּי ר"ק לְכ"ע וְגַם
וּנְוִר"ס סִי קַע"ז הַצִּיחַ שְׁאֲקוֹר לְעַשׂוֹת כֵן וְנִוֹנוֹ כִּיּוֹן דְּנִלְיִכוֹ שְׁהַסּ הַקִּילוֹ
וּפִרְסוֹנוֹ הַדְצַר צִתִּיקוֹן הַכּוֹסָה וְהַטּוֹפֵס לְרִצִּים שִׁ"וֹ דְשָׁרִי וּנְוִלּוֹת לְגַלוֹת
הַתִּירִים שְׁהַסּ חֲלִיצָא דִּהַלְכַתָּא לְכֵאֲזֻנּוֹי הַקַּהֲלָה וְהַסּ יוֹרוֹ דְרֵךְ לְחִישׁ
ע"פ עַכִּיכּוֹ וּכְכ"ל אֵךְ הַשְׁנוֹר וּפֵן שְׁלֵא יִתִּירוֹ הַנְּחֵאֲזִיכִין שׁוֹס הִית' עַד
שִׁקְצִירוֹ הַעֲנִין לְהַלּוֹת וְהַנּוֹלָה צַעֲנִין שִׁצִּיכּוֹ הַהִיתַר וְכֵן יְכַתְּבוֹ ע"ג
שְׁטַר טַעֲנַשָּׁה בְּאֹפֵן זֶה וְהַהִיתַר הַכ"ל :

כו ומה

שְׁנוֹתָגִין רֵאשִׁי הַקַּהֲלוֹת לְלוֹת וְעִי"שׁ וְיִשְׂרָאֵל לְלִרְכִי
הַקַּהֲלָה וּפּוֹסְקִים וְנִתְחִים לְהַסּ רִצִּית קְלוֹלָה לֵא וּנְלֵחֲתִי
לְהַסּ שׁוֹס הִיתַר וּנְוִקוֹס לְקַוּוֹךְ עַלִּיכּוֹ וְגַם וּנְוִר"ס צַע"ע ס"י ק"ס סך"צ
חֻנּוֹה עַל הַהִית' שְׁנַהֲגוֹ לְלוֹי וְלִהְלוֹי הַקַּהֲלוֹת וְיִשְׂרָאֵל וְכ' שִׁאֵין לְהַסּ
עַל וְהַ שִׁקְוִכּוֹ חֵס לֵא שְׁנֵאֲזֹנֵר שְׁנוֹחְשָׁצִין לְרַכִּי הַקַּהֲלָה לְפִיקוֹחַ נַפֶּשׁ

או ללורך שעה ונלו' כו"ש לקוון סי' קע"ג אזל חין לקוונך ע"ז
 כ"א ללורך גדול עכ"ל והנה נ"ש דדינוו אותו לפ"כ אחי אוונר דחף
 חס היה דדזר פ"כ נ"נו חין היתר לנלוה ליקח רצית כ"א להקהל
 ליתן נוסוס פ"כ דהח דזר זה כלווד צפ"ג דע"ז ונוה שוליוו שלוה
 עוזדי' ויהורס זן אחאז כדי לפרנס הכציחי' הנחצחי' צווערה ויהורס
 ישראל ונוור הי' ונש"ה לח הקפיד ונטל רצית ולוידין ונוורו
 דח"ג דחקו' ליתן רצית לנוור ללורך פ"כ כוור החס הסירו ונרחה
 דנו"ה דקדק צ"י צש"ע שס סק"ג וז"ל וותר ללות רצית ופפי פ"כ
 עכ"ל ולא כו"ש וור"ס ללות וליתן לוי סירלה להלות לו רצי'
 כגון ישראל ונוור חף שחינו ונוור לכל הת"כ כ"א לעצירה זו אזל
 לח כ' שוותר לישראל גוור ליקח ונהלות שלוה ללורך פ"כ דאדרצח
 הוולה פטינח דחקו' ונשוס דהוא ונלוה להחיותו וחף דיכול להשנוט
 לנה חלוה לו אחי יותר ונאחר' נ"נו כשלוה חין לו היתר לקחה
 הריצית :

ומ"ש וור"ס עוד שיש לדנוותו לנלוה ללורך ונלוה כו"ש סי' קי'
 קע"ג ר"ל דרסי' קע"ג כ' בהגה"ה וז"ל ויש ותידין ללות
 ללורך ונלוה רציצית על ספרי' או על וקוונות צ"ה וליסז עליהן חפי'
 צלח ככיי' דהוי ללורך ונלו' ונוות' ללות ללורך ונלוה רצי' וטוז
 להחוויר ולעשות צככיי' עכ"ל חין הכדון דונוה לראיי' דשס הטעם
 ונשוס דנולות לחו להכות נתנו ונש"כ כשכותן רצית גוור ועי' צח"ו
 סי' ע"ג שכ' גם וור"ס בהגה' דיס ונחווירין צספרי' ע"ש :

וצריכין לידע דלח ונצעי' דחקור ללות ללורך הקהל רצית
 וישראל אחרי' אלח חפי' ללות ונגוים יס חיקור
 רצית וכנו"ש הרשצ"ח הזיאו צ"י סי' קס"ט ונוור"ס הזיאו שס בהג"ה
 ק"ז וז"ל אחי רוחה דרך רחצ שיהיו כחווכי הקהל לויס וון הגוים
 ונלוין להקהל ואחי רוחה היתר פשוטו צכל הקהלות ואחי איכני ונולח
 שוס היתר וגס וורי הרצ ז"ל הי' נראה צענייו חיקור גוור אלח
 ששוועתי ונשונו סל הרונצ"ן ששווע ונחכס ח' שהכחווכיס הן חפטרופקיס
 סל הקהל לוין ופורעיין צצצילן ואחי אוונר צזה ערצד ערצח לריך ווי
 גיד לנו שהפטרופקיס וותר ללות ולפרוע ונכסי יתוויס ע"ש ונ"ש
 עו' וזה :

מצבת קודש

ונ"ל הדרך שכתצתי לעיל ציחיד עם יחיד טראוזן יתן טטר
 חנפטו צק"ך זהו' כו' טייך ג"כ צהקסל ועל דרך טמנהגי
 הקהלה יפייקו לאחד או לשנים שאינם נופורעי הונס שלהן טיחנו
 לידם טנ"ח עליהן צחלף זהו' והם יומרו הטטר צט' נואות זהו' וככ"ל ()
 ואפי' אינם יכולין להסתדל טטר ונוני שאיכו נופורעי הונס יקחו טטר
 כזה

(* צנה שהעיר הסנו"ע לאסור ללות צריצית לזוך הקסל ואף ללות
 ונכרי אסור ונסתייע ונדברי הרצב"א ונזכר צצ"י וצט"ע קס"ע ולא
 נזל דרך היתר רק טיפייקו חנשים שאינם נופורעי הונס טיחנו טנ"ח לידם
 צחלף זוז והנה ינכרו אותם צט' נואות יע"ט .
 ואני צעניי לא חצין לה לנה לא ונזכיר להטיר כגון אס הנכרי
 ירנה ללות להקסל לא לאנשים פרטים דצאופן זה נותרין הקסל ללות
 צריצית ונכרי .

ועוד אונתי דנזוקים דהנולים אינם רולים ללות רק לאנשים פרטים
 יש אופן להטיר יותר טילוו וניטראל ע"י שליח ואז לא יעצרו לא
 הלה ולא הנוליה על איסור ריבית הואיל ולא צל ריבית וניד הלה להנוליה
 (כנצואר צט"ע ק"ס) ובינתי דבינדן דידן נחשב ריבית אף ע"י שליח ונו"ט
 צחידוטי להנדיק אה"ז הרנו"ח צנה שהעיר עליו ד"ז הנו"ט (ק"ס ס"ק י"א)
 על ונה דונתיר צריצית ע"י שליח ונש"ס צ"ק ד' ע' דאסרו לאטטרופסין
 ליתן ונעות של יתוונים צריצית ולפ"ד ל"ח ריבית כלל דהא הוי ע"י שליח
 יע"ט ואונתי דנייני' תצרא דהא עיקר הטעם דהטירו ע"י שליח הוי ונשום
 דח"ט לד"ע ול"ה טלוחו כלל, ידוע דעת אה"ז הש"ך דנזוקים דהנשלת
 אינו עושה איסור חצוב כטלוחו א"כ עלתה לנו טפיר לאסור להאטטרופסין
 טילוו צריצית דהא ציתוונים קטנים איירינין דהם אינם עושין איסור
 וטפיר הוין האטטרופסין ככל דבר אפי' בדבר עבירה טלוח ונהשחא צנידן
 דידן דהטירו להקסל טילוו צריצית ונשום פקוח נפש א"כ הנולין הנכררים
 טעוסקין לטובת הקסל צידם ללות צריצית ונשום פ"כ וא"כ אינם עושין
 איסור תו הוין האנשים טשולחין להנוליה טלוחין דל"ט ע"ז א"ט לד"ע
 וסדר עושה הנוליה איסור דלגבי' נוליה ליכא היתר פ"כ דבידו ללות צלל
 ריבית. ולפ"ז נולד לנו סברה הטובה דאס הקסל ונלכרים להנעות לגלול
 ונעליהם פ"כ אין היתר להנולין ליקח ריבית ונזוקים דננטרכין לטובתן
 צלי פ"כ כגון לצנות צה"כ ושאר טובת העיר יש צידם ללות צריצית
 ולהנולין ליקח ריבית ע"י שליח ונשאנשים שאינם פורעין נס ולולא
 דונסתפינא

מצבת קודש

מו

כזה ויחידים שצקהלה ואותם יחידים יסקלו נפשם והיינו שיחנו חלקם צוזוונכים וזוה שנגיע עליהם וכולא שהם כאינם ופורעי הווס לענין זה וק"ל * או יקחו ונורכ"י שצד יחידי הקהל על אחרים ויוכרם צפחות וכנו"ש לעיל ציחיד עם היחיד והיחידי ח"ל לסקל נפשם צזה דה"ל כלוקח ויודם קחורה ונכרהו אח"כ צפחות וכנו"ש לעיל ציחיד עם יחיד ע"ש וכן ויה סכתצתי שלוקחין קחורה ויחידי קהל וזוכרם אותו צפחות דנוותר דהרי אין כאן עם הלואה חבל שיקנו להם יחידי ונשכחות ש"ג אין כאן היחר כלל ככ"ל וגם דדרכים אחריי הנ"ל יש להקל צקהל חף שיש צהן פקפוק ציחידי דצלרכי הקהל יש להקל טפי ככ"ל צדצרי ונור"ס :

כו בפרק

ח"כ דף ס"צ גרסינן ז"ל תני רב קפרא צרצית צדי ר' הייח יש דצריי שהן וותרים ואסור לעשות כן ונפני הערנוי רצית כילד ח"ל הלויני ונה וח"ל ונה אין לי חטים צזכה יש לי שאכי כותן לך כהן לו חטים וחזר ולקחם וזונו צפחות וותר ואסור לעשות כן ונפני הערנות רצית ע"כ והציה הרח"ש עם דף ט"ו ע"ג וכתצ עליו וז"ל כ' הרנוצ"ס ואם עבר ועשה כן אפי' אצק רצית אין כאן וזוליא"י וידו ונ"ה ולישנא דיש דצריי שהן וותריי ואסור לעשות כן ונשנוע כדצרייו ואין כאן חלח עם הערנות חבל רצית אין כאן אפי' ונדרצנן חבל הרנוצ"ן כ' דא"ר הוי ולא ופקי' ליי לא ויד

דונתפינא הייתי אוונר צכגון דא שהקהל ונלטרבין לנעות והנלוה אינו רולה ללות צלי ריצית להחיר ולסנווך ח"ע על שיטה זו דצח"פ ליכא איסור ריצית עי' צנו"ס כתוצות ונוי צתוס' עם וצטור וצצ"י ס' קס"א ולחלק ילאתי אם דצגול אסרו לגזול חף ח"פ ע' צש"ע חו"נו ס' שני' דלפני"ש הסנו"ע עם הטעם דנש"ס אסרו צח"פ דהוי כנו חני שיעור דחזיא לאלטרופי ח"כ יש לוונר דרוקא צדצר שא"ל דעת האחר חסו דכנו דעם נשאו צכסו לגזול וזונו ח"פ כן יוסיק ויגזול ח"פ וילטרף לפרועה חבל צנתנית הריצית דצדעת הלוח חליבן אם ירנה לחזור וללוות ל"ש לאסור ונשום חזיא לאלטרופי וח"פ צריצית וותר ח"כ צידינו ליתן הריצית רק שיעריכו הריצית על הקהל על כאו"א צשום פחות ונפרועה דאז לא יהי איסור על הנלוה ונלצל הריצית דהא אינו ונחסר לכ"א רק ח"פ וצריצית ל"ש לאסור ונשום חזיא לאלטרופי .

מצבת קודש

וניד לזה לזולת ולזה וזולת לזה כו' והכי נסתצרה דנאחר טעבר
על דברי חכוי' ועשה שלא כהוגן עשאו לו שלא כהוגן ואין צ"ד
נזקקין ליתן לו חוצו ודוקא דאזני' ונתחל' הלוי' ונהא אזל ח"ל
הלוי' חטין ולקחו וזוננו צפחות וזוהר עכ"ל הרח"ט וכ"כ הטור סי'
רס"ג והצ"י כ' טס טהרשצ"א ס"ל כדעת רונצ"ס וכ"כ צס"ע צסי' קס"ג:
ומ"ש הש"ע לפני זה אם פרע לו לצקוף הונכה צפירות וזוהר
אזל חקור לפורעו צונעות ופכי הערנו' רצית כו' ואם

עבר ועשה הרי הוא מוליא וזוננו ק' צדין כו' ועיי' בלסונו קלת דחוק
דהתחיל וכתב דחקור לפורעו צונעות דנשנוע דאף אם כבר נעשה
הפיקוק צונעות חקור לפורעו וסיים ואם עבר ועשה מוליאין וזוננו
ק' וכ"ל דנ"ט חקור לפורעו צונות כתבו ט"ס חקור צדצר להיות
כפרע צונעות ולכך לכתחלה לא יעשה כן צונעות ואף ט"ס עבר
ועשה כן לא יקבל חקור צדצר להיות כפרע צונעות וכ' דניסו חס
עבר ועשה הפיקוק ורולה להיות כפרע צונעות הצ"ד נזקקין לו להוליא
וניד הלזה הק' וזור"ס ז"ל כ' עליו די"א דהוי חזק רצית עכ"ל והוא
דעת הרונצ"ן ר"ל דדיכו דהאי הערנות רצית הוי כאצק
רצית וק"ל. וצסי' קע"ז כ' וזור"ס כנוסתפק בזה הלכתא כנוי ע"ט ודו"ק:
עכ"פ כ"ל דאין להקל בזה אלא צונקוס טכזר צגוני' או צפוסקים
הקדנזוכים טננשכו אחר לטון הגורא טכתצו לטון הערנות רצית ולא
כתצו לטון חזק רצית אזל האחרוכים לא דקדקו כ"כ בלסון ועל
פיהם אין להוליא וניד הנותחיי צף צונקוס טכתצו ט"ס צו הערנו'
רצית ולא כתצו טהוא חזק רצית:

בה כתב

הרשצ"א צתסוצה והציאו הצ"י סי' קס"א צי"ד
וצא"ע סי' ס"ו וצי"ד צס"ע כתצו צסי' קע"ז וז"ל
הנותחיי צחתו ליתן לו כדוכיא לזונן פי' ואם יעכצ ונלפרו' יוסף
על סך הכדוכי' על כל כ' דיכרין וזהו ו' פשיטין צכל חדש וזוהר
טזה דוניה לכותן ונתנה לחצירו ואזנר לו הנכי כותן לך כך וכך לזונן
פי' ואם לא חתן לזונן פי' חכי חוסף לך כך וכך טהוא וזוהר עכ"ל
וזור"ס כתצו צסי' קע"ו ס"ו וזוסף עליו וכ' דאין זה אלא כנוסוף
כדוכיא ודוקא טהתנה כן קודם הכשוואין אזל לא אח"כ דה"ל אגר

נער עכ"ל וכלע"ד צוזנכינו לא סגי צונא' דונתנה קודם כניסה לחופה
 אלא לריך להתנות בן צענה כתיבת ההנא' שאז נחסייז נפשו לחתן
 צק"ק וצקנס ליתן לו הסדוכי' ואם לא התנה עמו דינו כאחר וק"ל :

כ"ט בש"ע סקי' ק"ס ב' וז"ל הנלוה לחצירו ונעות ע"ו
 שכל ונלחכה שתצא לידו ליתן אותה לנלוה לעשותו
 חקור עכ"ל והוסף גם נור"ם וכ' עליו וז"ל ולמ"ד טובת הנאה הוי
 נונון וניקרי ר"ק כו' ע"כ :

וישמעתי צא' ונהגדולי' סכ' על דצרי הגאונים הנ"ל שלא
 דצרו נכונה אלא היתר גנור הוא דצהדי' חנריקן
 צגוי' פא"כ נוסכן לו סדה וא"ל כשתרלה לנזוכרו אל תזכרם אלא
 לי צדונים הללו חקור צשוויין נותר וה"כ כשהתנה עמו ליתן כל
 ונלחכה שתצא לידו ר"ל שיתן לו צשווי דונסתנא חנרי' דלהתירא
 קנזוכין עכ"ל *) **ואני** צעניי שנעתי פה ציריד ולא הי' לי נקום
 ופנא' לחקור אחר הדצרי' אצל לכאורה כי דלק"ו דס"ה דונתנה עמו
 על אותו סדה וצית שהיא נוסכון צידו וצזה דינא קאנור שהיא קרוב
 לקכותן יותר נואחרים אפי' נוסתפי וצעל ונלרנות דצעל הסדה אז
 הצית כדאי' גם צגוי' צפ' א"כ ופ' הנוקבל וכתצו הנור ח"ו צקסי'
 קע"ה ושאפי' אם קדם הנולרן וקנהו וצעל הנוסכונא יכול לסלקו
 ולכך נקרא נוסכונא דשכן גציה והוא קרוב אליה יותר נואחרים אצל
 כשונתנה עמו ליתן לו כל ונלחכה שהם ענינים אחרים שלא הלוח עלי'
 גם לא שייך ציה הטעם הנ"ל דשכוכי' גציה הכל נודים דאיסור רצית
 יש צו וק"ל :

ל הטור כי צקי' קע"ג דהא דדבר שאין שונתו ידוע יכול
 לנזוכרה ציוקר היינו דוקא צונעליהו צדבר נועט כו' כצד
 כתצתי דהיינו הטיעור שלפענוים כשצאין סרים או פרי'לים לעיר קוכין
 אותו צנעט יותר :

ושנעתי

(*) השנויעה שנוע נגדול אחר ננזח צט"ז ס' ק"ס ס"ק צ' נדעתי'
 דנפטיה .

מצבת קודש

ושמעתי צאי ונהגדולים שאמר דהיינו עד חוונט ונלגיו והציח
רציה ונחא דאורי' פא"כ דף ק"ה ז"ל אר"כ טרש' שרי
פרש"י לזכור קחורה צהונתנה ציותר ונדוני' ובלבד שלא יפרוש לו אם
ונעכסיו הרי הוא לך צפחות איתציה רניי צר חונא הא דתנן ונרצין
על הסכר כיון שאין ונסתלם אלא צקוף ואין ונרצין על הנוכר כ"ל
השכיר לו חלירו וא"ל אם ונעכסיו אתה כותן לי הרי שלך בעשר
קלעים ואם על חודש צחדש קלע לחדש ויותר ווכר לו שדיהו וא"ל
אם ונעכסיו אתה כותן לי ה"ם שלך צאלך זוז ואם לגורן פ"י שאונתין
הפרעון עד שתנוכר תצוהתך צשכים עשר ונהא חקור א"ל התם קן
ליה דא"ל אם ונעכסיו תן לי פחות דפ"י דצרינו ונשום אגר כטר כוטל הכא
לא קן ליה עכ"ל הגוני ודקדק הגדול דחוונט ונקרי דצר ונועט דאל"כ
למה איירי ונחכי' צקן דחקור הא אפ"י לא קן כנוי חקור להוסיף אפ"י
דצר שאין טוונתו ידוע כי אם דצר ונועט וכונ"ן צסם הטור הכ"ל
ועוד נסתייע הגדול הכ"ל ונחא דאורינן דת"ח ונותרין להלוות צריצית
דצר ונועט והיינו חוונט ונלגאו וכדאיתא פ' א"כ דא"ל טוונאל הלויני
ק' פלפלין לאצוה צר איהי צנאה ועשרים :

ואני

טוונתי ולא אצין הראיות הללו דעל הראייה הראשונה אני
חוונר דנרישא איכא לנידק איפכא ונדקתני צשכירות יום
ונעכסיו בעשר ואם על חדש צחדש קלע לחדש דהיינו כנוי חוונט
ונלגאו ט"ו דחוונט אינו נקרא דצר ונועט דהא צשכירות ודאי אפ"י
דצר ונרצה וותר דזיל צתר טעונא כיון דאינו ונסתלם אלא לצקוף
לאו אגר כטר הוא וכדנוסקי טס צגוני' א"כ ה"ל לניוור דצשכירות אפ"י
הרצה כנוי שרי אלא ודאי חוונט הרצה ונקרי והא דאלטרין לחקור
ונשום דקן דנושונע הא לא קן שרי ה"נו ונשום דאיירי צנוכירת קרקע
דאין לה אונאה וגם אינה כנוכרת צקוף ואין רצית כיכר צה וכונ"ן
הונינו ונהלכות ווכירה ע"ש ונה"ע כנוי סתם התנא צרישא דונחכי'
וקתני ונרצין על הסכר ואין ונרצין על הנוכר דנושונע דשכר ונרצין
צכל ענין אפ"י קן וצווכר צחוונט ונשום דגצי קרקע אין חילוק וכונ"ן
ונה סנסתייע ונחא דאורי' ת"ח ונותרין להלוות צריצית דצר ונועט
ונותרין צחוונט הוא תוונה צעיני דאותו דצר ונועט אפ"י חוונט ופחות
ונה

וזה חסור כשעולה לדבר חסוד ולא התירו חלל בדבר ונועט ונועט
 שאין רגילין להקפיד בו כהיה דשנואל חלום בעשרים פלפלין הנ"ל
 אבל ודאי אפי' ת"ח אסורין לומר זה לוח הלויני וזה ודאי פלפלי
 של פלפלין ואני אחזיר ואחן לך ק"כ ודודת פ' כיון שעולים עשרים
 לדבר חסוד וזה"ע כ' הנ"ל דוקא בעיניי שגודה הוא דשרי משום דאין
 רגילין להקפיד בו וזה צדור צעירי ודו"ק :

לא בטור צסי"ק ע"ז כ' ז"ל היותו עסקא לחזירו לא ילמך
 הריוח עם הקרן ויעשה ונוטו כולה קרן דשנואל
 לא יהיה ריוח כ"כ ומואל בוטל רצית וכן לא יכתוב עליו טע"ח ר"ל
 אפי' על הקרן לצד דבין האיכו ופרש צטור שהוא עסקא ח"כ ה"ל
 הכל ונלוה וקרוז לשכר ורחוק להפקד ר"ל שאם יהיה בו ריוח יתן לו
 חלקו כאשר התנה עונו צע"פ וכשיהיה הפקד יצא זה צטור ויבטו
 ולא יקבל עליו הפקד ואפי' התנו ציכיהם צע"פ לא גמרי דצור
 שגרא חזילין וה"ל כולה ונלוה ואיכו יכול ליקח ונוטו שום ריוח
 עכ"ל :

גם זאת שנעתי שא' והגדולים שרא' צ"י כרגל בדברי הטור וסתר
 דצרי ונחא דפא"כ דס"ח ע"ח לית הילכתא כשטרי ונחזמאי
 דזקפי להו רווחא אקרל' ופרש"י ז"ל שקובין פרגונוניא וכותמין לחברין
 לנחלית שכר ושנוין כך וכך שכר יהיה צהן וזקפין ונחלית שכרן עם
 הקרן וכותמין צטור פ' חייב לפי כך וכך לזון פ' וניי ימר דהוי רווחא
 ח"ל ונרי צר אנוניור לרצ חשי אצא עצד הכי וכי אחר לקנויה ואנור
 ליה לא הוי רווחא ונהינן להו ח"ל תיכח היכא דאיתא לדידיה פ"י שהי'
 אציק קיים צטעט הפרעון וחסיד הוא ויאנויכס אי שכר וכפל שטרא
 קוני יהוני ונאי הרי לדידיה שרי לניסקל רווחא ולא הוי כנולה כולו
 כנ"ש הטור וכן ו. שנוע ונלי רונצ"ס כנ"ש צ"י ואפשר להטור הי' גירסא
 אחרת כל זה שנעתי אונרי צטס הגדול :

גם זאת לא עונדתי על סוף דעתו ורתיחו דהא ונדרי הטור הכל
 מובח וניכיה וציה דנו"ש צרישא דלא ילמך הריוח עם הקרן
 ויעשה ונוטו כולו קרן ר"ל אפי' אם לא יכתוב על כולו שטר קתס
 דהיינו ונלוה חלל יכתוב פ' חייב לפי ק"ך זהו צעקא או אפי' איכו

כותב עליו שטר כלל חלף ונעמיד עליו עדים ונודה צפניהם שיש
 צידו דני עיסקא קכ"ז וזזה ג"כ ס"ל חס יהיה צו ריוח יעול חלקו
 ולא חקרו חלף ונחס סנא לא יהיה צו ריוח ויצא עליו הוא אז
 יורשו צטטר עסקא ויגזה ונונו הכל ונולא דנוטל ונונו רצית וס"ל
 לרציתו דצה"ג הוי שטרי ונחנאי הנזכרים צגו"ס הכ"ל ונ"ה אורינן סס
 דאי הוי רווחא הוי שקלי וחל"כ הוסיף הטור וכ' צצא שכ"י שאינה
 נזכרת צגו"י והוא דחס כ' עליו שטר ונולה גמורה אפי' על הקרן לחוד
 חקור ליקח ונונו ריוח אפי' חס יהיה ריוח כאן דחס ונולה הוא על
 כולו והלוי חייב בכל האחריות וכל שאין הנולה באחריות חקור ליקח ונונו
 ריוח כיון דהוא רחוק ונחפסד וקרוב לסכר ונ"ה לא הזכיר הטור צרישא
 שכתב עליו שט"ח וגם לא כ' צרישא שלא יעול חלקו צריות ונוסף צעל
 הטור צהני צ' צצות אחר דצרי הרנוצ"ס שכתב גם צדינים הללו
 צ' צצות וצראשונה ג"כ לא הזכיר שכתב עליו שטר ונולה וצט"י כתבו
 וכנ"ס הטור חלף שונסיים סס צענין אחר דכ' סנא ינות ונולא
 השטר ציד יורשים וגוזין הס צו הריצית עכ"ל ור"ל שלא יכתוב עליו
 שטר ונולה אפי' על הקרן לחוד סנא יה"י צו הפסד ואפי' חס
 הנותן איס חסיד ויקבל עליו חלקו בהפסד חייסינן סנא ינות והיורש"י
 יגצו כל השטר כנולא שיגצו צטטר זה רצית והיינו חלק ההפסד
 שעלה עליו והטור כלל זה צגו"ס דה"ל הכל ונולה וקרוב לסכר
 ורחוק להפסד והוסיף עוד וכ' דחס יהיה סס איקור ליקחנו ונטעם
 שכתבתי דאין הנולה זה באחריות וזה כ"ל צרור שטור והרנוצ"ס
 ס"ל שאין פי' שטרי ונחנאי הנזכרים צגו"י ויירי שכתבו עליו שטר
 ונולה דח"כ ונאי אריא דקפא קרנא ארווחא הא אפי' לא כתבו חלף
 הקרן לחוד צנולה חקור וכנ"ס הרנוצ"ס והטור צצא שכ"י ואפשר
 שגם דעת רס"י הוי הכי צפירושו הכ"ל חלף שקילר צלטורו צנוה
 שלא כתב צפירוש שהחיוצ הוא ונחונת עיסקא כך וכך וזזה שכתבתי
 כתיבנו כנוה דקדוקי' דצצרי הטור צגו"ס צהני צצות ע"ס ותולא ולא
 צאנו כאן כ"א לכחצו צצצרי הטור הס צריצין וקיינוין ולא כצצרי

הגדול הכ"ל :
 עד

מצבת קודש

מנוחת הגאון מאור הגולה רבינו ר' יעקב קאפיל הנקרא רבי ר-
קאפיל אב"ד דק"ק לבוב והגליל :

פה נשמן , רועה נאמן , הטועם טעם מן , בכל עת וזמן , כלכל
דרדע וזימן , במשקל עוכלא ותומן , למתיבתא דרקיע הוכן והזומן הלא
הוא הרב הגדול ע"ה פה"ה נר ישראל מאור הגולה , הגאון חסיד אב"ד
מוהר"ר יעקב מכונה רבי ר' קאפיל והוא כהן לאל עליון בן כבוד החסיד
מוהר"ר אשר הכהן זצ"ל אשר הרביץ והגדיל תורה בישראל ימים רבים
ריש מתיבתא ואב"ד בק"ק לבוב בתוך לעמברג העיר ושם מנוחתו כבוד
ז"ך ימים להודש תשרי וסימנך כב"ה נר ישראל בני ז"ך שנת ש"ץ לפ"ק
עולה מנין ש"מ"ן בגי' ועליו נאמר ש"מ"ן זית ז"ך נפטר בשם טוב שם
משמן טוב תנצב"ה ינוח על משכבו שלום אמן :

הגאון ונאור הגולה החסיד ווהר"ר יעקב הנוכח רבי ר' קאפיל
ז"ל נתקבל לאצ"ד פה לבוב צחוץ לחווה צטת ס"פ והי'
גאון ונפורקים צין כל חכוני וכל חכוני הדור הללו אותו ושצחו (עיין
צקרי הדורות סכת כי צהיותו צן חשע שנים קרא הפעורה צצהכ"כ
סה" סס הגאון רציו הרט"ל ז"ל) וצואו לכאן הלך צערצ ר"ה על
צית העתיק יועין פה לבוב וצואו ראה האילנות אשר עכפיו כתרצו
ולעק על הכהים שחפורים לצוא צחוץ האילנות כנצואר צחוץ
השצוזה ותיכוף עטה פסק דין ע"ז צתצוצו כאשר יוצא לקמן וע"ז
הרעיסו כל גאוכי וסרי הסורה צתצוצותיהם כונו הגאון ונאור הגולה
צעל חוספ' יו"ט והגאון ונאור הגולה וו"ה אצרהם טרענכליש ז"ל
צעל חיתן האזרחי והגאון ונאור הגולה ווהר"ר אהרן אצא הלוי ז"ל
נורה הוראה ור"ו רפה כאשר עיכס תחזה ונשרים

(ח) תפוסת הגאון ונאור הגולה וו"ה **יעקב** הנוכח
רבי ר' **קאפיל** ז"ל אצ"ד רפה לבוב

הלכה זו כתצתי לדורות : להצין ולהורות : צין טוונאות לטהרות :
יקרה היא ונפכינים : אצרהם לצרות על הצנים : כונו
שאנרו

שאננו חז"ל אנוור ואנורה להזייר הגדולים על הקטנים:
מעשה שהיה כך היה שכאשר נתקבלתי צק"ק לבז דחוץ לחומה
 בר"ת אלול ט"פ לפ"ק בעזה"י . הלכתי אח"כ ציוס חי'
 ד"ט אלול לצית הקצרות צחוך הצאים לונור שם תמינות כוונהגסל
 ישראל לילך לצה"ק צער"ה ולרצות שם צתמינות וליתןשם לדקה לעניי
 צער"ה ונייד צצוחי שם נשחתי את עיני וארחה ונהה הרצה חילנות
 כעועים שם וענפיהם תכופים סנווכים זה לזה סוככים צצריגיהן ועליתן
 זה לזה כקובה ונוש ונוקלתם וואהילים על חיזו קצרים . ואז וניד
 הייתי זייר ונזייר את צניי שלח לכנוס תחת כל האילנות צאשר הם יחד
 כולם אוהל העוונות . ואז לא עלה על לצי לחקור ולדרוש אם שאר הכהני'
 חושצי הקהל דלפנים ון החוונה ודחוץ ון החוונה פורשים וואהל האילנות
 כי אנורתי קהלה קדושה כזו אשר היא עיר ואם צישראל ונונוו תלח
 חורה לרצים חלילה להעלות על לב ולונור שהנוכסלה כזאת תלח ונת"י
 והן עתה צער"ה הכ"ל היה ונעוצ ההזנון צחסד אל כל היום
 להתגלגל זכות על ידי . וכצוחי לצית הקצרות ואשא עיני וארחה
 והנה הגצאים של שני הקהלות יל"ו הנוקצלים ונעות הלדקה לעניי
 ונחת כל חי' אשר ידצנו לבו יושצים שם כולם יחד תחת אוהל האילנות
 וציניהם כהן אחד חי' נכצד צר אוריין וצר צהן שלחתי חליו שילח
 ונשם ויפרוש וואהל העוונות : ולא שנוע לקולי . והפלרתי צו ויקס
 ונשם ויצא אלי ויאנור . הנה ידוע ונפורקסלכל צחי שער עירנו שהגאון
 החסיד וני' ישוע פלך כ"ץ ז"ל לא היה ונונע עלמו כל יניו ונליך תחת
 ענפי האילנות האלו ולא עלה על לבו שום חשק ופקפוק לפרוש ונשם
 ונשום עוונות וכן כל גדולי חכוני הכהנים שצעירנו אינם פורטיסוונשם
 ולונה יגזור עלי ונעלחך לפרוש ונשם . והשצתי לו לפום ריהטא הכך
 רוחה צעיניך שכעת ונקלת האילנות וואהיליסעל הקצרים וכל האילנות
 שצחותו כך סנווכים זה לזה וענפיהם תכופים ודצוקים והיו לאהל
 אחד ונות לי להטגיח צזה שהגאון הכ"ל לא פירש ונשם הלח אפשר לוונור
 עקום הכיח לי להתגדר צו : ועוד צר ון דין יש לדונו לכך זכות
 ולונור שצניויו לא היו האילנות סנווכים כ"כ . והיה ריות ציכיהסואחרי
 ונותו כתרצו האילנות ונחוספו הענפים עד סנתקרצו והגיעו זה לזה
 ונעשו

מצבת קודש

ונעשו וזהם אהל אחד כמו סך של סוכה ועוד אפשר לוור סצחיי
לא היה שום קצר תחת האילנות סצחותו לד דהיינו לד דרום ואחרי
ווחו כתחדשו שם הקברים ואחד וזהם קצר איש האלהים הוא הגאון
וזה"ל פלק כהן ז"ל ועודכי ודצר עמו .

והנה

זא חלי איש אחד ויאמר חלי איש יאסור וועלתך לכהני
לכנס תחת ענפי האילנות ח"כ גם הצית שלפני צית
הקצרות יאסרו הכהנים לצא שם כי ונקלת האילנות הכ"ל סוככי וועלה ילים
צענפיהם על הצית הזכר וואחוריו ואונתי חלי כדצריך כן הוא
ועפ"י הדברים האלה לויתי להכריז צצהכ"כ ונחוץ לחוונה
סנהיום והלאה יהיו הכהנים כזהרים שלא יכנסו
תחת ענפי האילנות של צית הקצרות גם לא יכנסו לצית הקצרות דרך
הצית ה"ל אשר הוא דרך כניסה ויליאה לרצים גם יהיו כזהרים שלא
ילכו צחוץ תחת הג הקטן העשוי לגדר הנוסצצ את כל צית הקצרות
לארכו ולרחצו כי כל האילנות וכל הגנות סצצ"הק דצוקים ונוגעים זה
צזה והיו לאהל אחד : ולויתי לתקן להכהנים פתח הקטן סצחלר
צה"ק וולד וזרח שבו יהיו הכהנים ככסי ויולאים וכן עשו כל
כהני הקהל הקודש דחוץ לחוונה שניד צערצ יום הכפורים צלכתם
לצית הקצרות היו כזהרים צכל אזהרות הכ"ל והיו כככים ויולאים דרך
הפתח הקטן : אך גדולי וחסוצי הכהנים דקהל הקודש דלפנים וון
החוונה לא חששו לרצרי וכצואם לצית הקצרות צערצ יוה"כ לא היו
כזהרים צכל אזהרות הכ"ל והיו כככים ויולאים ככ"ל וצהיות שהם
וופורקונים לאנשי חיל יראי אלהים ראוי לרונס לכך זכות ואונתי
חולי ונשגה הוא שעלה על לצם לאוני שענפי האילנות אינם חסוצים
להיות אהל או ונפני שרובם דקים ואינם יכולים לקבל ונשא כצד או
ונפני שקלתם ונודלות זה וזה ויש ונעט חויר ציניהם וכדי להוליח
סצרא זו וולצ הכהנים החכונים השליניים האלה צחתי לצרר דין זה
ונחוץ דצרי הנושכה ונחוץ דצרי הרנוצ"ם והראצ"ד :

תנן

ר"פ ח' דאהלות דף כ"ד ע"צ יש ונציחין את העוונאה וחולצין
ונציחין ולא חולצין כו' ואלו ונציחין וחולצין השידה והתיצה
והנוגדל הזיזין והגוזזטראות כו' והסככות והפרעות שהן יכולין לקבל
ונעזיבה

ונעזיבה רכה • דצרי ר' ונאיר וחכמים חוננים ונעזיבה צינורית • חלו
 הן הסככות חילן שהוא וייסך על הארץ והפרעות היוולדות וכן הגדר
 ע"כ • ח"ל הרמז"ס צפ"ג ונה' מונחת ונת כל טפח על טפח גדום
 טפח קרוי חוהל כונו שבארכו וחולץ צפני המונחה ומציא את המונחה
 צין שהוא עשוי לחוהל צין שנעשה ונאליו אפילו היו שלא צידי ח"ס
 ה"ז ומציא וחולץ כילד כו' : צד"ח כשהיה החוהל חזק חזל חוהל
 רבוע חין ומציא את המונחה ואינו חולץ ונפני המונחה וכן התורה •
 חזל ונדצרי סופרים ומציא את המונחה ואינו חולץ כילד שריגת האילנות
 הסוככים על הארץ והם הנקראים סככות ואצנים היוולדים וכן הגדר
 הסוככים על הארץ והם הנקראים פרעות חס יכולין לקבל ונעזיבה
 צינורית והן עומדים הרי חלו ומציאין וחוללין וכן התורה • ואם אינם
 ראויים לקבל ונעזיבה צינורית חלא הם נופלין הרי חלו ומציאין ונדצריהם
 ואין חוללין וכן כל כיוולא זזה עכ"ל • וכתב הכסף נעשה ח"ל ונה
 שכתב חס אינם ראויים לקבל ונעזיבה צינורית הרי חלו ומציאין
 ונדצריהם ואינם חוללין צפ' התטקת צדק ס"ח ע"צ חוננו סככות ופרעות
 ונדאורייתא חוהל ונעליא צעיין ורצקן הוא דגזור • וגם צפ' דם הכדה
 דכ"ו ע"צ וצפ"ק דו"ק ונוכח סככות ופרעות הוי דרצקן : וקוצר
 רציו דע"כ ונתחיתין דקתני ומציאין וחוללין חוהל דאורייתא הוא • דאי
 דרצקן צטלונא ומציאין דהוי חוננא ניהא • חלא חוללין דהוי קולא •
 האיך יקילו רצקן לטהר ונה שהוא עונא וכן התורה • כלומר ח"כ
 סככות ופרעות דנתחיתין צהדייהו הוי כוני חוהל ונדאורייתא וקציא
 ונחאי דווק' כדה דלעיל דקאמר דסככות ופרעות חין חוהל חלא
 ונדצקן • וח"כ ע"כ כוונר דכסויכלו לקבל ונעזיבה צינורית הוה חוהל
 ונדאורייתא • והאי דכדה דקאמר דסככות ופרעות חינו חלא ונדצקן
 איירי צשאכיה יכולה לקבל ונעזיבה כ"ל שאין חוהל ונאחר שהוא
 רבוע חלא שחכמים גזרו צהן להיות חוהל לחוננא היינו ומציאין חזל
 לא לחלוץ צפני המונחה ופירוש דאם יכולין לקבל ונעזיבה צינורית
 לדעת רציו היינו שהוא חזק ויש צו כח לקבל ונעזיבה שהוא לא
 קלה ולא כצדה חלא ומוולעת צין הקלות והכבדות • ואם חין ראוי
 לקבל כו' היינו שהם רעועים ואין צהם כח לקבל ונעזיבה צינורית חף

ע"פ שהן יכולין לקבל ונעמיצה רכה היינו קלה לאו כלום היא : ואם
שכח דצינוראם יכולה לקבל כו' והן עוונדין : ואם אינם יכולין
לקבל כו' אלא הם טופלים כו' זכ"כ צפירוס : הווענה עכ"ל הכ"ו :

והנה לפ"ד הרמב"ם ז"ל שהולענו כאן יתבאר דין הדדון שלפנינו
זהוהא שהאילנות הנעועים והצועים צה"ק פה ק"ק לצד
אשר נקלחם ואלהם על איזו קברי ישראל הן הניעעים ע"י אדם הן
הבדילים ואלהם דין אי להם שכל אינן שענפיו עצים וחזקים אף
צריאים שיכולין לקבל ולקצול ונעמיצה ציטורית ונוולעת צין הכצרות
והקלות פי' ונעמיצה סיד או עיט שטחין זו תקרת הצית
הוי אהל להציא את הטוונאה ונדאורייתא וכל אינן שענפיו דקים
ורעועים ורפים עד שאינם יכולין לקבל ונעמיצה ציטורית אע"פ שהוא
אוהל רעוע ואין נציא את הטוונאה ונדאורייתא : ונ"ו הוי אוהל
להציא את הטוונאה ונדרצקן : וזהו לפי דעת הרמב"ם ז"ל :

והראב"ד ז"ל שאכתוב דבריו צמורך ונחזיר יותר וס"ל דכל
שענפיו דצוקות זה לזה ואין ציניהם אור כלל אף
ע"פ שהם דקים ורפים ואינם יכולין לקבל ונעמיצה ציטורית הוי אוהל
ונן החורה נשנס דס"ל דוה טאנורו צונטה ר"פ אי דאסלות דכ"ד
ע"צ יכולין לקבל ונעמיצה רכה כו' דאינו תלוי צחוק ורפוי הענפים אלא
צרווח האור טצין הענפים : דנחיתתן איירי צפככות ופרעות שהם
צזה האופן שענפי האינן והאצנים היולאים ונהגדר ונודלות זו נחו
ויט ונעט אור ציניהם : וקאנור ר"ו שאל האור ונעט כ"כ שיכולין
לקבל ונעמיצה רכה כלומר שיכולין לקבל סיד או עיט רך שיכיה עליהן
ולא יפול דרך אור הנועט טציניהם אז הוי אוהל להציא את הטוונאה
ונדרצקן אע"פ שנולד דקות ורפיו הענפים אינם יכולים לקבל : וחכמים
נחזירין יותר ואונורים אע"פ שאינם יכולין לקבל ונעמיצה רכה שהוא
כוחה לפול דרך האור ונעט : אם יכולין לקבל ונעמיצה ציטורית כלומר
ונוולעת צין הרכות והקשות הוי אוהל ונדרצקן : וכעין פי' זה פי' הרב
רבינו שנסון רפ"ח דאסלות ד' ד"ה ע"א : ופירוסס נראה יותר ונכן ופי'
הרמב"ם : טכן ונעט ונדברי התוספת הציאם רבינו שנסון בדף ה"ל

וז"ל ואלו הן סככות חילן הוסיף על הארץ כו' : פרעות זכו התרפו
 רואין אותן כאלו הן שפודין של נחכות ואם היו מוצדלות זו מזו
 אם יכולין לקבל וענינה רכה כו' דברי ר"נ. ומכונים אוננים וענינה
 ציננית עכ"ל . ומשוע זעדיא דאחא דקחמי אס היו מוצדלות זה וזה
 קאור דאס יכולין לקבל וענינה כו' שלפי טיט זועט אור ציפיהם
 לריד שיהו יכולין לקבל וענינה כו' . אצל בזמן שעכפיו דבוקות וראין
 ציניהם שום אור אף על פי שהם דקים ורפים ואינן יכולין לקבל
 שום וענינה וולך רפיון וחולשתם אפ"ה היו אהול ונדאורייתא וזהו
 כפי רצונו שזסון דלעיל וכפי הרצ"ד שאלחזו לשונו צמורך וגם
 וולטון הווסנה פ"ת דאסלות וזשוע כפירוטס. דקחמי שהן יכולין לקבל
 וענינה רכה ואי כפי הרצ"ס היו ליה לנימר וענינה קלה זה וצואר
 לעתיקי ווסדים .

ועתה

אכתוב לך לשון הרצ"ד שכתב צפ"ג וזה עוונת עת
 על מה שכתב הרצ"ס וז"ל ואם אינה יכולה לקבל
 וענינה ציננית כו' : אור אצרהם קסה לו וזה דאורינקן צתוספתא
 פרעות היולאים ון הגדר היו נחכים על גב הגדר רואין אותו
 כאלו אצנים כבושות עליהן : התרפו רואין אותן כאלו הן של נחכות
 ועוד שנינו צווסנה פי"ט וציאין וחוללין רפ"ח דאסלות דכ"ד ע"ג
 העוף ששכן וציא וחולץ . ועוף נוי ונקבל שום וענינה כלומר אם
 בן קסה על הרצ"ס שכתב שהנעם שלריך שיהא ונקבל וענינה
 ציננית הוא ופני שהאהל הוציא וחולץ לכיך שיהא חזק וציא וסבי
 אורו צתוספתא שאף על פי שהתרפו ר"ל שכתקלקלו ונעשו רפויים
 רואין אותו כאלו הן של נחכות ותכן כנוי עוף ששכן וציא וחולץ
 אף על פי שהעוף אינו חזק לקבל שום וענינה . ותירץ דלא אורו
 שלריך שיהיו יכולין לקבל וענינה אלא צסככות ופרעות שהן מוצדלות
 זה וזה ויש אור ציניהם והו הגרעותא שבהן ואפילו אם יכולין
 לקבל וענינה אינו אלא ודצריהם להציא ולא לחזן . וצזון שהן
 דבוקות אפילו שהתרפו וציאין וחוללין ון התורה וחייעים עליהם על
 ציאה וקדש . ותמלא ע"ז צתוספתא דאסלות וצספרת עכ"ל הרצ"ד
 ז"ל סוף דבר עלם צדינו שהאילנות מצצים הקצרות דפה ק"ק לצב

מצבת קודש

ונאחר שהענפים נרדפים ותכופים וסמכות וקוֹכְכוֹ צַרְרִיגִיהֶם ועליהם
 זה על זה שאפילו חנות אינה יכולה לזרוח אֶסֶם וא"כ כ"ו שהענפים
 עצים וחזקים שיכולים לקבל ונעזבה צינורית הוי אהל להציא את
 הטוואה מדאורית וצונקו שהענפי דקי שאים יכולי לקבל
 ונעזבה צינורי הוי אהל ודרצקן לדצרי הרנוצ"ס ולדצרי הרצ"ד ז"ל
 אפילו צונקום שהענפים דקים ורפים ואינם יכולים לקבל ונעזבה
 צינורית אפ"ה כיון שהענפים דצוקים ואין ציניהם אור כלל הוי
 אהל מן התורה ואפילו אם יש ציניהם אור ונעט אם האור
 נעט כ"כ שיכולין לקבל ונעזבה צינורית ונמולעת צין רכות וקשות
 להיטו שלל תפול ונעזבה דרך האור הנועט הוי אהל ודרצקן
 אע"פ שגולד דקות וחולקות הענפים אינם יכולים לקבל ונעזבה
 צינורית וכיון שכן ראוי לכל ירא אלהים והחרדים על דצרו לגעור
 צקאי ה' ולמונע אותם צעל כרחן שלל יענאו את עלמון תחת אהל
 האילנות כו"ש ויקרא כ"א קדושים יהיו לאלהיהם ואנורו חז"ל על
 כרחם יקדיסום צית דין צדק והנה האדם השלם יראה לעיניים שכל
 דצרי פשוטים וצרורים כשונם צלהרים:

אך

ונפכי שהוראה זו תנוה צעיני ההוון סכצר הורגלו לילך תחת
 אהל האילנות ונעשה להם כהיתר הייתי ונוכרח להאריך קלת
 צראיות הסוונע יסונע והחדל יחדל ואכי את כפסי הללתי ונאחר
 שאין צדי לנחות וה' אלהים לצחות יעשה עוני לטובה את ויגלה
 עיני ואציעה צחורתו כפלאות כעתירת הלעיר יעקב קאפיל צלל"א
 ונחר"ר אשר כ"ך שליט"א החותם ציום א' ר"ח חשוון שפ"א לפ"ק
 פה ק"ק לבוצ:

(3) תשובת הגאון נאור הגולה ונח' אברהם

שרענציריש

צעל איתן האזרחי ז"ל
 צנגעים ואהלות שפתותיו כוטפות מור ואהלות לסקגולת
 עלות תהלות עליות לתלפיות מושכלות צונעלות עליונות
 גולות עליות צלולת כלולות כולו כליל נעשיו טהורות יקרות

ישרות : צרורות לרורות : צצכת ארוכות ערוכות סמוכים לעד ה"נ
 ודצרכא דאוונתא : ואלוף עירם : רם וכשא צעמו לו תואר ולו הדר
 צלצוש עטרת תפארת הדרת הגאון כ"י פ"ה כמוה"רר יעקב קאפיל ל"ו :
 והוא כהן לאל עליון :

הנה

אנכי רואה את דצרי הכת' עכתא אשר צא אלי צעע"ו אשר
 אתו עמו כחצ כחצ לשון לדיק מילין לדר עלאה יונלל
 גצורות יקועות דצצרים הנענימים הנסולאים ופז ופניכים אך וועיקרא
 דרינא קא כחית גוד אסיק צנחילתיה לחוונרא צנוונאה דרצנן :
 ואני לא כן אדונה אכנה אנה אני צא צהושיעה נא ככהנא ונסייע
 כהנא : והנהו אשלי רצרי קדושים אשר צארן הנה אשר אונתי
 צחפ"סי צגלגול ונחילות הפך דצרי ונעכ"ת וזה החלי :

הנה

ונעכ"ת צראשית הולעת דצרו צנעשה שהיה ענה ואונר
 צכל כחו איך טצנידן דידן בשא את עיניו לשמים וראה
 צצה"ק שלכו פה ק"ק לצוצ הרצה חילנות נטועים טס וענפיהם תכופים
 וסנווכים זה לזה וסוככים צצריגיהם ועליהם זה על זה ככוכה ונוט
 ונוקלתם ונאחילים על איזו קצרים עכ"ל פי לדיק ונכ"ת : והעלה
 והציא רחיה וננחיתין דפ"ח דאחלות דקחני אלו ונציאין וחוללין בו'
 עד הסככות והפרעות שהן יכולין לקבל ונעזיזה רכה דצרי רבי ונאיר :
 וחכמים אונרים ונעזיזה צינכות וכו' עד סוף דבר עלה צדי ונכ"ת
 שהחילנות טצצה"ק ונאחר טענפיהם ונרצים תכופים וסנווכים סוככים
 עם טריגיהם ועליהם זה על זה עד שאפילו חנה אינה יכולה לזרוח טס
 א"כ כ"ו שהענפים עצים וחזקים טיכולים לקבל ונעזיזה צינכות הוה
 אוהל להציא את הטוונאה דאורייתא : וצוקוס שהענפים דקים בו' הוי
 אוהל דרצנן לדצרי הרנצ"ס : ולדעת הרצ"ד אפילו צוקוס שהענפים
 דקים ורפים ואינם יכולים לקבל ונעזיזה צינכות אפ"ה כיון שהענפים
 דצוקים ואין ציניהם אויר כלל הוה אוהל ונן הסורה אפילו אם יש
 ציניהם ונעט אויר אם האויר ונעט כ"כ טיכולין לקבל ונעזיזה צינכות
 בו' דהיינו שלא תפול הנעזיזה דרך האויר הננועט הזה הוי אוהל דרצנן
 וכו' עכ"ל :

מצבת קודש

והנה אחרי רוחי את כל זאת דבר תנוה קח חזי' הכח דאדרבי
 כלע"ד דצין לדברי הרמז"ם וצין לדברי הרמז"ד כ"ל היתר
 גמור חף ונדרכסן . זה ילח ראסונה דהרי פלוגת"יהו וזה שחלוקים דברי
 הרמז"ם והרמז"ד הוא זה דלהרמז"ד אינו תלוי בחזקת ורפיון הענפים
 אלף בריוח האויר טצין הענפים דהיינו כשהענפים לדוקות זה לזה ונוט
 שאין ציניהם אויר כלל הוי אוהל מן התורה : וכשיש ריוח ציניהם
 תליא בפלוגתא דרי ונחיר ורצקן דר"נו אונר שאם יש אויר ונעט כ"כ
 סיכולין לקבל ונעזיזה רכה דהיינו שאז אין לריך ריוח ואוי' כ"כ רק
 ונעט אויר טציניהם אז הוא אוהל ונדרכסן וחכמים ס"ל לחונורא דחף
 שיש יותר אויר ומה דהיינו סיכולין לקבל ונעזיזה ציכות שאז לריך יותר
 אויר חפ"ה הוי אוהל ונדרכסן להציא טוונאה ונדרכסן וה"ט דס"ל דחף
 על גב דאין צרחה טפח דהרי אויר ונפסיק ציניהם צין אוהל לאוהל
 ונ"ו ונלטרפות זו לזו לרוח טפח להציא את הטוונאה . וכ"כ הרז הר"ט
 צפ"י הנוטכות טלו דהכי טעונא דנולטרפות זו לזו . אך לדעת הרמז"ם
 טיעה אחרת דס"ל דלעולם אין ונלטרפות זו לזו לרוח טפח ופירוש
 דנחיתין היפך דעת הרמז"ד דלדידיה אינו תליא באויר טציניהם דהוא
 פירש דנחיתין ויירי דעל כל פנים יש צהם פותח טפח . כאשר אצאר
 ואוכיח לקונן אך הפלוגתא דצין רצי ונחיר ורצקן הוא זה דצין החזק
 הוא הרפה דהיינו דלדעת ר"נו חס יכול לקבל הסככות והפרעות אפילו
 ונעזיזה רכה פ"י טהוא רפה וצבין הקל אפילו הכי ונקבל טוונאה
 ונ"ת . וחכמים וקילים דציר דס"ל דדוקא כטונקבל ונעזיזה ציכות
 טהוא חזק וצריא אזי הוא ונקבל טוונאה ונ"ת אזל כטהוא קל אינו
 ונציא טוונאה ונ"ת רק ונדרכסן : וכלל העולה דפירוש הנחיתין
 לדעת הרמז"ם הוא ונחולק ונדעת הרמז"ד לפירושן צטלטה דרכים :

האחד דלהרמז"ם כטהוא ונקבל דבר חזק הוא ונקבל טוונאה ונ"ת .
 ולהרמז"ד אינו ונקבל טוונאה ונ"ת חף כטונקבל ונעזיזה
 עבה וחזקה דלדידיה אינו תליא בחזק ורפוי כי חס באויר טציניהם דחס
 לא יש טום אויר ציניהם אז דווקא ונציא טוונאה ונ"ת . אזל כשיש
 אויר ציניהם אז אינו ונציא הטוונאה ונ"ת צטום אופן . וה"ה להיפך
 לדעת

לדעת הרמב"ם כשא"ה נוקבל ונעזבה עצה וחזקה רק ונעזבה רכה
 שהיינו קלה אינו נוקבל טוונאה ונד"ת אפילו כשלח יס חויר ציניהם כלל
 כיון שאינו חוהל חזק ודלעת הראצ"ד אף שאינו נוקבל ונעזבה עצה
 אפילו הכי כשלח יס חויר ציניהם כלל הוי חוהל ונדרי תורה :

הב' דלעת הראצ"ד אף כשיס חויר ציניהם ומכל נוקוס ס"ל דמלטרפים
 כשלח יס כ"כ חויר שלח יוכל לקבל ונעזבה רכה לר"נ :

ולחכמים ונעזבה צינות ודעת הרמב"ם לעולם אינו מלטרפים רק
 שלעולם לריק טיהא פותח טפח וצאם שלח יס פותח טפח ס"ל דלעולם
 אינן מלטרפים אפילו לרבנן דבן וצואר דדבריו פי"ו ויהי טוונאה ונת
 וז"ל כל טפח על טפח צרום טפח קרוי חוהל וכו' עד כ"ל וכו' דר"ח
 שהיה החוהל חזק וצריח חזל חוהל רעוע אינו נציח את הטוונאה ונן
 התורה חזל ונדרי קופרים נציח את הטוונאה כ"ל סריגי האילנות
 הסוככים על הארץ והן הנקראות סככות וכו' אם יכולה לקבל ונעזבה
 צינות כו' הרי חלו נציחין ונדרי תורה ואם אינם ראויים לקבל
 ונעזבה צינות כו' הרי חלו נציחין ונד"ס עכ"ל הרי שפתח וענה
 הרמב"ם בתחלת דבריו דכל טפח על טפח כו' קרוי חוהל וע"ז כתב האי
 צוה דברים חנוורים שר"ל טוה סקרוי חוהל כשהוא טפח על טפח
 צרום טפח היינו דווקא כשנוקבל ונעזבה צינות דאז נוקבל טוונאה
 ונד"ת חזל כשאינו נוקבל ונעזבה צינות חלל ונעזבה רכה אז אינו
 נציח טוונאה חלל ונדרבנן כיון שהוא טפח על טפח כו' חזל כשאינו
 טע"ע צרום טפח אז אף כשהוא נוקבל ונעזבה רכה אינו נציח טוונאה
 אפילו ונדרבנן והיינו שס"ל דלא גזרו רבנן רק בחדא חזל בתרתי
 דכאזור אף שאינו טפח על טפח צרום טפח וגם אינו נוקבל ונעזבה
 עצה אפ"ה נציח טוונאה ונדרבנן דגזירה לבגזירה לא חנוירין בכה"ג :

ויד' כראה לי צרור וחלשים יודע ועד כי כך עלתה צווחשתי צעיוני
 וייד רוחי תשובתו הרונתה והאלהים אנה לידי בחפסי צספר
 חוקפות יום טוב ונהגהון ונחתי ונוהר"ר ליפונן יל"ו ונלחתי סכתב
 ג"ס על דעת הרמב"ם וז"ל ולכן כראה ודאי שהוא קוצר וניירי טיס
 ככל ענף או צאצן ועץ הצולט פותח טפח וטוונתי כי ונלחתי חון לי
 טכוונתי

מצבת קודש

שכוונתי לדעתו הרחבה : וגם יגעתו ונולחתי ונפרש צהר היטב כמו כן
צפ"ק דשנת דף י"ו ע"ג שכתבו החוספות צד"ה כל הנוטלעלין וכו'
וז"ל חבל צפותה טפח אפילו צנוחצרים כמו וציח את הנונאה כו'
ודוקא זרעים וכו' עד חבל חילין הנוסקד על הארץ כו' הרי דפתחו
צדיא חדין חילין הנוסקד על הארץ דוויירי צפותה טפח ע"ס :

דהנ' דלדעת הראש"ד ז"ל זה שכתב צונחיתן וחכ"א ונעזיזה צינכית
הוא לחומר דהרי לפ"ד ונחמירין צינח וס"ל דאף ט"ס ריח
צינכית יותר עד סיקבלו ונעזיזה עצה אפ"ה ונציחן הנונאה ובלדעת
הרנוצ"ס הוא צהיפך דלדעתו החכמים וקילין יותר ונר' ונאיר וס"ל
לחכמים דאינו נוקבל עונאה רק שלריך שיהא להם כח לכבול ונעזיזה
עצה שהוא חזק וצריח אז נוקבל עונאה וכסאינו ונקבל ונעזיזה צינכית
רק ונעזיזה קלה אזי אינו ונציח עונאה הרי שנוקילין יותר ונר' ונאיר :
וכעין זה ננוט כחצ הרצ רבינו עובדיה ונרטרורא דחכמים וקילין
והיינו שכתב כדעת הרנוצ"ס : אך סל"ע צדצריו דסתרי אהדדי דהרי
נדכתב שהחכמים וקילין הרי ס"ל כהרנוצ"ס כאוור וצקוף דצריו כחצ
על פירוש הפרעות היולאים ון הגדר ז"ל דרך גדר שנותנין על ראשו
קוליס וצרקיס ועודפים ונל הגדר וזולטין לחוך עכ"ל הרי ורפוי' שהם
קוליס וצרקיס ונכרח לוור שפוי' כדעת הראש"ד דלדידיה אתי שפיר
דוויירי צהן צהיות שהראש"ד לא חילק צין חזק ורפה רק אחוירים
שציהים וכן פירש הר"ס צפ"י הונטיות שלו שהן קוליס וצרקיס והיינו
ג"כ סס"ל כדעת הראש"ד כנצורא דצדצריו : ונשא"כ לדעת הרנוצ"ס
דתליח צחוק ורפוי' ח"א לפרש הכי צסום אופן דצוודאי שהפרעות שהם
קוליס וצרקיס צודאי לא יוכלו לכבול ונעזיזה צינכית שהי' עצה וחזק
וצרי' : ולכן פ"י הרנוצ"ס על הפרעות שהם חזנים ועלם הצולטים
כאשר כתב צדיח צפ"י ג ונר' עונאה ונת והכי חיתא צפ"ו דמיר וצקוף
פ"ז דנה כאשר הציח צסונו הרצ צעל חוספות י"ט יעויין סס' ח"ס
דצרי ר' עובדיה ונרטרורא סתרי אהדדי ודבר תנוה שלא הרגוש צוה

ווחו' הרצ צעל חוספות י"ט .
והנה כלל העולה ונדצריו דלדעת הרנוצ"ס ח"א לפרש צסום אופן
אחר כ"א דס"ל דוה שכתב צונחיתן דסככות ופרעות שנוקבלין
עונאה

ונומחה היינו שהם פוחח עפח דכסאיכס פוחח טפח חף טמוקצלין
 וועזיזה רכה טהוח קלה ו"ו כיון טיש הפרש והצדל ציניהם חין
 וולטרפיש לרוחצ טפח להציח עוומחה אפילו ודרצקן ולכן צנדון
 דידן דעכ"פ יש ויש כוונה וכונה הצדלות והפרשות ואויריש טציניהם
 והענפיש טהם דקיש ומוכ"ט העליס טעליהם טצוודחי איכס יכולין
 לקצול אפי' וועזיזה רכה י צוודחי לדעת הרנוצ"ס לית דין לריך צטש
 וחטש דפטטוח טחין וציחין עוומחה אפילו ודרצקן כאשר כחצתי
 למעלה ווא"כ צוודחי וותריש הכהניס לילך צצה"ק תחת חותן האילנות
 כוונהג הצותיהם צידיהם ותינו דס"ל כדעת הרנוצ"ס דחף דהראצ"ד
 הקטה על דצרי הרנוצ"ס וטהחי דחוכפתח דחף ע"פ טהטרפו דהיינו
 טנתקלקלו והרקיבו רוחין חותן כאלו הם טל ונתכות : טרי כצר טירץ
 הרצ הגאון צעל כ"ו דלח קטה דהחס איירי להציח עוומחה ודרצקן
 גם טחר הקוטיות אשר הקטה עלמו לדעת הרנוצ"ס כצר טירץ טכ"ו
 על כוון וכדעת הרנוצ"ס כ"ל עיקר הגם טווכ"ת טהעלס צדצרי
 טעפי נראה לו פי' הראצ"ד ונהרנוצ"ס ז"ל דרכה טכחצ צומחיתין
 יקטה להולו דעפי ה"לל וועזיזה קלה ולדידיה חליח צחוק או עצה
 או קלה :

והנה

ווכ"ת יפנה לאידך גיסא דגם לדעת הראצ"ד אינו מיושב
 לטון רכה דהרי לריך לדחוק ולפרש טר"ל טכטטהוח רכה
 אז ציותר קלות טיפול דרך אויר טציניהם צהיות טהוח רכה וטש"כ
 עצה טע"י עוצי' לריך אויר יותר : והנה יוקטה לפי דצרי דיותר טווצ
 לוור וועזיזה וועטת דאז הוי הלטון יותר וצורר דכיון טהוח וועטת
 ולר יותר קלות ליפול דרך אויר וועט . גם ו"ט ווכ"ת להוכיח
 דכדעת הראצ"ד נראה ודחמי צחוכפתח חס היו ווצדלות זנו"ז חס
 יכולין לקצל וועזיזה כו' דנוטע להדיח דאהא דקחמי חס היו ווצדלות
 זנו"ז קאמר חס יכולין לקצל וועזיזה כו' ותינו כדעת הראצ"ד טקאי
 חאויר טציניהם :

דנה

גם לזה אוורר אחי עתיד הקצ"ה לעשות ווחול ללדיקים כי
 אדרצח איפכא ווקטצרח לדעת הרנוצ"ס יותר ותיטצ דהרי
 כצר כחצתי לדעת הרנוצ"ס ווכרה לפ רס דוויירי טהככות ופרעות
 עכ"פ

מצבת יקודש

עכ"פ פוקח נפח זה יינו שגח לומר ונתחלה חילן המוסק על הארץ וס'
התפרו חילין אותן כאלו הן שפודין של נחכות והיינו ר"ל וס'ס
קמוכין זל"ז וחין טום חויר ציניהם לכן חע"פ שהתפרו ונו"ו נציאין
טוואה ונדריהן נחשך טלח יט טום חויר ציניהם י ב"ח שהתפרו :
ואח"כ צל לחדש עוד חידוש חחר ואמר חס הין מוצדלות זמ"ז ד"ל
שאלכו חף טהם מוצדלות זמ"ז ונו"ו חס יכולין לקבל מעזיזה ב"ח :
לר"ו מעזיזה כהה ולחכמים מעזיזה ציטוית והיינו כיון שיש עכ"פ
פוחה טפה נציאין טוואה כנו"ט הרנוצ"ס צהדיל פ"ג ונה' טוואה
נה כאשר כחצחי לעיל והיינו טכ"ל כדעת הרנוצ"ס וטלס טעמים
זולת הטעמים טכחז הרא"ש צפ"י הוטטיות אשר הקסה דחי קחי
חדרצקן תיכה נציאין לחונרא חלח חולטין חוואי וכו' : הגם שחיון
לפ"ד ונו"ו טפיר טפי חי קחי חדחורייתח כדעת הרנוצ"ס ועוד הקסה
הרצ צעל חוקי י"ט דחי כדעת הראצ"ד ויירי דחין קוואח טככות
ופרעות חלח ודרצקן יקסה חף ערציהו ותניהו צהדי חיוך דכוליהו
נדחורייתח ח' דלעת הראצ"ד דק"ל דחכמים חונוירין יותר ונר"ו
יקסה דלח וטווע חכי סן כחוס פתח דהרי טס צחוקי חיתח חחי
פלוגתח דר"ו וחכמים ונוציח לצקוף דעת השלישי והוא דעת ר"י דק"ל
חס ונכניס חת החוט לכד זה ויולח לכד ח' וטוגע חע"פ שחיון וכוון
הרי זה נפסיק : דהרי דר"י ונקיל טפי וכולס וח"ב חי כדעת הראצ"ד
דחכמים ונחונידים יותר ונר"ו ור"י הוא הנקיל וכוון : ח"ב יקסה
הל"ל צהפך ונתחלה ר"י ואח"כ ר"ו ואח"כ חכמים ונח"ב כדעת
הרנוצ"ס חתי טפיר דלעתו דדעת ר"ו הוא הנחונייר יותר וכוון לזה
חויר חח"כ דעת החכמים הנחונירים פחות ואח"כ דעת ר"י הנקיל
ס' ויח' מוצדלות זמ"ז ונו"ו חס יכולין לקבל מעזיזה ב"ח :
דב' דלעת הראצ"ד יקסה הלטון וי"ט צונחיתן טהם יכולין לקבל
שחיו ונדוקק כלל דהרי לדצרון קחי הכל חחס יט הצדל
והפרט ציניהם צין חויריהם ח"ב הל"ל חס יט הצדל והפרט ציניהם
כדי לקבל מעזיזה וכו' רונחן דכר טוניה ונחונירים כלום ועיקר חקר
דפוחה צחוייר ונח"כ כדעת הרנוצ"ס חתי טפיר דחחי חקכות ופרעות
טהם נפסיס וטריגיס דקוניך וניכיס ועל זה כחצ כהם יכולים לקבל
דהיינו

מצבת קודש

הם כופלים ונעליהן אשר צין לילה ה' וצין לילה אצד ציני הבשמי ואף צמון
הקין כשהרוח כושבת עליהם כלל עובר וכאין כחצים כי צוה נחש
הוא ואין זה נקרא אולם צטום אופן לכל הדעות הנחמשים אף לרעת
הראצ"ד אף מדרצק והא רחיה שהוא יחד שלל חנוט ונחמיתן שלפי
זה שהוא נשנה א' רפ"ח דהסלות ה' סס אלו ונציאין וחולקין השדה
והתיבה והמגדול כו' עד וירקות חנוט (שהוא מאכל חמורים) פי'
הרנצ"ס צמטנה ה' דנייה סנתקיינין צינות החנה וצינות הבשמים
אזי אינם נקבלין טוונאה והיינו שכתב צמטיתן ה' פ"ח דהסלות אלו
לא ונציאין ולא חולקין הזרעים והירקות הנחמזרים לקרקע דנייה סוף
נתקיינין צינות החנה וצינות הבשמים ונש"כ צמטיתן דלעיל כנ"ס
צמטנה צהדיא חוץ מן הירקות טונו והיינו צמטין א' דלעיל וכנו
כן נוכח צמטיתן פי"ו דהסלות וכ"כ התוס' פ"ק דשבת אמתניתן
דתנו כל הנטלעלין ונציאין את הטוונאה צעזי הורדע ו"ל קיינו ונטלעלין
ונטום שלל גזרו טוונאת אולם כעווי הורדע אלא על האדם הנשאר
אבל צפותה טפח [ועיין לעיל דנופת ודצרי סמו' דלריך לפרש דהאי
סככות ופרעות ויירי צפותה טפח] אפילו הן נחמזרין כנו ונציאין את
הטוונאה דדוקא זרעים וירקות לפי שאין זהם ונוט קחמי התם דלא
ונציאין ולא חולקין דהוי כנו טפת הצרד והסלג והכפור והגליד והנולח
אבל חילן המסקיך על הארץ קחמי התם דנוציא את הטוונאה עכ"ל :
הרי שכתבו צהדיא דכסהם זרעים וירקות לפי שאין זהם ונוט ולא
ונציאין דדוקא חילן ונוט המסקיך על הארץ טיט זהם ונוט דהיינו
הנכפים והקריגים ונציאין טוונאה ונש"כ עליהם שלהם שהם יזחר
גרועים וזרעים וירקות שאין זהם ונוט כלל ועיקר וכ"כ הרנצ"ס
צהדיא צפ"ג ונה' טוונאת ונת ח"ל ירקות הנחמזרין צינות החנה
וצינות הבשמים הרי הם כחילנות ונציאין כו' עד וירקות חנוט כו' עד
וכן הסככות והפרעות כו' הרי שפי' כנו כן שדין א' להם דנייה דהסככות
והפרעות הם דצרים סקיינין דוקא ונש"כ ירקות ונש"כ עליהם שאין
להם ונוטות כלל ואינם קיינין ולכן לא הזכירו צמטיתן ולא צטום
פוסק ונעולם כלל ודין העלים כי הם נכללים בכלל זרעים וירקות שהם
כלל טיבול ולא טוונאה כלל להציא מדרצק וכן לכל הדעות :

הנה זכינו לדין שבין להרמוצ"ס ובין להראצ"ד אין לפקפק בדבר
 שנותרין הכהנים לילך אף ודרצנן תחת אותן האילנות שצבית
 הקצרות שלנו פה ק"ק לבוצ צהיות שלדעת הרמוצ"ס פטיטא דרשאין
 לילך תחת האילנות צהיות ענפיהם דקים ורפים ואינם פותח נפח
 ציניהם ויש כוונה הצדלות ציניהם יגם להראצ"ד ונותרין צהיות שאין
 השריגים והאילנות סובכים צענפיהם אהדי רק עם עליהן ואין להם
 ונושאות ואין נקראים אוהל רק כירקות וכבד ובסלג ילצינו כשנים
 קדונית אשר אחזו שער ונעשה אצותיהם צדיהם וונה גם נהירנא כד
 הויטא עליא צזכרנו את הדאגה אשר ווסר לנו באויתו רצינו עערת
 ראשינו וי"ו ונהרי"ק אשר לוח לנו הורחאו שלא נעבור צצית הקצרות
 ונעם והלאה ונאצן א' אשר הוא וונח על ארלה אשר היה קבלה צידו
 אשר ונעם נקצרים ונחיים :

והנה הנופורקנות אל ראה שגם שם היו עוונדים כוונה אילנות
 קציבותם ונשים קדוונים אשר גם הם היו לאחזים צצק
 וא"כ לפ"ד ונכ"ת היו ג"כ הכהנים אקורים לילך שם אף צנוקים
 שהיו הולכים והרצ וי"ו ונהרי"ק אפי' רחוק ונונו צהיות שכל האילנות
 כצכ"י יחד וא"ל לוונר שצונן וועע צאלו שנים נסגדלו וכנעצו
 וחדש כ"כ אילנות יותר ונענפיהם ושריגיהם ייקף על זה הלכנו גם
 יחד עם האלוף המופלג הישיש כו"י ונרדכי כ"ץ ואכי הלעיר אחר ענו
 ון המוקם שהיונו עוונדים שם כוונתגינו עד סוף צה"ק ונעם ולא
 ראינו שהיו סווכות כנ"ל אף היו ונידלות ונופרשות צכל הלדדים
 וונה לנו צזה שהם סווכות עד שאפילו החונה אינה יכולה לצרות שם
 כאשר כתב ונכ"ת הרי קו"ל שהסוכה כסירה צכדון זה לכן הנכי
 לוונר יקר חונה ונעליו כי אורייתא ונרתחת עליו ואעמוותותא דונר
 קא קניכנא ש וכח האונת צלצבו : ואם שגיית אחי חלין ונשובתי אף
 כי אינני רוצ צכין ורוצ וניין וי"ו אדצר נגד וולכים לטלות להם דצרינו
 והאונת יהיה לתת והצ צקופה שלום על ישראל הלא זה דצרי הלעיר
 אוהצו כאון צצרים אצרהם הכהן רפאפורט :

מצבת קודש

(ג) תשובת הגאון נחור הגולה ווהר"ה אהרן אבא ז"ל

ראיתי בעלי קרייטס ונגחים תלמידי חכמים ונללחים! והצ
צקופה צהלכה הם כוחים צני חיתלים סני צני ילהר
חסידו כזוהר הרקיע ועוהר השמים חלו וחלו דברי חלקים חיים על
כפי רוח דעת וחכמה הם נעועים: כק רענכים ומחלפים ונשתנים
לכונה גוויים סעיפים הונקתעפים ונחלקים צחילנות צנכפי סעיפים
וצענפים וסריגים המה הוגים ואני לא צחתי לעווא ולעוהר חלל
להסוות המחלוקת:

קודם לכל דבר לריכין לפרט דברי הרוצ"ם ולהלילו ונן הרודפו
והנה ראיתי לחכמים האריכו לנענייהם צפי הרוצ"ם והראצ"ד
ואני חוונר לא כונר ולא כונר: ולתחיל וחונר וז"ל הרוצ"ם כל
טפח על טפח צרום טפח קרוי חוהל כמו סציארנו וחולץ צפני העוונאה
ונוציא העוונאה הן טעטאוהו לחוהל וצין סנעסה ונאליו אפילו היה
סלח צידי אדם הרי זה ונציא וחולץ כו' צד"א כשהיה חוהל חזק
וצריח חצל חוהל רעוע אינו ונציא את העוונאה ואינו חולץ צפני
העוונאה ונן הסורה: חצל ונז"ס ונציא את העוונאה ואינו חולץ כיצד
סריגי החילנות הסופכים על הארץ והם הנקראים סככות ואצנים
היולאים ונן הגדר וסוככים על הארץ והם הנקראים פרעות חס יכולין
לקבל ונעיצה ציכוכית והם עוונדין הרי חלו ונציאין וחוללין ונז"ט: ואם
אינן ראויים לקבל ונעיצה ציכוכית חלל הן נופלים הרי חלו ונציאין
ונדצריהם ואין חוללין וכן כל כיולח צזה עכ"ל: וצחשנות הראצ"ד
חונר הצרהם קשיח לו ונחא דחונריקן צחוספתח פרעות היולאין ונן
הגדר כו' עוד סניכו צווסנה צפ' יס ונציאין וחוללין העוף ססכן ונציא
וחולץ ועוף וני וקבל סוס ונעיצה חלל לא חונרו כו' עד תולא כ"ז
צחוספתח וספרח עכ"ל הראצ"ד: ונפלחתי על הראצ"ד על רוב חכמותו
כי רצ הוא לונה רדפו חכס ולא רחא להפך צזכותו כי לפ"ד כל רדפתו
לא השיגו כי איך הצין כוננת הרוצ"ם לוונר כל דצר טהוא חוהל וסיחא
ראוי לקבל ונעיצה ציכוכית הרי תחלת דצרו סל הרוצ"ם צזה הפרק
כל

כל ע"ט זרום טפח קרוי אוהל כמו שביארנו . ולמה לא ביארנו סם
 צנוקוס אשר ביאר צד"ח כשראוין לקבל ונעזיבה ולא כהצו רק צנוקוס
 הזה גם לא נליכו ונחלוקת ר"נו וחכמים רק צסככות ופרעות והיה להם
 לחפלוגי קודם לזה צנוקוס אשר בזכר ע"ט ולא נליכו צסוס ונקוס
 צחלמוד הן צאוהל סצת הן צאוהל טוואה ונחלוקת צרחין לקבל ונעזיבה
 או סלריך להיות ראוין לקבל ונעזיבה רק צנוקוס הזה והיה להם לחלוק
 קודם לפרק זה צנוקוס שהזכיר ע"ט זרום טפח שקרוי אוהל : ע"כ
 אחי אוור טדעת אחרת להרוצ"ס . כי אין השכל וסכים שיהיו כל
 האוהלים שוים :

תחלת

דצרי אחי אוור לפעד"כ שהרוצ"ס הלך צשיטת רצו הר"ף
 צהלכות טוואה וגרים צנוסכה ונעזיבה רצ"ה צצ"ה כלומר
 עפר רצ ור"נו לקולח וחכמים לחוורח . וילאה נזה וודאי אוהל חזק
 וצריח טוואחלה עשייתו וצריחותו נעשה חזק שאין עומדין להתקלקל כגון
 עוף אף שאינו ראוי לקבל ונעזיבה נעשה אוהל לפי טוואחלת הצריחה
 נעשה חזק וצריח כמות שיהי' ואינו עומד להתקלקל אפילו כל רוחות
 צצעולם ונצצות צו לא יזו ונוקוונו . כי צלתי ספק וואחר סתם הנוסכה
 וטנה עוף קתם ואינה ונחלק' לעוף גדול כמו טוואחלק הרצ צעל כסף
 ונכה כי העוף אשר טכינו צנוסכה וודאי ח"ל שיהא ראוי לקבל ונעזיבה
 כמו שפיי וצחוספתח כהצ פרעות היולח כו' ונסייע ליה אצח ונכה
 וציה כרגח שהרי אוורו צחוספתח רוחין אותן כאלו הן אצכים כצושות
 הטרפו רוחין כו' . ואלו כדצרי הרצ"ד דאוור אפיי צאוהל רעוע
 ח"ל לקבל ונעזיבה ויה זה רוחין דקאוורי אף צלח רחיה הוי אוהל : וה"ל
 לנחתי קתם אף אם הטרפו וכיולח צזה הוי אוהל ונדאורייתח הא
 לדידיה להרצ"ד גם צאוהל רעוע הוי אוהל חלח ודאי איציעת אינח
 ונדצכן טנה החוספתח וואחר שהחיל לקלקל להרוצ"ס אוהל רעוע
 הוי אוהל ונדצכן וכדפירטכו . ואיציעת אינח אפילו ונדאורייתח וואחר
 טחחלת עשייתו היה צריח אף טחח"כ שהחיל להתקלקל . ה"ה צחוקתו
 והוי אוהל דאורייתח . לכן אוור רוחין כאשר היה ונחלה . ופירש
 הרוצ"ס כך הוא ויה שאוור וכהצ חצל אם הוא אוהל רעוע ואוור ויה
 זה רעוע ואוור כיולד שריגי חילכות וכוי ונדנקיטו שריגי חלכות ולא

מצבת קודש

ענפים רלה צזה שריגים שהם דקים ונעשה קליעות זכר לדצר [צחכה
 אין] ישתרגו עלו פירס"י נעשו קליעות קליעות דיש לחוש אפשר צח
 הרוח ועוקרתו או יפידם אם הרוח ונכצת צהם * וכן חור שחררוהו
 מים צארץ וליחה ים לחוש שנתקלקל כולו לכן חוור אם רחויין לקבל
 ונעזיזה ציטוכית כדצרי חכמים אין לחוש שיצא רוח ועוקרתו או יתקלקל
 עוד צארץ וליחה ואם אין רחויין כו' ולפ"ז וסי"ע הא שחזר הרנוצ"ם
 וכתב הדין של סככות ופרעות צזה הפרק ו"ל יקות הונחקיינוים
 וציחין וחוללין וחלו הן האירם והקיסים כו' וכן הסככות והפרעות *
 הפוכי ונערתח למה לי הא שנה לי' חדא זיונח ונה ונלמדנו זיונח
 אחריח ולפי דצרינו ופירושינו אשר פירשנו לא קסה וידי דתרי
 מיני סככות הן הא' שריגי האילנות שהם דקים ועושין קליעות כוונ
 שפירשנו ונרחיין שהוא חוהל רעוע ונחלק צין רחויין לקבל נעזיזה לשחיין
 רחויין והצ' הסככות שהן ענפים עבים אצ"פ שחיין רחויין לקבל ונעזיזה
 נאחר שהם עבים אין לחוש שיצא הרוח ועוקרתו או יפידן אין לריך
 רחויית כו' וכן הפרעות וכיולא צזה :

ויד פירוש כבון הוא * ונעשה אין להראצ"ד ונקום להסיג והסתח
 להראצ"ד אפילו צתחילת עשייתו או צריחותו אם הם דצוקות
 אפילו הוא חוהל רעוע הוי חוהל אפי' ונה"ת ולהרנוצ"ם אם התחלת
 עשייתו או צריחותו חזק וצריח הוי חוהל ונדאורייתח ואם ונתחלת
 עשייתו חוהל רעוע אם רחויין לקבל ונעזיזה ציטוכית הוי חוהל ונדאורייתח
 ואם אין רחויין הוי חוהל ונדרצקן ונחולקים הרנוצ"ם והראצ"ד צפירוש
 הנושנה ואל תמוה ונה שגרס צנושנה ונעזיזה רצ"ה צצ"ת וצפ"י הנושנה
 לא ונשוע הכי דכונה פעוים ולינו ספ"י צקפרו צהיפך ונוה שפירש
 צנושנה דפקיו אחרונים הם ועל"י סוכיין וזה אחר שלמד ורצו הר"ן q
 גרס כוונתו כל זה צזון שהן דצוקות * אצל צסככות ופרעות שהם
 ונודלות הכה הרנוצ"ם והראצ"ד הם שוים רק לדצרי הרנוצ"ם לא החכר
 צנושנה אם היו ונודלות רק צצרייתח והתוספתח ואם גרס צכ"q רכה
 ולענין הדין הם שוים אפי' אם רחויין לקבל ונעזיזה ציטוכי' אינו אלא ונדרצקן
 ואם אינם רחויין לקבל ונעזיזה ציטוכית אפי' ונדרצקן אינן וציחין כוונ
 שדייק הרצ רציו שונון צפ"י הנושנה ונושנה ארוכה *

ומה שקשה ונוסכת נדה כזר פירשנו ותילכו התוספת צפ' התינוקת
 צוה שיש צו די וכן כראי כפירוש צפ' רש"י צפרק דם
 הנדה ואין להאריך בדברים כי שערי תירולים לא כעעלו ובענין
 הדין כידון רידן צהילנות של צית הקצרות דק"ק לצוב אם הם מוצדקות
 כ"כ שאינם יכולים לקבל מנציזה פשיטא שאין לחוש לדברי
 הכל כונו שפירשתי וע"כ הראצ"ד קוצר צשאין ראין לקבל מנציזה
 ציבוכית חפ"י מדרבנן אינו אוהל דאל"כ ונאי חילוק צין ראין לשאין
 ראין וכן כתצתי שאין חולקין צזה ואם הם סמוכות צאי ונעליהם יפה
 כתצ הרצ מוהר"ר אצרהם עאחר שאין ונוש ומופלים מאליהן ודאי אינן
 נקראים אוהל כונו שהוכיח הרצ מוהר"ר אצרהם וכו חכונו יטכילו
 ונה סכתצו התוספת פ"ק דסוכה דף י"ג ע"צ האירוס והקיקוס כו
 דהיינו אפילו מוחצרות חיילי וקציע וקייני ואין הרוח ונענע אצל שאר
 ירקות הנוחצרים ונחנענעין צרוח הוי להו כעלית וספינה שהיא שטה
 על פני הנוים חפ"י צעידכא דלא כידי אין ונציאין ולא חולטין מדרקחי
 צספי כו הרי צהדיא אפילו צזונן שהם קייני ולא כידי אין ונציאין
 ולא חולטין והעלים אלו ונחנענעין צרוח ודאי אין ונציאין ואין חולטין
 וכל הנותקדים יותר מודאי הוא וון הנותנייהן אלו זכר הרצ צעל
 תי"ע ונה סכתצו התוספת צקוכה אשר כתצתי לא היה קשה ל"י צעוף
 הפורה וק"ל כל הדברים הנזכרים כתצתי צנושא ונותן ונה שעלה לפני
 הלל כה דברי החותם אהרן אצא הלוי :

(ד) תשובת הגאון ונאור הגולה צעל תוספ' יו"ט ז"ל

כהנא לכהנא ונקייע ונהג אצותיהם טצדיהם ונקיים וסונעתחא
 ונקיים כאשר התחיל וכאשר ונקיים הוא האלוף אהצ
 כאונני ונחתי הנורום הוותיק מוהר"ר אצרהם כ"ץ יל"ו אל יאשם
 ונכ"ת אשם צנפטי על אשר אחרתי עד כה ונלנולאות צקסתו אשר
 שלח חלי ציום נסיעתי וק"ק לצוב הפסק אשר עשה הגאון מוהר"ר
 קאפיל זלה"ה כ"ץ בדבר האילנות הנטועים סונה צצית הקצרות ואשר
 לכהנים ונלכת תחתיהם ופני טוינחת אוהל ונכ"ת סתר דצרויו וגם
 האלוף

מצבת קודש

האלוף וזהר"ר אצח הלוי יל"ו: וזה כולם שלח לפני להורות ולהודיע
לנוכ"ת גם דעתי בזה ועד היום הזה לא ידעתי ונאווה: ידע ונוכ"ת
כאונה שלח היה וזן האפשרי כלל ופני הטורות מלד הישיבה ומלד
הקביצה: כי סצובי בני הישוצים שנסצציות ק"ק קרחא השייכים
הנה צושפטיהם עד שכוועטו לא נחתי שינה לעיני וגם על ידי זה
וצעציל כן שכחתי בגורוי בזה עד טציום ד' העבר אור לי בני האלף
ונו' שמואל שיחי' הלח יס לך להשיצ לנוכ"ת: ונויד שכזכרתי פכתי את
עלמי וקריתי כל הדצרים הנוצואהים: והנני אונור תחלה דרך כלל כי
זק טונכ"ת העלה טצין להרוצ"ם וצין להראצ"ד ונותר לכהנים לכנס תחת
ענפי האילנות ההם לפי שאין בהם פותח טפה ויש ריות ציניהם: אף
על פי שהעלין ונצרים אוחן אינן ונחוצר להיות אוחל אחד ולא
כדסקלח דעתיה דהרצ וזהר"ר קאפיל הנ"ל דצין להרוצ"ם וצין
להראצ"ד אקור דלח אסיק אדעתיה דהרוצ"ם וולריך שיהא צכל עקף
צפ"ע פותח טפה ודאף להראצ"ד היצור העלים לא ונחצצ היצור: פל
זה הוא כפון וילצי: אלח צחדא וניהת דלח אשכתן צוילן דומ
דאדצרי' צעינח לוינור אף על גצ דאפשר דלח לריכח וי איהו דוואז
שוולריך הרוצ"ם פותח טפה לא שיהיה כל העקף צכולו ר"ל צכל האורד
טלו צכ"ו וננור פותח טפה: אלח אף על פי שאין כולו טוה וקלחו
פחותה וננפה קגי כדדיוק הרוצ"ם עלמו צפ"ג ויה' ט"ו ונוחתינן
ו' פ"צ דאחלות כנו שעהצתי טס צתי"ע ואין כראה לחלק צין קורה
שהיא כחכה צין כוחל לכוחל דצי' ויירי ונחתינן וצין עקף אינן:
אפי' כי תיווא דאיכח לפלוגי ווי יכוס עלמו צקפק ונה שאיו וצורר
רק על ידי קצרא צעלנח: אונכס אפשר דאין עקף ונהענפים של
אוחן האילנות שיהיו אף צנוקלחו פותח טפה ואף אס יטנו אפשר
שחחתינן אין קצר וכן תחת הנוגע צו ונוש וצלי הצדל דאס איחח
לנוונחה תחת אחר הנוגע צו טאז שני ענפים כחדא ביניהו ונוקלח
אוחל איכח צחדא וודאי דאיונח שונציא צכל ווקוס עד לנוקוס שיש
הצדל צינו לעקף טאללו: ווכל טבן אס הנוונחה תחת עקף טצו
הפותח טפת וקל וחונור שהנוונחה תחת הפותח טפה הווא: ואע"פ
שיש לדחוס ולחלק צקצרא הלח אונרתי טאין להכניס ווספק ופני קצרא

צעלנח

סדר

בעלזא כל שכן שכבר כתבתי בלחם חמורות הלכות טוונאה ק"ס כ"ח
 וס"י ל"ח דהאחרונים לא כתבו רוב הלוקי דינים דהלכות טוונאה ז' חזין
 זה חלף לפי שהכהנים זרזין ואין נכנסין בשום ספק ונכ"ת עיניו
 בראשו יראה לנראה עיניו ויספוט

אמנם

עם היות שבציקר הדין שלפנינו גם דעתי כך לוטה
 וצדור הוא : עכ"ל צלפולח חריפתא דנכ"ת ולווצ' ווהר"ר
 אצ"ל יל"ו חומר חכי לכו לא זמנחה לא צעזור אחצת הויכוח ונחת
 הנילוח כי חס לצעזור דינים אחרים היולאים וזה כי ונעכ"ת גם
 שכיבס דעתיכס ונכריעות דהלכתא בהרוז"ם ודלח בהרצ"ד וכל
 כן חכי עם לצי חלח דיותר נראה לפסוק בהרצ"ד בזה ונעטעוים
 טחצחה צקייעת' דטוויא וגם כפי וזה טעמיותי דדצ"רכס וואי דעתיכי צפי
 התוספתא דהתפרו בו לא דרכיכס דרכי ואתה הצחרו ולא חכי אך
 זה אפרט הרישא דחס הי' נוגעת זו צו פותח עפה סנחחק זו הר"ש
 ז"ל צפירושו וגם הרב ווה"ר אצ"ל יל"ו צסוק דצריי כחצ על דברי
 התוספת דטוכה טהזיא טס ז"ל חלו זכר הרב צעל תוספות יוס טווצ
 וזה טכחצו התוספות צטוכה אשר כתבתי לא היה קשה לו צעוק הפורח
 וק"ל עד כאן לטווי ולא היא שצין טזכרתי חותם או סלח זכרתי
 הכל חדא שאין דברי התוספת ענין לעוק הפורח כלל טווי טאוכיח
 צוועט ענין וגם ווהר"ר א יל"ו עלונו ונכיה וציה טדה ציה כרגח וכל
 זה הליקתי רוחי להעלות הדברים עלה כתצ לסלחם ליד ונכ"ת וגם
 אל הרב הנזכר חודיע טקוט"תי צעוק הפורח צנוקונו עוונות אצל
 רלוכי הואיל ודירתו ויצינתו אינו צק"ק לצוצ לא אחריק לו רק דרך
 כלל לא כאשר אקדר הדברים פה כקדין אחת לנלוח דצריחפץ
 כאשר פלו צנוכתצו דוור ונכ"ת :

תחלה

חומר חכי על קדר ההצללות אשר ונכה ונכ"ת אשר ישנס
 צין הרנוז"ם והרצ"ד וחומר ונכ"ת טהא' הוא דלטרנוז"ם
 טטהוא ונקבל דצר חזק הוא ונקבל טוונאה ווד"ת ולטרצ"ד אינו ונקבל
 טוונאה ווד"ת אף כטנוקבל ונעזיזה עבה וחזק דלדידיה אינו תליח
 צחזוק כ"א צחזיר טצביהס דחס לא יט טוס חזיר צביהס אז דוקא
 ונציח

מצבת קודש

ונציח עוונתה ונד"ת חבל כשיש חויר ציניהם אז חינו ונציח הטוונתה
ונד"ת צטום חופן ע"כ * וסדצרים הללו סתורין צעלונן * דנ"ס
דלהרונצ"ס כו' ונקבל עוונתה ונד"ת חינו חלה צפותח טפח * וסיכח
חונר נור תו דלהראצ"ד חינו ונקבל עוונתה ונד"ת כו' כלפי לייח
דלדידיה כ"ס שנקבל עוונתה כיון דאף צרעוע ונחטצ לדידיה חוסל וכי
נסיי כנוי נור חבל כשיש חויר ציניהם אז חינו ונציח עוונתה כו'
וח"כ להרונצ"ס ונציח וכצד כתצתי דלהרונצ"ס לריך שיהא פוחח טפח
צלי הצדל חויר כלל וכדונסיק כנוי נור צהצדל הצ' טצין הרונצ"ס
והראצ"ד * ונכל ונקום ונ"ס נור צחותו הצדל דמוסם כך להרונצ"ס
חס חינו פוחח טפח אף על פי שנקבל ונעזיבה חינו ונציח עוונתה
אפי' ונדרצן דגזירה לגזירה לא גזרינן צכה"ג * לא ונן הסס הוא זה
דנח ענין גזירה לגזירה לכאן דהיא עדיפא וננייהו חלה טלח החונירו
חכמים רק צחותל ארעי שיהא כדון כצריח וחזק חבל נח שחינו חוסל
כלל דהיינו כשחינו פוחח טפח לא שנייה חוסל כלל ואין כאן ונקום
להחוניר * ואף הראצ"ד לא חונר חלה ונתורת חיבור וצחא פליג
הרונצ"ס וס"ל דלא חונרו לחצר להיות כאחד לנחטצ חוסל וטעמו
וכיוונקו של הרונצ"ס צזה יתצחר לקונן צס"ד :

ומ"ש ונכ"ת צהצדל הג' דלהראצ"ד חכמים לחונורח ולהרונצ"ס
חכמים לקולח איצרח דהכי הוא לענין הצחת עוונתה
חבל ה"ל לונר לפרט דלענין חליכה הוא צהפך * ונ"ס ונכ"ת דלדעת
הרונצ"ס דתליח צחזק ורפה ח"א לפרט דהפרעות הס קוליס וצרקיס
דצודחי לא יוכלו לקצול ונעזיבה צינויית כו' ואי ונ"ס חל לא אריח
דלנח לא יהא אפשר שיהיו הקוליס וצרקיס חזקים כל כך * ועדיפא
ה"ל לונכ"ת לנניור דלהרונצ"ס לריך פוחח טפח צכל ענף וענף והא
ונלח דלא שכיחא שיהיו קוליס וצרקיס צענין שיהיו צכל קון וקון
צכדי פוחח טפח ואף צזה י"ל דלננח כנולאים כי אכחו לא כדע
גידוליסן שצכל ונדינה ונדינה * ועוד שיהי י"ל צסמוכיס ודצוקיס
כדכתב נור על פי' התוספתח על החרפו ונ"ס וודחי דאין דצרי הרצ
צרטורח קותריס זה חת זה דכך יכול לפרט קוליס וצרקיי חליצח
דהרונצ"ס כנו חליצח דהראצ"ד חלה טצזה יפה כחו דנור שחונה עלי

טלח

שלא הרגשתי בזה כי אני פירשתי על כך סיפא דפירש הרב צרטנורא
 קוליס וצרקניי דענעמיה כדפירש הר"ש ואי הכי ודאי דדצריו סותרים
 זה את זה : אצל צלח"ה איכא לוויוור דקניע קוליס וצרקניס דסתם
 גדר עושין על ראשו קוליס וצרקניי כדי למונע ונלפסוע עליו שלא
 יכניסו לפנים אצל גבי סתם גדר של אצנים כדפירש הרב צרטנורא
 פרק חלו ונליחות : אצל מיירי צפותה טפח וחק לפ"ז היה לי להרגיש
 צונה שאינו נופרש אצנים ועלם כדפירש הרנוצ"ס הואיל ולשיעטתיה
 אזיל .

ומ"ש וזכ"ת דלהראצ"ד כווי קסה ליטכא ונעזיבה רכה שמה ליה
 לוור ונעטת או לשון לר זה אינו שאין הדבר תלוי צועט
 או רב אלא צרך ועב צבדי זיבה כלוור שאם הוא רק זב דרך הצדל
 ונעט וזה שאין כן צעב . ולשון לר דנקט ור לא יכולתי לבוין מאי
 קאוור דהיכא יוכל לוור ליטכא דלר על הנעזיבה יחס על ההצדל
 קאוור ור פטיטא דלא יתכן נכיוון דנחיתתן לא ננקט ליה ההצדל
 אלא הנעזיבה ולכן ודאי דליטכא דרכה דייק אליצא דהראצ"ד ולא
 אליצא דהרנוצ"ס .

ומ"ש וזכ"ת לייצב דצרי התוספתא אליצא דהרנוצ"ס דהתפרו רואין
 כו' ר"ל שהם קנוכים ודצוקים זה לזה ואין שום אויר
 ציניהם לכן חף על פי שהתפרו כו' ונ"ו ונציחין את העונאה
 ונדצריהם . באשר שלא יש שום אויר ציניהם כ"א שהתפרו : ואחר
 כך בא לחדש עוד חידוש אחר ואם היו נוצדלין זה וזה ר"ל שנלינו
 שאף שהם נוצדלות כו' לר"ו כו' והיינו כיון שיש על כל פנים פותח
 טפה כו' . והוא פלא צעיני ח"ך תיסק אדעתיה לוור שכדסוצרהרנוצ"ס
 ואם כן ק"ל כהראצ"ד צפיי ונעזיבה רכה וצינוכית דויירי לענין האויר
 שצנהצדל וזו לא שונעו ופירושן ולא נחצורו : ואף גם זאת א"כ יהיה
 להרנוצ"ס צ' פירושים בנושא א' . אצל האונת יורה דרכו דעל הרנוצ"ס
 קשיא התוס' דקחני הא דנעזיבה רכה על ואם היו נוצדלין כדקסה
 הרב וזהו הר"ר קאפיל ז"ל . אצל השתנויעתיה דחקדוניה הר"ש שכתב
 כך שיש לדקדק אי הוי טעונא דיכולין לקבל שהוא חזק כו' וקאוור דליתא
 נוכח זו התוספתא . ויש קלת ט"ס צלטונו וקל לתקנו . וכראה צעיני
 דלהרנוצ"ס

מצבת קודש

אמ

דלהרונצ"ס לא חשמוניעתיא התוספתא כלל וכבר ידעו ודקטיא לדידיא
אלא דלא ק"ל דהלכתא הוא וטעמא דק"ל דנחתיא ע"כ ליכא לפרושי
רבה או ציוכית צענין ההצדל דהצדל וואן דכר שנייה צונחיתן ועוד
התרפו רואין אנחי לא קחכי כני ונחיתן ותו כולא ונחיתן ונדאורייתא
ואיך עירצ וקחכי לה ודרצנן וכונ"ט כבר צתיונה וונ"ת הזכיר
דברי צזה קוטיא זו הוא תירון לקוטיא שלפני ווכל נוקוס ונשנע
ליה להרונצ"ס דנחתיא ונפרטי רבה וציוכית שלא בדרך שופרטו
התוספתא ונחיתן שונשנתינו חולקת על התוספתא ודאי דנדחית התוספתא
ונקני ונחיתן ונשנס הכי צחצורו לא הזכיר כלום כל ניה שנסכית
צתוספתא זו היו נחוכים ע"ג הגדר כו' התרפו כו' דק"ל שהוא
דלא כהלכתא : ונש"ה כני ונ"ט האלוק ונה"רר אצא דלהרונצ"ס שפיר
קחכי התרפו רואין כו' ונפי' ונדאורייתא כיון שנתחלה היה חזק כו'
אינו נראה צעני ודלא העתיקו הרונצ"ס צחצורו : גם ניה שהקסה
וזהר"א על הראצ"ד דנה רואין דקאונר כיון דלדידיא איהל רעוע הוי
איהל לא קטיא כלל דפירוש התוספתא נראה צעני דרך היא והכי
קחכי היו נחוכים ע"ג גדר רואין אוחן כאלו אצנים כצוסות עליהן
התרפו רואין כו' ונחי נחוכים ע"ג דקאונר אלא הכי קאונר שאם
הפריח היולא ונן הגדר נשחכה וכיתן ע"ג ע"י הרוח או איה סיצה
רואין כאלו אצנים כצוסות עליהן והורידם ונעל גצי הגדר עד סיוליא
כנוו שהיו יולאין וחס התרפו שאז ח"א לונר דרואין כאלו אצנים
כצוסות עליהן שא"כ יצברו ויפלו והיו כלל היו לגנרי להכי קאונר
דרואין אוחן כאלו הן שפודין של ונחכות ויכולין לקבול האצנים
הצוסות עליהם וחס היו מוצדלין כו' כפי' הראצ"ד כנולינו למיין
דלהראצ"ד התוספתא ונפורשת יפה ואף הרונצ"ס כך ונפרשה אלא ק"ל
לית הלכתא כוותיה ונאצ אפרק ונה סכ"ל צרישא דהתוספתא ר"י
אונר רואין את התחוכים כו' וחס היו כוגעין זו צו צפותא טפח
ונציאות וחוללות וכחצ הר"ט וחס היו כוגעות כו' לא אהצרר לי
נחי קאונר כו' לכך כ"ל שצחחת לנטה ואחת לנעלה צעין
כוגעות ונש ע"כ ונחי אונר דפי' צפותא טפח הוא כנוו האי
חוספתא שהציאה הרונצ"ס צפי' ונכיות ונשכה ה' פי"צ דאהלות הזכרתי

דצרי

דצריו שם צתי"ט שלריך שיהיה צבל קורה פותח עפה וה"י דכוותיה
 ומוט : ואין להקשות דל"כ צגדר דסיפא נמשעו שהם קולים וצרקנים
 הא לא הוי פותח עפה דלה"י דלר"י ליתא חלל דווקא פותח עפה
 כיון שגם צקולים וצרקני עולים ויורדים וכצ"ב כחצתי דאפשר שגמולאים
 קולים וצרקני צפותח עפה ואפי"כ כי תיזא דאין גמולאים כלל סיפא
 לא חתאן לר"י : **וידנה** רלס ונכ"ת לזכות את הרעצ"ס שתהא
 הלכה כמותו ולא כהראצ"ד ונג' טעמים : הא' דלהראצ"ד צתוק' ר"י חומר
 אס ונכניס את החוט לכל זה וילא לכל' א' ונגוג אע"פ שאינו נכוון
 ה"ז נפקיק וקולא הוא אפי"כ גצי ר"ג כפי' הראצ"ד דר"ג נקיל וה"ל
 לשכותו קודם רצי ונאיר : ומש"כ להרעצ"ס דחכונים ונקילין טפי ור"ג
 ור"י ונקיל אף טפי מרצנן בטכה הכל כסדר : שותא דנור לא ידעבא
 דהא גם הרעצ"ס צצרייתא זו ודאי דנפרש כהראצ"ד : דאי כינא דאף
 צצרייתא כצונתינתן לענין חזוק וצריאות נאי ענין חוט לכאן . חלל
 דהרעצ"ס דוחה התוספתא ונקוי נחתינתן והיינו דס"ל דר' ונאיר וחכונים
 חומר צין רכה וצינוכית ונחתינתן ופרטי לדצריהם לענין חזק וצריאות
 והתוספתא ופרטי לענין הצדל . חלל שיהיו גם שניהם ר"ל שכי
 הפירושים חנות זה אי אפשר דאינו צונטוע לשון א' שכי פירושים .
 דאע"ג דנלחנו לנושר"יא בהגהות טע"ד ס"ס שכתב דהאשר"י כ'
 צכונה דוכתי אשכי פירושים דנוכל לקצול כתרתייהו ע"כ ו"ג הרעצ"ס
 לא ולי קצר הכי וק"ל . ועוד שא"כ היה לתכא דידן דצונטתינו לשכות
 גם שניהם . וסו דהתוק' ודאי לא ס"ל חלל חד פי' כהראצ"ד
 כונו דנוכח ונהתרפו רואין כו' וא"כ נוסכתינו כני לא ס"ל חלל חד
 פי' ונדללל תני התרפו רואין כו' . וגם לא קתני צהדיא דניירי צנוצדלות
 ט"ו דלל וניירי חלל כאידך פי' דהיינו לענין חזק וצריאות . חלל
 ונה שהוקשה לנוכ"ת דר"י ונקיל כו' חכי חומר שאינו ונקיל חלל ונחמיר
 יותר ונחכונים : דהא איכא לנידק את החוט דקאנור אנאי לא קאנור
 צקלה אס ונכניס חט' . חלל לא צבל חוט קאנור חלל צחוט הנוסקולות
 וכהאי תוספתא דצרפי"א דאהלות שהצילו הנופרשים ז"ל ואתא שפיר
 לישכא דאע"פי שאין נכוון שכך דרכו של חוט הנוסקלות לכוון ונכיון
 שאע"פ שאינו נכוון חלל כוטה ואפי"ה כוגג א"כ הסדל גדול שהדצר

מצבת קודש

ידוע שחס יגע חף ע"י נטיה שהצדל יותר גדול ונכסאין כאן נטיי
וא"כ יכול להיות שנחנניר עפי ונרצקן כי אין בקיחין צאלו הדצרים
חיה ונעזיזה ציטוכית ואיזה חוט הנשקלות :

זכות שני להרוצ"ס לפ"ד ונכ"ת דלהרצ"ד ליטנא דומתיחין שהן
יכולין לקבל אינו מדוקדק כלל דהרי לדצריו קאי הכל
חאס יט הצדל כו' דנואן דכר שניה ונחאוריס כלום ועיקר חסר
ופורח צאור כו' איצרח דנו"ט נר דעיקר חסר הוא ודאי ונה שנכריח
להרוצ"ס שאינו ונפרט צונסנה כנוו ספי' התוספתא חבל הלסון דקסהס
יכולין לקבל הוא ככון להרצ"ד ג"כ דה"ק שחס הן צענין דיכולין
לקבל ולא יוצ ונה לי לונר שהן יכולין לקבל ולא יפלו סכך ל"ל
להרוצ"ס ונה לי לונר שהן יכולין לקבל ולא יוצ הלכך הלסון
מדוקדק :

וגם ונ"ט ונכ"ת דה"ל לנניור חס יט הצדל או הפרט ציניהס צכדי
לקבל ונעזיזה כו' לא דק ונכ"ת סכך הל"ל חס יט הצדל ציניהס
ויכולין לקבל כו' דליטנא דונר לא אחי שפיר כלל דהצדל אינו סיבת
הקבלה עד שיאנור עליו כדי לקבל כו' אלא הל"ל צזה הלסון שכתצתי
וחס יט כו' ויכולין כו' וזו היא הקושיא עלמה שהיה לו שהעיקר חסר.
וכבר כתצתי סזה ונכריח להרוצ"ס : ונ"ו אין השגה להרצ"ד דס"ל
דנמיאל ונשונע דלדידיה יחד סלא תנווע הוא דרכה וציטוכית לענין זיזה
הוא וליטנא דרכה הכי דייק דלהרוצ"ס הל"ל קלה כדלעיל וכיון
דנוליטנה רכה נוכח דלענין זיזה הוא חו לא לריך התנא לפרט שהצדל
דנמיאל ונשונע דלענין הצדל ניטוכית :

השירישי סכתצ ונכ"ת דהלכה כהרוצ"ס ונדחנור כתצ או
אצנים יולאים ונן הגדר וזהו כהרוצ"ס . זה אינו
דחף על גב דלהרצ"ד קוליס וצרקניס כיחא לא נוסוס כך אצנים
לא כיחא וחדרצא חי אנריקן אצנים וחפ"ה צעינן קבלת ונעזיזה לונר
כדחית ליה ולונר כדחית ליה ונסתנוא לאו לענין חזק וצריאות הוא
דסתס אצנים חזקים לקבל עליהס אלא וניירי לענין הצדל סציניהס חס
לא יוצ דלהרוצ"ס לריך לדחוק דהאצנים נוסוס כך אינס חזקים שאינס
תקועים צחוק שחס תכציד הנשא עליהס יהיו כשנעיס ונחכתל ויפול .

ונה סכתצ ונכ"ת עוד דאי ק"ל להטור כהראצ"ד ה"ל לפרט כוזה טיעור
 שהצדל . וזאונר אחי דוק לאידך גיסא אי ק"ל כהרוצ"ס ה"ל לפרט
 שאין חקור לעמוד אפי" תחת אותו טידוע חא"כ יט פותח טפח
 ונכ"ט צסקפ שאינו יודע תחת חוזה ונהס דצי" וניירי הטור שה"ל
 לנינוח חא"כ טיהין צכל אי פותח טפח ועדיפא ונהדיוק סכתצ ונכ"ת
 שעליו ה"ל להטור לפרט . אזל האונת הוא ונאי שהטור לא פי" לא הא
 ולא הא הוא ונ"ט סכצר הזכרתו לעיל וקפרי לחס חמודות דהכהנים
 זריזין ונחזירין ופורטין ח"ע ונכ"ל טוס ספק צעולם . ואפילו אי כיונא
 דהטור כהרוצ"ס ק"ל הרי הר"ס קוצר כהראצ"ד . ועוד יראה ונכ"ת
 צקפרי תוס' י"ע ח"פ י"א דאלות לטון ונהר"ו שהעמקתי טס . סקוצר צהדי"
 כהראצ"ד והוא הדצר טדיצתאי שנראה צעיני יוחר דהלכה כהראצ"ד
 כי יט לו זכיות יוחר ונהרוצ"ס חס ונלה לטון דרכה דקסה להרוצ"ס
 ולהראצ"ד כיחא . וזה ונטיצט בני דלא לריכא לונחיתן לפרט דצהדל
 וניירי . ואס ונפני שהתוספתא והנשנה היו לאחדים ואס לפי שהר"ט
 ונהר"ו ונרונוצור"ב צהדיא ונפרטים כדצריו . ונהטור אין הכרח
 כונאן ק"ל : ונה סהקסה ונכ"ת ונכדורא של התוספתא צדצרי ר"י
 לאחרונה כצו כתצתי טיפה קדורו . וכן קושיתו דנר צליטנא דהן
 יכולין לקבל . פרשתי על כון . אזל האונת דלא ונפני שאונתי שנראה
 לי דהלכה כהראצ"ד דנוס"ה צכדון דידן חלנות הסוככים צצית הקצרות
 דק"ק לצוב חקורים לכהנים תחתיהם כונו שהיה סצור ונהר"י קאפיל
 ז"ל . לא כן הוא דיפה כיון ונכ"ת שאין העלין כעסין חוהל ונהטעוים
 סכתצ ונכ"ת וכן ונדצרי תוס' שהזכיר ווי' חצא אך ונ"ט ונהר"א
 שאלו זכרתי אחי לאותו התי' לא הייתי ונקסה צתוספות י"ט על עוף
 הפורה ליהא כלל שאע"ג שאין לי לדעת עכסיו חס זכרתיו או לא זכרתיו .
 אזל יודע אחי שאף שהייתי זוכר הייתי ונקסה דהתי' על כענוע הרוח
 הוא שאונרו טונצטל החוהל והיינו טענוא דטלית הנונענעה וקפינה
 השטה לפי טעלינו צרוח לכלוא אותו ונשא"כ עוף הפורה דדוק' כשהוא
 פורח אזל כשאינו פורח וודאי דחוהל הוא דאין ונה שהוא פורח ונצטל
 כשאינו פורח : והרי דולג וקופץ דתן גצי עוף הפורה ח"כ לא יהיה
 ונחיל חף כשאינו דולג וקופץ והרי האדם ונחיל על הטונאה להציא

מצבת קודש

את הטומאה : ונוהר"א עלמו כתב לעיל נוהאי דעוף אף שאינו ראוי לקבל ונעוזה בעסה אוהל ולפי שנחלתה הצריחה נעסה חזק וצריחה כמות השם ודאי עומד להתקלקל אפי' כל הרוחות שבעולם צלות ומסכות צו לא יזוכו ונוקמו ע"כ ונשמע דעל העוף עלמו אומר לא ואלך שהוא קשה וזכר הרנוצ"ס צחיצורו לא זכר קטור ולכן קושייתי בנוקמו עומדת ועוד יש לי קושיא על דברי מו"א חזא צוה שהכלים חור שמרדוהו עם שריגי חילכות ואינו נוכח דחור שמרדוהו קחשי צוה הרנוצ"ס צלוחליו החזקים : וכן כונו וזה שרולה לפרט דברי הרנוצ"ס דחרי ימי סככות הן : ונחלה צוה שהרנוצ"ס קחשי צוה זנחא סככות ופרעות דהם דברים שאין להם מושג שכבר פירש הרנוצ"ס צפי המושג על הזקן והגזמרות כו' שכולם טוין צענין הזה שיהיו חזקים וצריחים לקבל הנועוזה כו' והוא גם כן מה שצחיצורו שכתב כי"ל שריגי החילכות כו' ונקיים וכל כיולח צהם לכלול לכל הכי השוין לגבי הסככות ופרעות והן הזיזין והגזמרות ועד עכשו לא קאמר הרנוצ"ס אלל להקדים שיש חילוק צין אוהל לחולה ועסה הסילוק והדר קאמר אלר וצחיצין וחוללן למונתן חמה לחמה וכשצח למונת הזיזין כו' ואמר וכן הסככות והפרעות והזיזין כו' והקודמין לסככות ופרעות דלל כושמתינו ופירשו פי' כבר לעיל איך שיהיה : ונחה דכל אותן שהוא נוחה עונתן דכותיהו הוא שיהיו חזקים זכו' : ולנוהר"א קשיא דהוא סוצר דהכי סככות ופרעות הם אינן צחונתא דלעיל והרי זיזין והגזמרות לפי הרנוצ"ס שצמנחה הם דוגותן דלעיל והאיך נחם יחד ולמה לר לוור שהרנוצ"ס צחצורו יחולק ופירשו ללל לורך וגם היו דבריו שהותים ציחר וזה שלא חכר דין שני של סככות ופרעות צונחה וצרייתא וכנו כן כונו וזה שהלל נוהר"א לוור דשתי גירסאות להרנוצ"ס דצ"ה ור"ה קשיא ודאי שה"ל להרנוצ"ס להעתיק ג"כ גירסת הצרייתא כיון שהוא סוצר אותה גירסא ג"כ אלל ליחכיהו לכל הכהו דוחקי שגדחק צהם נוהר"א : וצחיצין עלמו כבר כתבתי דעתו ג"כ להסירא זולת וזה שכתבתי צפותה עשה שיהא צכל עקף כולו : עוד לבי מדבר צדבר לחכיה דצחלת דברי וי' קאפיל ז"ל כנגמה ילל ונלפכו שכתב שהסיר שלל לכוס חמת לל החילכות ע"כ : וידוע דהלל וצחיצין נושאין עלמו

עלנו ואותו אורך אין לא חורט אהל כלל וכלל . וחו לא מידי .
 וטלום חדי ואידי . אהצו דנור כלל הטרווד דוצר טלום דורט טוצ
 אונן . **יום טוב** הנקרא ליפונן צן לא"ח כהר"ר נתן זללה"ה לוי
 העליר כחון יוס ר' י"ג כסלו טל"ג לפ"ק :
 וטלום לצנו וחתנו האלופים ולהטיט ונחותני כנוהור"ר וואלף יל"ו

מכתב עוז

זה תקוצת אדוכינו נורינו ורצינו גאון עוזינו נופת
 דורינו הגאון רבשכבה"ג כקט"ח נוה' **יוסף שאול**
 הלוי כאלטכזחסן כ"י ה' עליו יחי' האצ"ד דפה ק"ק
 לצוצ והגליל .

יען כי בערב ראש השנה בשנה זו הלך אדמו"ר הגאון רבשכבה"ג הנ"ל
 כמנהגו לילך בשדה בוכים לבקר קברות רבותינו הגאונים שרי
 התורה זכונם לברכה וראה האילנות אשר ענפיו נתרחבו מאוד ואסר
 להכהנים שילכו שמה ועוררתי את גאון עוזינו לעיין בתשובת הגאונים שרי
 התורה המובאים לעיל וכאשר שם עין עיונו בבקיאותו הגדולה בכל הדרי
 התורה כתב התשובה הנ"ל וזאת אשר דבר בקדשו כי לא בא לסתור ולבנות
 בדברי הגאונים ההמה ולהכריע ביניהם עם מי הצדק רק בא לפלפל בענין
 הזה בשיטת הרמב"ם והראב"ד ובאמת כתב בזה תשובה נפלאה וביור
 בדרך חריף ונפלא בדברי התוספ' בנייר התמיה מאד כי סותרים דבריהם
 וביור אותו כראוי לגאון כמוהו ודברי פי חכם חן בביאור נחמד מאוד
 ובאמת תמוה על הגאון בעל תוס' יו"ט שהביא דברי התוס' . בפ"ח דאהלות
 ולא פירש בו שום דבר וגאון עוזינו נ' האיר עינינו בפשט דברי התוס'
 התמוה ואקוה כי כל חכמי דורינו יברכוני בגלל הדבר הזה :

דצרי הנוליא לאור הנחצר

מצבת קודש

אשר עוררתני לתת עין על דצר שהולכים הכהנים צצית החיים
 דפה וקם הרצה אילנות נטועים וענפיהם תכופים קמוכים
 זה לזה סוככים צטריגיהם והעלים שלהם כסוכה ונוטע ונוקלתסמואסילים
 ע חיזה קצרים והנה כצר האריכו זהה הגאונים ונהר"י **קאפיר**
 והגאון נ"א חזרהם כ"ץ והגאון נ"א אהרןאצח הלוי והגאון בעל
 תו"ט זכר כלם לצרכה הוצא דצריהם צטו"ת איתן האזרחי ק"ו ו'
 ז' והנה אם אונתי לצרר הדצרים יארכו הדצרים ונה וני יהלך
 כגד הגאונים האלו חונם לכאורה הדין צרור דנוותר דצין לטיעת הרנוצ"ס
 פי"ג ונטוונאלת ונת וצין לטועת הראצ"ד הנה כיון להענפים
 האלו הנה רכים צוודאי אין נוקצלים ונעציה ולפ"ד הראצ"ד
 אפילו טוונאה דרצקן ליכא ולדעת הרנוצ"ס כפי הצנת הכ"ו עכ"פ
 ונדצרי תורה טהור ואינו רק ונדצקן ולפ"ז אינו רק ספק דרצקן
 וא"ל דלעשות ספק דרצקן צידיס אסור . כו"ט הוורחי"ט צתסוצותיו
 חי"ד ק"י ע"צ וכן כתב הוג"א ק"י י' ק"ק י"א וצונגן בצורים טס
 וצואר צאורך ונ"ו כאן דצאונת הוא ספק טוונאה צרה"ר וכיהו
 דגזרו אפילו צרה"ר צזה כונו סכתצו התוס' צדה דף כ"ו ע"צ ד"ה
 אילן וכן כתצו צמיר דף כ"ד ע"צ ד"ה ופרעות ע"ס ואפ"ה כיון דאיכא
 תרתי דרצקן צודאי לא גזרו ואפשר אף לכתחלה וותר לעשות הספק
 ודאקן צ"י הנה דצרי התוס' טס צמיר ד"ה אילן צו"ט אי יס צודאי
 כזית ון הונת תחת אחד ונהס כל טאין צהס פותח טפח ונה"ת
 טהור ואף כי הלך תחת כולן הנה קותר לנו"ט צתוס' ד"ה
 ופרעות קיינו דצונק' כדה ונשונע דאס ונהלך ע"פ כולו טונא צודאי
 ואין לוונר דהתוס' כווכו דאינו רק ונדצקן דצאונת ונתוס' כדה דף
 כ"ו ע"צ ד"ה אילן וצואר דאס הלך ע"פ כולו כאונן הכותי והיינו
 ונאס דזה ונה"ת לא חסוד הכותי א"כ ונשונע דאס ונהלך ע"פ כולו
 הוא ונה"ת . הן אונת דהתו"ט פ"ח ונאסלות ונ"צ הנה על דצרי
 התוס' דנה דאונרו דנהלך ע"פ כלו כאונן היינו צטעה טאצד צה קצר
 ט"ס קצר ודאי טס והטוונאה ונדאורייתא . אצל צאלו טעונאין ונאס
 אהל ואין כאן אהל דאורייתא אינו טונא אף טנהלך ע"פ כלו .
 חונם אחרי העוין ציאור דצרי התוס' הוא כך דהנה לטיעת הרנוצ"ס

צעיקן שעכ"פ יהי יכולת לקבל ונעזבה רכה ולשיטת הראצ"ד צעיקן
 שיהי דצוקין כ"כ סלא יהיו חויר ציניסן וכפי הכראה התוס' פ"ג
 לחלק צין חילן המיסק וצין פרעות דהיינו חצנים יולחין ונהגדר דאצפיס
 היולחין מן הגדר כיון סהן חצנים ורחוין לקבל ונעזבה ציטוכית עכ"פ
 ולא יתפרדו ונ"ז ח"כ צין לשיטת הרנוצ"ס צין לשיטת הראצ"ד טווח
 ונה"ת חצל חאילכות שהענפים רחוקים זה וזה ואין זהם פותח טפח
 ח"כ צין לרנוצ"ס צין לראצ"ד אינו יכול לקבל ונעזבה ציטוכית גם
 ענפים רחוקים ויכול להתפרד וצפרטו צענפים סהן כלל עוזר .
 וצינוי הגטוים נופלים וצינוי הקיץ כשהרוח נוטצ עליהם יפלו זה
 צודחי אינו ונעווח ונה"ת כנו"ס שם הגאוכים וכלם הסכיונו לזה
 יעו"ס צטו"ת הגאון ונהר"א כ"ץ ונו"ה חצא והתוי"ט שם ע"ס ונעטה
 יתצארו דצרי התוס' על כוון דחילן ונה"ת טהור חף כי הלך תחת
 פלן דהאי ח"י לקבל ונעזבה לשיטת הרנוצ"ס ולהראצ"ד וכיון שהענפים
 רחוקים זה וזה ואין זהן פותח טפח חצל צפרעות סהן חצנים היולחים
 מן הגדר שהם צודחי יכולין לקבל ונעזבה ועטו"ת תוי"ט שם ח"כ
 כל שנהלך ע"פ כלה טווח צודחי ודו"ק היטצ כי תצאר היטצ
 דצרים חדשים צזה . והנה צוה סכתצו התוס' דחף דספק טווחה
 צר"ה טהור הכא גזור רצנן לא תצאר הטעם ולפענ"ד הטעם עפ"י
 נ"ס התוס' צכתוצות דף כ"ח ע"צ ד"ה צית הפרס . דחע"ג דצעלוח
 התירו חכמים ספק טווחה צרה"ר . היינו היכא שהטווחה וצורת
 ולה טולד הספק חלא חאקראי ופעם אחרת לא יעווח וכיון . טעוקוס
 הטווחה ידועה חצל הכא טלעולם השדה צספק לא רלו לטהר חע"ג
 דוגדאורייתא טהור וח"כ חפטר דה"ה הכא כיון דוניירי צידוע ט"ס
 שם קצר ותהי לעולם צספק גזרו צו רצנן חף צרה"ר וצלא"ה יס
 לוור לפי ונה שכראה ודצרי התוס' צקוטה דף כ"ח ד"ה חנורו דוה
 דחנורו ספק טווחה צרה"ר הלכתא גניירו לה וקוטה הוא דוקא דחאיכא
 חזקת טהרה ועי' ונלו"ל פ"י ונוקחות ה"ו צקופו שהחליטו כן . וכן
 כראה ונהתוס' ע"ז דף ל"ז ע"צ ד"ה חא ח"כ כאן ליכא חזקת טהרה
 וחאדצא יס כאן קצר ודחי ולכך גזרו . וע"כ לדיכא כלע"ד דחף דיס
 חרצה ספיקות וצין לשיטת הרנוצ"ס צין לשיטת הראצ"ד יס כאן חרצה
 התירים

מצבת קודש

היתרים כונו שהאריכו הגאונים ו"ו כלענ"ד דיש להחזיר צזה שלמה להם להכניס עלוים צקפק וקדושת כהונה ועוונותה צודאי יש להחזיר סוז ראיית צקו"ת תסוזה ונאהזה ח"א ס' פ"ע שהרצ השואל רלה להקל והוא החזיר ונאוד ווועיד צסם הגאון צעל כוצ"י טכונה פענוים שהיו עכפיים וסככים עד חלוני ציהכ"ס קלוזין ושלח הגאון לקוללן ע"ס וחק שהוא לא ראה כל התסויות ונהגדולים צזה ו"ו כוון כן לדינא להחזיר צזה וכונה פענוים הזהרתי את הכהנים שלא ילכו והכהנים ישועו לרחק :

(ע"כ דצרי גאון עוזו הגאון רשכצ"ה הכ"ל)

(עיין ו"ס הגאון ונאוד הגולה ווה' אצרהם טרענללס ז"ל לצסוק וז"ל ווה גם כהירכא כד הוינא טליא צזכרנו את הדלגה אשר ווקר לנו גאויכו רציו עטרת ראשינו ווה' יהושיע ולק (הוא רציו הגדול צעל הסו"ע) אשר לוה לנו הורחתו שלא כעצור צצית הקצרות ונשם להלחה ונאצן אחד אשר הוא וווכח על ארלה אשר היו קבלה צידו אשר טם נקצרים ווהים (אמר הווליא לאור זה לי ארצעה עשר טכים אשר החילתי לעצוד עצודתי עצודת הקודס לחפור ולחפש ווקוס קצורת גאויכו ופאריכו הגאויכו הקדושים הטוככים פה צחלר ווה היטנה ראיית אצן גדולה יסן כושן וווכח אלל קצורת רציו הגדול הגאון צעל הסו"ע צתחילת השטח ללד דרום ולא ידעתי טעונו טל דצר ועתה כאשר ראיית התסויה הכ"ל כתגלה לי טעונו טל דצר ע"כ) : וגם ווה טכתצ הגאון ונאוד הגולה ווה' אצרהם טרענללס ז"ל והכה הוופורקנות אין לריך ראייה טגם טם היו עוונדים כונה חילנות קציבותם ווטיים קדוויים אשר הוה היו נאחזים צקצך וז"כ לפי דעת וועכת"ה היו ג"כ הכהנים נאקרים לילך טם חף צווקוס שהיינו הולכים אחי והרצ ווה' הגאון ווהר"פ (הוא רציו הגדול הגאון הסו"ע) אפילו רחוק וווננו צהיות טכל חילנות נקצכים יחד ואי אפשר לוונר טצוון וועטו צאלו טכים נהגדלו וכתעצו ונחדס כ"כ חילנות יותר וועכפיהם וטריגיהם עכ"ל אמר הווליא לאור כוונתו צזה כי ווים פטירת רציו הגדול הגאון הסו"ע ז"ל היו טנת טע"ד וציוס אשר ראה הגאון רציו ר' קאפיל ז"ל חילנות היו צער"ה טנת ט"פ הוא טשה טכים

שנים א"כ לפ"ז כדחה דברי הגאון ווה' קאפיל ז"ל שהשיב צפקון
 כי אולי אחר פטירת הגאון רבינו הגדול הסנו"ע ז"ל כתעבו וכתגדלו
 האילנות כי אין סגרא סגזמן וועט כזה יתגדלו האילנות כ"כ ונסתנא
 אשר רבינו הגאון צעל הסנו"ע הלך צעלמו ונסתנא היו לו היתר בזה
 כי רבינו הגאון איש האלהים צעל הסנו"ע הי' כהן לאל עליון ודי
 בזה בהערותי ע"ז :

העתקתי כאן השלטה תסוצות צעצור כוונה גדולים חכמינו הגאונים
 שרי התורה הטובים פה וגם הראתיך לדעת כי וסוף תסוצות הגאון
 צעל תוספת יו"ט כי הי' וסכן רבינו הגדול צעל תוספת יו"ט פה לצוב
 ולאהיו לו שום וסרה על שכנו כי אחיו הגאון ווה' יוסף הי' פה
 ג"כ ריש ותיצתא וונסחה כצוד פה ואחיו הגאון צעל תוס' יו"ט יצז
 פה עת הי' הרעש אשר הולך לצרוח ווק"ק פראג כנצואר צנוגילת
 איצה ויסצ פה לצוב קודם שנתקבל לאצד"ק קראקא כונו שכתצ
 צתסוצה הלז להגאון צעל איתן האזרחי קודם נסיעתו ופה לצוב כי
 כוונה גאונים אדירים ושרי התורה היו פה ולא נשאו הושרי על שכום
 ולדוגמא אראה לך כוונה גאונים כונו הגאון הגדול החסיד ווה' אפרים
 לוטעשין צעל כלי יקר ועיר גצורים ועוללות אפרים יצז ג"כ פה
 לאשר כזכר צספרו עיר גצורים שכתצ וצאו וועיר פראג ולקחו אותי
 וועיר לצוב אשר הייתי טם צנוכחה : ודכירכא כד הויכא טליא צעת
 אשר ילקתי ויט ע"י א"א ווי' הגאון הגדול החריף העלום קדוש הי'
 כודע צכל העולם צקדושתו וצחסידותו וצתורתו הגדולה ווה' כפתלי
 הירץ זלוקללה"ה כי א"א הגאון הקדוש זל"ל וולצד גדלו צתורה וחריפתו
 העלונה וצקיאתו צכל חדרי התור' הי' וצקר גדול ווי' יודע תולדות
 ספורי ווכל גדולי ישראל וקיפר לי איך שראה צפינקס דחצורה קדושה
 אשר הי' וונכח תחת ידו הקדושה (וכעת כאצד ונחתנו החונדה גנוזה
 הלז ולא כודע ונקומוו חיו) כי הגאון הגדול ווי' אפרים לוטעשין צעל
 כלי יקר הי' יושצ פה והסנעסה שהי' הגאון הגדול ווה' אפרים לוטעשין
 הי' צן הרצ ווה' אהרן לוטעשין ווי' יושצ צעיר לוטעשין ווי' ונחזיק
 אורכדיא ונחת השר דק"ק לוטעשין כוונה שנים א"כ העני הרצ ווי'
 אהרן לוטעשין ז"ל ולא הי' לו לפרוע צעד הראכדיא ווי' חייב להשר צעד
 שכירות

מצבת קורש

שכירות הראלדיח צעד כונה שנים ולוה הסר לתפקו צתפיקה חוורה
אותו ואת אשתו כי צראות הסר כי אין לו ונה לקחת וננו לוה
לתפקו ותפקו את הרצ ונה' אהרן לונטשין ואת אשתו ואת הרצ
וזהר"ר אהרן לונטשין הי' צעת הלז ונעוצרת עם הגאון וזהר"ר אפרים
לונטשין צעל כלי יקר הכ"ל ונייד כשהציאו לתפיקה חוורה לא הי'
הרצ ר' אהרן יכול לקצול עול התפיקה והיקורים ונחלה תיכף ונפטר
צטנה הלזו ואשתו וניד כשילדה את הגאון ונ' אפרים לונטשין נפטרה
ג"כ והי' שונר הצית האקורים היה צא צכל יום להאקורים וכתן
להם לחם לר ונניס ויהי כאשר צא היום ראה השונר הכ"ל איך שאשת הרצ
ונו' אהרן לונטשין ונתה והכיח צן אשר הי' יפה תואר ויפה ונראה
עד להפליא כנורו רחוניו של השונר הכ"ל וינך להסר וקיפר לו איך
שהרצ ר' אהרן הכ"ל נפטר עם אשתו וילדה צן אשר אין דוגמתו
ציפיו צכל העולם כולו והסר הכ"ל לא הי' לו צנים ונייד כשנזע
הסר את דצרי השונר הכ"ל הלך צעלנו לראות הדצר ונייד כשצא
לצית האקורים וראה התינוק הכ"ל כי הוא יפה תואר ונאור
ונייד לוה תיכף שילך השונר להיהודים שיוליאו את הכנערים הכ"ל
ולקצור אותם צכצוד ואת הילד הכ"ל לקח לציתו והחזיקו לצנו ולוה
להשונרים שלא יגידו להיהודים ונהילד והילד הכ"ל גדל צציתו והילד
לא ידע כלל כי החזיקו לאציו וגם שום צן אדם ונהיהודים לא ידעו
רק השונרים והסר לוה להם שלא יגידו לשום אדם אם נסאר ונהרצ
ר' אהרן הילד הכ"ל ופקודתו שונרו ולא הגידו לשום אדם ויהי כאשר
כתגדל הילד הכ"ל צצית הסר והחזיקו ולנוד שם כל חכמות והחזיק
לו ונורים ויהי כאשר הגיע הילד הכ"ל לצן עשר שנים צא לו אציו
הרצ ר' אהרן לונטשין צחלוס הילי' ואנור לו דע צני כי אתה צני
ואין אתה צן הסר ונוד כשהשכים צצוקר הי' זעף ושאל לו הסר ונדוע
צני פניך זועפים וקיפר לו החלוס איך שאנור לו אציו צחלוס כי
איננו צנו של הסר ודיצר הסר ענוו כי חלוס סקר הוא וצחלוס כראה
לאדם הצל הצלים ונחפייס התינוק וציליה השכי צא אציו צחרי אף
אללו ואנור לו דע כי אתה צני ואנכי ילדתיך וקיפר לו כל הנועשה

ואנור

ואמר לו לכן בני שונע זקולי וזרח ונונו להרצ הגאון רצינו יהודה
 ליואה צעל גור אר"י אצד"ק פראג ואם אין אהה שונע לי דע כי וות
 תמות ואל תספר להסר החלוס הכ"ל רק ציוס ונחר תיכף תלך לציט
 הרצ וניד תיכף הסכים הילד צצוקר וזרח ערס יודע לאיש והלך
 לפראג וזח אלל רצינו הגאון ונאור הגולה צעל גור אר"י וסיפר לו
 כל הונעסה אשר אירע עמו וקצלו הגאון צעל גור אריה צקצר פנים
 יפות ואמר אל תדאג אנכי אה"י לך לאצ וניד ליה תיכף להכניסו
 צצריט של אצרהס אצינו וגיירו אותו ואח"כ ה"י אלל רצינו הגדול
 צעל גור אר"י כונה שנים וכאשר הגיע הילד לחרצעה עשר שנים ה"י
 גדול ונאור צתורה וציראה ורצו הגאון צעל גור אריה אהצ אותו ונאור
 ויהי היום וישצ הגאון ווי אפרים לוטעטיץ אלל רצו הגאון ללמוד אמר
 לו רצו הגאון דע בני כי אהצת גדולי אהצתיך אך תדע בני כי
 היית ונחגדל צצית נכרי כונה שנים לכן לריך אהה לקבל תשוב' על
 זה לכן תסע לק"ק לצוצ ושס תלמוד ציציצות ולא תתוודע גודלך
 צתורה רק תתנכר כאלו אהה רק יודע ספר ולא תפלפל צתור' רק
 תסצ אלל ראשי יציצות ותלמוד כאלו לא ה"י לך לצ וצין צתור' כל
 הזה תקבל עליך ואם תליית לדצרי יגיע העת אשר תעלה לגדולה
 ויחפרסם תורתך ותכתוצ לי צכל עת ונחורתך וונטלוונך ויהי כאשר
 שונע הגאון ווי אפרים לוטעטיץ ונפי רצו תיכף בעל רשות ונרצו
 הגאון ונאור הגולה צעל גור אר"י והלך לק"ק לצוצ וניד צצואו פה
 לצוצ התנכר ולא הודיע לשום צן אדם ווי הוא ולמוד ציציצות הגאונים
 שרי תתור' דפה לצוצ ולא ידע ונונו שום איש רק התנהגותו ה"י
 כאשר לנוד אלל הגאונים ראשי יציצות הלך צעלמו לצית הנודרש ולנוד
 ציחידות ולא ה"י לו שום חצר כדי שלא יתוודע לשום אדם גדלו
 צתור' כאשר ליה לו רצו (וכזה ונלינו צגונרא דצ"ק גבי רצ כהנא
 דקיבל עליו דלא יקסה לר' יוחנן קוסיט שצע שנים ע"ס) ואח"ז
 כשיסצ פה איזה שנים כזדמן לו סידוך הגון וכשא צת צ"צ אחד ונפה
 ואשתו הית' נוסאת ונותנת והיתה ונכרת ונזון והוא ה"י יוסצ כל
 הימים צצהנוד' ולנוד והיו ונחזיקים אותו לידע ספר לא כפי גדלו
 צתור' וה"י קורין אותו ר' אפרים קאטיא ע"ש ונשא ונתן של אשתו
 וה"י

מצבת קודש

והי' נורין ונכתבים כפעם בפעם אל נורו הגאון ונאור הגולה ונהר"ל
ונפראג ז"ל והודיע אותו כל פעם ונוענעו דו : והי' היום אשר הגיע
הזמן להגלות תורתו ועלות אורו חלה רצינו הגדול ונאור הגולה ונהר"ל
ונפראג והגיע זמנו לפטר ונן העולם הזה לחיי העו"ה צאו חללו לבקרו
כל גדולי העיר ושאלו אותו וני' יונלח ונקומו להיות רב בק' פראג
והיו דעת גדולי העיר פראג שיתנונה לנוללות ונקומו חתמו הגאון
ונאור הגולה וני' ילחק כ"ץ אצד"ק פוזנא (הוא אציו של הגאון רצינו
הקקרא רבי ר' נפתלי צעל סניכות חכמים) והשיצ להם כי גוזר
עליהם שיסעו לק"ק לצוב ויקבלו את הגאון הגדול וני' אפרים קאשיא
ואוור להם שצק"ק לצוב אינם יודעים גדלו צתורה כי הוא לוח לו
שלא יתודע לשום אדם ונייד לוח לכחוצ הסופר הקהילה הכתצ רצנות
וחתם צעלנוו עליו ואח"ז חתמו כל גדולי העיר פראג וכתן אגרת
ונייחד אל הגאון ונהר"ר אפרים לוונשץ וכתצ לו כי תיכף ונייד יסע
עם האנשים אשר ק"ק פראג שלחו אליו ושלחו תיכף אנשים וכווצדים
אליו וכאשר צאו האנשים ונק"ק פראג לק"ק לצוב התחילו לחקור ולדרוש
חיה דירת הגאון ר' אפרים קאשיא ושאלו אנשי ק"ק לצוב למה חתם
לריכים אליו והשיצו שצאו לקצלו לרב צק"ק פראג והי' לתנוהון צענייהם
כי לא הי' נוחזק צעניי הגאונים ואנשי התור' לגדול צתור' וכאשר
צאו חללו אנשי ק"ק פראג הי' יושב צצהנו"ד ולמד כונסהו ושאלו
צצלנוו וכתמו לו אגרת ונחת רבו הגאון ונאור הגולה ונהר"ל ונפראג
וקיבל תיכף את הרצנות ונייד כששנעו הגאונים דפה הונעש' ונאנשי'
אשר צאו חללו וכצרו אותו סיגיד קודם פרידתם ונחתם חילוק הלכה
תוספ' צצהכ"כ וכן הי' כי דרש צצהכ"כ והי' צצהכ"כ כל גאונים הראשי
ישיבות והאצ"ד דשתי הקהילות והגיד דרוש נחונד עד ונאור ופלפלו
עמו כל הגאונים ואנשי התור' והנה ראו כן תנוהו על רב
גדלו צתור' כי הי' סיני ועוקר הרים והוא חקיד וקדוש וציוס חי' עשו
גדולי ק"ק לצוב ונשתה גדול עליו ושאלו אותו למה הודיע להם
כונה רב כוחו צאורייתא אשר יקצ עמוס כונה שנים וקיפר להם כל
הנועשה כאשר נכתצ לעיל ונייד נקע ויצרכם צצלום ונסעו כל גדולי
העיר ללוותו וכבוד גדול כעשה לו ונייד כתצו הדברים הנ"ל צפינקס

חזרה קדושה כך שונעתי ופנוני' דא"ח הגאון הגדול הקדוש זללה"ה
 וכן ה' פה אלופי התור' צעלי תריקין אשר לא נסאו עול הנושרה על
 שמוס כאשר אחס רוחים צפקק הגאון הגדול רצינו ר' קאפיל אצ"ד
 דפה צענין האילכות כחצ והחכמים השלמים ופה לא רנו לליית פסקי
 ועיכס תחזנה צראש הפסק אשר כחצ עיר ואס צישראל ק"ק לצוצ אשר
 נושס תלל תור' לכל ישראל :

וגם הגאון נאור הגולה ווה' אצרהס טרענליל צעל חיתן האזרחי
 זלה"ה ה' פה איס פרטי נגיד וקלין והי' צן הגאון נאור הגולה
 ווה' ישראל יחיאל אצד"ק קרחא ז"ל והרציץ תור' עס תלמידים ארצעה
 וארצעים שנה כאשר כזכר צקפרי וולצת קודש חלק ראשון וגם הגאון
 האדיר נאור הגולה ווהר"י הלוי אחיו ונורו של רצינו הגדול צעל
 טו"ז ה' פה איס פרטי כאשר כזכר צסיר גאולה וחחס ויחידי סגולה
 דפה :

וגם הגאון הגדול ווהרר דוד ליידא אצד"ק אונטרדס צעל עיר
 ונקלט ושאר חיבורים יצב פה כוה סנים ולא נסא ג"כ
 עול הנושרה על שמו וונוחתו כבוד פה כאשר כזכר צקפרי וולצת
 קודש חלק ראשון (וצזה טעה החכס השלס צעל קרי' כאונה אשר
 כחצ כי הגאון ווה' דוד ליידא ונוחתו כבוד צק"ק אונטרדס ונפטר
 צשנת ת"ס כן הוא כי ונוחתו כבוד פה עיר לצוצ ונפטר צשנת תכ"ו
 כאשר הזכרתי צקפרי וולצת קודש חלק ראשון ועיין צשארית ישראל
 שכתב כי ונחונת שהי' לו ונחלוקת עס הקהל צק"ק אונטרדס נסע
 לנודיכת פולין וננחתו כבוד פה עירנו :

מצבת קודש

נוסחת מצבת הגאון הגדול שר התורה אשר האיר עיני חכמי
הדור בתורתו מוהר"ר בנימין הצדיק זלה"ה

(בראש הנוצנים)

ובנימין הצדיק מת ביום ב לחודש ניסן ש"מ לפ"ק

(ה) במצבת הוא ה"י חד נחית לעומקא של הלכה בחידודה ובקי בחדרי
תורה ודורש על כל קוץ וקוץ תילא תילא של הלכה קדוש יאמר לו פה
קדוש מפיך מרגליך (בכאן נמחק ונתבקע ב' שורות ומתחיל בכאן) אף כי זקן
וכהו עיניו מצודתו ומצולתו פרוסה בישיבה בפילפול התלמוד בחידודה
ובישיבה שיש בו סמיכות להלכה וכל גדולי ישראל עושים וסומכים על
תשובתו ועל דבריו כאשר ישאל איש בדבר האלהים (בכאן ג"כ נמחק
ונתבקע ומתחיל מעבר השני) הלא הוא שר התורה וישראל גאון בית יעקב
בעהמ"ח ספר תבנית הבית וספר אוהל של שמחה מוהר"ר בנימין בהרב
מו"ה משה זלה"ה תנצב"ה .

ו נוסחת מצבת הגאון הגדול מאור הגולה מ"ה נפתלי הירץ
הנקרא ר"י הירצקי ריש מתיבתא דפה לבוב

נשברו הלוחות האבן אראלים אחזו בארון הקודש ונלקח מאתנו רועה נאמן
אמונת אומן ישראל היא הגאון הגדול מאור הגולה כקש"ת מו"ה נפתלי .
הנקרא רבי הירצקי ריש מתיבתא דפה לבוב הנקרא לעמבערג בהרב מ"י
מנחם ז"ל הרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים רבים אשר רבים מהם
הם גדולי ישראל זכותו יעמוד לנו ולכל ישראל תהא נשמתו צרורה בצרור
החיים אמן נפטר ביום י"ז ניסן ש"מ"ב דפ"ק

הגאון הגדול ונאור הגולה ראש הסכונים ונח"י נפתלי הירץ
דונתקריא ר"י הירצקי ז"ל ה"י ראש ונתיבתא פה העיר
לעונצרג והרצין תורה ציטרלל וסענייד תלמידים רבים גאוכי הדור
כאשר כתב הגאון צקרר הדורות ז"ל ציניס ההס הרצינן תורה ציטרלל
גאוכי

גאוכי הדור וגדולי ישראל הגאון מוהרר הירלקי ז"ל ר"ו דק"ק לעונזרג
 וחיצר פירוש נחמד ויקר לבאר כל חנויחא צוודרש רצה והוא פירוש
 וציחור יקר על כל המודרש ועל החנוש ונגילות סצוודרש וראיתי אותו
 אלל הרצ המופלג החכם החוקר אשר לכל דבר חכמה דורש וחוקר
 הגביר כס"ת וו"ה שלמה צאציר כ"י הנווליא לאור הפסיקתא עם
 ההערות יקרות . וסם צשער הספר הכ"ל כתוב פירוש למודרש הרצות
 ונהסורה חצרו הגאון מוהר"ר נפתלי דנותקרי הירץ יל"ו ריש ונתיבתא
 צק"ק לעונזרג צוודינת רוקיאה כדפס צק"ק קראקא . ותהי ראשית
 ונלכתו היום יום חי ר"ח אלול טכ"ט לפ"ק וז"ל הקדמותו להחיצור
 היקר הכ"ל :

אין סוף להחילתו ואין להשיג עונק חכמתו ואין חקר לתבונתו
 ואין להאריך רוב חסד גדולתו ואין קול כרעס גבורתו ואין
 שיעור לפליאת כוראה תפארתו . ואין ראשית ואחרית כללחיתו ואין
 זוהר ועוהר כבוד הדרתו , ואין קדוש כצדרי קודש יסודתו
 וצרוך שם כבוד ונלכותו הושפיע ונעזו , על עשר ונעלות השכלים .
 אשר הוה סיבת תנועת הגלגלים , ונעס לעולם השפל . החשוך
 והאפל ונשגיח לכל הסיגים והכללים לוייניהם , וצפרטי דרכי צני אדם ,
 וענייניהם , והנחיל לענוו תורה ונולות ונתיבותיהם , וחכמוי האונת
 הוקיפו לנו לקח צפירוטיהם , גם ונזהר סכליהם , האירו עינינו
 צוודרטיהם צדרשות ואגדות ולמודרש הרצות ונעלה צזה עשר ידות אך
 דצריהם כעין דצרי חידות , ונעין רוב צפי אדם נכחדות , לכן צתורה
 עם שאתי קכא קכאתי ונדוע יהי כדצרי הספר החתום נסתר , וסחוס ,
 ואף אם הועיל , החיפוש הארוך צצעל הערוך ונקורו יהא צרוך ,
 אפס קלשו יראה וצרוצו יהיה נלאה , לכן הליקתני רוחי להוסיף
 תה כוחי לבאר צטיחי צעזרת הלור צתכלית הקילור ציחור וחיצור הענין
 יסוד ושורש הצניין וכל המודרש הרצות של התורה והנוגילות פירוש
 הדברים והנוגילות , גם גליתי על ונקום הנעות ונשפטו האיך ראוי
 להיות הנה ככנסתי לתוך ונחילה שאינה שלי , אך נשענתי על ה'
 התווק גורלי להועיל את הפחותים ונערכי וצני גילי סצו ירוכו ולח
 געו ילכו צפרטיותיו ונתיבותיו ידעו , ויד כל אדם תהא נושגת ,
 לקנות

מצבת קודש

לקנות את אשר נפשו חושקת ועורגת . והנה קדונוי צדפוק חכם אחד
ונחמוי וולרים , (כוונתו להגאון . בעל יפי תואר אשר הי' בתוסק
זארץ וולרים) צפירוש ודרש זרחשית רבה זוקע אורו כלהרים , זשכי
פירושים ישנים גם חדשים את האחד יחס לרצינו שלונה ילחקי
אשר אינו נוספיק להטריפני לחס חוקי וצפירוש השני זיאר זארוך הכונה
ואף כי דיצר נכונה כפי דעת חנוי הנוחקר וההכונה אין לאוי לגזר
לקבל דעתו בעלם וזרחשונה רק כל אדם זודק עד נוקוס סידו ונגעת
זחכונה וזחזונה וזדעת . וכפי עיונו ושכלו יצרך ה' חילו להוליח לאור
תעלמוות חכונה כפטיש יפולץ סלע זאיך וכונה . גם הרצה והענוי על
דוני קנינו . אשר לכונה פרחים יעלה ונינו לפי ערך פירוש ספר האחד
אשר לא תסיג רק יד ז' ונושפחה ונועיר אדם וניחד לכן זחרחי זקלרה
להוליח רק חוונר הענין לאורה כי זארזעים ותשעה פנים התורה נדרשת
גם לא יהא עין כל אדם לרה וולקנות פירוש כל הרצות ערוכה זכל
ושמורה זדנוים קלי השגה דרך העזרה . והנה ונחה הגזר אשאל עזר
סייילכי ויאולכי ויסיס כל חשקי ורעיוני להגות זתורתו התוניונה
הטהורה והקדושה ויתכנה לי לנורטה . ועל לוח לזי ולז זני ט"ן תהי'
חרטה וזחוך עונו ישראל עלינו ירחם ואוחנו ונעלזוכינו ירחם כה
תפילת הטרוד נפתלי דנוחקרי הירץ ז"ר ונחס זלה"ה

עכ"ל הגאון הגדול ונחור הגולה ווהי' נפתלי הירץ ר"ו דפק

נוסחת מצבת הגאון הגדול מוהר"ר נתן בן הגאון מוהר"ר
אליהו הבהן ז"ר

הן אראלים צעקו מרה כי פה הונח גוף צדיק קדוש וטהור הי' כעין שתול
על פלגי נהר הוא הגאון הגדול מו"ה נתן בן הגאון מו"ה אליהו כ"ץ תמים
בדרכיו זקן ושבע ימים הלך לחי עולמים ביום ד' כ"ה בסליו בשנת לב"ש
בגדי כהונה . ידיו ולבו היו לאל אמונה עלתה נפשו למנוחה זכרונו יהא לנו
ברכה תהא נשמתו צרורה בצרור החיים כי כרת וכהלכה אמן :

נוסחת

(ז) נוסחת מצבת הגאון תפארת ישראל מוהר"ר אליעזר ז"ל
(בראש הנוכח) ביום א' דר"ח תמוז שנ"ב לפ"ק :

ז (במצבת) נגוע ונטמן צנצנת המן פאר הזמן הגאון החסיד תפארת
ישראל מוה' אליעזר בן מו"ה מנשה ריש מתיבתא דפה
לבוב אשר כל ימיו ה' יושב באהל של תורה. ולמד עם תלמידים
בחידודה של תורה ובחבורה של מופלגי תורה בפילפולא חריפא בשתא
סדרא. בהויית דאבוי ורבא ובגמרא וכסכרא בפילפול בחריפות והו' עוסק
במצות גבאי צדקה פה לבוב בבהכ"נ החדשה, ובגמילות חסד, עם העניים
ואבוינים בזכות זה תנצב"ה :

(ח) נוסחת מצבת הגאון הגדול מו"ה יצחק אייזיק זצל אב"ד
ונשיא :

ויצחק בא מבאר לחי רואי להזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו הוא האשל
הגדול הגאון תפארת ישראל ריש מתיבתא ואב"ד ונשיא, מו"ה
אייזיק זצל לה"ה בן הקדוש מוהר"ר יחיאאל זלה"ה הלך לעולמו
מן החיים היום יום ב' ט' תשרי שנ"ט לפ"ק תנצב"ה :

(ט) נוסחת מצבת הגאון פאר הזמן מו"ה משולם ז"ל

(בראש המצבה) ויקרא ה' צנאות, לבכי ולמספד ואבל כבד מאוד הוא
יום ט' ניסן בשנת שס"ב :

(בנוכח)

נעדר מאתנו וחשכה מאורה כי פה נטמן צנצנת המן פאר הזמן רועה
ישראל, הגאון מו"ה משולם בהרב מו"ה אברהם ז"ל ה' צנא
מלא ספרא והרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים רבים בזכות
זה תנצב"ה :

(י) נוסחת מצבת הגאון נזר ישראל מוהר"ר בנימין וואלף ז"ל :

(במצבה) בשנת ויהי בע"ש ביום ההוא הראש נעשה מר וראש, וישא
את ראש בני ישראל רב פעלים מקבציאל הרביץ תורה בישראל
מאוד בחיד הרועה אבי רכב ישראל הגאון המופלא בדורו מוהר"ר
בנימין

מצבת קודש

בנימין וואלף אבד"ק ראחמנוב וריש מתיבתא דפה לבוב העמיד
תלמידים רבים גדולי הדור ועשה משפטים צדיקים הודיע לעם משפטי אל
ישרים וזכים זכותו יעמוד לנו ולכל ישראל תנצב"ה :

(יא) נוסחת מצבת הגאון איש האלהים מו"ה שלמה זלמן קאזי
ז"ל בהגאון הגדול תפארת ישראל מו"ה יוסף קאזי ז"ל אבד"ק
פוזנא יהי זכרונו לברכה :

הרב הגדול הסה"ף אביר הגביר מו"ה יעקב נפתלי הירץ בערנשטיין
כ"ה הערני טהגאון ונהר"ל קאזי זכור צדו"ת נשאלת בנינו צדו"ת טהסיצ
להגאון צעל הסני"ע והגאון ונהר"ל קאזי :

(בראש המצבה) נגנו ארון הקודש ונטמן פה ביום ד' ק"ג טבת
שע"ב לפ"ק :

(במצבת) הוא איש האלהים החסיד הגאון מו"ה שלמה זלמן בן
הגאון בישראל הרב המופלא מורינו ורבינו מוהר"ר יוסף
זצוקלה"ה קאזי אשר מנוחתו כבוד בק"ק פוזנא ונחוו שניהם על משכבותם
שלום ויצצו כעשב השדה תנצב"ה :

(ז) נוסחת מצבת הגאון הגדול ישר התורה מו"ה יהודה כ"ץ
הנקרא ר"י יהודה קראשוויץ ריש מתיבתא דפה לבוב :

(צדאט הנוצט) ד"ו ניסן שע"ח לפ"ק

(צולנט) " זאת ליהודה כהנא רבא , בוצינא קדישא דנהורא , שר התורה
מנורה הטהורה חריף ובקי בחרי התורה , רב נפל מרבנן צורב
לשמים היקר ספיר ויהלום אוצר כלום , חסיד ועניו בחכמתו האיר פניו ,
(בשורה אחת נמחק ונחבקע , וכמדומה שישם ה' כתוב באיזה עיר ה' אב"ד
או פה לבוב או בעיר אחרת) גפן אדרת מו"ה יהודה בן מוהר"ר
זעל יג כ"ץ תנצב"ה :

וחקרתי לדעת נני הוא הגאון סג"ל ועיינתי בסדר הדורות ונללתי צד"ל
צינוים סהס סרציו גדולי ישראל תורה בישראל . רבי יהודה קראשוויץ
ריש מתיבתא דק"ק לבוב .

מצבת קודש

(טו) אמר המוציא לאור הגה אצל מצבת הגאון הגדול הנ"ל מצאתי ציון ישן נושן ונמחק ולפי התואר אשר נחקק עליו נראה כי היו יחיד בדורו וגאון ישראל :

ואלה הדברים אשר נחקק בציון הישן הלזה :

(טו) פה בצל שדי תתלונן נפש מאורינו וגאונינו גאון יעקב : הגאון האלוף בתורה מנורה הטהורה המאירה באספקלריא המאירה כבוד בית יעקב (בכאן נמחק ונתבקע ב' שורות ומתחיל בשיטה השלישית גדול שכלו אין דומה לו ורב תבונתו אין לשערה ולחקרה חד בדרא מוהר"ר י"ע (והשאר נמחק ונתבקע כאשר כתבתי לעיל וחבל על מחיקתו כי נראה כי הי' גאון מהולל) :

(טז) נוסחת מצבת הגדול החסיד ועניו מוהר"ר קהת ז"ל בהגאון מו"ה אריעזר זצללה

(נראט הנלכה) היום יום א' יוד סיון שפ"ה לפ"ק :

(נמלכה)

פה נטמן ארון הקודש וצנצנת המן, יופי הדור ופאר הזמן עניו וחסיד ונאמן ה"ה הגאון מו"ה קהת בהגאון מו"ה אליעזר עוסק בתורה היה בכל עת וזמן לדבר מצוה הי' מזומן לפניו ילך צדקתו, ה' הוא נחלתו בצרור החיים תהא צורה נשמתו עם נשמת אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולא ה' ועם שאר צדיקים שבגן עדן אמן :

יח מצבת הגאון הגדול מו"ה מרדכי אבד"ק בערזאן חבר להגאון בעל תורת חיים בספר צאן קדשים מנוחתו כבוד פה לבוב :

(נראט הנלכה) דגאון הגדול מו"ה מרדכי בן מוהר"ו נתן דכהן זצללה

יהי היום בכ"א בחדש תשרי שצ"א טובי שם' משמין טו"ב לפ"ק בגמר סליחה ומחילה, סמוך להכנסת כלה, נתבקש רבי בשיבה של מעלה הוא הי' ירא את ה' מנעוריו ועד זקנה ושיבתו לא פסק רק עסק בגירסת תורתו אומנתו מוסלג בחסידותו וענותנותו, כל ימיו הרביץ תורה בישראל בעוצם

מצבת קודש

בעוצם בינתו , והעמיד תלמידים רבים אשר מימיו שתו , והחזיק ישיבות גדולות עד סוף ימיו , איוותה נפשו לקבוע בית תלמוד בביתו , יעמוד לנו זכותו אמן :

(ונעדר הסני) פה טמן פועל ואומן רועה נאמן הוא האיש אלקים האלקי הגאון הגדול תפארת ישראל מוה' משה מרדכי :

יש נוסחת מצבת הרב הגאון הגדול מאור הגולה אשר הי' כחד מבעלי התו' מוהר"ר אברהם חיים בהגאון מוהר"ר נפתלי שור בעל תורת חיים ז"ל

(ב) כתבו בעש ברזל עלי שמיר שבר אשר הי' קראנו אמרו בקבר זה מקור חכמה נקבר ועולם בא בעורון נגנו ארון הקודש שנת שצ"ב שבת נשברו לוחות והארון עשירי ותשעה בו יספרו אבלו לכר יבוא לדור אחרון הוא הגאון מוה' אברהם חיים בן הגאון מוהר"ר נפתלי שור הוא חיבר ספר תורת חיים על ששה סדרים בזכות זה נשמתו ב"ה נצדדים :

הגאון ונאור הגולה מוה' אברהם חיים סור צעל תורת חיים זללה"ה רב גדלו יראה צספרו היקר והכחונד תורת חיים סס הראה רב גדלו אשר היו כחד ונצעלי התוספ' צפילפולו היקר לאונייתתו סל תורה וגס צספר לאן קדסים אשר ח' צר עם חצירו הגאון הגדול ונפת דורו ווה' נורדכי זלה"ה חצ"ד דק' צערזאן על נוסכת זצחיס וננחות סס ג"כ הראה רב גדלו ופילפולו העלוס והי' חצ"ד צקי צעלזא וככת צפיקק סל ח"ק ונפה לצוב ונעסה כפלא אשר צל לפה לקצרות צצית החיים העתיק יונין כי הגאון חיש האלהיס צעל תורת חיים הס"ל כפטר צעיר צעלזא צטי טצת כאשר כזכר צונלצתו וקודס פטירתו סלח לקרא לראשי העיר וגדוליו ולוה סיוליכו אותו לקצור צעיר הגדולה לצוב ועכו לו ראשי העיר סהדצר הזה לא יוכלו לקיים כי ח'ך אפשר סהעיר לצוב רחוק כוזה פרסאות ונעיר צעלזא והדרך רע ונאוד (כי עתה אשר דרך הונלך ונצעלזא לעיר לצוב רחוק ג"כ סנוונה פרסאות וצפרעו צעת הלז אשר הוא צצכת סל"א הוא עד עתה סכי ונאות וסנוונה וסלסס סכה אשר אז לא היו דרך הונלך היו רחוק כוזה וכוזה פרסאות) וגס היום קלר כי היו עשרה טצת צעס"ק והח'ך

מצבת קודש

עב

והאיך יוכלו לזח על שצח לעיר לצוז כי רלונו הי' לזלתי יתוונתו רק
ציוס ונחר יוצח לקצרות צעיר לצוז . והסיצ להס האיץ הנופת הגאון
הכ"כ כי יקחו עגלה עם שורים כי ונחנות כי הדרך אשר הי' לר ונאוד
ולח יוכלו לכסוע צסוקיס והוח צועח צעזר הסס כי יצולו עוד קודס חלות
לעיר לצוז וכחצ צעלנו ונחצז לראשי העיר פה לצוז כי ונצוקשו ונחחס
כי רלונו לקצור צעיר לצוז חלל רצותינו הגאונים שרי התורה זכרס
לצרכה וכן הי' כי צחו פה לצוז קודס חלות ונקצר קודס חלות כן
נכחצ צפינקס וסיפר לי חדוכי חצי הקדוש הגאון הגדול ווה' נפתלי
הירץ זלקל"ה כי רחא צעלנו צהפינקס הכ"ל כי היו תחת ידו וכעת
כאצד החונדה הגנוזה הלז ונתוך הקהל והיה קדוש וטהור ולמד צעיון
עס גדולי ישראל ועס חצירו הגאון הגדול איץ האלהיס ווה' ונרדכי
חצד"ק צערזאן ז"ל פה לצוז כוה שנים כאשר נכחצ צונלצת חצירו
הגאון ווה' ונרדכי ז"ל אשר נקצר סנווך להגאון צעל תורת חיים כי עורו
צחיו היה לו פה עיר לצוז צית הונדרס וצית וועד לחכונים וחציו
הגאון הגדול ונאור הגולה ווה' נפתלי הירש שור ז"ל היה גאון ונהולל
צדורו והי' ונורו של הגאון רציו הגדול הצ"ח :

וכחצ הגאון הגדול ווהר"ז ונרגליות צספרו שו"ת צית אפרים
כי הגאון ונאור הגולה צעל תורת חיים היו לו כחצ יחוס עד רציו
יוסף צבור שור צעל התוספ' (כי הגאון צעל צית אפרים היה ג"כ ככד
להגאון צעל תורת חיים) והכיה אחריו נכדו הגאון הנוצקה אשר היה
כחד וין קדוואי ווה' סענדיר צעל תצואות שור (רחא כוה הפליג
צסצחו הגאון רציו הגדול צעל פכ"י וספרו היקר והנחמד נחקצל
ונאוד צעין כל חכנוי הדור וכל הסוחטים וצודקים לריכים ללמוד ספרו
וצלתי זחת לח יתנו להס חכנוי הדור קצלה וצו יורו כל הנורים
והאיר כל חכנוי ישראל צספרו אשר חיצר ועפ"י ילחו והגאון הנוצקה
צעל תצואת שור ונחנות גדול לרקחו ועכותמותו לח רלה לקצל שוב רצות
רק היה דר צעיר זאל זווי ופרכס עלנו ונונלככת יין סרף והיה יוסצ
ועוסק צתורה כל היום והלילה גם כאשר יסצ צלילה לשונור הי"ס
היה יוסצ ועוסק צתורה כך סיפר לי הרצ הגאון הגדול ונפת הדור
הנוצקר הגדול כקס"ת ווה' לצי הירש חיות חצ"ד דק"ק זאלקווי והגליל
זל"ה

מצבת קודש

זלטה"ה כי כן ספרו לו זקיני עיר זאלקווא . וכאשר הייתי צעיר
זאלקווא חלל הגאון ונה"רל חיות ז"ל הראו לי זקיני עיר זאלקווא צית
עצורת הי"ס של הגאון הא"ס האלהים צעל תצואות סוד זלטה"ה זכותם
יגן עלינו :

ע"כ ונחתי המוליח לאור והנחצר

כא מנוחת הגאון הגדול מוהר"ר אברהם שרענציל זצללה-ה
בעל איתן האזרחי . תלמיד מובהק לרבינו הגאון בעל הסמ"ע

כא (בראש המלכה) לפרט ו"אב"רה"ם ז"ק"ן ב"א ב"מ"ים מפולש לחי
עולם הבא ח"י סיון הגזרה עליו שבה עלתה נשמתו
למקור מחצב' הוא הגאון הכהן הגדול מוהר"ר אברהם במוהר"ר ישראל
יחיאל כהנא רבא נשיא וגבאי הארץ ישראל ווי חסרת ארעא דישראל
גברא רבא , הה ליום כי בא , היום ההוא חושך , השמש בצהרים כי באה
העמיד תלמידים הרבה ולא חסרוהו כדמסיק תעלה מבי כרבא , הרבה בישיבה
ארבעי' וחמשה שנים כהויות דאביי ורבא , הי' עניו הי' חסיד כהלל ,
בזכות זה תנצב"ה :

העתק מפנקם של בהב"ג הקטנה דתורה הנקרא אלמניא
פטירת הגאון מהרר"א כ"ץ הי' ביום ד' ח"י סיון ו"א"ב"ר"ה"ם"
ז"ק"ן לפ"ק

א ונלח רחמים וכו' לכשנות הלדיק סווגר אמונה המוכתר בצרענה
כתרים וציחוד כתר כהונה רחמנות זיו קלקתר פכיו כאור
הלצנה פכים ונחירות צחורת ה' וצחוראות ונפלאות כאור שושנה ,
ולח פסקה ישיבה ונציתו יוחר ונחצעים ונחיתם שנה פיזר וכתן וסיפק
ונכחו תלמידים צחניכה , היה הי' סר וגדול צישראל לחצ ולפטרון
כתונה , אחוצ לנעלה ונחונוד לנענה שפע חת ישראל צאונן אמונה
וצזה היה עוטר כתרים לחלקי ונעונה , ונעלה עלה לישיבה רונה
הסוניונה . שנה סכרו גכוז לתעלוונה , עכותו וגדולתו לעין כל
ונפורקונה

ונפורקוה ונספד ונר יקוננו על פטירתו זכה יוה' כל הימים נחמד
 עם הכל כל סניו זלדק היה ונהלך לפניו תמים ושלם זכל ענינו
 ונתלונדיו של אזרהס היה חסיד היה עניו הי' אחד ונסקה ושלמים
 לדיקים זני עליי' גדול העלה ורז העליליה רזים כהנים ונונו עלה
 ותושיה טון תורק טנו זכל הארלות ונפורקוה וגלויה הלל הוא
 אשר הענייד תלונדיס רזים הרזה ונחודדים הלכו לאורו זפאר דזורו
 האלוך הגאון הנרוווס ונורינו הרז ר' אזרהס זן ונורינו הרז ר'
 ישראל יחיאל הכהן ראש גולת אריאל היה גזאי לדקה נורא דארעא
 ישראל רז פעלים ונקבל'אל , לדקה ה' עשה ונשפטיו עם ישראל
 עלתה נשמתו למרוס למוקוס שרשה ונקורה זגזירת ח"י לחודש השלישי
 שזו נחנה התורה , ואזרהס זקן זל זלפוני חדרי קתרי
 התורה השלים נפשו זביאוריו וזחידושו הרואותיו ופירושו אשר
 עדיין לא זכינו לאורה עליו ספרו כעל שריפת זית אלהינו
 האולם והזירה זזכות זה תהא נפשו לרורה זלרור החיים כו' עם
 שאר לדיקים וינוח על נשכזו לעולמים כו' ויחיר לעולם דרכי קדרי
 נחיצתו און :

העתק מפינקס הח"ק דפה

ונעשה שהיה כך היה הגאון הגדול ונהר"ס ונלוצלין הי' פה אז"ד
 כונה שנים והגאון זעל הסנו"ע היה פה ר"ו והיה חתן הכדיז הראש
 הנונהיג ר' ישראל חדליש ונפה והגאון ונ"ה אזרהס שרענכליל הוא
 היה תלוניד להגאון הסנו"ע ופעס אחת חירע שהגאון ונ"ה אזרהס
 שרענכליל אשר היה אחד הנויחד וניקירי פה תורה וגדולה זו ללונדים
 עשה ונסתה לחתוכת זנו וקרא להגאון הגדול ונהר"ס ונלוצלין שהיה
 אז"ד דפה ג"כ להנשסתה הכ"ל . אחר כלות הונשסתה הלך הגאון
 ונ"ה אזרהס שרענכליל ללות להגאון ונהר"ס ונלוצלין לזיתו והלך
 ונאחריו , והגאון ונהר"ס ונלוצלין לא ראה , אס הגאון ונ"ה אזרהס
 שרענכליל הולך לאחריו כי כזוד התורה היה יקר זזונן הזה וכאשר
 זל הגאון ונהר"ס ונלוצלין לזיתו והזיעה האשה הרזכית אשת הגאון
 ונהר"ס ונלוצלין כי הגאון ונ"ה אזרהס שרענכליל הולך לאחריו , והוא
 אינו

מצבת קודש

אינו רואה אנורה חליו צזה"ל איך רואה אשר גצרה רצח כזה הולך
ללוחך אנור לה האם רבו הגאון ראוי ג"כ שילך ללוחי יי"ר ררה: פו
להגאון ונ"ה אצרהם שרענליל הכ"ל והנחתין עד אחר כלות החתונה
וניד עשה הגאון ונ"ה אצרהם שרענליל חסיפה גדולה וקרא לכל
הפרנסים ופרנסי דד"א כי הגאון ונ"ה אצרהם שרענליל הכ"ל
היה ג"כ פרכס דד"א וכשיא צארץ הקדושה ולוח חלל הוועד צזה"ל
כצודי חני ווחל לך אך כצוד רבי הגאון צעל הסנ"ע אין חני ווחל
וצכן דעתי סהגאון ונהר"ו וולוצלין לא יהיה פה לצ"ד והיה שם כונה
דעות סהלדרו לכל הגאון ונהר"ס וולוצלין והיה שם כונה סהלדיקו
להגאון ונ"ה אצרהם שרענליל וקוף הדצר היה סהגיע ווחת הונלך
סהגאון ונהר"ס וולוצלין ווכרה לכקוע ונפה והיה הגזיר' ניד והוכרה
הגאון ונהר"ס וולוצלין לכקוע ונפה צעש"ק ונסע ונפה לעיר לוצלין
כי עיר לוצלין היה פנוי אז כי לא היה להם צזונן הזה רצ ונתקבל
לסם לצ"ד זכותם יענווד לנו ולכל ישראל, אונן

(כב) נוסחת מצבת הגאון הגדול איש האלהים החסיד הקדוש
והטהור בקש"ת מו"ה יקותיאל זלמן זלה"ה :

פה נקבר ונשמן איש האלהים חסיד וקדוש ונאמן האלוף הגאון מנורה
הטהורה המאירה באספקלריא האהורה מוהר"ר יקותיאל
זלמן בן מוהר"ר חנוך איש צדיק תמים ומעשיו נעימים גם ה"י מוכתר
בכתר שם טוב ובכתר תורה וביראת ד' הוא שהורה ריש מתיבתא, למד
ולימד עם תלמידים מקשיבים לקולו ערב ובוקר תמידין כסדרן בחידודה
של תורה בגפ"ת ובאלפס"י בפילפול הרף וכסברא ישרה גם העמיק מאור
בפילפול בפוסקים ויצא"ת נשמתו בקדושה ובטהרה אור ליום חמישי ב'
תמוז שצ"א תהא נשמתו צרורה בצרור החיים עם אלהים חיים אמן :

(כג) נוסחת מצבת הגאון המקובל האלהי מו"ה יוסף בהגאון
מו"ה יחיאל ז"ל

(צראם הנוכח) ביום ו' חשוון שצ"ב

(צנוכח) הונח פה גוף צדיק קדוש וטהור שמו נודף כשוב שמן
תורה

סתרי תורה בו נטמן, דרב הגאון המקובל האלהי איש האלהים מו"ה יוסף בהגאון מו"ה יחיאל כל מעשיו היו ביראת אלהים עשה משפט וצדקה לעניים ולעשירים בזכות זה תנצב"ה :

כד נוסחת מצבת הגאון הגדול מו"ה אליהו אב"ד דפה ויהי בה"עלות ה' את א"ל"י"ה"ו ב"ס"ע"ר"ה לפ"ק :

הוסר המצנפת והורם העטרה החסיד הגאון הגדול בוצינא קדישא דנהורא, ר"מ ואב"ד דק"ק לבוב המעושרה, מו"ה רבינו ר' אליהו בן הראש המנהיג הרב ר' אברהם קאלמנקש זצ"ל בקרבתו לפני ארון האלהים לדרשה ולבארה פרשת צפור המשתלח ביום טהרה ויהי הלוך ודיבר חידושי התורה והנה רכב איש זו מקרא משנה גמרא וסתרי תורה, יצאה נשמתו בקרושה ובטהרה מתוך דברי תורה זום ב' ט' ניסן שצ"ו זום הקבורה, חיבר ספר אדרת אליהו לא הספיק לגמרה, ולא זכינו להשתמש לאורה, ויום אדרת אליהו אשר נפלה ונעדרה, פנה זיוה הורה והדרה, הרביץ תורה והעמיד תלמידים הרבה וישכב עם אבותיו ויקבר במקום קבר אביו ולא ידע איש קבורתו היום הזה תנצב"ה :

(ונעצר הסני) ויד ה' היתה אל אליהו בשבת ויגוע וימת ביום א' ויאסף אל עמיו ביום ב' ט' ניסן שפ"ו לפ"ק :

כו מנוחת ונוסחת מצבת הרב הגאון מו"ה יעקב יוסף אברהם האב"ד דפה .

א העתק ונסתקם ציהכ"נ הקטנה דת"ה) פטירת הגאון ר אברהם

אשכנז קאצנעלן פוגין

אל נולד כו' נסנות גאוכיכו עזיכו רציכו ונוריקו ונאוריקו תפארתיקו ונופת דוריקו ווריקו הרב ר' יוסף יעקב אברהם בן החצר ר' יואל לדקת ה' עשה ונושפטיו עם ישראל זה ארבעים וארבעה שנים טנהג נשיאותו צרנים וצחוכס עשרים ושלשה שנים היה פה לצוב ראש ישיבה ואז לחכמים פה ונפיק מרגלין ולסון לינוודים והיה חריף הגדול וצדרכי חרודים אשר תלמידיו ילחו עדריס עדריס ורצנים גדולים הנואיריס לארץ ולדרים ונחלמידיו של הילל אי חסיד

מצבת קודש

חסיד אי עכיו אהצ שלום ורודף שלום צכל עכיו וחי עד אחר ווספר
צנות חיי"ס תהי כפשו לרורה צלרור החיים כו' יצא שלום הולך ככוחו
על ווסכצ"תו יכוח צכצוד על ונוחתו ואנרו חונן .

פה בעיי הר העברים , נשמע נהי ויליל בכי תמרורים , איך נפל אביר
הגבורים גבור וראש המורים גלי מטמורים קלים וחמורים כמפי הגמורה
החכם החסיד השלם בוצינא קדישא מופת הדור הגאון המרומם כמהור"ר
יעקב יוסף אברהם בן הר"ר יואל מבית קאצנעלפויגן אשכנזי אשר היה
ר"ג ור"מ ואב"ד מורה צדק שלש ועשרים שנה פה ק"ק לבוב בתוך קהל
עדת נבונים , ובכל קהלות שבגליל , ופה נתבקש בישיבה של מעלה ביום
ה' ו' אייר שצ"ז לפ"ק נתעלה ונעלה כאחד מבני העלייה שיאספו אליו
כל העדרים ותופשי ישיבות ופורשי מכמורים וברוב חריפתו ובקיאתו יוד
וצלל בעמקי ים התלמוד והעלה מרגליו וסנפרין בכל שיתא סדאים ובאור
תורתו הזריח לתלמידים הנבחרים ומצודתו היתה פרושה בכל הרי העברים
ולפי גדולהו ענותותו כל ימי היותו , אשרי הדור שראו כמותו ויגוע ויאסף
אברהם זקן ושבע ימים תנצב"ה :

מעשה נפלא מהגאון הגדול מוה' אברהם אשכנזי קאצנעלוי
פוגין ז"ל העתקת מהפינקס דח"ק דפה

ונעשה שיהי כך היה הגאון הגדול וו"ה אצרהס אשכנזי (הקרח
ווח' אצרהס יוסף אשכנזי אצ"ד דפה ז"ל) (אשר הגאון צעל כנסת
יחזקאל היה נכדו וכחצ עליו הגאון צעל כנסת יחזקאל צזה"ל זקני
הגאון הנקר הגדול וו' אצרהס אשכנזי אצ"ד דק"ק לצוז אשר היה
יחיד צדורו עכ"ל וראה תוקפו אשר היה צזונן הגאונים צעל הצ"ח
והחוס' יו"ע ווג"ט וכחצ עליו שיהי יחיד צד ורו פוק חזי צהפינקס של
צהכ"ל הקטנ' העתקתי פה צק' וולצת קודש שונה יסופר כונה רצ צצחו :

ועיין צשו"ת ווהר"ס וולוצלין שונה כוכר צזה"ל (וכך הורה הגאון ווה' אצרהס יעקב יוסף אשכנזי אצ"ד דפה לצוז וע"ס)
הגאון הכ"ל היה ווקדס אצ"ד דק"ק יאכוב סנווך לפה עיר לצוז
והגאון הגדול וו"ה ווסה חריף אשר היה ציוני הגאון צעל עו"ז
(כמוצר צהלכות פסח היה . אצ"ד פה עיר לצוז) (כי שני גאונים
היו אשר כקרחים צעס ר' ווסה חריף אחד הוא הגאון הכ"ל אשר
קרח

מצבת קודש

עד

נקרא הנואר הגדול והיה חותן הגאון הגדול ונ"ה שפעטיל צן
הגאון הקדוש צעל של"ה צעל ווי העמודים , כאשר נזכר צספר
ווי העמודים צזה"ל ונפי ונ"ח הגאון ונ"ה נוסה חריף כו' והשני הי'
כדרו הגאון ונ"ה נוסה פנחס חריף אשר היה צשנת תס"צ והי' חותן
הגאון הגדול ונ"ה נפתלי הירץ אשכנזי הנקרא רבי ר' הירץ ז"ל
אבי הגאון נהר"ל ונהאלצרטאט ז"ל) והיה הגאון ונ"ה נוסה
חריף הקדמון צזנן הזה אצ"ד פה לצו והגאון ונ"ה אצרהס אשכנזי
הי' אצ"ד ק"ק יאכוב) , והיה הנוכה פה לצו צנת אסיפת וועד זון
הפרנקים וננהיגי דד"א כי היה פה אסיפת צית הוועד ון הפרנקים
והיו הנוכה אשר הרצ האצ"ד נופה או נשאר ד' ארלות דסיינו לצולין
לצו פונא קראקא הלכו צכוצע של שצת צחול ושאר רצן וועירות
הקטני' לא הורשו לילך צכוצע של שצת רק צכוצע של חול הנהוג אז
ואירע כי פה לצו היה אסיפה ונהפרנקים דד"א ונקראים ג"כ הרצנים
וועירות גדולות וגם הרצנים וועירות קטנות והיה נקרא צאסיפה
הכ"ל הגאון ונ"ה אצרהס אשכנזי ז"ל וכאשר היה פה על אסיפה
הכ"ל נתאכסן צאכסניא צחון לעיר אשר צעל האכסניא היה ונחזיק
הצית הנוצחים דפה ליתן צשר כשר והיה אז עיר לצו נועט אוכלסין
ושחטו שור א' ונטרק הצשר והיה השאלה הכ"ל לפני הגאון ונ"ה
נוסה חריף והורה שהיא עריפה ובאשר צה הגאון ונ"ה אצרהס יעקב
יוסף לצית האכסניא אונר צעל האכסניא להגאון ונ"ה אצרהס יעקב יוסף
ז"ל צזה"ל ידוע לונר כי אין לנו צשר על שצת כי שחטתי שור ונטרפה
אונר לו הגאון ונ"ה היה השאלה על השור הכ"ל כי נטרפה ונחונת כי
צעל האכסניא היה ונחזיק הצית ונצחים היה צקי צהשאלה וסיפר לו
גופא דעובדא איך היה ונייד אונר לו הגאון ונ"ה אצרהס אשכנזי ווי
הורה להטריף ואונר לו צעל האכסניא כי השאלה הלז היה צה אלל
הגאון ונ"ה נוסה חריף והורה להטריף ונייד כשווע הגאון הלז לצו
צגדי שצת והכוצע של שצת אשר לא הורשה לילך צהכוצע של שצת
רצ ונעיר קטנה והלך אל הגאון ונ"ה נוסה חריף לפלפל עמו ולהראותו
כי טעה צדין הזה שהורה להטריף וצא אלל הגאון והיה אסיפת ונח
הפרנקים דד"א אלל הגאון הראצ"ד והיה צחדר השני ונייד כצואו לחדר

הראשון

מצבת קודש

הראשון כשראה השמש ונהרצ הגאון נו"ה ונשה חריף את הגאון נו"ה
אברהם אשכנזי שהיה אז"ד בעיר קטנה לוצט צד של שנת לא רלה
להכניסו צצית הגאון נו"ה ונשה חריף ז"ל וכוה עליו וני הרשה לך
ללצוט כוצע של שנת לילך צחול כי אתה רצ וועיר קטנה ורחפו לחוץ
וכאשר שונע הגאון ונהר"ם חריף לעקת השמש הלך להדלת ושאל ונה
הוא והסיצ לו השמש כי הרצ וניאכוצ לצט כוצע שנת וצא אל הרצ
ושאל הגאון נו"ה ונשה חריף את הגאון נו"ה אברהם אשכנזי הרצ
וניאכוצ ונדוע צאת ונה וצוקסך והסיצ הרצ וניאכוצ נו"ה תורה הוא
וללמוד חכי לריך שאלה יש לי לשאל אל אדוכי אכא ירשכי לו"ה דצר
לפניו ואמר לו הגאון ונהר"ם חריף ונה השאלה והסיצ הרצ הכ"ל
וקיפר לו גופא דעוצדא כזכר לעיל ואמר לו שלדעתו דשור הזה
כשר ופילפל עמו וצירר לו צראיות צרות כי הלך אתו וייד הודה
הגאון ונהר"ם חריף להגאון נו"ה אברהם כי הלך עמו ואמר הגאון ונהר"ם
חריף להפרכים ווננהיגי ד"ד ארלות כי יקבלו את הגאון נו"ה אברהם
אשכנזי לאז"ד פה על ונקונו כי לא ראינו גאון ונפולפל צחריפות
וצקיאות כוונה והוא ראוי לכת. הרצות פה לצוצ יותר נו"ה , ונייד
תיכף כסע הגאון נו"ה ונשה חריף בעיר ונולדתו צק"ק אוליכאז ונונחתו
כצוד שונה ונייד קצלותו הפרכים ווננהיגי ד"ד ארלות את הגאון
ונהר"ם אשכנזי לפה ונונחתו כצוד פה לצוצ צאדונת קודש , זכותם
יעמוד לנו ולכל ישראל אמן

יא נוסחת

מצבת קודש

וּמְכַוְּנִים לְדַרְצוֹ עַל הַאֲשֶׁה לְחַסְרָה זֶהָ סְלִיקְנָה וְאִוְיַנְחָה לְהַלְרִיכָה גַם
סְכִי וּלְפֹטְרָה וְהַנּוֹחֲזִיר עַל כִּכָּה יִשָּׂא וְנִחָה הַסְּ"י זְרַכָּה כְּאוֹם אֶהְרֵן
אֲצִחַ הַלְוִי וְעַתָּה רָחֵם כּוֹנֵם גְּדֻלּוֹ סֵל הַגְּאוֹן הַגְּדוּל וְנִי אֶהְרֵן אֲצִחַ הַכ"ל
סְהַגְּאוֹן וְנִחֹר הַגּוֹלָה וְנִהַר"ס וְנִלְוִזְלִין לְקַח לוֹ לְתַנְחָה דְּמוֹסִייעַ לְפַסְקוֹ שְׁכַל
גְּאוֹכִי הַדּוֹר הַרְעִישׁוּ דְדַצְרִי זֶה זַתְּשׁוֹבָה הַגְּדוּלָה הַכ"ל וְכַל חֲכוּנֵי הַדּוֹר
כַּחְנוּ עֵדוּתָן עַל זֶה וְגַם זַסְוִ"ת וְנִהַר"ס וְנִלְוִזְלִין סִינֹן קַט"ו כַּתֵּב הַגְּאוֹן
וְנִחֹר הַגּוֹלָה וְנִהַר"ס וְנִלְוִזְלִין תְּשׁוֹבָה לְהַגְּאוֹן הַגְּדוּל וְנִהַר"ר אֶהְרֵן אֲצִחַ
הַלְוִי הַכ"ל זַעֲכִין כַּפְּלֹחַ זַאֲשֶׁה שְׁכַצְעַלְתָּ לְסָד וְזֶה לְשׁוֹן הַשְּׂאֵלָה הַכ"ל .
כַּצּוֹד אִישׁ חֵי וְרַצַּ פַעֲלִים עֵדָן הַעֲלִכִי וְנִקְצִלְחָל הַחֲלוֹק הַנּוֹרוֹמִס ר"ו
וְר"ג כ"י פ"ה וְנִהַר" וְנִהַר" אֶהְרֵן אֲצִחַ הַלְוִי יִלְוִי וְכַל הַנּוֹסְתוֹפִים זַלֵּל
וְנַעֲלָתוֹ שְׁלוֹם . וְנַפְכִי עִירְדַת יוֹנָח דְּסוֹקָח אֲצִחַ זַקְלָרָה ע"ד אֶהְרֵן
כְּדַרְשָׁתִי וְנִוְעַלְתָּ כ"ת עַל הַנּוֹעֶשָׂה זֶר וְחַמּוּה אֶהְרֵן זַח לִידֵךְ זַאֲשֶׁה
שְׁכַצְעַלְתָּ לְרוּחַ אֹו לְסָד סְקוֹרִין (עֵרְכ"ט) וְזַח אֲלִיָּה זַתְּחַלְתָּ כְּדִוּוֹת
זַעֲלָה וְזַסְכִייעַ כְּדִוּוֹת פְּרִין וְהִיא אֲשֶׁה זַעֲוֹלְתָּ זַעֲלָ אִם הִיא כַּאֲסְרָה
לְזַעֲלָה אֲפִילוֹ יִשְׂרָאֵל דְּסוֹנָח סוֹפָה הִיחָה זַרְכוֹן כַּאֲשֶׁר קָלְתָּ יֵס דְּזַרְרִים
כִּכְרִים אֹו לְכַל הַפְּחוֹת לְזַעֲלָה כֶּהֵן אֲפִילוֹ יִהִיֶּה זַאֲוֹכֵס אֹו אִם יֵס
לְדִוּוֹת זֶה לְכַרְצַעַת לְזַהֲנוֹה שְׁמוֹתֶרְתָּ אֲחַף לְזַעֲלָה כֶּהֵן אֹו לֹא כִיּוֹן סְזַח
עֲלִיָּה כְּדִוּוֹת אִישׁ וְפִרִין וְרַצִּין כַּצִּי אֲדָם . וְהַסִּיב לוֹ תְּשׁוֹבָה אֲרוּכָה
זַפִּילְפּוֹל וְזִרְרִי לוֹ ע"פִי הַנּוֹשְׁכָה וְנִסְכַת סוֹמָה וְגוֹמְרָח וְסוֹ"ת דִּישׁ
לְדִוּוֹת לְכַרְצַעַת לְזַהֲנוֹה דְּאִין הַעֲכִין תְּלוֹי זַפְּרִין וְרַצִּין אֲלֹא זַאֲיִסוֹת
תְּלִי רַחוּמָח וְסַכַּז אִישׁ אֹוְתָה פֶרַע לְשִׁאֲנוֹ אִישׁ וְזַהֲנוֹה רוּחַ לֹא
וְיִקְרִי אִישׁ וְהַאֲרִיךְ שֵׁם וְנִסִּיִּים לְזַקּוֹף וְכַרְחָה וְנִדְּצִרִי הַרְנוֹצִ"ס שְׁכַתֵּב
דּוֹקָח אֲדָם כַּרְחָה דּוֹקָח אֲדָם וְכַל שִׁאֲנוֹ אֲדָם יִהִיֶּה וְנִי סִיָּהִיֶּה הֵן זַהֲנוֹה
אֹו רוּחַ לֹא נַעֲשִׂיתָ זֹכָה וְהַכַּרְחָה לַעֲכ"ד כַּתְּצִתִּי זַקְלָוֹר וְנִוְפִלְגַּ וְנַפְכִי
רוּחַ הַטִּירְדָה כְּאוֹם הַעֲרוּד וְנִחִיר בֵּן וְנִי גְדֻלָּה זַלְלָה"ה עַכ"ל i) (אֲנוֹר
הַנּוֹלִיחַ לְאוֹר וְנִדְּצִרִי הַגְּאוֹן וְנִהַר"ס וְנִלְוִזְלִין כַּרְחָה דְּאִם כַּזַּעֲלָה לְאִישׁ
זַאֲוֹנֶרְתָּ וְנִחֹר וְנִחֹנֶת שֶׁהִיָּה אֲוִנֶרְתָּ הִיֶּתֶר קַסְצוֹרָה שְׁכַצְעַלְתָּ לְוִלְחָךְ
וְזַאֲוֹנֶת הִיָּה אִישׁ לֹא זַרְרוּהָ לֵן אִם כַּאֲסְרָה וְנִדְּצִרִי הַגְּאוֹן וְנִהַר"ק
סוֹרֶשׁ קַס"ג כַּרְחָה דְּכַאֲסְרָה לְזַעֲלָה כִּי הַאֲרִיךְ שֵׁם וְנִסִּיק דְּכַאֲסְרָה
וְנִחֹנֶת דְּלֹא כַּתִּיב וְחַמּוּעוֹל וְעַל זַדִּי רַק וְחַמּוּעוֹל זֹו וְעַל דַּעֲכ"פ

מצבת קודש

עו

לגבי צעלה ופעלה חף דקצרה דהיא מותר ע"ש ורמיזתי בתשובה
 לח"א הגאון הגדול זללה"ה שהאריך בתשובה להגאון הלדיק ונו' ונשה
 חזק"ק הריוולבי ז"ל צענין חשה שהיתה חולנית זונן והלכה לרופא
 ואמר לה הרופא שבחם תשועה לו ותצעלה חללו תתרפא ונחולי' וסוועה
 לו והאריך ח"א הגאון זלה"ה בתשובה צפילפול ענוק וחריף לקטור
 דצרי הגאון ונהרי"ק צטוצ טעם . וכן רמיזתי לידידי הגאון הגדול
 ונהרי"ר **יעקב יומעש** כ"י צענו"ח ספר וקראי קודש וחסלי
 יעקב בתשובה שהשיב לחכם אחד צענין ככ"ל
 ונחונת שכיון דעתו לדעת ח"א הגאון נאמר הגולה הקדוש זללה"ה
 אורתי להעתיק דצרי תשובתו אשר השיב להרצ וכו' וזה' ונעבדיל
 פרידנאן חזק"ק געארעגן צנדינת אונגרין ע"ד ונקרה צלתי טהור
 שקרא שם לח"א אשר צעלה לא היה צביתו וצא חללה איש טונא והיה
 עוסק בתורה כל היום וכל הלילה והיה ונחזק חללה לאיש חלקים
 קדוש והכניסתו לציתה והנהיגה צו כבוד גדול וצבל הסצוע הי' האש'
 שואלת לאיש הקדוש הלזה שיגלה לה נוי הוא ואמר לה שאינו רוכה
 לגלות לה רק צליל ש"ק יאמר לה נוי הוא ויגלה לה ונהותו וכן היה
 צליל ש"ק אחר עת האכילה ואכסי הצית הלכו ליטן והכר היה דולק
 צא האיש הטונא הכ"ל לחדרה ואמר לה שהוא חליהו הנציח ואם
 תשועה לו תלד וננונו צן שיהיה ונשיח ויושיע את ישראל ואמר לה
 שנסתלח ונן השניים חליה והאשה הכ"ל כתכה חונן לדצריו ואמר לה
 אות כי שם היה חרגו אחד ריק חללה שאחר שיצורו גי' יוני' יתולח
 החרגו עם זה וטונא אותה צלילה הכ"ל וציוס ח' נסע דלרכו והאשה
 הכ"ל שלחה תיקף אחרי צעלה וסיפרה לו כל הנוארע צענוחה וצטוצ
 לצ איך סזכתה לדצק צגוף קדוש עם חליהו וננונו תלד צן שיהיה
 ונשיח ויושיע את ישראל וגם סיפרה לו האות שצעצור שלשה ימים
 תזכה לעושר רצ שהחרגו תתולח ככ"ל לא רלתה לפתוח החרגו קודם
 זונן הכ"ל כי האנוכה לדצריו שהוא חליהו ויהי כאשר עצרו השלשה
 ימים פתחה התיבה ונולחו אותו ריק כאשר צתחלה אז הצבינה
 כי איש צליעל טונא אותה צערנוניתו . ורכו חכמי הדור לאוסרה
 אותה עפ"י דצרי הגאון ונהרי"ק כי הגאון ונהרי"ק אוסר ונחונת דלא

מצבת קודש

כתיב ותועול וועול צד' רק ותועול וועל צו וה"כ הוי דלגזי הסי"ת
לח פעלה עולה כי סבורה שמוחר צזה האופן ו"ו לגזי צעלה
וועלה דכצעלה לח"ט אחר ככ"ל והאריך ידידי צזה צפילפול ונסיים
לצקוף שאל יוהרו להרוץ הדין עפ"י דעה הגאון צוהרי"ק רק יחקרו
צחקירות ושאלות את האטה הכ"ל חס היתה שוגגת גמורה כי על
דצרי הגאון צוהרי"ק טרא ציה כרגא הגאון ווי' יהודה עייאט ז"ל
וכתב על הגאון ונהרי"ק שדורש וחידש דצר חדש שאין ראוי לדרוש
כן אחרי חתימות התלמוד ווי' יצא אחר דצריהם כו' ע"ש סכתב צזה
דצרים ישרים ונאוד ולפי דצרי הגאון ונהרי"ו ונלוצלין צאטה סכצעלה
לטר וגם צכידון דידן הגאון ונהרי"ק מודה ל"ל כאטרה דאטה הלז
דינוה צנפטה שונתצקת צאליהו וכצעלה לנאלך וצזה הענין ונותרת
ולא עלה על דעתה לועול וועל צאטה כנוצן עכ"פ לא יוהרו
להחליט הדצר לאסור רק אחרי העיון היעב ולהתייעץ צזה עם
גאוני הדור וחכמי הדור והאריך טס' עד כאן לשונו צקלרה ודי
צזה הערה להוראה):

וגם צתקוצה הגאון איתן האזרחי וצי"א טס צסינון ל"ח תשובה
ארוכה לענין אחרונים ונרכצים וצתקוצה הלז הראה הגאון
הגדול ווי' אהרן אצא הכ"ל רצ גדלו חריפתו וצקיאותו כי הוא סיני
ועוקר הרים צפלפולו העלום טס כי זה לשון הגאון הגדול ווי' אהרן
אצא הלוי הכ"ל חדשים ונקרבו צאו והתפטעו צארלינו לאסור האחרונים
סקורין גארלי צאמור טהם ונרכצים ונלימוון ולא חזינן לרצנן קשישאי
דעצדי הכי ושאלתי את פי חכמים סצדורינו ונה ראו על ככה ונאין
הגיע להם לאסור ולא פירשו אחד ונהם ואין ונגיד לי ודצר זה אינו
ונפורש צתלמוד צצלי וירושלמי ולא ונשתנויע אחד וון הפוסקים הנוורים
הנפורסמים הראשונים והאחרונים להזכירו אונתי צצלי חס איתא
שהיה לך פיקפוק וכדנוד איסור איך לא טס אל לצו אחד וון הנוורים
לפרש האיסור כוון שפרשו והאריכו צערלה וצצציעית וכדוונה להם
אונתי וודאי כה דהתירא עדיך וסונתי אל לצי לעיין דצרי חכמי
התלמוד ונפרטים והאריך טס צפילפול ענוק דצרי רס"י צפ'
ונסוח ונלחונה והאריך לפלפל ולקטור דצרי הגאון ונהר"ס אלשיך וכ' טס

ז"ל חק"ז צא לדי תסוזה וועתקת ונתסוזה הגאון נוי ונסה אלשך
 והפריט נוארד צאריכת דצרים להפליג האיפור צאיפור הנורכז חצילות
 חצילות להחזיק דצד ורחיב דצרים שאינס כוגעים אל הענין ואל
 הכוונה לכן אונרתי להסיב על דצרו הכראה צעיני והארין לפלפל
 דצרי הגאון ונהר"ס אלשך צכל פרטו ופרטו צפילפול עווק נוארד וסיים
 צקוף התסוזה וכו' ווכל הלין כראה דאחרוג שקורין גראכלין כשר
 ונצדק אס לא נוכל אחרוג כאה וכ"ס הגראכלין הנוצחין צארכות
 האלו והמציחין אונרים שאינס ונורכזים אך הם ון שהקדיונו להתצטל
 אף על פי שאינו ראוי להאנין לדצריהם ספיקא הוא וילאין צו כל
 הכ"ל כתצתי להלכה ולנועשה הכראה צעיני הלח כה דצרי הלעיר אהר
 אצא הלוי עכ"ל סס :

ויען כי הפצירו בי חכמי עירנו להעתיק להם התשובה
 הג"ל בבאר היטב אמרתי לעשות רצונם וזה לשון
 הגאון מאור הגולה הג"ל בתשובתו

סימן למ חדשים ונקוד צאו והתפטנו צארלינו לאפור
 האחרוגים שקורין גארלי צאנרס שהם
 ונורכזין ונליוון ולא חזיקן רצנים קטישאי דעצדי הכי ושאלתי את פי
 חכמים סצדוריו ונה ראו על ככה ונאין הגיעו להם לאפור ולא
 פירטו אחד ונהם ואין נגיד לי ודצד זה אינו מפורט צתלנווד צצלי
 וירושלוי ולא ונשתנויע א' ון הפוסקים הנוריס הנפורסנים הראשונים
 והאחרונים להזכירו אונרתי צצלי אס איתא שהיה לד פקפוק וכדוד
 איפור איך לא סס אל לצו א' ון הנוריס לפרט האיפור כונו ספירטו
 והאריכו צערלה וצצציעית וכדוונה להם : אונרתי וודאי דכחא דהתירא
 עדיף וסונתי אל לצי לעיין דצרי חכמי התלנווד ונפרטים וראיתי
 לרס"י ז"ל סכתצ צפרי ונשוה ונלחונה ורכיב סכוקצ צאילן וכוטל ון
 הרך סצעכפי האילן ותוחצ לתוכו ועושה עקף צחוד סקצ וכושא וננין
 ארתו האילן סכיטל ונונו לפ"ז אחרוג הנורכז צליוון כושא וין אחרוג
 ואין

מצבת קודש

ואין חשש אישור . ול"ע הא דאוריין בירושלמי צפרק קנח דכלאים
אין נורכיצים זתים צרכב טל תורה ופני טהוא חילן צחילן . רצי
יודין צעי ולית הדא פליג על ר' לוי אסתך כגפן פוריה צירכתי ציתך
צניך כסתילי זתים קציצ לסולחניך ונה זתים חין צהן הרכזה אף
צניך לא יהיה צהם פקולות הא ווכלל טיש צהן פקולות טנייא היא
הכא טהיא עתיד לנותקה ע"כ הירושלמי וטענע טאר חילנות טהרכיבו
ונטתנים פירותיהם ע"י ההרכזה . ואפשר דטאכי זתים טאנור טהוא
עתיד לנותקה . ואיכו ונטתנה כלום ונטא"כ צטאר חלכות טנוקצלין ונן
הנורכב וטענוו עמוד צו ואם כועל וננוו ייחור יולא וננוו ויין אחר
והכי חני טס גוי טהרכיב אגוז על פרקוק חע"פי טישראל חין רטאי
לעשות כן כועל וננוו ייחור והולך וטענע צנוקוס אחר ונה כפיק ונלחון
קדרים פרסקין דהוי כעין וננוו ונטא"כ צזיתים ונווכרה הוא לתרץ כן
דאל"כ תקשי ירושלמי דידיה אדידיה :

והנה אחרוג זה חע"פי טהוא ונורכב צליוון ונוקצל קלח טעם
ונליוון ווכל ונקוס כושא אחרוג ויש לו לורת אחרוג ודר
צחילן ונטנה לשנה ואין ונכחיש צזה : והתורה חנורה פרי עץ הדר
הדר צחילן ונטנה לשנה ולא ידעינן טהוא אחרוג חלח ונונה טהוא דר
ונטנה לשנה צחילן ואין טום פרי אחר עושה כן . וכן פ"י צפי לולב הגזול
אהא דקאנור הגנאי וחלח לר"י הא דכתב הדר טהיא טדר ונטנה לשנה
צחילן ופירש"י ונהכא טנועינן דאחרוג חנור קרח דחין פרי אחר עושה
כן ע"כ פירש"י ז"ל וכן פירש"י בחנווט :

והנה אחרוג זה צטענוו וצריחו ודר ונטנה לשנה צחילן ואין
להסתפק צאלו גארלין הנווצחין לארלות חלו טיולא צהן
ונוצרכין עלייטו דאלו היו ויין אחר לא היה דר ונטנה לשנה צחילן
דכלל גדול חנורו הדר צחילן ונטנה לשנה אחרוג הוא ולא ויין אחר .
ועוד יש לדקדק ונגנאי להציא רחיה לדצרי תכיח לא ונלח אחרוג לא יציא
פריש ולא ריוון ולא דצר אחר . ונדקיעו פריש וריוון ולא חנור ולא
יציא חפי" ונורכב ט"ו דיחא צנווכב והכי דייקי תוספות ונדקיעו פריש
וריוון ולא כקע פסול וטענע חס לא ונלח אחרוג כשר ונצרך צפסול
חעפ"י

מצבת קודש

עח

אעפ"י שכתבו החוקי' דיט' לדחות ופי' הרא"ש דנקיט פריט' ורמון
 לרבותא אעפ"י שהוא הדר ושלם להכי לא נקיט פסול עכ"ל א"כ
 כ"ס ה"ל לזנקט וזרכט שהוא הדר ושלם ודר צחינ' וזכנה לשנה והוי
 רבותא טפי ונפריט' ורמון אלף וודאי אי לא נאלף אחרוג כשר יולף
 צוורכט ונצרך ועוד דפריך צגמרא לא יציא פריט' ורמון פשיט' ואי וזרכט
 צכלל דבר אחר וזאי פריך פשיט' טובא אחא לאשמועינן דאפילו הוא
 הדר ושלם ודר צחינ' וזכנה לשנה אפ"ה לא יציא דעדיין לא וזסיק
 הונקטין דנפיק חורבא וינייה . אלף אפריט' ורמון פריך טפיר דאעפ"י
 שהוא הדר ושלם וז"ו דבר אחר הוא ואינו אחרוג וזכלל דזורכט כשר
 ונצרך עליו

אחר

זה צא לידי תשובה וזועתקת וזחשו' הזכס השלם הגאון
 וזוהר"ר וזשה אלטיך וזפריז וזאוד צאריכות דצרים להפליג
 צאיסור הנוורכט חצילות חצילות להחזיק צדצר וזרחיז צדצרים טאינס
 זוגעין אל הזכנה : לכן זנורתי להסיצ על דצריז הזראה צעיני :

תחלת

דצריז וזאשית וזאזריז כתצ ואס הזכיז יחור של ליוון
 צחינ' אחרוג לא קא וזיצעיא דהא יחור ההוא אינו וזוליף
 אלף ליוון כדצרי הגנכים וכו"ט רט"י ז"ל צפ' וזקוח וזלחונה : כי
 קא וזיצעיא הוא איפכא . טהרכיז יחור של אחרוג צליוון טנווליא היחור
 ההוא דוגנות אחרוג ואין הפרט אלף טהויץ צתוכו וזרובה ונה טא"כ
 צאחרוג והקליפה טעליו עצה . וזאוד וכו' וצקוף דצריז אחרוג צטילה
 לגבי ליוון והוא כולף ליוון והציא רחיה לדצריז . וזעטה הרואה
 דצריז יתוניהו אס לדקו יחדיו דצרי רט"י ז"ל והגנכים כדצרי הראשונים
 צאשר אחו הזונה וזכלל דליכא אחרונים ואס זנות דצרי האחרונים
 טהאחרוג צטל צליוון והוי כולף ליוון לא לדקו דצרי ראשונים וצצרתו
 טחרי אהדרי וא"ל ציאור לזה אס כאזר טלא כושף הענף רק וזאזתו
 וזין של הענף לענין ונה יהיה האחרוג צטלה לגבי ליוון וא"ת הענף
 צטל לגבי העיקר : א"כ לונה זנור לא קנזעיא יחור של ליוון צאחרוג
 שהוא פסול ואין יולף צזה הויין הו צטלה לגבי העיקר . ולהרחיז עוד
 הדבור הציא דצרי הר"ן צנוככת ר"ה עלה ה' דתמיא הוס א' הזועט
 ואי

מצבת קודש

וא' הנוצריז וא' הנוצריז חייב צערלה ואלו צספרי תמיא ונטעתס פרט
לנוצריז ונוצריז לא קשיא דהאי צנוצריז צאילן הטעוע לנואכל ונש"ה
לא כהגי ערלה צהרכצה דקיי"ל ילדה טקצכה צזקה צטל כדאיחא
צפ' ונשוח ונלחונה חפיי ילדה צילדה כווי לכי ונטי ג' לילדה ראשונה
טכי כווי טרי וה"כ ונוכח הטס והא דהכא צטנטוע הראשונה לסייג
ולקורות לפי טאין צראשונה ערלה כלל חין זו צטולה כלל לגצה וכן
פירש"י ז"ל כדעת הר"ן . הרי צפירוש טנתצטל היחור לגצי האיילן
והיא גנורא ערוכה וכן ר' שונסון צפיי הנושנה כתצ כן וא"כ ה"כ צטל
העכף האחרוג לגצי ליוון וכאלו כולו ליוון . והטורה אונרה אחרוג
וליכא : עכ"ל החכס הכ"ל . ואחפלא צזה החכס ווי לא ידע צכל
אלס טילדה צטל לגצי זקה ויה טכאנור צהדיא צתלנווד צפ' ונשוח
ונלחונה ונה לו לר"ן ולרש"י ולר"ש חס לא להרחיצ הדיבור . חצב
לא כאשר עלה לפכיו . כי לפ"ד צטל טעס טל אחרוג צליוון וצטעס
תליא ונלחא ואין טעונו ונוטעס : והוא טעס לפגס כי ויה טכאנור
צגנורא צטולה היינו ונשוס טהזקה היא עיקר והילדה צטל לגצה כהא
דאנורי צירושלנוי פ' חיהו עריס ויה צין חילן סרק ויה צין חילן ונאכל אדס
ונצטל חילן סרק על גפנו ואין אדס ונצטל חילן ונאכל על גפנו והכל צנוחצצה
תליא ונלחא וכן חס כטע קונייתחא לסייג ולקורות חע"פ דילדה צזקה צטלה
כה"ג לא צטלה ונשוס דאי ונווליד עלה צת וניהדר היא . וכן פירש"י ז"ל
צפ' ונשוח ונלחונה חפילו ליחור טל זקה ונכיון טנתלשו והרכיבו ילדה
קרינן וצטלה לגצי זקה . ועוד דנוקסין תוס' צנוחחות פרק ר' ישונעאל
לונה נקיט ילדה דכך טוים יחור טל זקה טקצכה צזקה פיי דה"ל
לונקטו טחס יחור טקצכה צזקה צטל ותירלו דלא הוי ידעינן לענין ויה
צטל חס לא היה ונפרש צהדיא לענין ערלה חצב הסתחא דנקיט ילדה
ונוכח ונלחא דלענין ערלה קאנור עכ"ל התוס' והסתחא אי כדעת החכס
טהטעס צטל לונה לא הוי ידעינן לענין ויה צטל טכתצו התוי לכל
דצר הוא צטל טהרי הטעס צטל צזקה ואף טלא הזכיר ילדה חלא
ודאי צטלה טאנורו לא לענין טעס קאנורו חלא אונרו הטפל צטל
לגצי העיקר דצתר עיקר חזילין . והסתחא לא הוי ידעינן אי לענין ערלה
צטל אי לא כ' צהדיא ילדה צזקה ולא טחס יחור והכי ונפרש צכונה

דוכחא צפרק ר' ישועאל גבי טשתלו זכר' וזנדריס פרק הנודר לגבי עיקר צטל . ואין להאריך דצזר פטוט :

ומ"ש והחורה אמרה אחרוב וליכא לא ידעינן היכן כתב החור' אחרוב רק פרי עץ הדר וזוין זה הדר הוא ודר ונסכה לנסכה צאילן וכונ"ט לזעלה . וכחצ עוד זה החכס איצרא להרנצ"ס ז"ל כתב צפ"י הנוסכה ח"ל והרכבה סזכר צספרי שאין חייבה צערלה היא אותה סהנוסיל צה והוא סיצריך האילן ועיקרו קיים עווד צארץ לא נעקר או יונתח עקף וואילן זה ויטע קלתו צאילן אחרת ועיקרו קיים צאילן הראשון אלל חס פסק הענף והרכיבו צאילן או הטווינו צארץ הרי זה חייב צערלה וזהו הרכבה והצרכה הם סרונו להם צאוור ח' הנוטע וא' הוצריך וא' הוורכיב וחתה סנוור אלו העיקרים ולא תצטב צהם סהם זה הפך זה כסתראה לטס סנוטע ווצריך וורכיב חייבים צערלה וצספרי ציאר כי הוצריך והוורכיב איכס חייבי צערלה . והן סכי וויני הרכבו כונו סציארתי לך עכ"ל הרנצ"ס :

וכתב החכס דל"י ל"י דוורכיב יחור סנפסק וואילן אחר סעצז עליו סכי הערלה דצטל לגבי האילן דהיינו ילדה צזקה הלכך ח"ל דצכדון רידן כווי לא אוריקן דצטל יחור האחרוב לגבי אילן הלינון וצוולתי קאי והוי אחרוב . ח"כ אפטר דאע"ג דלא צטל ווי"ו הא ויהא סכי וועורצים הם והחורה לא חייבה אלא צנוץ אחד וכיון דאיכא לוינור הכי וא"ל הכי ליכא לוינף ווי"ו כלל . אלל לא היא דא"כ תיקטי ווי"ו להרנצ"ס ז"ל האם כעלוה וונונו סוגיית פרי' ווסוח וולחונה דילדה ססצכה צזקה דהיינו סהרכיבה צה כפ"י רס"י ז"ל פטורה ון הערלה ווסוס דצטלה לה לגבי זקה סעצזו עלי' סכי הערלה וואי סוסיק צגנורא דהא והא צילדה סהרכיבה צילדה והא צאילן הסנווע לסי"ג ולקורות והא צאילן הסנווע לפירות דהיינו צנווע לפירות צטל היחור לגבי האילן לגנורי והיכא אפטר סיקצור הרנצ"ס ז"ל היפך הגנורא ועוד סהרי הרנצ"ס ז"ל עלנוו כתב ח"ל ילדה ססצכה צזקה והיה פירות צילדה אפי' הוסיפו וואח"י הרי אלו פירות של ילדה אקורים שאין גידול ההיתר וועלין את האיקור ע"כ הרי צפ"י טעל סהרכיבוהו צפירות סגדלו כצז צאיסור אין צטלין הא חס הרכיבו צלא

מצבת קודש

בלא פירות או טילאוו צו פירות וחדש אח"כ שאותן הפירות החדשים
אין זהם ונשום ערלה דצטלו בזקנה כוונ סדייק צלטונו שאור הרי
אלו הפירות אסורים שנועע אחרים .

ועוד יש להקשות על הרמב"ם ז"ל כי הנה החילוק שבין הנוחיתין
דנוסב' ערלה ונוסכת ר"ה דנושוע ערלה נוהגת בהרכבה
וצין נוחיתין דספרי דתני' ונטעתם פרט לנוזריך ולנורכיז דכתב
הרמב"ם דנאי דתני' צספרי היינו בשלל חתך העקף ונחילין ונוחיתין
דערלה היינו כשחתך אותו והרכיבו באחר קשה וכי בעורה זו סוגיין
דפרק ונשוח ונלחנה דנוחלק צין עקף שהרכיבו צקנה הנטוע לנוחכל
לחילין שהרכיבו צילדה או צחילין הנטוע לסייג ולקורות שהוא החילוק
עלמנו שבי הר"ן ז"ל ונשוח' דגנו' ואנה עזב חילוק הגנו' ותפס חילוק
ונראשו ואור שאל ישחצט איס לצלתי חלק צין שתי הצקיאות אלו
כחילוק שחילק הוא דלנוח אינו חילק דא"כ למה לא נאמר בגנו' עכ"ל
החכם . והאריך ונאוד לפלפל ונקלת להעמיד דצרו ונקלת יולאים חוץ
לכוונה שאנו לריכיס למה שאנו עומדים צו ותמה אינו וכן החכם הזה
אשר ידוע ונפורסם חכמתו איך אחזו צולונס התאום לנושך דצרי
הרמב"ם על פי דרכו להסלים בוונתו ולא שלח ידו לטעום צקנה לנטע
ונונו בגמרא ויחירו עיניו צונה שהקשה על התלמוד צפ' ונשוח ונלחנה
ולקוני' צכרם של סני שוחפיי דהאי הדר אדידיה והאי הדר אדידי' פי'
רש"י ל"ל להדורי אסנויי דחיקא צנוטע לסייג ולקורות לוקוני' צנוטע
לחכילה ע"כ . הרי צהדי' דסנויי' דחיקא היא ונהדר התלמוד לטנות
דדרך אחרת ולמה לעק זה החכם ועל ונה לעק להרחיב הדבור על
הרמב"ם ז"ל לוור וכי בעורה לפניו של ונשוח ונלחנה או נעלמו' ונונו
סוגיית התלמוד ודאי לא נעלמה ונונו הסוגיא אך בעורה לפניו סנוי'
דחיקא לחלק צין חילין ונחכל לחילין שאינו ונחכל דניחא ליה לחוקוני'
כולה צנטוע לנוחכל כוונ שהקשה התלמוד לכן ונסיי' הא צשנפסק הא
צשלל נפסק וכן פירשו הנופרשים וצכללס תוספ' פ"ק דר"ה כאשר נדבר
עוד צזה . אך אם עלה לפניו להקשות על הרמב"ם איפכא ה"ל
להקשות למה לא חלקו צנושוח ונלחנה הא צשנפסק הא צשלל נפסק
וכולה היתר כוונ שחלקו הנופרשים אך ונה שנראה לי צזה דודאי אי'
אפשר

מצבת קודש

פ

אפשר בחזרין ועורכי ונלחמה לחלק הא צטנפקק הא צטלח נפקק
 דאל"כ לריך לאוקוני ונח"י צטלח נפקק וצריית' צטהפסיק וזה א"ח
 דאי צרייתא צטלח הפסיק ונן הרוז לא הו' לי' למועט ונלא חללו
 אלא ונטע כדומעטיק גבי ערלה ונטעמ' פרט לווצריך ולמורכיז ועוד
 דלא נפקקה שאין זה ונשום ערלה ונפסטי' דקרח וייעט אפילו לא
 כהז ולא חללו אלא ולא חלל הא ונוועט ונפסטי' דקרח דושונע דצכרס
 דאית ציה ונשום ערלה ונשחעי קרח ונש"ה ווקונין לחרווייהו צין
 צרייתא וצין ונחיתין צטנפקק' ואית זהו ונשום ערלה והוי כוי צכלל נטע
 אלא צרייתא וניירי צהרכצת איקור ונוועיע ונלא חללו נדלח כתיב
 ולא חלל כדומעטיק גזלן גבי צית ונדכתיב ולא חנכו ולא כתיב ולא
 חקך כפי' רש"י ז"ל וכן פי' הריצ"ט צחטוצה כנוו ספירשתי והא דווקי
 הר"ן צערלה הא דהכיח אחד הנוטע וא' הוצריך וא' הוצריז חייז
 צערלה והכיח צספרי ונטעמס פרט לווצריך ולמורכיז וווקי לה צחילן
 הנטוע לנאכל ונש"ה פטור והא דהכיח חייז כשנטעה ראשונה לסייג
 ולקורות אע"פ דשנוייה דחיקא היא לא כיחא לי' לאוקוני כולה צנאכל
 הא צטנפקק הא צטלח נפקק ונשום דווקי רצ דיווא צרייתא כר'
 אליעזר צן יעקב דקצר דצעי נטיעה ונוש ולא הצרכה והרכצה אפילו
 צטנפקקה וכן צערלה כיון דכתיב ונטעמס נטיעה ונוש צעין אפילו
 צנפקקה וכ"כ הרנוצ"ן ז"ל דלראצ"י כל הצרכה והרכצה אפילו צנפקקה
 לא נהגו ערלה ופקק הרנוצ"ן כנווחו דכל הווקיל צארץ הלכה כנווחו
 צח"ל וכן דעת הרא"ש והצי"ח הטור לכן חילק הר"ן אפילו צערלה
 צין עץ ונאכל וצין לסייג ולקורות אע"פ דשנוייה דחיקא היא והרנוצ"ס
 סצר שנוייה דחיקא לא ונשכין ואין דעתו כדעת הרנוצ"ן דאל"כ לראצ"י
 היכי ונוועט ונלא חללו הא ונלישכא דנטע נפקי' . ועוד לראצ"י לכחוצ
 ולא חלל . חללו לונה לי' . והר"ן והרנוצ"ן סצרי אע"ג דאית לר"א כרס
 כושונעו לא הוי חוריין נטע כושונעו אי לאו דגלי לן ונעמט דחללו
 דנטע דוקא ה"ה ונ"ו סעוונד סס לי' נטיעו' ילפינן ונאכל . וזה נראה
 להרנוצ"ס דוחק והנושכיס אחרי' וסצרי דוקא לענין חזרה הוא דאית ליה
 ונשום דכתיב חללו אצל גבי ערלה דלא כתיב וייעמט ונטעמס לאו דוקא
 זהו חילוק סצרתם איש לפי סצרתו דעתו ודצריהם עלו יפה איש לפי

סצרתו

מצבת קודש

קצרתו וכחן הוא לפע"ד :

ועתה

יוצן דעת התוספות פ"ק דר"ה אשר זה החכם דחק ח"ע להצניס ועפ"י דרכיו הם מוצניס ומגלים יפה וז"ל התוס' מרכיב הוא שמרכיב חילן בחצירו ומשומע דנוצריך ומרכיב חייבים בערלה וקס"א דצפ"ק דערלה ומשומע דהרכבה פטור ובערלה ותכ"א צת"כ ונטעתם פרט לנוצריך ומרכיב וכו' וי"ל דהתם כשנפסקה מוציאה כדנווכה פ"ק דערלה ולריך לדקדק אי שייך לשנויי הכי צפ' משוח ונלחונה גבי חוזר ומערכי ונלחונה ומשום נוצריך ומשכי כאן בהרכבת היתר כאן בהרכבת איסור עכ"ל התוס' והאריך זה החכם למה הציחו התוס' ונאי דנושכי התם ושאר דקדוקים. ועל פי דרכיו אשר כתבתי חילוקי קצרות צין הר"ן והרנוצ"ן וצין הרנוצ"ם מוצניס דצרי התוס' בעלומם כי הם נוסופקים בקצרות אלו סצין הר"ן והרנוצ"ן וצין הרנוצ"ם אי קצרות הרנוצ"ם שייך לשכות הכי צפ' ומשוח ונלחונה ואי קצרת הר"ן אינו שייך לשכויא צפ' ומשוח ונלחונה. ואין להאריך בזה. וכתב עוד החכם יס לדקדק מה שכתב הרנוצ"ם ז"ל בהלכות מולכים גבי חוזר ומערכי ונלחונה וז"ל אחד הכוטע ואחד הנוצריך ואי המרכיב זקנה בחצרתה סהיא חייבת בערלה ע"כ. וראוי לדקדק כי בגמרא לא אמרו אלא לעולם ילדה בזקנה וכגון דכוטע להך קנוייתא לסייג ולקורות עכ"ל החכם הכ"ל. ובאמת דקדוק יפה הוא וזה החכם דוחק את עלמו ומאוד להעמיד דצרי הרנוצ"ם ז"ל ואינם עולים לפי קוגיית התלמוד. גם הכוסח צספרי ויינווכי סצדיכו אינו כנו"ס החכם הכ"ל ולא כתוב לפיכך רק אחד הכוטע ואי הנוצריך ואי המרכיב המרכבה והרכבה היא חייבת. והנה הרב צ"י ז"ל בצכק ומשכה היא ומחזיק לבקש לרדים להעמיד הרנוצ"ם על פי הגמרא ואמר דנוחרן בגו' כאן בהרכבת איסור כאן בהרכבת היתר רלה בזה ומתניתן דחוזר בהרכבת איסור. וזה אי אפשר לפי סקלי ועריא סס לנואי דנוקסה המרכבת היתר היכי דנני כוי. והנועיין יראה צעין שהוא היפך אצל לפי דצרי אשר כתבתי לנעלה הא דאוקומא כאן להך קנוייתא ככוטע לסייג ולקורות להרנוצ"ם שכויא דחיקא היא תפס הרנוצ"ם תירון רב כחונן כאשר אמר סס בנוצריך חילן סרק כלו ומתניתן דחוזר ודאי תנא היא דאמר מותר וצרייתא בהרכבת איסור כנושנעות הגו' וכמו ספ"י רס"י ז"ל והשתא

עלו

מצבת קודש

פא

עלו דצרי הרעצ"ס יפה על פי הגמרא: **וכתב** עוד זה החכם
 שאפי' לא היה היחור ההוא נחצטל צלימון אלא טהיו כצ' ויניס
 נעורצין צקום אחרו ולימון לא ילא הא למה זה דומה לני טחלו
 עבד וחלו צן חורין שתיקבו שאינו מוליא את צן חורין דלא אחא לך
 עבדות טצו ומוליא צן חורין ה"כ דכ"ט הוא דגוף האחרו טיולחין צו
 נעורצ עם לימון דלא אחא לך לימון טצו ומוליא את החייצ צאחרו ואע"ג
 דקי"ל כו' עכ"ל החכם: **ואני** חומר אף כי יהי' לזה החכם סצרתו דלי'
 צטלה צגנו' צטל צטעס הוא . אין זה דומה אלא למאי דאוריין צחולין צפ'
 אותו ואת צנו דאמר ר' יהודא כל הכולדין ון הקוס אע"פ שאציהן
 חומר וקאמר צגנו' היכי דניי אי לינא דאצוה דהאי חומר ואצוה דהאי
 חומר לריכא למינור כ' ויהו דתינא דהאי לך קוס ונשתנוט צלך חומר
 ולך חומר ונשתנוט צלך קוס קנ"ל ופרט"י ואין נוצירין כאן לדדים
 דהא נוצלצל זרעא וניכא צאכפא כפשא הוא דנקרי והוא ויין צפ"ע
 ונעין קוס . ה"כ דזרעי' לימון ואחרו ונעורצים לפי סצרתו והוא ויין
 אחרו דיט' לו לורת אחרו ואחרו הוא ולא לימון וזהו לפי סצרתו .
 אצל וי"ט לטון צטלה צגנו' לא טהטעס צטל אלא צטלה לגצי עיקר
 לעכין ערלה לא לריכין לכל . ועוד לפי סצרתו וני הגיד לו להטוות
 הנוחלותק ולומר הטעס אחרו ולימון טוה צטוה חלק כחלק אדרצא
 כאמר נואחר טהיחור אחרו ונטא נואתו ויין והוי אחרו איכא
 למינור הטעס טל אחרו עיקר וטעס טל עיקר נחצטל :

וכתב

עוד החכם ועוד דאס חקר כל טהוא קי"ל דפסול ציוס
 ראקון והאי נורכצ חלי טל לימון הרי הוא כחקר ון
 האחרו עכ"ל . תוה וזה החכם הרי נודעין צגנו' אחרו לטרפות
 וצטרפות חקר שאינו כיכר כער כנו"ט חוספת וכ"כ העור וצה"ג
 וצתשו' ת"ה ותוה עוד וזה החכם אשר צא להראות חכונתו וצקי' אהו
 צאריכת הפלפול ולא טה לצו למאי דאוריין צכלאים וקדשים וטאר
 נקוונות אי לא הוי כ' צו נעונו דטה אס ונצין אצ או טה טה
 לגזירה טוה לא הוי ונונעטיין כלאים וזה נפורט צכנוה דוכתין צצ"ק
 צפ' נרובה וצפ' אותו ואת צנו אע"פ טטני ונייסי נעורצין סס ואיך
 צאכו לנעט כלאים צאחרו צלי. טוס וניעוט צחורה והצו דלא לוקיף
 אשר

מצבת קודש

אשר אינו נופרט בגו' וכ"ס צחוק הנשנה להציא צחוק שאר פקולי צפי לולב הגזול ולא סם על לבו א' וון התנאים או אמוראים להזכיר א' ונהם והתלמוד נאריך צקדשים וצונעסר וצכור ואוחו ואת צנו ולפטר חונור ולכוון לריכין צנין אצ או גזירה טוה . וכל הלין כרא' דאתרוג שקורין גראל"ין כשר ונצרך אס לא נוול' אתרוג כהא וכ"ס הגראל"ין המוצאין בארלות אלו . והמוציאין חונורים שאינם מורכבים אך הם מן שהקדימו לצבל , אף על פי שאינו ראוי להאנין לדצריהם ספקא הוא ויולאין צו . כל הכ"ל כתצתי להלכה ולנועטה הכראה צעיני . הלח כה דצרי הלעיר אהרן אצח הלוי :

הג"ה מאתי המוציא לאור

עיינ צתסוצת טצות יעקב הוצא דצרו צתסוצות צית אפרים צנועטה שאירע צפראג צהיות הגאון הגדול מו' סנועון אצד"ק פראג אירע טהיה טנת הדחק ולא הציאו אתרוגים לנודיתכו רק נועט ולא היה צק"ק פראג רק אתרוג אחד טקנו הקהל צעד דומים יקרים והי' צו חשט מורכב ואשר הגאון מו' סנועון האצד"ק פראג לצרך צו ושא' חכוני פראג היו מותרין אוחו ואירע באוחו זונן הי' לכלך הגאון מואור הגולה רצינו הגדול הס"ך לכסוע דרך ק"ק פראג לציתו כי הגאון הס"ך היה אצד"ק העילטא צנודית ונעהררין וכאשר סנועו חכוניס ק"ק פראג טצוח יצוח הגאון הס"ך לקהילתם הסכינוו כולם טהגאון הס"ך יכריע ציכיהם וצין הגאון האצ"ד הזקן מוה' סנועון ואחרי דצרו יקום ונייד כצוח הגאון הס"ך לק"ק פראג הלכו חכוני העיר אללו וטאלו לו דצבר אתתרוג המורכב והסיצ הס"ך דעתו להיתר באתרוג המורכב וצירר להם עפ"י ראיות כי אתרוג המורכב כשר ואין צו חשט איסור כלל והסכינוו כל חכוני פראג לדעת הס"ך נגד דעת הגאון האצ"ד ז"ל ונייד ציום הראשון טל חג הסוכות כשנטול הס"ך אתתרוג לצרך כפל אתתרוג ניידו וכצבר והגאון רצינו הס"ך כפטר צטנה זו ולוה קודם פעירתו לחתנו הגאון ולצנו הגאון טילכו ויצקשו ומחילה לנועטו מן הגאון אצד"ק פראג כי חונר כי צטציל טחטא נגד הגאון ונפראג והורה על אתתרוג להכסיר נענט עלזה והלכו צניו טל הגאון צעל טפתי כהן להגאון האצד"ק פראג ז"ל והגידו לו דצרי רצינו הגדול צעל הס"ך א"ך

מצבת קודש

פב

איך שציקס וווננו ונחילה על אודת הוראת האחרוג הכ"ל ככ"ל עכ"ל
 ולפי ויה שראינו צתסוזה הלז של הגאון הגדול ונוהרר אהקן אצח הכ"ל
 היה הדבר פשוט להיתר צעיני כל חכוני הדור כאשר כתב כי שאל
 לכל חכוני הדור (וצינויו היו כל גאוני ישראל) ולא היה ווגיד לו טעם
 איסור צזה וגם הגאון הכ"ל האריך להחיר ככ"ל (ודי צהערתי לעיני
 הוועיין) : ע"כ הגה"ה :

וגם

צשו"ת ונהר"ם ונלוצלין סינון י"ע לענין אס שנוין טבעת צכתוזה
 הסיצ סס תסוזה זו ג"כ להגאון הגדול וויה' אהקן אצח הכ"ל
 וז"ל הגאון ונהר"ם ונלוצלין צתסוזהו להכ"ל דולה וויה ונצחרות עווקים
 ונפרק הריס ונקים צתורה וחוקים אהווי ונחותני ה"ה ר"ג ור"ו האלוק
 הנורווס וויה' אצח קג"ל י"ץ וע"ש כל הנוסתופים צלל ונעלתו שלום
 ע"ד אשר דרשתני ושאלתני אס שנוין טבעת של קדושין לאשה צכתוזה
 ונפלאת על ונהרנו"א שכתב צהגהותיו על אצן העזר סינון צ' שאין
 הנשואים והקדושין חוזרין ונאין יש לו זה כי הוא נגד הסוגיא דפ' ווי
 שנת דק קו"ה והארכתני ונענית דצרים לצחר זה : תסוזה אהווי
 ונחותני כו' והאריך סס צפילפול עווק וסיים לצקוק ולולי שווציל
 כתבי כחון לדרכו הייתי ונאריך יותר צראיות וצקצרות וכינווקים לאונת
 דצרי וקצרותי שכתצתי רק שאין העת להאריך וצנחילה רצה כתצתי
 דצרים ונעטים וויה שצקסת ווונני וננהג הקהלות להלכה לנעשה צדין
 זה דע אהווי שפה"ק לוצלין אין נוהגין להוליא ווסך הכתוזה הנצעת
 של הקדושין רק שנוין לה טבעת של קדושין ושאר תכשיטין צכלל צקד
 כתוזה וכך נהגתי כוודוזה לי כשהייתי אצ"ד צק"ק קראקא : אצל
 שונעתי צק"ק פונחל נוהגים שנותנים לה הנצעת של קדושין לצד
 הכתוזה כה דצרי ונחותך אהוץ כאונן דורש שלום כ"ת הערוד צטיירדת
 ליווד הישיבה הנפוארה והחפוזה כה יוסף כו' : כאום **מאיר** צן
 וו' גדלים זללה"ה :

הג"ה מאתי המוציא לאור

מתוך

דצרי התסוזה הלז אכו לנודין שגאון ונאור הגולה ונהר"ם
 ונלוצלין היה אצ"ד קראקא ג"כ ונראה שיהיה אז צינוי חורפו

כי

מצבת קודש

כי צטכת שו"צ היה צק"ק לצבז לאצ"ד כאשר רחיתי צפנקס חצורה
קדושה אשר נכתב עם הנועשה והגאון ונהר"ח שרענכליל עם הגאון ומאור
הגולה ונהר"ס ונלוצלין אשר הולך לנסוע ונפה כאשר הצחתי הנועשה
הנפלא צקפרי ונלצת קודש חלק ראשון סימן כ"ח אלל ליון הגאון הגדול
ונו' הצרהם שרענכליל צעל חיתן האזרחי נראה שהגאון ונהר"ס ונלוצלין
נסע חיקף ללוצלין וצטכת שו"צ נחקבל לפה לצבז וצטכת שס"ד נכתב
צהסכמה על פיר גאולה של הגאון הגדול ונהר"י הלוי נורו ואחיו של
הגאון רצינו הגדול צעל טורי זה נכתב שס צזה"ל גם קיימו וקצלו
עליהם ועל צניהם אחריהם צלירוף אלופיהם גאוכיהם עטרות ראשיהם
אשר שם האחד אחד צתורה וצגולה נר ישראל ור"נו ור"ג אצ"ד דק"ק
הכ"ל הגאון המופלא צדורו והמופלג ונו' מאיר עין הגולה והמאור הגדול
אשר כתר שם עוצ על גבו עולה צצלטה כתרים עטרתו כלולה כהנא
רצח ריחא ואצח החכם הנועלי נר ישראל ריש ותיצחא ריש גלותא
וזה' יהושיע פליק כ"ץ יחיה כלח קלה כולם הסכיוו לחומר השיר הגאולה
צכל צתי ככסיותיהם צכל טנה צצצת שאחר פורים צין גאולה לגאולה
כו' עיין צקפרי ונלצת קודש חלק ראשון צהקדושה לסיר גאולה עיי"ש
ונזה נראה שהיה פה הגאון עין הגולה ונהר"ס ונלוצלין צטכת שס"ח
כי היה אז הנועשה ונצהכ"כ הכ"ל אשר חצבו לקחתו הכוונרים כנצואר
שם וצטכת ש"פ נסע ונפה ונחקבל הגאון הגדול וזה' קאפיל ז"ל לאצ"ד
צחוץ לחוונה כנצואר צפקו לענין האילנות העוונדים צצית הקצרות
דפה כנצואר לעיל כי הגאון ומאור הגולה ונהר"ס ונלוצלין הי' אצ"ד
צחוץ לחוונה אשר זמן רצ אח"ז צטכת שצ"ע היה ונולח ונקונו חתכו
הגאון הגדול וזה' יוסף צהרצ ונו' אליקים זקנו של הגאון ומאור הגולה ונו'
שנחה הנקרא רצי ר' שנוחה אציו של הכהן הגדול רצינו הגאון ומאור
הגולה ונו' חיים הכהן ראפיפורט אצ"ד דפה לצבז ואציו של הגאון
ומאור הגולה ונו' שנחה הכ"ל היה הגאון וזה' כחונן ליפשיען והגאון ונו'
כחונן הכ"ל היה חתן הגאון הגדול ונו' יוסף חתן הגאון ונהר"ס ונלוצלין
ונזה נראה כי היה הגאון ונהר"ס ונלוצלין לאצ"ד דפה ערך ארבעים
שנה ונעס נסע לק"ק לוצלין וננחתו כצוד שם ונו' נרא' אשר כ' עת
היוצו אצ"ד קקראקי הי' ציוני עלונוי שהי' ונונלי ונקום חותכו הגאון
ומאור

מצבת קודש

פג

ונארי הגולי המלך נוי' ילחק כ"ץ אבד"ק קראק' כמו שחות' עלמו בתשובות יו
חתן המלך הגאון ונהרר"י כ"ץ זללה"ה כמו שזמילא חתן הגאון ונהר"ם
ונלוצ'לין הגאון נוי' יוסף אחר כונה שנים ונקומו של הגאון ונהר"ו
ונלוצ'לין פה"ק לבזב וגם הגאון נוי' כחונן ליפטיץ הי' ונולא וקום
חותנו הגאון הגדול נוי' יוסף ז"ל כנצואר צפינקס דד"א לענין פסק
דין הצאתי צספרי ונצבת קודש חלק שכי צהערותי ועיי"ש . וגם אחרי
ראיתי צספר איתן האזרחי התצוננתי בדבר חדש אשר הגאון נואור
הגולי נוי' יהושיע צעל ונביי שלוה וצעל שו"ת פני יהושיע רצו של
רצינו הגדול הגאון הס"ך הי' פה אבד"ד כונה שנים קודם שנתקבל
לאבד"ק קראקא . פוק חזי בתשובת איתן האזרחי כי הגאון הגדול נוי'
אצרהס טרענכליל צעל איתן האזרחי כשא ונתן כונה פענוים צשאלות
ותשובות עמו כאשר נציא הרצה פענוים ונונו ונכנהו צסס ונחתמי
הגאון אבד"ד ור"ו נוי' יהושיע (ולא הוא הגאון הסנו"ע כי רצינו
הגאון הסנו"ע הי' רצו של הגאון נוי' אצרהס טרענכליל וקורא אותו
נוורי הגאון ונהר"פ הלח הוא בתשוב' שהסיצ להגאון צעל איתן
האזרחי שס צפרק הנודיר שס פילפול ענווק ונהגאון רצינו הסנו"ע
ושס יס תשוב' ונאציו של הגאון צעל איתן האזרחי אשר כתב לו)
הוא הגאון נואור הגולי נוי' ישראל יחיאל אבד"ק קראקא כתב שס
בתשוב' ז"ל שאל אציק ויגדך בן יקיר אצרהס אהצני עם כי ונקונטרס
הקודם כתצתי לנוורך הגאון ונהר"פ ידידי את והצ צקופה כי צנידון
דידן אשר גם שכיני העליכו ארוכה את זה לעונת זה כעת אעלור
צנוילין כאשר שכי כתצים צאו ונכל אחד וכונעט אחד השיחס ונכל
כתב ונכנה אשר לקחנו צידינו אונס צא אלי ונגילה עפה צשליטים
על כולו ונווך צני וחצבות לורים פיפיות צידך והיו עיניך רואות את
נוורך לצכות ולעזור ונעיר און לצנווע צלינוודים ותחל רוח עלתך
לפענוך להיות עזר כנגדו כאשר ידבק אזור צרא ונכזה אצח וכפעס
כפעס הלכתי לקראת הכרעות ציוניו יגעתי ונולאתי שונחתמי צפעלך
כה יתן אלהים וכה יוסף תת כח צהדר הדרך עלן ללמוד וללמוד
צכווין פתוחין לצנוים וציראת הי' קודנות לחכמתך העמוד לעד והיית
עד לנועלי האף אונס הנה נא זקנתי וכונעט שצתי ונללה ידי
להסיצ

מצבת קודש

להשיב אלפי טנים ושלטים די הסב והותר חזרתו ון השנים יספיקו
צדי כצדים לעקות תשוב' לא נעלה ופני האב את זן ירלה לחור'
ולתעוד' ולמדתי את בני לדבר גם ופי כחצי ואם יפה כח הצן תקוים
וללות ולוודתם את צניכס כנוו עם צניכס גם יחד ואשיצך ויילין
דרך קלרה ישונע חכס ויוסיף לקח וצכל אדם ונתקנא וכו' תחילת
ונעטיך צוה שהשגתי על פירוש הגאון ונהרי"פ כו' (ונכל זה אנו
רוחין כי נוכח הגאון רצינו הגדול הסנו"ע צסס ונורו) ועל הגאון
הזה כותב ונחונתי הגאון הגדול ונו' יושיע אצ"ד ור"נו כיון להגאון
צעל וגיכי טלווה כאשר אצרר כי בתשוב' אחד צקינון כ"ע כתב ז"ל
תשובת הגאון הנורונוס כנווהר"ר יהושיע ריש ונתיבתא ואצ"ד יל"ו אשר
הוצרר להיות אצ"ד ור"נו דק"ק פרענויטלא יל"ו צכידון תשובת זן
הגאון צעל חיתן האזרחי צאשה שקורין אותה ונקרחה צטוה ליזא
צפי כל ונולדתה כשקראו צטוה צעריקה ואוהה לוונרה שנקרחה ע"ש
אשה אחת הית' נקרחה ליזא . ונכתפקתי היאך לכתוב ליזא או ליזא
ועוד נכתפקתי כי רוצא דעלנוא קורין אותה ליזא ונוועט קורין אותה
טשיזא היאך לכתוב והאריכו טס צפילפול ענווק עם השואל זן הגאון
צעל חיתן האזרחי עיי"ש וצתשובה ל"ה כתב הגאון צעל חיתן האזרחי
תשוב' להגאון הגדול ונו' ונאיר ז"ק ז"ל הנאר הגדול סנוו פועל לדק
הולך צתוים וה' אלקים ענוו הגאון אצ"ד ור"נו יל"ו ונו' ונאיר (הוא
הגאון הגדול ונו' ונאיר ז"ק) הכה ציוס חתנוול כי יעצור דצרתי דרך
העצרה אל פני ר"נו ונכ"ת גליתי עפה וכסיתי טפחיים ועתה צחתי
להוסיף אחר עיוכי ונה שכתא' לפעכ"ד צענין הגט הכיתן צחוץ לעיר
צערצ יו"ט טל פסח והי' גט שכ"נו והאריך טס לצרר התשוב' צפילפול
וכו' ואח"ז כתב כך גופא דעוצדא טטלה כחאת צנוהירות להענויק
לשאול לעוונת העלה לנכ"ת היך לכתוב צגט צסס פרידוונאן אס צפ"א
או צוא"ו ונעכ"ת פי קדוש חוונר לו כאשר ראה צדצרי ר"נו יפה
שכתב צוא"ו גם סנו"ו הגאון החסיד ונו' פייצ"ס ר"י ואצד"ק קרחאק
ז"ל כתב ג"כ צצנוותיו צסס ווירדיל צוא"ו לכן הורה גם ונכ"ת ג"כ
אחו ענוו כלוונר אליו לכתוב אף לכתחילה צסס ווירדוונאן כו' צכן אכי
חוונר צבלגול ונחילת כי לא ונחצותי ונחצותיכס צזה ונכוה טענוים

מצבת קודש

פר

וזה ילא ראשונה האי דכבר נשאלנו ונחננו גם יחד פה"ק לצוז זה
 כונה שנים עצרו עם הגאון כוור יחשיע אז"ד ור"נ דק"ק קראקא
 יל"ו (הוא הגאון הגדול צעל ווגיני שלונה ושו"ת פ"י) אשר העלינו
 צוולודחינו זהקבונה אחת דכל וזה שכתבו צקדורים שלנו צוא"ו הוא
 לפי ונכהג זהצרת לשונות דוודיכת אשכנז שוודצרים צו' צלסון צ'
 רפויה ונשא"כ לפי קריאת וודיכתו צפרט צארץ רוקיא שהיא לשוןגסה
 שוודצרים צפ"א דווקא צפ"א רפויה לריךלכתוב דווקא צפ"א והטעמויס
 לצצה כו"ט צדצרי ונאר"י א צספייצ"ט וויצט שווקלה וודיכות וודצרי יותר
 צלסון רפויה הולכין אחר לשון צני אדם צוודיכה אשר כותכין צוהגט
 ואין להקפיד צזה היאך כוולא השמות כו' כי כ"א כתב כפי הלסון
 דוודיכתו לכן סדרו הגיטין ונשוכין זה וזה וכו' וכוונתו על אותו
 תצובה קיוון כ"ט שנסא וכתן עם הגאון הגדול וו' יחשיע ז"ל ונאחר
 שכתב שהוא כעת אז"ד ק קראקא ידענו וזה כי הגאון הגדול ווה'
 יחשיע צעל ווגיני שלונה היה אז"ד ור"נ דק"ק לצוז ונחחילה כצבר
 לק"ק פרעווקלא אך לא היה ונשצו שם כי קצלו אותו ק"ק לצוז
 והגליל ואח"כ כצחר להיות אז"ד ק קראקא וננחתו כצוד שם :

(ע"כ הג"ה)

וגם

צשו"ת ונאר"ס וולוצלין קיוון כ' ז"ל דין אצא לנולכא אהובי
 ונחתכי האלוק התורכי ר"נ ור"ג וו' אצא הלוי יל"ו וכ"א ל"ט
 ע"ד השאלה אשר שאל ונאחי כ"ת לחוות דעתי צעכין דצר שכתחונן
 חוך הפסח ציו"ט אי שרי לסורפו ונטעסשהותרה הצערה ללורךהותרה
 כווי שלא ללורך ולא יועיל כפיית כלי עד ח"ה כיון שלא צטלו קודם
 זון איסורו דהא השתא הוא דנעשה חונן ולאחר זון איסורו לא שייך
 ציטול וצדעתך כוטה להחיר לשרוף ותוהתי על דצרי השוספת דכתוצות
 דף ז' דונונוע וודצריהם לאסור לשרוף אפילו צלא ציטול והאריך שם
 לפלפל וסייס לצסוק על כן אחי כוהג להורות צכל פעס שידוון לידי
 עכין חונן צי"ט של פסח כאשר הוא וולוי ושכיה צקהילות גדולות
 צכל יו"ט של פסח אחי וורה תוניד שיכפו עליו כלי עד ח"ה ואז
 שרפכו הנלעכ"ד כצצתי כחום ונחתך, הטרוד ונאיר עכ"ל .

אמר

הנווליא לאור העיור **גבריאל** צהגאון הגדול ונאר"ס

זלוקללה"ה

מצבת קודש

זרקללה"ה הכה הרחיקיך בהערה הלז איזהו ונקונן של טצחי
דהאי גברא רצח הגאון הגדול ווה' אהרן אצח הלוי ז"ל ריש ותיצת'
דפה אשר היה חד ונעמודי הוראה וכל גדולי ישראל פנו אליו
בתשובותיהם כאשר הערותי צדק ואקוה כי יונלח חן צעיני הקורא
ויצרך אחתי על גודל עונלי ודי צזה ואלום אחת אגיד לעין הקורא
שאל יתנוה שלפענוים קראו אותו הגאונים צסם אצח לצד וחתיונתו
הוא אהרן כאשר נזכר כוזה פענוים ע"ז הטיצ אשר דיצר ידידי הגאון
הגדול ווה' **יעקב יוטעש** כ"י הנזכר לעיל בהערותו על הגאון
הגדול ונאור הגולה ווה' אהרן אצח הלוי זה לשוכו:
הגאון הגדול ווה' אהרן אצח הלוי נזכר צסו"ת ווהר"ם וולוצלין וכאשר
נזכירו ונכנהו צסם אצח לצד כונו צקינן י"ע לענין אס סנין טבעת
קדושין צעשה טצחה לגבות כתוצחה (וכן צקינן צ' כונו טצחתי אחי
הנוליח לאור בהערותי) וכן צקינן קט"ו צענין אשה טכצעלה לסד אס
כאשרה לצעלה אכן צקינן קנו"צ כאשר צא עה"ח לחוות דעתו צכידון
גט ט"ו הכיתן בוין טעמודו כל גדולי הדור להכסירו ועמודו צנונין
וזעקו וורה על הגאון ווהר"ם שהוא היה האוסר והנוערער על הגט
הכ"ל וחתת לשוכס הכחידו ולא הזכירוהו צסנו וז"ל צסו"ת ונ"צ קינן
ע"ז אחר הדצרים האלה כתחרט הונגר' צעלת קרוציו וניידעיו ונוכלל'
חכס אשר נשא לשוא נפשו כדי להחזיק ידי הונגרס כו' כל זה כתצ
החכס שהוא והציא ראיות רעועות וקלוטות וכצר בתרוהו רדפוהו חכוני
הדור על ככה והוכיחוהו על פניו ציריד יערסליו טע"א לפ"ק וציריד
גראונין טע"צ לפ"ק כל ההוכחות לא הועילו ויהי כוולחק צעיניו
כו' עכ"ל לכן גס הוא לירף עונו גאוני הדור צסנת טע"צ לפקול הגט
וצתוכס היה הגאון ווה' אהרן אצח הלוי וחותס א"ע אהרן אצח הלוי
וונלחנו צסו"ת איתן האזרחי קינן ו' לענין איילכית כתצ הגאון צעל איתן
האזרחי ע"פ החצובה וזה לשון הצעל הוראה החכס היטיץ כונוהר"ר
אצח וחותס א"ע אהרן אצח הלוי וגס צסו"ת ווהר"ו וולוצלין
צקינן ס"צ זה לשוכו צראס חודס תקצל צרכה צגודס ונצורח כל
ונחדס אהוצי ונחותכי האלוף הנרוונס ר"ו ור"ג ווה' אצח סג"ל יל"ו
ולכל הונסחופים צלל וועלתו טלוס כו' לענין חזקת אראכדיח ולענין

תקנת

תקנת ונערופיא וצשאר ונקוונות וזה אנו רואים דהיי נקרא צססא:א
 לצד ורק חתינותו היה אהרן אצא הלוי וכן ונלכו צתסוצת איתן
 האזרחי תסוצה וניחדת להגאון הגדול ונוי אהרן אצא הלוי הכ"ל לעכין
 אחרוגים אס יס לחוסרס ונחנת חסס מורכבים חותס א"ע אהרןאצא
 והיה זקן ונפלבג כי צסנת סע"צ לקח אותו הגאון ונהר"ס ונלוצלין
 לתכא דנסייע וכתצ וזה לסונו וחולי הן הסכנות הגאוכים סהסכינו
 לדברי וצוודאי לא היה אזי לעיר לימים כי צסנת סל"ג קורא אותו
 הגאון צעל איתן האזרחי הסכס היסיס והאריך ימים עד סנת'ת"ג כנצואר
 צנוסחת ונלצה סלו צקיון י"א עכ"ד ידידי הגאון ונהר"י יועסס הכ"ל :

נוסחת ונלצת סרצ הגאון ונוס' ונקה צהגאון הגדול ונוס' דוד הלוי ונגזע
 סורוויץ ריס ונתיצתא דפה .

(צראס סנלצה) וימת משה עבד ה' ה' עובד ה' בכל לבו כפתחו של
 אולם ה' לבו מלא חכמה ודעת ומדע וכל תבונה ורוז
 ממנו לא נעלם חריף ובקי בכל חדרי התירה בגמרא ובספרא ה"ה הגאון
 האלוף מגורה הטהורה באספקלריא המאירה מוה' משה בהגאון הגדול מוה'
 דוד הלוי מגזע הארויץ אשר ה' ריש מתיבתא דפה והרביץ תורה בישראל
 ויגע בתורה יומס ולילה ועשה משפט וצדקה בישראל והאיר עיני תלמידיו
 בהלכה אשרי העם שלו ככה בזכות זה תנצב"ה .
 נפטר ביום ש"ק א' ר"ח אלול ת' רפ"ק .

הגאון הזה סזכר צסו"ת ונהר"ס ונלוצלין צקיון י"ח על קוסיא גדולה
 סהקסס על האלפסי

נוסחת ונלצת הגאון הגדול ונוס' יעקב צ"ר אליקים ריס ונתיצתא דפה :

(צנלצה) ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים . ספדה תורה כי
 נפל נזרה נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש אוי
 נא לנו כי אבדנו אבדת הצדיק גמיר ומסיק שמעתתא אליבא דהלכתא
 ה"ה הגאון הגדול האלוף בתורה מוה' יעקב במוה' אליקים ריש מתיבתא
 דפה אשר הרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים רבים גדולים והאיר עיני
 חכמים בתורתו ועשה משפט וצדקה בישראל בזכות זה תנצב"ה :
 הפרט נמחק רק נכתב יום ש"ק ח"י אלול והשנה נמחק ונתבקע .

מצבת קודש

נוקחת ונלצת הגאון הגדול ונוה' שושון ריש נתיצתח דפה :

(נזכר צטו"ת ועיין בהערות)

(נולצת) נפלה עטרת ראשינו אוי גא לנו כי חטאנו אבדנו אבדת הצדיק שמשון בגבורתו עלה ונתעלה כאחד המורים גבור בתורה ארי שבחבורה המאיר עיני חכמים נצחו אראלים את המצוקים את רבי מבקשים ה"ה האלוף הגדול בתורה ארי שבחבורה מוה' שמשון במוה"ר יצחק דיין הגדול דפה וריש מתיבתא אשר שם על התורה לילות כימים ולמד בשיעורין דרבנן בפנים מסבירות להלכה והעמיק בפירפול בהוויות דאביי ורבא ובפוסקים ודלה דלה והשקה בני דורו ועשה משפטים צדיקים בזכות זה תנצב"ה .

נפטר ביום זאת הנוכה ת"ג לפ"ק .

נוקחת ונלצת הרב הגאון הגדול ונוה' לבי הירש צונוס' נתן דייכל דק"ק לצוב :

(נולצת) נחשך אור צבי ארזא דבי רב האשל הגדול מאיר עיני חכמי חרשים עוקר הרים וטוחנן זו בזו בסברא ישרה קולע אל השערה ה"ה הגאון האלוף בתורה מנורה הטהורה באספקלריא המאירה יום מבוכה ומבוכה כי נפל מאתנו העשרה והנור ה"ה מוה' צבי בן מוה' נתן אשר הי' דיין הגדול דפה ודן דין צדק והי' מרביץ תורה עם ישיבתו הרמתה תמידין כסדרן ווי על האי שופרא דבלי בארעא כרע ורבץ על התורה ועשה משפט וצדקה בזכות זה תנצב"ה .

נפטר ר"ח ניסן ת"ב לפ"ק .

צטו"ת ונוה"ס ונולצלין סיוון ק"ס הערה לכיוני קודש של הגאונים ונו' יעקב צונוס' חליקוס ריש נתיצתח דפה ונו' שושון ונוה"ר לבי הירש דיין הגדול דפה הגאונים האלו הסכינו על פסק הגאון נחור הגולה ונוה"ס ונולצלין לענין הגט שכ"ו לפקול הגט וכתב ואלו הן הסכמות הגאונים שהסכינו לדברי הכ"ל ונלצד ונה ששלחו חלי הסכמותם צכתב ונויחד ונלצדו ונוה"ס הסכמות עכ"ל של הגאון ונוה"ס ונולצלין

ונלוצלין בתשובה קיון ק"כ והיה הראשון שזהם צראש הוודצרים הגאון
 הגדול ווי' יעקב צנו' אליקום היילפרין וזה לשונו בהסקנותו סם דצרי
 פי חכם חן לחכמים וכזכרים דדקדוקי דצרי הגנו' והפוסקים הראשונים
 והאחרונים ואונדנא דנוכח שהוגרש הזה צעת נתינת הגט כנוך
 דעתו אדצרי הצנחה הראשונים שהצטיחוהו שכשיעמוד ונחוליו שתחזור
 ותנשא אשתו לו צחופת כעורים אעפ"י שהיה הוגרש ונוכח עפ"י
 תקנת חז"ל צעת נתינת הגט לדצר שוגרש קתם צלי טוס תנאי ווכל
 ונקום צנוחשצתו לא הי' רק כשיחקייס הצנחה שהצטיח אותו חנותו ולא
 כן אין זה גילוי דעת צגט רק דעת ונוש ואם כן עכשיו שחזרו
 ונהצנחתם הזאת ואיכה וותרלה להנשא לו ונוילא היה נתינת הגט
 לופרע צטעות לכן גם אחי ווסכים שלא להתירה להנשא לחיש זר כי
 אם כשהגרש שכי' וצעלה כתיקון חז"ל לונען האונת צלתי על
 החתום כאוס יעקב צ"ר אליקום היילפרין זלה"ה והוסכים השכי הוא
 הגאון הגדול ווי' טושון צאככר ז"ל זה לשונו בהסקנותו על הפסק
 הכ"ל אם יהיו כל חכמי פולין ורוסיא צכק ונאזנים והרצ הגדול הגאון
 ווי' צכק שכי' ווכריע את כולם צפילפולי' חריפא וצקיאות אשר הראה
 צתשובה הכ"ל ואכי הלעיר צחכונה וצשכים צלתי כיודא ועוד לקרר
 ואונתי שאין ונחלקין כבוד לר"פ לאפרוטי ונאיסורא (כוונתו צונלת לר"פ
 הוא הגאון הגדול רצינו ווי' יהושיע פליק צעל הסנו"ע שהוא הי' הרצ
 הוסקדר הגט כאשר הצלתי לע"ל ופוק חזי גודל הונחלוקת שהי' סם
 צין גדולי ישראל צכידון הגט הכ"ל הגאון ווהר"ם ונלוצלין לא רלה
 להזכיר הגאון צעל הסנו"ע צטונו רק כתצ הרצ הוסקדר והגאון צעל
 ונשאת צכיונין לא רלה להזכיר הגאון ווהר"ם ונלוצלין צטונו הגם כי
 הגאון צעל ונשאת צכיונין כתצ שאלות להגאון ווהר"ם ונלוצלין והגאון
 ווהר"ם ונלוצלין כתצ אליו לונחתי הגאון הישיש ווהר"ר צכיונין
 אצד"ק פודיעין וצכיון קי"צ לעכין טעות צספר חורה כתצ אליו הגאון
 ווהר"ם ונלוצלין וז"ל אלהים יענה את שלום אהובי ר"ג ור"נו ואצ"ד
 פ"ה כ"י הגאון הישיש ווי' צכיונין וכו' וכל הונקתופפים צלל ונעלתו
 שלום עכ"ל כוי' אעפ"כ הגאון צעל ונשאת צכיונין צזה התשובה לא
 רלה להזכיר רק צסם החולק) והלכה כרצי ונחיר לחונרר וצלתי על

מצבת קודש

החתום בקלרה וכיד ד' הטובה עלי הרחמתי זיאר צקונטרס על פי
התור' וגנורא וקצרא כאום שמשון צן מו' ילחק ז"ל צאכנר החותם
פה לצוז טע"צ לפ"ק.

והשרישי הוא הגאון הגדול מו' אצא הלוי הצחתי דצרו לעיל
צהערת על הגאון הכ"ל והרביעי הוא הגאון הגדול
מו' לבי הירש צוהר"ר כחן וזה לטונו צהסכמותו אף כי לא עדיפנא
ומצירי ווכל ונקום כשראיתי את ר"נו ונאחוריו ע"פ העיון צתשוצתו
הכחונדת חונתי כופת תטופכה ספתותיו אשרי שונע חכמותיו חכמותיו
צחון ירונו עד שונדכי ילא להסכים עמו (כוונתו על הגאון ונאר
הגולה מוהר"ר ונרדכי יפה צעל הלצוטים ז"ל) להלריכה גט שני צכן
אחי הלעיר ג"כ וסכים כר"נו צגזרותיו לחונורא ולאפרוטי ונאיקורא
כאום הקטן לבי הירש צוהר"ר כחן ז"ק זלה"ה :

העתקתי דברי הסכמות ונהגאוכים לונען הראתיך לדעת דצר רצ
גדלם צתורה כי טס היו כל גאוני הדור צתשוב' הלז
כנו רציו הגדול הסו"ע והגאון מו' העכדיל צעל נוכח הלצצות וסדרי
הגע והגאון ונאר הגולה ונהר"ס ונלוצלין האוקר והגאון ונאר הגולה
הלצוץ האוקרים והגאון הגדול צעל ונשאת צכיונין וכת דיליה הגאוכים
ז"ל הונתירים ואלעפ"כ כחן הגאון ונהר"ס ונלוצלין עיכיו צארצעה ונטיצי
לעד הגאוכים הללו להסכים עמו צכתצם ודי צהערתה זו לעיני הונצקר
דורש חכמה צאונת ע"כ ההערה) :

קוסת ונלצת הגאון הגדול ונח' דוד צהגאון ונח' ונרדכי אשכנזי ריש
ונתיצחא ודיין הגדול דפה לצוז :

(כזכר צטו"ס עיין צהערת)

(בנלצה) אראלים אחזו בארון הקודש ונלקח מאתנו רועינו רועה ישראל
אשר הרביץ תורה בישראל הוא הגאון האלוף מנורה הטהורה
הדיין המצויין וריש מתיבתא מוה' דוד בהגאון מוה' מרדכי אישכנזי אשר
כרע ורביץ בתורה כארי ולביא העמיד תלמידים רבים והנהיג בני קהלתנו
בחכמה ובתבונה וברעת וביראת ה' פה מסיק מרגלין והעמיק בפילפולים
'שרים ומתוקים והי' מגדולי הוראה והורה בישראל חוקים טובים וחיבר
חיבורים

מצבת קודש

פז

חיבורים מתוקנים ועשה משפט וצדקה לכן בזכות זה תנצב"ה .
עלה למרום יום ר"ח בסריו ת"ה לפ"ק :

(הערה לליון קודש של הגאון הגדול ווה' דוד צהגאון
ווהר"ר וורדכי אשכנזי זללה"ה אשר היה ונקודס אצד"ק ונאכיסטרזיטן
ואח"כ כזרר פה לריש ונאיצתא) הגאון הגדול הכ"ל מזכר צתשוצת איתן
האזרחי אשר כתב תשוצה ארוכה צכידון הורג נפט להגאוכים ונאורי
הגולה וו' יוסף זלה"ה אצד"ק לצוצ צחון לחוונה חתן הגאון ונאור הגולה
והר"ם ונלוצלן ולהגאון וו' ונאיר ז"ק אצד"ק לצוצ צחון לחוונה ציני
עלומיו אשר היה אצד"ד דק"ק ונאכיסטרזיטן וזה לשון השאלה הכ"ל
צסיון וי"ג . יוסצי על ודין הולכי על דרך סלולה . דרך הקודש
יקראו לה להענויד ארץ צושפט וכצתה העיר על תילה לייקר צשוטים
הנשיצים על הקלקלה . ילאו אש קכאה ונאלאה קולים כסוחים נתנה
לאכלה שלא יסוצו עוד לכסלה לגדור פרלח הדור הונה יעלו צתחילה
אל דצר ה' חרדים הונה השרידים אשר ה' קורח הונה האלופים וננופים
ויפים וננהיגי ארץ ונוקדנוי הקהילה קדישא דק"ק לצוצ יהי אלהים
עונם ויענה אה שנונם ונלולכס צראשס הנאיר לארץ ולדרים , ונכזד
אלהים ואדם , צאורים ראש הנודצרים , ה"ה הגאון הגדול כר ישראל
דגל אוריאל כצוד ווה' ונאיר ילו ה' אהו את הצרכה :

הנה לשלום וור לי וור לצי יתנורנר ורוחי כנור , חטא ישראל
לרע הוור , צנים אינס ונהוגכים עלפו צראש חולות כחוא
ונכנור אשר קס איש אל רעהו והרגו צנויד ונה אדצר ואונור על הנעש'
ונכנור וזר אשר הלך ונעורצ אל הזרזר ואינוא לפכי ונעכת"ה גופא
דעוצדא היכי הוה אחד ונצכי צרית קהילתינו הקדים לפכי פתח חצרו
צאישון לילה צאיונה קטע והכי גם הא' קס כנגדו צחרצ סלופה צתחילה
והכה אהתו פלעים ואח"כ קס עליו צען הראוי להרוג צו והרגו רחוננא
לילן על אחר ולא היה ונחערצ שום זר צתוכס רק צן וצת של
הנהרג והיה רולים להליל אה אציהס והכה הרולח הכה גם אה הצן
שעדיין לא הלך יפה על ונשענתו ונכח ונכה וגם הצת צרחה לפכיו
כי ראתה כי אזלת ידם ונחונת החשיכה לא נחערצ שום זר צתוכס
להצדיל

מצבת קודש

להצדיל ולהליל את הכרדף ונפני קול ענות גבורה שילחה נופי צן וצח
והצח לעקה צעיר וצחו ערלים לקול השמועה עם רצ וחלטים אנה
לידם שיצוקש את הרודף ע"י הערלים והגוחלי הדם להצדיל כי ונלחו
אותו הרוב לפניו ויכהו על הסל ועדיין עליו להכותו ונכות אכזריות
אשר לא עשה כזה שום גזלן עתיקא צעולם חוי לעינים שכך רואות
ולאזנים שכך שמועות והנה הרולח צרול צחה נפשו וישינו אותו צנוסנור
הערלים להצדיל והגוחל הדם צנוירה ונעולה צאופן שלא ליתן לו
ונקום כלל לפליטה ויתר הדברים על פרשן יגיד לנעלכס ונציל כתצ
זה לשכנו תדרשו והנה עתה צחתי צשאלות ונה יהיה נוספטו האיש
ונועשהו כי צאונת האיש הרולח ונחזק ונפורסים לנו לחיש רע וצליעל
ורוע ונעללים וקלח ונועשיו חגיך לכס רסום צכתצ חונח כי זה טנה
שעצר עשה כנועט ונעשה כזה אשר הכה אשחו פלעים כוי וגם רלה
לילך להנזיר דחו כוי והנה לפי דעתנו ולפי ראות עינינו חין ונקוי
ונהאיש הלזה שום תשוב' ראוי' כלל כי כל חונריו ודצריו היולחיס
ונפיו כוי צאונרו הנני כחון לפניכם סלחו אחר התליין ויתיו את ראשי
צסיף כי הנושא ונתן של האיש כל יויו צרע וחף חולי יחנור אעש'
תשובה לדעתנו הוא רשע ערום וד"ל כוי והכי חרון לפני אדוכינו
ונחנור עינינו צקרקע צדין זה והאריך שם צפילפול ענווק צס"ס
וצנווקי יוקף ופילפל וקותר דצרי הגחון ונהר"ס ונלוצלין תשוב' קל"ח
אשר נשאל צענין כזה וצתשוב' הלז הראה רצ גדלו צחורי' וגודל
חריפתו אשר הוא סיני ועוקר הרים צפילפולו העלום . וקיים צקוף
התשוב' ולכן אחס חכמים ונצוכים תדעו להדריכני צנתיצ חונות
והיוקר וגם חס ושלום שלא יהי' חס ושלום לרלוע' ונרדות צישראל
חס ילא נקי כי יש כאן הרצה חקקי לצ ולא צציחס חנחנו לדעת
ונה יהא צקופו לכן הודענו כדת ונה לעשות שלא יהי' ח"ו דנוס של
ישראל הפקר לעיני הענוים כנוים והם חכמים כנולחכי האלהים
להודיעני כל דבר על הקורט גם לחיש הלזה הרולח יש לו שלוש'
צנים חס יש לוור עליו אל יהי ליתונויו והנה קלכי ונראשי ונחורעי
צ"ו ורתתי ידי וארכובתי דח לדח נקטן ונרוב החרדה הגדולי אשר
נפלה עלי אשר לא נהג דנוו לא כדס לצי וכו' וחין דעתי ללולה לכן

אם שגיתי אחי חלין ונשוגתי רק דנתי דרך ונשא ונתן לפני רבותי
 בקרקע ונתסוצתם הרונתה אנחנו ונחכים ונולפים שיהי לנו לחוק
 עולם ולא יעצור כ"ד הטרוד זלערא דרצים לפי מורי ורבותי הנאחזים
 ה' יאריך יניכם לשנים טובים דברי הלעיר והזעיר דוד צן לא"ח
 מורי ונוהרר"ו סג"ל זל"ל אשכנזי חותם צק"ק מאכיסטרזיץ לקדר ויד
 אל "תשלחו" צו להליל אותו ויגדס לפ"ק עכ"ל בתשוב' הנחנודה הלז
 הנומולחם ברב חריפות ובקיאות .

וער

זה הסיצ בתשוב' ראשוכ' הגאון הגדול עין הגולה מורי יוסף
 אבד"ק לצוב צחוץ לעיר חתן הגאון נואר הגולה ונוהר"ס
 ונולצלין וזה לשונו נשאלתי על ועשה ונכוער שנעשה צק"ק מאכיסטרזיץ
 באחד שהרג את חזירו וכונזואר בכתב הרב אבד"ק הכ"ל והרולח
 כתפק צנאסר אוונות העולם אם להליל אותו אם לא תשוב' ונקור
 הדין כו' והאריך לפלפל בדברי המנווקי יוסף ובגמורא ובתשובת חנוי
 הגאון ונוהר"ס ונולצלין כו' וכתב באולע התשוב' צפילפול העלום .
 הגם שכבר פירש חנוי הגאון צנוהר"ס ותירץ קושית המנווקי יוסף צעוב
 טעם ודעת בתשוב' והאריך לפלפל סם צרב גדלו וחריפתו וקיים צקוף
 התשוב' וגם הכ"י לא חיירי אלח אם להננית אותו דדייני ישראל אלל
 זה שכבר כתפק צדי אוונות צזה כולי עלנא נודו שלא להליל אותו
 ונכל שכן אם כלרף לזה כל הדברי" שכתב חנוי הגאון ז"ל אם יעודו
 ישראל להליל אותו וידי עכו"ס יהיה צזה חילול השם עוב סיד
 ישראל לא תהי צו ויצוער וון העולם ע"י העכו"ס ועל די זה יגדורו
 פרלח צני ישראל ויתקדש שם שנוים וכל ישראל יהיו כקיים הנרא'
 לעכ"ד כתצתי . כ"ד הלעיר יוסף צן לא"ח ונוהר"ר אליקום גען זללה"ה
 יום צ' ואל שדי יתן לכם רחמים צטנה הזאת פה ק"ק לצוב :

ובתשובה השנית

הסיצ הרב הגאון הגדול נואר הגולי
 מורי ונאיר ז"ק אבד"ק לצוב צתוך
 העיר (השני גאונים הגדולים ונאורי הגולה הכ"ל נזכרו צספרי נולצת
 קודש חלק ראשון יעו"ט רב שצחם וגדלם ותפארתם) זה לשונו :
 וזה דבר הרולח . קול עכות שונעתי קול נאקת חלל קול
 דיני אחיכו ודוני זרועותיו אשר נספך כנוים וון הרשע אשר זנום ופעל
 ועשה

מצבת קודש

ועשה להרוג כפש צמוד צאיסון לילה צמוד וצומעל וחף אח"כ עומד
צומדו וחור שכך דעתו להרוג את השמש והנה הוא נתפס צומאסר
לעשות צו ונשפט כחוצ כפי הערכאות שלהם ועשה צו השואל לשאל
כדת וזה לעשות לצער דם הכפי כי הארץ לא תקבל את דם הכרמל
ויום שקבלה דווי הצל ונעכסה על כך וע"כ דווי לוועק לעשות כקו'
וכס ישיב ללריו וכפר אדמותו עונו והארץ לפלפל צגומרא דקסהדרין
וצתשובת וורו הגאון וואר הגולה ונהר"ם וולוצלין (כי צכל התשוב'
והכיר את הגאון ונהר"ם וולוצלין צסם וורו וזה כראה שהגאון ונהר"ם
ז"ק הי' תלמידו של הגאון ונהר"ם וולוצלין) וצונה וקותר צפילפול
עווק וצכ"י שס וצתשוב' הלז ראינו רצ גדלו צתורה . וכצז שס
צאנלע התשוב' וכראה לעת כזאת צעו"ה כאמר שהוא ללורך שעה
צכל הווקומות וצכל הקהלות סתצו הווקרים ג"כ צצצוע סעצר סלחו
לפכינו אחשי ק"ק שאריגראד איך סנוקור אחד עומד כגד כל ישראל
צעכני עלילות סקר גם אחשי ק"ק צאר סלחו עצור הווקירה דק"ק
וואראמווי וכוסף על זה צעו"ה נתצו גכזים גזלכים עד כי חדל לספור
וצלירוף סצקצו הימים כרלח הי"ד ר' ונשה חתן ר' העכיד ע"י יהודי
עגלון סלו אס כן אין לך פרלה גדולי וזה ע"כ הי' הסצרא כותנת
לדון אותם לנייה ונשום ווגדר לעצר ולהצא אך לא וולאכי לצי לחתוך
הדין וואחר שהנווקי יוסף כתצ שאין צידינו צזה"ז להניית ולדין ונייה
והי' דעתי להסכים לדון אותו צחיתוך אצרו לחתוך חוטונו ולסונו
ולקלוע ידיו וזה חנוור לו יותר וונייה כי הי' כצאס כל יניו והחוטא
ונתיר עלמו לנייה ולא יתיר עלמו לחתוך איצרו ועוצ וותרו ונחיי
וזהו פרקום גדול ולא יסכח אצל ונייה כסכח וון הרשעים וכן אמר
דוד אל תהרגם פן ישכחו עוני הכיעונו צחילך ודרך זה חוונרא לחוטא
וקל לנו וולד הדין כי כל הפוסקים ווודים לעכוס לחתוך איצרים הרח"ס
ז"ל חתך חוטם לצונה להסחיר פניה ר"ג דן לכיותא עיכא ודרך זה
הי' יותר עוצ ונכונה טעוים . אך וואחר סמורי ינהר"ם ע"ה הפריז על
הנייה וואוד וכצז סנעשה ונעשה כזה והי' ויילר לישראל עיין צתשובה
סלו חזרתי לאחורי וגונרתי ואונרתי לדוכו לנייה צלירוף כידון דידן
ניתן ציד הערכאות לזה כל ויה שאנרו הפוסקים אס יס כח צידינו

מצבת קורש

פמ

חס לאו לידון היינו צדין צידים ע"י ישראל חבל נאחר שכינת ציד
גויס צערכאות הם יעשו צו ונשפטו וידינו לא תהי צו והכל נורדים צזה
כי זה גרס הוא ופטור שהרי הרנוצ"ס כתב ג"כ בהלכות רולח
הסוכר להרוג את חצירו פטור חעפ"י שהוא הגורס ואנורו רז"ל על חלו
לא ונעלין ולא נורידין אפשר שעל כידון דידן כאנור נורידין נאחר
סכתה הרב ווהר"ד הכ"ל האצד"ק הכ"ל סדעתו לעשות כפירה והיה
כל יוניו חוטא גדול ופושע . כאנור ליסדי' ציה גודא רצה ואף חס
יאנור שרולה לעשות תשובה ולפי דעתי על חלו אנורו חז"ל אין כחת
רוח להקצ"ה כי ראה עלמו צדי גויס רולה לרנני' אותמו חבל להפריז
וננון לפדות אותו צצציל שיאנור שרולה לעשות תשובה זה הוא חילול
השם שיאנורו אן שפיכות דוניס חלל יהודים נחשצ חטא והיה חס
גוי יהרוג ח"ו ליהודי ג"כ לא ידונו לעשות נקונה ותמיד חכי לוועק
ככרוכי' על ונכהיגי הדור שכל גכצ או חוטא שצח לנאסר עושין
השתדלות לפטור ולפדות אותו ע"י שחדים דצר זה צעו"ה נורצה
פשעים וגניבות כל אחד עושה ונה שלצו חפץ ורצו פרילי הדור כאלו
חכחו רואים צעו"ה רוב גכצי ישראל ע"כ ח"ו שלא לתת פרוטה
לפטורו ונוות ואס ילא ווכלל הדת לכפירה כנוו שתמיד הכנוריס
ונפתים אותו ועי"ז רוליס לפוטרו ונוית' ע"ז חכי דואג וע"ז חנו
חייצים לתת שחדים שיעשו נקונה ולא יועיל לו הכפירה כי חס ח"ו
שיהיה כזאת כל רשע יעשה ונה שרולה לילך לכפירה ע"כ ראוי לעשות
השתדלות לצטל זה רק שיגיעו נקונה ואז וכפר אדנותו ענוו ואנחנו
נקיים דצרי הלעיר נואיר צא"ח נוי' ווהר"ר אצרהס זל"ל ז"ק יוס ח'
לקדר גם דנוו הנה כרש לפ"ק עכ"ל הגאון הנואיר לארץ ולדרים
ווהר"ס ז"ק זללה"ה העתקתי ונקלת דצריהם היקרים צעצור כי צו
יראה הנועיין גדלס צתורה ונוהר לצצס וגס כי חציצים עלי דצריהם
היקרים עד נואוד אשר צהס אשחעשע ואהנה וגס הראתיך לדעת רצ
תוקפיה וחילו של הגאון הגדול ווה' דוד ז"ל אשר הי' אצד"ק
נאחיקטריזיטץ הרלה דצריו צתשובתו הגדולה צחריפות וצקיאות לשני
גאוכי הדור אדירי התורה ככ"ל וגס צקינן י"ע צספר חיתן האזרחי
זכר צכידון שאלה על גט ונשס כראה כי היה אז דיין הגדול חלל
הגאון

מצבת קודש

הגאון הגדול נוי' טעפטייל צעל ווי העמודים צן הגאון הקדוש השל"ה ז"ל ונחונת כי חציב עלי הגאון הגדול נוי' דוד הכ"ל ונחונת כי הוא נבאזכי קהלתינו אעתיק צנוקלת שאלה הכ"ל ותשובתם וזה לשון השאלה להגאון צעל איתן האזרחי נוי' כנוהו נורה ונורה גם הוא יורי ארי טצחצורה ענני' טרי' נהורא נוחותכי האלוף הנורווס פאר החכמים ונו"ה אצרהס כ"ץ (הוא הגאון הכהן גדול צעל איתן האזרחי) אותו ואת ציתו ו עלה צידי ונכתצו וכתצו צו ונכ"ת ראייתי טחכנוי ק' לצוב שלחו הגט לכאן וא"א להשתדל גט אחר כי צרח צעלה ניד ונפה ונפי השנוועה שהלך חוץ וון הכלל ונטכח זכרו ואצד שנוו והכה עשינו להליל את האשה ושלחתי לה הגט אחי וצית דיכי דהיינו הנורווס נוי' דוד ונו"ה ליצ צ"ר זעליג ונזקיני וחכנוי עירינו טקדרו' הגט והגט נכתצ ונחתם כדת של תורה ואם הייתי עם הרצנים טצעירו היה לי וויכוח גדול ענוסה לנוה זה ועל נוה זה שדיקדקו אחר צ"ד גדול כנווה ת"ל צנוקוס שהדין ענווה וכי צטציל שהם ונזופקים ואין טפק נוליא וידי ודאי שהוא צרור לנו כציעתא צכותאח טגס אכחכו יודעי' טסס אצא הוא לה"ק אצל לא ונחטצותינו נונחטצותם הנה ראו ראייה אחד ואכחכו ראינו שתי ראיות היינו צקדר גיטין שלי טיש לי ונא"א ז"ל (הוא הגאון הקדוש השל"ה ז"ל) שהיה לו איש נפי איש ונוהרט"ל והוא נולא ציש"ט טל קי"י וזה הסדר הגט נכתצ עפ"י אותיות והכל צפילפול ונחך התלמוד כו' והציא טס צחך התשובה וזה לטוור והכה להאלוף נוי' דוד יש לו קדר הגט וון הגאון ונפת דוריכו רציכו ונשה איקרלט צכתצ ונולא טס הג"ה וכתצ נוה טנולא צתשובה הנקרא כזר טלוס שהציא ג"כ טשנוות האנוראים הנוזכרים צגנורא כולם לי ארנוי הן ולא צלה"ק ונציא וון רצ אדא צר אהצה והזכר צטס אהצה קופו צה' וטס אדא ונזכיר קופו צה' אלא צטציל טאהצה כתי' צתורה כתצ צה' אצל אדא הוא לשון ארנוי כו' והאריך טס צפילפול לענין השס אצא וסיים לצקוק ואין עת להאריך כי צא ונגיזין לציתי והנוצייל כתצ זה ירט הדרך לכגדו וענד עלי ונשרתי לכתצ טלא יאנורו צ"א עוועין אכחכו חס וטלוס ואכחכו פסקנו הדין אונת וצפרט ונחונת השיכו אציט אין וון הראוי לעגן האשה ואכי אדרוש אחר זה הגט כי הוא

צרה ואי אפשר להסתדל אחר ונוסוס סס אצ"ט תהיה ונעוגנת והוא ילא
 וון הכלל והיא תהיה ונעוגנת כל יומים ולכן אחס הצ"ד ונחוייצים
 להסתדל אחר זה הגט כדי שלא תתעגן צת ישראל צחנס וצמחילה
 לא יפה עשו ששלחו הגט הכה אס היה וקופקים היה להס לשאלו
 דעתינו ולא לעשות אונתנו לקטלי קני באגווא והיה זה טלוס ונוני
 אהוצו הערוד צמאוד ט צ ת י הלוי הורויץ קקרא טעפטייל לנחרת יוה"כ
 כאוס דוד צנוהר"ר ונדכי וולצוצ ונאוס יהודה ליצ צנוהר"ר ישראל
 וקראקא : (התשובה הלז כתצ הגאון נוי' טעפטייל עם צית דינו ונוסס
 נראה כי הגאון ווה' דוד היה אז הדיין הגדול אללו . וגס אונר
 לי הרצ הנואר הגדול אציר הגציר לכא ונלא ספרא כס"ת ווהר"ר
יעקב נפתלי הירץ בערינשטיין פו"ו דפה טאציו
 טל הגאון הקדוש

צעל השל"ה הוא הגאון הגדול ווה' אצרהס היה פה לצוצ והגאון
 הקדוש צעל של"ה היה פה לצוצ ויילדי דקהלתנו וכוונדוונה לי שרתי
 צקפר יס נוחלין או צקפר צרכת אצרהס על צרכת הנהנין כתצ
 הגאון הקדוש השל"ה אשר צא לאציו הגאון הקדוש הכה פה לצוצ
 ואין הספרים הללו תחת ידי לעיין צהס ונאון עלי הרצ הנואר
 הגדול הכ"ל כי צקי ונארוד ציחוקי גדולי ישראל וצקי צקפריהס ונארוד
 עד כאן) :

ובן צט"ות ווהר"ס וולוצלין סינון כ"ח ונציה ג' שאלות ונהגאון הגדול
 נוי' ד"ד הכ"ל וזה לשונו צקינון כ"ח השס יעיצי לך הכתיבה
 עם החתימה אהוצי האלוק ווהר"ר דוד יל"ו וכל אשר לו טלוס
 ופני אפס הפנאי ועירדת היום הטוצ היום הנורא לא אוכל להאריך
 רק אטצ צקלרה על דצרי שאלתך אשר שאלהכי על צלל סנחתך
 צסקין טל צקר ונחנו אוחו לתצטייל טל חלצ ויש צתצטייל ס' נגד כל
 הצלל אך טהצלל לא נוונה לגוורי כדרכו נוולא טהצלל צלוע ווצטר
 וחלצ וחתיכה דאיסורא וקסה לפרוש עכ"ל וכהצ לו צתשובה צפילפול
 ונוסיק דע אהוצי שאין לריך ס' נגד כל הצלל רק כנגד ווקוס הסכין
 שנגעה צלל טהרי הצלל לא נעשה כצילה וחתיכה דאיסורא דהא קודס
 סנחתה לחוך החלצ היה כולו היתר כו' והאריך טס צפילפול וכתצ
 ונחונת

מצבת קודש

ומוחנה אפק הפכחי אין עת להאריך כו' וגם צקיון כ"ע ונזיח ג"כ
הגאון הכ"ל וכתב זה לשונו ומה ששאלת צדין תרכגולת שהודחה
ומונחה כשיעור צנוולתה חבל הדחה אחרונה לא הודחה ואח"כ ונלבו
אותה ע"י ערוי רותחין וכלי ראשון לכלי שני ולא היה כ"כ הרצה
מיס כונו התרכגולת אם כאמר שיערוי זה אינו אוקר כי אם קליפה
ופכי שהכולית ווגיכות עליה ושרי אף אם אין צוים שטים או יש
לדמותו לחתיכת צטר שלח הודחה צאחרונה שלריך שטים כגד דם
וונלח שעליו אף אם לא שווה אלח צקדירי שהיד קולדת צו ע"כ
תנולית שאלתך אף שאין זה ונוס לשונך וכתב שם דע אהוצי דהכח
אין האיפור ונוסם עירו לזד אלח אף צכלי שני שייך איפור ונזיח
שם דברי הורדכי צחולין ונאריך צפילפו! ונוסיק לצסוף א"כ צנדון
דין וקתווא היו הוים שצכלי שני רותחין שהיד קולדת צהן לאחר
שנפלו הכולות ונהתרכגולת ולכך לפי מה דפקקין צא"ו הארוך שונלריך
שהיה צקדירי כ"כ הרצה כונו החתיכה שלח הודחה ואז דווקא אנורי
שהוא כגד דם וונלח שעליה ואם לאו הוא אפור וא"כ צכ"ד כל התרכגולת
אקורה עכ"ל . וכן צקיון ר"ל יש ג"כ תסוצ' להגאון הגדול נוי דוד
הכ"ל וכתב שם זה לשונו ומה ששאלת אם הונכה לונור ותערב
צוויקף צווקוס שאין שם כהן כראה לי דהונכה שלח לאנורו אעפ"י
שאין קפידה כ"כ אם אנורו ושם לאחר ג' תסוצות הכ"ל חותם עלמו
הגאון ונהר"ם ונלוצלין כ"ד אהוצך כאונן דו"ש נואיר הטרוד וכו' עכ"ל
העתקתי כל הנוקוונות אשר נוצח הגאון הגדול נוי דוד הכ"ל כדי
להראותך כונו תקפו וחילו וכחו צאורייתא כי היה סיכי ועוקר הרים
וגאון ופולפל צעוונקו של הלכה ונוסיק שונעתתא אליצח דהילכתא .
(ע"כ ההערה) : הכ"ל

נוסחת ונלצת הגאון הגדול הנופורס ונוה' יהודה ליב ריש נתיצתא
דפה לצוצ :

(צנוולת) עלה ארי במסתרים של תורה סיני ועוקר הרים בפילפולא
דאורייתא ויהודה עוד רד עם אל ועם קדושים נאמן ה"ה האלוף
הגאון

הגאון מוה' יהודה ליב במו"ה ישראל ריש מתיבתא דפה אי' שוקל ואי' סופר גמיר ומסיק שמעתתא אליבא דהילכתא והרביץ תורה בישראל והעמיק בפילפולים עם תלמידים וחבירים ורבים שתו מימיו מקור מים חיים והעמיד תלמידים גאוני הדור לכן בעל הרחמים יסתירו בסתר כנפיו ויצרור בצרור החיים את נשמתו ה' הוא נחלתו ויניח על משכבו בשלום .
נפטר י"ג אדר ת"ש לפ"ק זכותו יעמוד לנו ולכל ישראל :

הגאון הגדול מוה' יהודה ליב ריש מתיבתא דפה . הגאון הזה נוצח צטו"ת חיתן הנוצרי סינן י"ט צתצות הגאון הקדוש מוה' סעפטייל בן הגאון הקדוש צעל הסל"ה חצד"ק פזחא ז"ל בכידון הגט לענין כינוי חצח אשר השיב להגאון הכהן הגדול צעל חיתן האזרחי ונה ספילפל עם חכמוי הדור ופה לצוב (סוצא לעיל צהערות הגאון הגדול מוה' דוד ז"ל) . וגם הגאון הגדול מוה' יהודה ליב הס"ל חותם את עלמו צתצוב' הס"ל עם הגאון ומאור הגולה מוה' סעפטייל הס"ל והגאון הגדול מוה' דוד הס"ל וחוסם עלמו צזה"ל וכאוס יהודה ליב צח"א מוה' ישראל וקראקא ז"ל עכ"ל :

נוקחם ונלצם הגאון הגדול מוה' אהרן ריש מתיבתא דפה .

(צנוצנה) מה הציון הלז אשר אתה רואה מצבת אבן וציון קודש אשר נפל מאתנו עטרת ראשינו יפיינו ותפארתנו אבד חסיד מן הארץ אראלים אחזו באהרון הקודש ה"ה הגאון האלוף מגורה המהורה כאספקלריא המאירה שר האלוף בתורה מוה' אהרן במוה' פנחס ריש מתיבתא ודיין הגדול דפה לבוב הוא אשר הופיע אור תורתו ע"פ תכל והעמיד תלמידים רבים וחידיש בתורה מאוד והעמיק בפילפול פה מפיץ מרגלין בשתא סדרים והעלה מרגלין וסנפירין בים התלמוד צלל במים אדירים ורבים שאבו מימי תורתו ממקור מים חיים ועשה משפט וצדקה בישראל משפטים וחוקים ישרים והיה חסיד גדול ותפילתו ה' ברמ"ח אבריו לכן בזכות זה תנצב"ה .
נפטר יום ר"ח תמוז ת"א לפ"ק .

הגאון הגדול מוה' אהרן צנוצנה"ר פנחס ריש מתיבתא ודיין הגדול דפהלצוב . נוצח צטו"ת חיתן האזרחי סינן כ"צ לענין עגוב' צת ר' זעליג סנוס ופה אשר נהרג צעלה ר' ליב ונכפר קראטכילא

מצבת קודש

קראטענילע זד' פסח אשר נהרג ע"י הערלים והקזאקין צשנת ת"ח
אשר השר הדוכס ונעולטטין נתפטר עם הקאזאקין ליתן לו היהודים
השצנים וצרחו כולם לחלץ האדון (משונעטווסקי) ושם כלצו היהודים
שורות שורות והשר הכ"ל נתן ונעות צעד יהודי ויהודי והקזאקין
נתפסרו צערונה וניד כשהלכו ונחלך הכ"ל שלחו תיכף האכרים ונהכפר
הכ"ל והרגו ציהודים הכ"ל עד שלא נשאר ונהם עד אחד ואיזה ונהם
כנולטו והעידו על הריגת ר' ליצ וקראטענילע הכ"ל ושם היה השויאל
הגאון הגדול ונו' אהרן צנו"ה פנחס הכ"ל ועל השאלה הכ"ל הסיצ
הגאון הגדול ונאור הגולה ונו' יוסף אצד"ק לצוב צחון לחוונה חתן הגאון
רשכצה"ג ווהר"ם וולוצלין והראה צתשונה הכ"ל גדול חריפתו וצקיאתו
צחדרי התורה עד להפליא וצונה וקותר סיני ועוקר הרים וכתצ עם
לצקוף ועל הפירוש שפרשנו צדצרי אצ"י עם צהאשה שלום (יצוונת
קנו) הוא פירוש אונתי דכ"ע ווודים צזה כו' וחוני הגאון הגדול ווהר"ם
ז"ל צתשוצותיו סיוון קל"צ פוסק להתיר אף אם לא הזכיר רק סנו
לצד ועל פי העדות האחרון הר"ר יהודה שהעיד אין לפקפק כלל צהיתר
אשה זו דהזכיר סנו ושם אציו ושם עירו ושהוא צעל האשה זו אף
שלא אונר קצרתיו אף שהוא צשעת ונלחונה כצר כתצנו שונחנות זה
אין לפקפק להתיר אשה זו לפיכך פשוט הוא צצייני שהאשה זו ונלכה
צת הנעלה ונו' זעליג שונש היא ונותרת להתנכצח לכל גצר די תלצין
ושלום על דייכי ישראל כ"ד יוס ו' לקדר ולהורות נתן צלצו ת"ע לפ"ק
כאום הלעיר יוסף צן לא"א ונו' ונו' אליקום הנק' געטן זללה"ה
חונה לע"ע צק"ק לצוב חוץ לחוונה עכ"ל . והונסיצ השני אשר הסיצ
להגאון ונו' אהרן הכ"ל הוא הגאון הגדול ונאור הגולה ונו' ונאיר ז"ק
ז"ל אצד"ק לצוב צתוך העיר והחוונה אשר האריך ג"כ צפילפיל ענווק
וסיים לצקוף וגם נראה לי צכ"ד שקגי ונאחר שזכר צעדות וקראטענילע
וידוע שלא ילא וקראטענילע רק ר' ליצ הכ"ל סגי אף שלא הזכירו
שם אציו וצלירוף שאר עדות שאונרו שאותו ר' ליצ הי' חתן ר'
זעליג שונש הכ"ל ע"כ נראה לקנווך על עדות זה שהאש' ונו' ונלכה צת
ר' זעליג שונש שריא לעלונא ונותרת להכשא אף ונו' ונאור אכי שם
להאש' הכ"ל להנותין שלא תכשא עד אחר חלי שנה עד ר"ה ת"י לפ"ק

סיהי אז כשתקע שנוו חס היי צחיים וכוונלע ונתוך הגזירה צוודחי צונן
 כזה היי נתפרקסחיו חיפוח הוא חסהי צעולסחו צוודיכי אחרת ע"י עוברי
 ושצים יתגלה . כ"ד הלעיר ונאיר צן לא"ח ונוי אצרהס ז"ל (הוא הגאון
 הגדול ונוי ונאיר ז"ק אצד"ק לצוז צתוך העיר כמו סתראה לקונן צתשו'
 הגאון ונאור הגולה צעל חיתן האזרחי) והנוציז השליטי היי הגאון
 ונאור הגולה צעל חיתן האזרחי ז"ל זה לטונו כדרשתי ללי שאלו וצקשו
 לחוות דעתי הקלוסה צטריותח דהאי חיתתח וורת וולכה צת ר' זעליג
 שונס דחון לעיר והנה לעכ"ד הקלרה לא יס פיקפוק וכדנוד לאיסורח
 לדעת כל הפוסקים והאריך סס צפילפול ענווק ונוקיים לצקוף התסוצ'
 כ"ס צכ"ד שאונו צפירות שראו וידעו שהוא ונת לכן חין ספק שהאסה
 וולכה צת ר' זעליג שונס וותרת להנשא ווותרת לכל אדם וונה סכתצ
 הרצ הגאון ריש ותיצתח ואצ"ד דתוך העיר סנראה לו שהאסה הזאת
 הנותין להנשא עד אחר חלי סנה כו' פן יתגלה ע"י עובריס ושצים
 חס הוא חי הן אונת חתפלה על פה קדוש וכי קלצה הוא כותן צאלו
 הדצרים שאין להם שיעור ולא ונלאנו סוס פוסק להגציל זונן להתירח
 או לאיסורח וצוודחי שהאסה הזאת וותרת להנשא מיד כדין שאר נשים
 הוותרות לכל אדם וסלוס על ישראל פי הוודצר הלעיר אצרהס צן
 ח"א החקיד כונוהר"ר ישראל יחיאל כ"ץ זללה"ה ראפופורע יוס ג' כ"א
 כיסן פרסת והוא עד או ראה או ידע חס לא יגיד ונשא עוכו (ע"ס
 כ"א כיסן כי צכ"א כיסן חינו ונזונן פרסת ויקרח חף צסנת עיצור
 ושס יס הרצה ט"ס צדפוס או צכ"י ולדוגנח הרחתי לידידי הגאון
 ונוהר"ר **יעקב יומעש** כ"י כי סס צתסוצ' הכ"ל חותס הגאון
 הגדול ונאור הגולה ונוי אצרהס חסכנזי ז"ל על הגציות עדות ונעגוכס
 הכ"ל וורת וולכה צת ר' זעליג שונס צסנת ס"ח והוא טעות דוונכס
 כי הגאון הגדול ונוי אצרהס חסכנזי ז"ל שהוא זקנו של הגאון הגדול
 צעל כנסת יחזקאל כפנור צסנת סל"ו כאשר כזכר צספרי ונלצת קודש
 חלק ראשון והלך ענוי צכצודו לראות צליון קודש של הגאון הגדול
 ונוהר"ח חסכנזי וראה כדצרי וגס סס ככתצ ונתסוצות הגאון ונוי דוד
 אשר הצחתי לעיל לענין ההורג כפס ככתצ דוד צלח"א ונוהר"ר חסכנזי
 והיא ט"ס כי צליון קודש שלו כתוצ ונוי דוד צן ונוי ונרדכי חסכנזי וכן
 חותס

מצבת קודש

חותם עלונו צכידון הגט עם הגאון נואור הגולה נוי' טעפטיל צעל ווי
העמודים צנו של הגאון הקדוש השל"ה הצחתי לעיל צהערי' של הגאון
הגדול נוי' דוד חותם ח"ע דוד צן נוי' נורכי אשכנזי ורצה טעות
הדפוס י' טס כי צנוקוס הכ"ל צכידון עגובי' הכ"ל כתוב וזאת החשוב'
אשר הטיצ הרצ הזקן הגאון נוי' נואיר צחצ"ד כוואהר"ר יוסף חצד"ק
לצוב והוא טעות דווכה כאשר תראה לעיל כי הגאון נוי' נואיר ז"ק
טנו של חציו נוי' חצרהס כאשר חותם עלונו צחשובי' הלז וכן לעיל
צחשובי' לעיני' ההורג נפט צחשובי' להגאון הגדול נוי' דוד חותם עלונו
צן ל"ח נוי' חצרהס וכן כווא פעניס חותם עלונו כך וכן צספרי הכחמוד
נלצת קודש חלק ראשון נוכר ג"כ טס חציו נוי' חצרהס צליון קודש שלו
וצנו הגאון הגדול נוי' חצרהס ז"ק טהי' חצד"ק צחצ"ד ונתקבל לריס
נתיצחא דפה צעוד היה חציו הגאון נואור הגולה נוסר"ס ז"ק צחייס
חיותו ונפטור על פני חציו הגאון ז"ל צטנוחת תורה צסכת ת"ח וע"ס
הי' נקרא על טס זקינו נוי' חצרהס ז"ק הכ"ל וח"כ כראה טהי' טנו
של חציו חצרהס וטס כתוב צוואהר"ר יוסף חצד"ד וטעות הוא כי לריך
להיות כך וזאת החשובי' אשר הטיצ הגאון הרצ הזקן נוי' נואיר ז"ק
חצד"ד (הוא הגאון הגדול הכ"ל החותם ח"ע נואיר צן נוי' חצרהס) והגאון
נוי' יוסף חצד"ד (הוא הגאון הגדול נוי' יוסף חצד"ד דחוץ לעיר וחווה)
חתן הגאון נואור הגולה נוסר"ס ונלוצלין כי צענין עגובי' נלכה צת רי'
זעליג טמס י' טס צסוצות הגאונים הכ"ל כאשר הצחתי לעיל וגס כאן
לריך להגיה כ"ח אדר וטס מזונן הפרטה הכ"ל או חי' כיסן כי צר"ח
כיסן מזונן הפרטה הכ"ל עד כאן הערותי צלדק לעיני' הנועיין
והנציין יצין :

נוסחת נלצת הגאון הגדול נוסר"ר ווסה רי'ס נתיצחא דפה :

זמשה עלה אל האלהים פה נטמן נרתק התורה ארי שבתבורה האלוף
בתורה מנורה הטהורה אלופנו וגאוננו רב האי גאון הגדול שר התורה מוה'
זמשה במוה' אליהו עלה ונתעלה כאחד המורים הרביץ תורה בישראל והי'
ריש

מצבת קודש

צג

דיש מתיבתא דפה ארבעה ועשרים שנה חד מבעלי תריסין במשנה ובגמרא
ובסברא ובמלפולא דאורייתא בתריפות ובקאות ירד וצלל בים התלמוד
והעלה מרגלין וסנפירין יומם ולילה לא פסיק פומי מגירסא עם תלמידים
וחברים אשר הרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים הרבה מגדולי הדור
ועבד לה בתדירה בתורה ובתפלה בכל רמ"ה איביריו לכן בוכות זה תנצב"ה :

נפטר יום שושן פורים ת"ח לפ"ק :

הגאון הגדול נוי' נטשה ריש נתיבת f דפה הוצח צתקוצת חיתן
האזרחי קיוון ג' והיי גיטו של הגאון ונאור הגולה נוי' הצרסה
שרענליל ראפיפורט צעל חיתן האזרחי וזה לשונו והאיש נטשה עכיו ,
יאר ה' פכיו . צדוק לן וור גיטא על פי ניוודעיו ואחזת נרעיו דנון
חצרייא לדעתו צרכת נוסח הגוונל כפי דכהגי צק"ק קראקא צפרט
ולתפקת רלון נועכת"ה סדרתי פה לצוצ להעתיק ונאכטי צהכ"כ הגדולה
הישינה וכן נוצהכ"כ החדשה כאשר עיני נועכ"ת תחזנה ויה שנוהגין
לצרך ונתוך נוסח הכתוב צטק של כקף לפי עין הקורא צתורי עם כי
לאו וור צר רצ אטי חתום עלי' כי על כל כי האי לא דייקי צהו אכטי
הנחמדצים צעם טקי אקף חיק תה"י צכוון צרכת הגוונל צנוקדס או
צנואחר צתורי או צהשטנות חיה וולה וגם חין נורה חוצ"ד ונליין
על ככה ועל כיול צו להפריט או להזהיר על כל יחיד על כל גווליו
וכאשר טצתי ורתיתי כי קציצותיכם נטערה ונאוד לקלע אל הטערה
לטם טנוים כוותיקים לא אפטור ונועכת"ה חלל ונתוך דצר הלכה זה
הלל ונלער הוא ותחי כפטינו וזה ילל ראשונה ונטאלות כ"ת כר"א ספיקות
שלכם אם תקצלו ותקיינו נוסח הקדמונים צק"ק לייפיק טהוא הגוונל
חקדים טוצים לחייצים וכתצ אדוכי טהוא נוסח צגנורא ונוסח אשר
העלה ואשר הציח ונהר"ס יפה יל"ו או אם תלייתו לנואי טרלה לחדט
צטוצו הנורה שלכם לצרך הגוונל לחייצים טוצות עפ"י נוסח הרנוצ"ס
והר"י q והר"א ט והאצודרהס ושאר הספרדיים וההפרט הוא
צנוילת חייצים אם להקדים או לאחר כאנור צנתי דעי לנורחוק ונתוך
הקצרתו כאלו גם הגאון הקארו צחילוק כזה ווכריע לדעת רצרתא חכ"ל
שלל כנוסח הספרים שלנו צגנורא ואנור טעיקר הגירסא להקדים
לחייצים

מצבת קודש

לחייבים והאריך שם צפילפול עלום דדצרי הצית יוקף ודדצרי וזהר"ם
יפה וכתב שם לאחר שפילפל שם וזה לסונו צאופן שונעכת"ה והלמודים
להכ"ת ונקפידים צקדיונה ואיחור ה"י כראה צעיני להקדים ולקמוץ
וניתל חקדים להגומל כגירסת צעל אגודה ואחריו כרוך האלוף וזהר"ו
יפה יל"ו (הוא רצונו הגדול צעל הלצוס) וראוים לקמוץ עליהם כונסהג
אשכנו שנתפצע גם צקהילתנו העיר הגדולה לאלהים ועל כזה כאור
חס הלב' רופפת צידך הלך אחר הונסהג פוק חזי ונה ענאל דצר ולא
כיקום חכן לשכות ונה שונסהג אצותינו צידינו וכן שונעתי ציוני חורפי
קוראים ונצרכים צסגנון זה ציוני הזקיקים וגאוכי וויכלאיה נור"י זללה"ה
וגם כפי כתצתי שכפי הכראה חין הפרש צקדיונה וצאיחור כזה וי"ו
רחש לצי דצר עוצ לונסהגיו צעיון דק וזה כי כסנאור הגומל לחייבים
עוצים כו' כראה כאלו ח"ו צהתחלת דצר וזהצרכה לך ודת הדין כי יט
גומל לרעה כו"ט חוי לרשע רע כי גומל ידיו יעשה לו וכן תשיצ
גומלם להם ולכן כקדים להזכיר ודה עוצה הנורזה ולקמוץ הגומל
להנצצה יחדיו צלתי הפסק וצהרצה ונקוונות ווליכו שסקפידו חז"ל שלא
יהא לך חירוף צהרחקה או קציכות חיה וולות צתפילה וצקריאה שונע
אפילו כשיש חסוב' צלידי כהיה תנוים עם ה' צהתחלה וצקוף צרכותינו
אפילו צאותיות וחולי לזה כיוונו רצותינו האשכנזים הקדונוים וצראשם
הצעל אגודה ואחריו כונשך הר"ם יפה יל"ו אשר חולי ראה גם צפוסקים
אחרים הגירסא ונוש ונה שלא ראינו וונסהג אצותינו צק"ק קראקא
צידכם וכן צודחי צק"ק פוזנא ע"פ אלוף עירם (הוא הגאון וזהר"ם
יפה צעל הלצוס שה"י אצד"ק פוזנא) ואין לשכות טעוים לשצחאף אוונס לא
צאתי אף כתלמיד ונכריע רק הא לכס ההעתקות וונונה שהיה כראה
לפענ"ד לחזק ולקעד ונכהג אשכנזי הויוסקדים על אדכי פז כונו שהם
לפנינו גם כי כצר כתצתי שצעלם הענין הדצרים אחרים צענין הקדיונות
והגאון קארו לא צא רק להסיף על הצרכה הק"רה שצקפדים שלנו
צגנורא. ואלו ואלו דצרי אלהים חיים אך הנה עתה צאתי לעשות קוניכות
לונסהג אשכנז של קהילתינו אשר חולי צכווכ' הסכיונו קדונוכינו להיות
כל הקודם זוכה להזכיר יחד הגנוילות והטובות ולצרך הגומל חקדים
עוצות לחייבים שגומלני כל עוצ עכ"ל וכתב צקוף ספר נחוד ודרשן
ירושלמי

מצבת קודש

צד

ירושלמי זה לשונו ואני טרם אכלה לדבר לא אוכל ואלו נולגלות לונעכת"ה
ונרגליות אחת טובה כפול' ששונעתי צמאונר אותו פרק ואתו ונקום
זהרחה ופי ירושלמי אשכנזי דרשן נקרא ווהר"ר אורי פייצ'ס ז"ל
סדרש צרצ'ים זה ארצעה וארצעים ט"ה פה ק"ק קראקא כשהייתי צהור
וכדומה שאמר הדבר צטס אונורו ווי' נטסה אלסקר או ווי' נטסה קורדאוור"י
ז"ל שחקטה כוונה קושיות זהרגשת זהאי דארצעה לריכים להודות ורוצס
כשכה ווונכי וכדומה אללי שהגדולי ה"י אללי צוה שחפס לשון לחייצ'ים
שפירושו רשיעא כתרנוווי הוי ליה לוונור עובר עצירה או חוטאים
וכיוולא בזה כי ונה לתרגום צצרכת לשון הקודש או עאלן דכר טווי'
דחייצ'ים או רשעים הכא וולצד טצעלס החלוקה כראה צעל הונאונר
קותר הפסקים צראשון צאחד נקיט זה ונדצרות קתס וצפוק כתיצ'
דווקא תעו צמודר ציטינוון כו' וגס את השליטי ווי שחלה וכתרפא סתס
וצפוק כתיצ' ויגיעו עד טערי ווה גס את הרציעי ווי טהיה חצוט
צצית האסורים קתס וצפוק כתיצ' יוטצי חושך וללמות דווקא ואלוי
על קלוות כאלו הנקוצ'ים הונה יודו חקדי ה' ולא זולתס גס לשון וואי
ונצרך יט קלת להרגיש טהוי ליה לוונור וייד נוסח הצרכה כוונת טהוא
ותירן האלוף הכ"ל כולם צתירון אחד וזה כי נקיט לשון ארצעה
לריכים להודות ולא אונר חייצ'ים להודות ע"ד ועטית הטוב והיטר או
לוונן תלך צדרך עוצ'ים כי וולד הפסק אין חיוב רק לווי טהס צככ'י
צקלה האחרון כאונור אך לצלתי היות ככפוי טובה על חקדי ה' יחצרך
טווי ועל האומי' לריכים להודות אף כו' וונסיק וואי וונצרך לוואי שכתא'
כאונור גוול טאס אינו חייצ' וואי וונצרך צרכה לצטלה ולריכא ונה זו עושה
וונטני ווי טונצרך הגוול חקדים עוצ'ים לחייצ'ים כלוונר אחי וונצרך
לה' טגוול טובות וחקדים לחייצ'ים וולד הפסק לצרך ולהודות טגוולכי
כל טוב גס עונדי גס אס איכני ונחויצ'ים צפסק וונטס כאלו אונור טחוט
של הזכרת חקד ה' צצרכה לחייצ'ים צדין הונשך עלי ג"כ טגוולכי כל
טוב ע"כ ונה טעלתה וולודתי וולודת זכרוכי ווינטי הנעורים וגס אחי
שונעתי כהיום טכנוולא קלת הערה לפירוש וואונר הכ"ל צחיבור האלשיך
ואין תחת ידי לעיין צו וצעת טהוא טהזכרתי לא כנוולא עדיין צדפוס
וצאוות פירוש הלשון צנולת חייצ'ים צחוספת לשון טגוולכי כל טוב
כראה

מצבת קודש

נראה לי כפתור ופרח ונחוכו נראה ג"כ סנוסה"ר חורי הכ"ל היה
נוקחח שלו כפי וזה טענוע ונרצותיו ככוסח שלנו וספתי לדיקים דוצנות
צקצר ונוכוחתם כבוד חונתי חגלה חזני נוכ"ת יהיה לו לרלון עכ"ל
וחח"ז כתב וזה לסוכו חלה הדצרים אשר כתב לו ונו' הגאון ונהרי"פ
(הוא רצינו הגאון ונו' יהושע פחליק צעל הסנו"ע) ג"כ צנידון צרכת
הגוונל וגם יס טס תסו' ונחת הגאון צעל חיתן החזרחי תלמידו של
רצינו הגדול הסנו"ע ונה ספילפל טס דצריו הקדושים ע"כ העתקתי
צקילור ונדצריהם הקדושים כי כונה ויולי ונעליותח איכח לנשנוע ויני'
וחקוה כי יתענג הנעיין החכס ישנוע ויוסף לקח והנצין יצין :

נוקחת הגאון האשל הגדול פאר הדור ונוהרר ילחק חייזיק ריש
ונחיצת' וחצ"ד:

(צנוכנה) הוסר המצנפת והורם העטרה : על ההרים אשא נהי בכי תמרורים
כי נאסף בחטאינו אביר הגבורים האשל הגדול הגאון האלוף
מנורה השחורה באספקלריא המאירה גלי מטמורים קלים וחמורים סיני ועוקר
הרים מוה' יצחק אייזיק בהגאון מוה' יוחנן ריש מתיבתא אב בי דינא
בכמה קהילות ספונות וחשובות ופה נתבקש בישיבה של מעלה עלה ונתעלה
כאחד מבני העליו' הרביין תורה בישראל כארי ולביא בישיבתו הרמתה
סה מסיק מרגלין וסנפירין בים התלמוד העמיק בפילפול ומסיק שמעתתא
אליבא דהילכתא אשרי העם שלו ככה ווי על האי שופרא דבלי בארעא
זכותו יעמוד לנו בזכות זה תנצב"ה :

נפטר בי"ט אלול שפ"א לפ"ק .

הגאון האדיר עין הגולה ונו' ילחק חייזיק ריש ונחיצתח וחצ"ד הגאון
הזה ונוצח צסו"ת גבורות חכמים יס תסוזה ונחת הגאון ונאור
הגולה ונו' ונחיר אשכנזי כ"ח חזי רצינו הגדול הגאון צעל הס"ך . וזה
לסוכו צאפוקי' צצתח צרכתח לחתחדתח לונגלה ענוקות פילפולח חריפתח
ריס ונחיצתח דונתח ונדיכתח כר ישראל ע"ה פ"ה וגאון כ"ס ונוהר"ר
חייזיק יח"ן צנידון הכרזה של תענית צה"צ אשר יצח ציונים סאין
חונרים צהס תחכון אשר יגיע ציוס י"ד חייר אשר הוא פסח סני
יע"ס (ודכירנח זה חיה סנים אשר חירע ג"כ ככ"ל והורה חדמו"ר

גאון

מצבת קודש

שאוהו האיש זה לעשות עונו רעה לקחת תקוותו ונוגו ונייראחו בעל
צערו פתח החדר ונטא תיבה אחת ונטא כזד והניח לפני פתח החדר
ובסיבת זה נחלה ונפל למוטכז ואף שהלך אחר זה יום או יומים על
ונשענתו בחוץ וקיבל רפואות ונרופא גוי אחד לקוף כפטר וחיים לכל
ישראל ולרצנן שצק ולדד הגאון ונשר"ס ונלוצלין דאין לאיש הכלל
דין רולח ואפילו גרם וניתה ליכא ולא דנוי לטיסה זו את הכלבז או
טיסה זו הנחש או כפתו וקוף החונה או הליכה לזא דההיא ויירי
גרונא דהתם עשה דצר וזה חבל הכא לא עציד וידי וגם לא דנוי
לההיא דפרק החובל הנוציעת את חצירו פעור ונדיכי אדם וחייז דז"ס
דהכא איהו הצעית כפטי ולא דנוי לנ"ס ונשר"ס וייל צקיון שאם
ע"י איש זה לתקלה חייז בתשובה ונציא רח"ה ונגמר דחלק דאנור
הקצ"ה לרוד עד ונתי י"י עון זה עוון צידך ע"י כהרג דואג ואחיתופל
וכוז עיר הכהנים ושאלו ג' זכיו דהתם אותם סנהרגו לא פשעו ולא
גרמו וניתה לעלום ונשר"ס צכידון דידן ונציא רח"ה ונהגאון ונשר"ס
לוריא בתשובותיו סיון ל"ו על ונעשה שאירע צינוי על אחד שרדף
אחר בער להכותו וליקרו ואותו הנער רץ ונפכיו ונפל צגונו אחת
ונטצע ונת ופטר ונלקבל תשובה ונעם שהנער גלגל הניתה לעלמו
כי נ"י כפה אותו לקפוץ צגונו ואף שהיה כרדף ונ"ו היה לו להתצונן
לאיזה ונקום יצרח ע"ס כ"ס וב"ס צכידון דידן כוונן ונעלמו ונ"ו ונאחר
שהאיש הזה יחוש לעלמו ורולה לקבל עליו עונשין ויקורין על
שהחליטים חנה לירו ונקרה כזה כאשר יאנור ונטל הקדמוני לכבוד
כר ישראל צע"ה אקדר לו דרכי התשובה כאשר יורוני וון השמים
ויחל ונשה לקבל עליו ונתה הדין הקשה על סגל ידו נכזה כר ישראל
וכגז ארון הקדוש אף שלא היה צידו עון ולא פשע ולא ונחשבת רשע
ושז ורפא לו וס' אליו ישע ונכל לרה ולוקה יחא כושע עכ"ל העתקתיו
כאן ונחונת כי הוא ונעשה כורא וגם צו יראה כי הגאון הגדול הכלל
הוא גאון ונחולל כאשר הפליג צענחו הגאון ונשר"ס ונלוצלין וגם סידר
סם לאיש הנ"ל תשובה חנורה ונאוד ע"כ :

הגאון

מצבת קודש

קסב

הגאון הגדול מו' שושן ז"ל הגאון הזה הוציא בתשובתו איתן האזרחי
 קיוון ד' זה לשונו : הנה שונעתי ורחיתי פסק אחד
 שתיקן ושליחן ותיקן הגאון ומוחבי מו' שושן ז"ל על עסק
 הריב שפול צוונטיצה שהוצרכים האריכו זמנו של הסטר צירורין עד
 צ' פרעור וצו ציוס כתבו הפסק ונעכסיו צא אחד ונצעלי דיניס
 לערער על הפסק ואומר שהוא כחוק הנסצר ואין צו ונוס צהיות
 שלא היה להם כח לפסוק רק עד יום צ' פרעור ועד ולא עד בכלל
 והלך שכתבו רולה צקיומו של הפסק ואומר כי עד ועד בכלל וע"ז
 רצו הדעות הללו פוסקין והללו מוכסירין אלו ואלו ונציאים רחי לחוק
 דעתם ונעשה תורה כשתי תורות ח"ו וצהיות כי אלו ואלו דצרי
 אלהים חיים וכל הנחלים הולכים אל הים ים התלמוד ונוסס יפרדו
 ומה להרצה ראשים ונקורס אחד לכן חל עלינו הוצת ציאור כל חלקי
 הקותר ומונרים הללו ויהיו לאחדים והנה שני העמודים אשר הם יקוד
 ושורס לכל הדיעות הפוסלים והנוכסירים שהניקן צנדריס פרק קונס
 יין וכו' והאריך שס הגאון ונהר"ש ז"ל צציאור הסוגיא צפילפול
 עלום וענווק אשר צו הראה חרי פתו וצקיאתו ורצ כוחו וחילו לאורייתא
 כי הוא סיני ועוקר הרים וסיים הגאון ונהר"ש ז"ל צסוק הוצתה
 וון התורה וון הנציאים וון הכתוצים בכל ווקוס שנאמר עד לא
 איתפריס אלא כפי ענינו כפי הכוונה הננוככת ווסקיפור ההוא
 ארדוק אויבי ואטיגס ולא אסוצ עד כלותס הרי עד ועד בכלל עד
 יעצור עונך ה' הרי עד ועד בכלל ולא תוהירו וווננו עד צוקר הרי
 עד ולא עד בכלל וצכידון ידן אס היה צטר צירורין כו' ה"ה הכי
 כווי כיון שהוצוררין רולים צקיוס הסטר צירורין לכן האריכו אותו
 כדי לעשות ווספט ולדקס וחותמו וועיד עליהם טעד ועד בכלל דאטו
 צשופעטי או צרטיעי עסקינן עכ"ל הגאון מו' שושן ז"ל וע"ז הסיצ
 הגאון האדיר צעל איתן האזרחי צפילפול עלום לסתר דצרי הגאון
 ונהר"ש ז"ל הכ"ל והאריך צסוגיא דכדריס לצאר כל קתוס וסיים
 לצסוק אצל צכידון דידן מונרינן להלך שכתבו לא רלה לקיים הפטר
 אלא עד זמן הווגבל ולא עד בכלל כן כראה לי לפסק הלכה

לפסוק

מצבת קודש

לפסוק הלכה לנועשה • הלעיר חזרהס הכהן (הוא הגאון האדיר צעל
: איסן האזרחי) :

נוקחת וולצת הגאון הגדול ווסי ישראל איסר צהגאון הגדול וווסר"ר
סענהה צונס וווילנא ונרר דאזרח וק"ק אפעא (ועיין צהערות לקונן) .

(צוללטה) נשמן נרתק התורה איי שבחבורה צנצנת המן פאר הזמן רועינו
רועיה ישראל הרב הגאון האלוף מנורה הטהורה באספקלריא
המאירה חריף ובקי בחדרי תורה החכם המופלג מוה' ישראל איסר בהגאון
מוה' שמהה בונם ריש מתיבתא ודיין הגדול דפה הרביץ תורה בישראל
למד עם תלמידים שיעורים בסדרן והעמיק בפילפול והי' סיני ועוקר הרים
צלל במים אדירים והעלה מרגלין ועשה משפט וצדקה וגמ"ח והעמיד תלמידים
רבים אשר יתנו מימיו ממקור מים חיים בזכות זה תנצב"ה .

נפטר לעולמו ביום ב' דחג הסוכות ת"ה לפ"ק .

הגאון הגדול ווסי ישראל איסר צהגאון הגדול וווסר"ר
סענהה צונס ונקראקא • הגאון הגדול ווסי ישראל איסר
נוכר צסו"ת גאוני צתראי סינון ל"ט צקוסיא סהקסה הגאון ווי' יוסע
(הוא הגאון צעל וגיני סלוס צעירוצין צבור וולא פירות וצסתי
גוזזערלות אסר כתב לנוורו הוא רצינו הגדול הגאון הצ"ח ז"ל וכתב אליו
לארנו"ר הגאון הגדול ווי' יואל סירקס (הוא רצינו הגדול צעל הצ"ח)
אשר ייסב הגאון הצ"ח ג"כ קוסיס הגאון הגדול ווי' יוסע (הוא
הגאון צעל ונג"ס וסגאון ווי' ישראל איסר סכ"ל תלמידו סל הגאון
הצ"ח ייסב אותו סקוסיא סכ"ל צדרך אחר והאריך לפלפל סס צפילפול
ענווק וצונס וסותר וסותס עלונו תלמידו ישראל איסר צהגאון ווסי'
סענהה צונס ונקראקא סותס פה אפעא (אצי הגאון הגדול ווי' סענהה צונס
נוכר צספרי וולצת קודס חלק ראשון סינון ק"א סהיס ריש ונתיצתא
דפה וראיתי להחכם ססלס צעל קר"י נאוונה צספרו (לד ל"צ) כתב
זה לסונו הרצ ר' סענהה סנקרא צונס וווילנא סילא לגור צקראקא
והיס אחד ונגדולי נכצדיס וולאסי סתוס על כתב הרצנות סנשלח
וק"ק קראקא אל הגאון ווי' ווסה צעל ספארט לנוסה ווסנת ת"ס
ווסתס

מצבת קודש

קסג

דחותם א"ע זל"א ח החקיד ווהר"ר אצרהס זללה"ה וצטו"ת לונח לרק
נוולא תטובה וון הונחצר לכבוד האלוף התורני המופלא וכו' פ"ה
ע"ה כוהר"ר טעחה זונס ואלוי הוא זה עכ"ל . וצחנת טונע ועעה
צזה כי לא ידע כי ונכות הגאון הנ"ל הוא פה כי הי' ריש ותיצחא
דפה ולונען הראות כי הלדק אחי אעתיק נוסח וולצתו טס צקפרי
וולצת קודש חלק ראשון סיוון ק"א וז"ל : נוסחת וולצת הגאון הגדול
החקיד הקדוש ווי' טעחה זונס וקראקא ריש ותיצחא דפה .
(זוולצה) נפלה עטרת ישראל לדיק יסוד עולם שלגלת היוחסין הרב
הגאון הדיין וטוביין וריש ותיצחא חקיד וקדוש ומופלג וואוד צחקידות
וצקדושה ווי' טעחה זונס זוהר"ר אליעזר ונק"ק קראקא (נוכחן
כראה טעס אציו היה אליעזר והחכם הנ"ל ראה צחתינותו טס אציו
אצרהס ואלוי היה לאציו טכי טנות וזוולצתו לא נוכר רק טס אליעזר
לצד) היה יוסב צתענית ופונייה לא פסיק ווגירסא יגע צתור' יוניס
ולילות והענייד חלונידים הרבה והעניוק וואוד צפילפול וצקצרח ישרה
צהווית דאציי ורצח וצפוסקים והלך צדרך ה' ועצד ה' צכל לצו כל
היוניס הנלצה"ה . עכ"ל . ראינו כי הגאון ווי' טעחה זונס וקראקא
ונוחתו כבוד פה וזה לא ידע החכם השלם הנ"ל וצהיותי צזה ראייתי
להעיר ונה טראיטי זנוקוס אחר צקפרו הנחונד קרי' נאונה טעעה
צוה טכחצ טס (לד כ"ע) על הגאון וואוד הגולה ווהר"ס וולוצלין
ז"ל הגאון הגדול ווי' וואיר אצד"ק לווצלין חתנו של הגאון ווי' ילחק
הכהן חתן הגאון ווהר"ל ונפרחג חיצר ספר וואיר עיני חכונים צחידוטי
הלכות הנודע צטס ווהר"ס וולוצלין וסו"ת ווהר"ס ועוד כוה חיצורים
הזכרים צהקדונת צנו לסקר וואיר עיני חכונים ולא נדפקו עכ"ל
ועעה עעות גדול צנוחילת כבודו כי חכם גדול הוא כי חותנו של
הגאון ווהר"ס וולוצלין אסר חותם עלונו חתן הנולך הגאון ווי' ילחק
כ"ץ הוא הגאון הגדול ווי' ילחק כ"ץ אצד"ק קראקא כאסר הגאון
ווהר"ס וולוצלין וציא צתטויצתיו סיוון כי וז"ל צהיות צטכצר ציווא
דסוקא טעצר ילא חכרוז קול הקורא צחיל צהסכנות חכוני דורינו
אלא יתעסקו טום ווטא ווהתן צתתם ייכס בו' וכצר עלה ג"כ צדעת
הקדונוים הלא הנה רצנן קטישאי טהיו וננהיגי קהלה זו (היינו ק"ק

קראקא

מצבת קודש

קראקא שהיתה ג"כ ק"ק רונייכאז תחת יד בית דינס) לנוחות צידה
ונשא ונתן זה כגון הגאון נוי' נשה איסרלעס (הוא רבינו הגאון הרנ"ח)
ונוי' חנוי הגאון נוי' ילחק כהן והגאון נוי' יוסף כ"ץ והגאון נוי'
שלמה ז"ל כו' וזה נראה כי הגאון ווהר"ר ילחק הכ"ל היה חזר"ק
קראקא וכן ראיתי ליון קודש שלו זק"ק קראקא וזר וון דין הוא
טעות כי הגאון ווהר"ס וולוצלין היה זשכת טע"ג וזשכת טוני"ז היה
חזר"ק לזיב וכתב תשובה אל הגאון וואור הגולה ווהר"ל וופראג
ולא נזכר זה אם היה חותנו כי זה לשונו זשימון כ"ח נוי' יונל
גבורותיו נוי' ישיח נפלותיו . נוי' יספר שזח וועלותיו ע"כ דווננו
הוא תהילתו והסתר זחקר כזודו הדרתו והקלור זשזחיס
תפארתו : הלא הוא רוח אפינו ונחמד עיינו ונופת דורינו פאר
גליותינו : הגאון הגדול זישראל טונו פ"ס כ"י ע"ה ר"נו ור"ג
ונוס' יהודא ליוא יל"ו חז"ד הישראל' זקהלא קדישא עיר ואס
זישראל ק"ק פראג הסס יפרוס עליו סוכת שלווו ויהי שלום
זחילו ושלוה זארונותיו ולכל השואזיס וינויו ווקור ויס חייס ולכל
הנוסתופיס זכל וועלתו שלום . עתה זיריד גראוניץ טעזר הסק"ג
לפ"ק הגיע לידי חזילי זטריותא דאתתא העגונה כו' וחתנו הגאון
הגדול נוי' ילחק כ"ץ חזר"ק פוזנא האריך ימים עד שכת תכ"ח
שאל ונונו הגאון זעל ונגן חזרהס הקוסיא הזכר זשימון ז' זנו"ח
והגאון ווהר"ס וולוצלין נפטר זשכת ט"ל והאיך יתכן כי הוא זה
אשר הגאון ווהר"ס וולוצלין זשכת טע"ג כתב על חותנו הגאון אשר
הוא וורזני קשישא דק' קראקא ז"ל וחנוי' לי על וזקר גדול
כנוהו אשר הוא זעלנו וזיא הגאון נוי' ילחק כ"ץ שהיה חזר"ק
וילכא וזיא אשר הגאון ונגן חזרהס הקסה וואתו קוסיא הכ"ל
זשכת תכ"ח והאיך ילדק אשר הגהון ווהר"ס וולוצלין היה חתנו וזודאי
טעות זרק זקולונקו ושגיאיות נוי' זין ודי הערות זלדק על הספר
קרי' כאוני' לעין הקורא :

נוקח

נוסחה ונלצת הגאון הגדול ונוס' זסקינד אז צי דינא וריס ונתיצתא
דפה :

(נונלצה) הציבי לך ציונים שימי לך מספר תמרורים על כי לוקח ראש
המורים יום מבוכה וצרה כי נלקח ארון האלהים ה"ה הגאון
הגדול מוה' זסקינד במוה' אלחנן הלוי הוא הגבר הוקם על לתורה מנעוריו
והרביץ תורה בישראל והי' אב בי דינא וריש מתיבתא והעמיק בפילפול
חרוף סיני ועוקר הרים פה מפיך מרגלין בשתא סדרים ירד וצלל במי ים
התלמוד והעמיד תלמידים רבים אשר שתו תורתו ממי באר מים חיים
אשר רבים מהם המה גדולי הדור ועשה משפט וצדקה וחוקים ישרים בזכות
זה הנצב"ה .

נפטר י"ג ניסן ת"א לפ"ק :

הגאון

הגדול ונוס' זסקינד אז צי דינא וריס ונתיצתא הגאון
הזה הוצא ג"כ בתשובת ונהר"ס ונלוצלין ז"ל סינון ק"ד
ז"ל ה' עונך בצור החיל החלוק הנורומס והנעלה עולה ונעלה ונעלה
צטס ותהלה ר"נו ור"ג ונו' זסקינד קג"ל ולכל הנוסחופים צללו
שלום הגיעני דצריך אשר כדרשתי ונונדעל דצר הגציות והחנאה
הנעשות ונחלצ לאן שאירע צהן ונעשה שנוחורף שבער הי' אותן לאן
לערך ג' נואות עוונות צחלר גדול או גינה ונוקף גדר וצאו לתוכה
זאצים והנייתו וגם פלעו כונה וכונה לאן ונהן והשתח' יס לרון חס ג"כ
הלאן הנשארות שלא היה כיכר צהן שום פלע ונכה כולן חקורות
ונדין ספק דרוקות וא"כ הגציה והחנאה שנעסית ונחלצן כולן חקורות
או חס יס ללדד להתיר כל אותן הלאן שלא היה כיכר צהן שום פלע
ונכה ונעטס שאותו היקף או חלר שנוודו הלאן צחוכו צחותו זנון
שצאו צתוכה הזאצים היה היקף גדול ורחצ ונחזיק ד' או ה' אלפים
לאן וא"כ יס לתלות שכל הלאן הנשארות צרחו וננלעו ון הזאצים
ולא הסיכו אותם ונציא דברי הגאון ונו' זסקינד ונה שפילפל דצברי
הטור יו"ד סינון כ"ז צטס הרשצ"ח והגאון ונהר"ס ונלוצלין כתב תשוב'
ארוכה ופילפל צפילפול עלום והתיר ונעטס שנתצטל החלצ בהללן
הנוותרות

חונה לאחר מותו לאחד וצפי ק' פינסק כקרח צטונו טנוחה צ"ר יעקב
 הי"ד אשר ווקרוצ כהרג צעו"ה ע"י עכו"ם ונינוח כאשר ידוע ליוזלחי
 סער עירך והנה היח השתדלה וחגרה צעוז וותכיה לנקום נקמת חיטה
 ותצעה הרולח לנוספט ערכותיהם ולא עלתה צידה כי לא דנו אותה
 לנזיחה רק שיתן בופר נפטו וצהיות טהיה ונצנות עירינו צחטה לפנינו
 והליעה דצרים לפנינו ח"ך טצעלה נסאה חייצ חי זס סך ונוון וחותן
 צעלי חוצות רוליס לקחת אותה הכופר שיתן העכו"ם צעד נפט הנרלה
 צחוצס וישארו היתוונים צניירוס וצחוסר וצפרטו הצתולות אשר חין
 להס על ווי להסען כי חס על רחמי טוים כו' ופילפל טס לענין
 ונטלטי ויהנוי עפ"י דיכא דגנורח לא ונטעצדי לצ"ח רק ונתקרות
 הגאונים ונטעצדי לצ"ח והאריך לפלפל טס וסייס לצקוק וח"כ וכל
 הלין טענוי"נראה פטוט שאין לשוסצ"ח טוס זכ"צדנוי הנשרג רק יתן ליחמי
 הכהרג ואין לשוס חרס כו' וגס צטאלה פ"ז כתצ ג"כ אל הגאון הנ"ל
 חס לשוכו עוד הליעה לפני האשה הנ"ל על דצד כחוצתה הנכתצ צק"ק
 לצולין וכחוצ צה סני ונאות זקוקים ככל נוסח כחוצות ונדינות פולין
 וגס ליטח והנה צק"ק פינסק וננהג לגבות לכל צתולה טני ונאות טחק
 ליטוויס טהן ה' ונאות זהוצים פוליס טכן קורין לשחק זהוצ פוליס
 כו' ועתה צטציל טכתוצתה נכתצ צק"ק לצולין חין רוליס לגבות לה
 כי חס טני ונאות טחק פוליס טהן די ונאות זהוצים כו' והאריך

הנחה יתנו קודמו צפילפול טס ע"ס :
 ונכתצ הגאון הגדול ווה' חליהו ריש ונתיצחא ודיין הגדול דפה

(בנלצה) ויעל אליהו בסערה השמים ביום שמחת התורה שצ"ב לפ"ק
 עליונים ששו ביום שמחת התורה ותחתונים בכו ביום שמת
 רבי בטל כבוד התורה ונגנו ארון הקודש הוא היה רועה נאמן לעדתו ה"ה
 הרב הגדול האלוף שר התורה מנורה הטהורה באספקלריא המאירה מהור"ר
 אליהו בהגאון מוה' נתן יהואל אשר היה ריש מתיבתא ודיין הגדול דפה
 אשר מנעוריו שקד על התורה והרביץ תורה בישראל אוי נא לנו כי אנדנו

מצבת קודש

קסה

אבידת הצדיק אי' חסיד אי' עניו גנדר גנדר ועומד בפרץ כי היה חסיד גדול
ועשה לילות כימים על התורה ועבודה והעמיד תלמידים רבים אשר שחו
מימיו ממקור חיים ועשה משפט וצדקה בזכות זה הנצב"ה :

הגאון הגדול ווהר"ר אליהו צנוסור"ר יחיאל הגאון הזה נוצח
צטו"ת דס"ל לענין היחר עבוכה סיון וז"צ ע"ש :

כוכחת ונלצת הגאון הגדול ווה"י יסעי" דין הגדול וריס ונתיצחא דפס"ה

(נלכזה) אראלים אהוו בארון הקודש ונלקח מאתנו איש האשכולת רועינו
רועה ישראל צנצנת המן פאר הזמן הרב הגאון האלוף מוה'
ישעיה בהגאון מוה' יחיאל ריש מתיבתא ודיין הגדול הרביץ תורה בישראל
ופה מפיץ מרגלין ירד וצלל במים אדירים גמיר ומסיק שמעתתא אליבא
דהילכתא והיה בקי בש"ס ופוסקים והעמיד תלמידים רבים וזו הי' לב
ארי והוכיח במישור ונהג בני קהילתנו בחכמה ובתבונה ודעת ועשה משפט
וצדקה בישראל בזכות זה הנצב"ה :

עלה למרום י"ג אדר ת"ת לפ"ק

הגאון הגדול ווה"י ישעיה ז"ל ריס ונתיצחא דפס הגאון

הזה נוצח צטו"ת ווהר"ס ונלוצלין סיון י"א ז"ל יפה
נוף פרי לדיק אהובי תלוידי האלוף הנורווס ר"ג ור"ו ואצ"ד וו'
ישעיה סג"ל יל"ו ולכל הנוסתופפיים צלל ונעלת כ"ח שלום הגיעני עתה
ווקרוב גלילת די ונכ"ת הנקיים אותיותך אותות ע"ד השאלה צעודת
צחד שסיה לו נושים הרצה ולא היה ספק צידו לפרוע כולם וכראות
אחד ווהנושים כתפטר עונו צחלי סוצו והסאר יהא נוחל לו ולא
יחצבנו לעולם וחקע כפו ע"ז וווקודס לכן ווסר ווודעא צפני שני עדים
סהודיע להם אכסו סצורח והכירו העדים צאונסו ונתנו לו סגור
ווודעא כתוצ וחתום סווקר ווודעא לפניהם סמוכרח ליתן לו ת"כע"ז
וכל זה הוא עושה צאונס גוור וחינו ונוחל לו רק היום או לנוחר
יחצבנו לדין צעד הסותר וע"ז שאל כ"ת אס זה נחויצ לקיים ת"כ

ססוא

מצבת קודש

שהוא חנור ונשבעה דר"ת או לא . והציח שם פילפול עמוק
והגאון הגדול ונ"י ישעיה ז"ל וסיים עכ"ל וכחז והנה הגם שאני
טרוד לעת עתה צנוחת בני החסד יל"ו ושונעתחא צעי ללותא ונ"ו
לגודל אהבת נוכ"ת שלא אהיה השוד צעיני נוכ"ת כנסתיר פנים
ונוכ"ת חלילה אפי"צ לנכ"ת צקלרה והאריך שם הגאון ונהר"ם ונלוצלין
צפילפול והציח שם השוואת צנינון זאז סיוון רק"ח ונהרד"ך וכחז
צקוף התשובה ונהי שהקשה כ"ת לשאלו ג"ב לפי דרך זה דנוודעא
ונהי צאוכס ונווודאס כן לפי דרך הנונהג שנחפשטו צכל ישראל לצטל
הנדריס והשבעות צליל יו"כ לנה הולרכו האחרונים צעלי ט"ע
להחליט להיות לו דצרים צצלצ ולחשוז היום צנודר למוכס הלא
כצר ציטל הכדר והשבעה נחונת שהוא אוכס ונוון והיה לו לרנו"ח
לכתוז צהגהותיו צטור יו"ד סיוון רל"צ ואס ציטל וועיקרא כונו שהוא
הנונהג לצטל ציו"כ אז אינו ונעכז אס לא חשז צלצו היום והאריך
כ"ת לפלפל תוהכי על נוכ"ת הס נוסכו אחרי הפוסקים הנווסכים
אחרי סוגיית הגורא והתוספת ונהי להס להכניס ראשס לצנות צדין
זה יקוד על הנונהג של כל כדרי שחולקין על ונהג זה קוואי דקוואי
כנוצור צטור או"ח ס"י תרי"ט וציתר הפוסקי"ואף צנוקונו' שנחפשטו הנונהג
אין הכוונה צו לצטל שבעות וכדריס כאלו אלא שבעות וכדריס של ליצור
ולכך הנונהג לאוורו צליצור או כדריס ושבעות של עלונו אצל לא
לכדריס שחצירו וודירו או ונציעו ולא פליג צין צאוכס או שלא צאוכס
כי לא כתיקד ונהג זה כלל על שבעות כאלו כו' (העחקתי זה
צעצור טי"ט לי צזה תהלה לאל חידוסיס הרצה וצעו"ה ראיתי לנוורה
אחד שטיעה צזה ופסק לצטל שבעת אוכס ונחונת נוסחת כל כדרי
סאוור ולא ראה כדרי רציו הגדול הלז ונה סכתז צזה ודי) וכחז
צקוף וצר וודין אין ונונהגי ונדרכי להיות עסקי כדרי צעלי ט"ע
וק"ו לצנות יקוד צאיזה הוראה על דקדוק סודות כדריהס כי לא
כתנו ונרועה אחד רק הס כדריס כלקטיס ונחוצריס וכדריס כפרדיס
שכונה פענויס לא ילדק חיצורס ואין עתה עת להאריך צזה (ראה כונה
גדלו של רציו הגדול ונהר"ם ונלוצלין והיה וואוד חכס גאון צונונו
סכתז כזה כגד רצותיו אשר וניויהס אנו שותיס ונפיהס אנו חייס
לדעת

מצבת קודש

קסו

לדעת דבר ה'זו הלכה ודי דברי זזה) וכחצ ג"כ לזקוף הספוצה גם ונה
 שהאריך ונכ"ת לפלפל צפירוט ונה שאמרו ונכאן ונודעא רצה לאורייתא
 ורלה כ"ת להכריח דצריך ונטעם קוטיא זו דא"כ כל העונקים שהציא
 עליהם הקצ"ה צחורצן צ"ת ראטון קודם טקצלו התורה צרלון צימי
 אחשורוש חיך כעכשו וצנה כ"ת על קוטיא זו וסוד רחיות כ"ת כו'
 הלל כצר הקסה הרטצ"א קוטיא זו צחידוטיי לאגדות וייטצה צנוצ
 טעם ודעת ע"ש עד כה דצרתי חככי ונחיר הלעיר ונחיר צן ונוי גדלי'
 (גם צקוטיא הכ"ל יס לי חידושים רצים טווצים ונחוקים דצברי הפוסקים
 וצחידוטי על התורה וכצר צטרתי זזה פקוקים רצים צדך טוצ ונחוק
 צווקסלות עם ועדה ת"ל והוטצו דצרי לפני גדולי הזונן ע"כ) :

נוסחה ונלצת הגאון הגדול ונוה' יעקב ריט ונתיצתא ואצ צי דינא דפה .

(צנוצנה) ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי האלהים אראלים אחזו בארון
 הקודש ונלקח מאתנו עטרת ראשינו אוי ואבוי שוד ושבר
 לנותרים כי אכדנו אבידת הצדיק אי' חסיד ואי' עניו מתלמידיו של הלל
 אי' גודר גדר ועומד בפרץ מזה' יעקב במוהר"ר שבת יוש מתיבתא דפה
 אשר הרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים והדריכן בדרך ה' לאמיתה של
 תורה ווי על האי שופרא אשר היה מעין שופרא דאדם דבלי בארעא והיה
 חסיד ונאמן ועשה משפט וצדקה כל הימים זכותו יעמוד לנו אמן בזכות
 זה תנצב"ה :

(הפרט מהיום והשנה נמחק ונתבקע)

הגאון הגדול ונוה' יעקב ריט ונתיצתא ואצ צי דינא דפה הגאון
 הזה הוצא צטו"ת ונהר"ם ונלוצלין קיוון קי"ז וז"ל צטחרות
 אהצה רצה לאחוצי הלנוידי הוותיק פ"ה כ"י ר"ג ור"ו ונוי יעקב יל"ו
 וכאל"ש אשר טאלת ע"ד האסה טהולרככו אחתה גט אחר ונצעלה
 טגרטה כצר לפני כוזה טנים צטציל טנוולא טהיה כחוצ צגט הלוי והוא
 לא היה ונוהגט הטכי לא עצר עדיין ג' חדשים והיא רולה ליכטא
 ונכ"ת ונעכצ על ידה כו' והאריך לפלפל טם צפילפול עמוק ועלוס

מצבת קודש

דברי הטור והרא"ש וקיים ע"כ אהו"צ כיידון דידן זאס כן הוא שאין
להאסה הכ"ל שום חששא שיתצטלו הסידוכים צטציל שחוחין עוד
זוון וזה עד שיעצרו הג' הדסים ולא ילאת עדיין ונצתה ללכת
להנשואים אזי תעכז על ידה צכל וזה דאפשר לה שלא הלך הצל אס
הוא צענין שיש חשש שיתצטלו הסידוכים צטציל הונתה זו או טכזר
ילאת לדרכה להנשואים הנח לה ונוצז שתהיה שוגגת וכו' כה דברי
אהצדך ונורך ורצך דורש שלונך הטורוד ונ"ר צן ונוהר"ר גד ל"ה
זלה"ה וכו' עכ"ל יע"ט :

נוסחת וולצת הגאון הגדול ונוה"י יואל הלוי דיין הגדול וריש ונתיצתא
דפה .

(צוולנה) שאו קנה ונהי על ההרים נלכה ונבכה כי נפל מאתנו עשרת
ישראל ראש המורים ה"ה החכם הגדול המוסג בתורה מנורה
הטהורה באסקרריא המאירה מוה' יואל הלוי במוה' נתן ריש מתיבתא דפה
ודיין הגדול המצויין והי' חד מגדולי המורים פה מפיק מרגלין וסנפירין
הנותן בים התלמוד דרך והי' חריף ובקן בחדרי תורה יומם ולילה למד
ולמד עם תלמידים וחברים מקשיבים לקולו תמידים כסדרן והעמיק בפילפול
בהיות דאביו ורבא ופוסקים והעמיד תלמידים רבים אשר שתו תורתו ממקור
מים חיים תנצב"ה :

הגאון הגדול ונוה"י יואל הלוי ריש ונתיצתא דפה . הגאון הזה
נוצז ג"כ צקו"ת ונוהר"ס וולוצלין סי' קט"ו וז"ל צין
היונים הראשונים והאחרונים תכלל וכל חף וחרונים . ותתענג על
רוצ צרכות דשכים ורענכים אהו"צ האלוף הנופלח ונו"י יואל הלוי יל"ו
ולכל הנוסתופפים צכל ונעלתו שלום הגיעני גלילת ידיך הנקיים ציום
ראשון של חג וששתי על דברי כ"ת בעל כל הון צנידון השאלה ששאל
כ"ת ראובן ושונעון ולוי כתנו חתיננת ידס צנרונה ליהודס ונחונת שהיה
חייב לעכו"ס ולא ונלא ידו לשלם לזונן שהוא וכתנו לו האנשים הכ"ל
ונוהר"ס כדי שיוכור אותה וישלם לעכו"ס וי הודה הכ"ל נתן לג' האנשים
הכ"ל שער ק"ס עם אשתו שיפלה אותו ונהחוצ ההוא וכו' וכשהגיע
קרוב לזונן התשלונין קנה ראובן ויהודה הכ"ל על ידי שליח או
צעלנו

מצבת קודש

קסז

זעלמו צגדים צקך וזה ואח"כ הצ"ח ג"כ יהודה לראוץ הכ"ל חיזה
 קך וועות וזוונאים ולי"ך הכל צאופן טעלה ס"ה לכך חונשים זהוצים
 לשלם על החוצ הכ"ל וציקס ווראוץ סיכתוב על גצי הסטר פילוי
 איך שפרע חונשים זהוצים על הסטר כי אוחו הסטר פילוי הי' ציד
 ראוץ הכ"ל והסיצ לו ראוץ כן לעשה אזל אכתוב על הסטר טקצלתי
 החונשים זהוצים הכ"ל על חלקי כי החוצ הי' קרוב לנאחטיים זהוצים
 כך טען ראוץ צפני יהודה הכ"ל ויהודה לא הכחשו וסונעון וכו'
 עוענים ט"ש להס חלק צאותס החונישים זהוצים כי יהודה פרע על
 אוחו סטר פילוי ושלסתינו כזכרים צטר פילוי הסוח וכו' עכ"ל
 והציא טס פילפול הגאון ווהר"ר יואל הלוי הכ"ל ואח"כ הסיצ
 הגאון ווהר"ס וולוצלין צפילפול עלום וסיים לצקוף הכראה לענ"ד
 כחצתי צקלרה צקצת טאחי כעה כרדף וטרוד צעירדת הרפחקות דערד
 על קהלינו יל"ו ווהשררה צעו"ה הטס יהרס יופר ויקלקל ונחצצו
 הרעה ואל טדי יאונר ללרותינו די ויריק לנו ולנכ"ת צרכה עד
 צלי די . כה דצרי איט צריהך טטרוד ונא יר צן ווהר"ג וכו'
 ע"ס :

קוסח וולצת הגאון הגדול ווה' דוד טעציל ריט ונסיצתח ודיין הגדול
 דפה .

(נונלטה) הרא תרעו כי שר וגדול נפל הזום בישראל מאיר עיני חכמים
 אשרי העם שלו ככה אבך חסיד מן הארץ פה משיק מרגלין
 וסנפירין מלא וגדוש בתורת ה' דרוש דרש על כל קוץ וקוץ תלי תלין
 של הלכה הוא הרב הגדול בתורה מגורה הטורה האלוף שר התורה והיראה
 מוה' דוד טעביל במוה' שמואל ריש מתיבתא ודיין הגדול דפה כל ימיו
 עשה משפט וצדקה בישראל והרביץ תורה והעמיד תלמידים רבים אשר
 שחו מימיו ממקור מים חיים וגם תפלתו הי' זכה ברמ"ה איבריו ויודע
 לכונן בתפלתו כחזקי' והיה הריף ובקי בהדריו תורה בזכות זה תנצב"ה .

נפטר ביום ב' דחו"ה פסח שצ"ט לפ"ק :

הגאון הגדול ווה' דוד טעציל ודיין הגדול וריט ונסיצתח
 דפה

מצבת קודש

דפה הגאון הזה ונזכר בתשובת ונהר"ם ונלוצלין סינון ק"ח וז"ל אילנא
שפירא נוסחא פרי נחמוד לנעלה להסכיל ולחזו צענפי עץ החיים
והדעת תלמודי הוותיק האלוף ונה' דוד טעזיל יל"ן על דבר השאל'
כו' יעקב ואשתו רחל זקנים באו ציונים וזנים לא היה להם והטשו
שאר העדרם ירשו אותם יורשיהם יהיה ווי שיהיה אותם שלא יהי
רוחם נוחה בהם והיה ליעקב בן אה ולרחל בת אה וזיוגו אותם
ונתנו להם שטר ונתנה רחל נחמה להם כתובתה לאחר ונותה גם
יעקב הכ"ל נתן להם צונתה אלף זהובים וזון פרעון האלף זהובים
שעה אחת קודם וותו והתנו שאלם ילערכו למוכר ציתו של כוור
יעקב הושבעד לכתובתה אזי עכ"פ ישיירו להונקבלי ונתנה אלף
זהובים והפירות ונהאלף זהובים יהיה להנותנים ונתנה כל יוני חיייהם
ואחר כל זה הלכה רחל לעולמה ויעקב נשא אשה אחרת בת זנים
והוא ונקוה וניחל לתשועת ה' ורחמייו כאשר כבר ילדה לו בת
שזכה עוד לראות זנים וזני זנים והנה עתה רולה יעקב הכ"ל
לחזור ונותנתו צאונרו שלא נתן הנותנה זו אלא ונפני שהיה חושב
צדעתו שלא יהיה לו זנים ואלו היה יודע שיהיה לו זנים לא הי' נתן
ונתנה לאחרים ואף שכתוב צנוקח שטר ונתנה אף שתעדר רחל
ויעקב ישא אשה אחרת ויהיה לו זנים ונותנה אין לו רשות למוכר
או להסכין הצית בלתי אס יניח אלף זהובים הכ"ל כל זה הי' פיעונוי
ויילי כי לא עלה צדעתו שיהיה לו זנים כי רחל היה אז בת כ"ח
שנים והוא היה זקן בא ציונים ועוד טענות אשר אין להאריך כו'
זה תולית השאלה וע"ז כתב הגאון ונה' דוד טעזיל תשובה צפילפול
עמוק והגאון נחור הגולה פילפל בדצרו צפילפול ונקיים צסוף
התשובה ע"כ על כל דברי האונת והלרק האלה כראה לעכ"ד דאין
נוגש כלל צונתו זו כו' ואין להם שום חיוב על ר' יעקב הכ"ל ויכול
למוכר או להסכין עד כה דברתי לפי עכ"ד צרוצ הנחילה והטעירה
הבאה אלי כעת ונתהפכות ילדי הזננים דברי רבך אהובך דו"ש כל
היונים הערוד נחיר בן ונה' גדליה חתן הונלך הגאון ונהר"ן כ"ץ
זלה"ה ע"כ ע"ס :

נוסחה וולכט הרב הגאון ווה' וו ט ה ריט ווה' צחח דפה (עיין
: (זהערות)

(זונלנע) ומשה עלה אל האלהים עלה ונתעלה בתורת ה' יגע והאיר עיני
ישראל בתורתו מגורה הטורה באספ קלריא המאירה ה"ה החכם
הגדול האלוף בתורה גאוננו ופארנו עפרת ראשינו רבינו משה איש אלהים
ריש מתיבתא דפה די' חסיד וקדוש וחרף ובקי בחדרי תורה הדרך בני קהילתנו
לעבודת ה' ותורתו והרביץ תורה כל היום וכל הלילה בחבירים ותלמידים
והנהיג קהילתנו בחכמה ובתבונה ועשה משפט וצדקה בישראל והעמיד
תלמידים רבים אשר שתו מימיו ממקור מים חיים בזכות זה תנצב"ה .
נפטר ביום י"ב אדר הב"ה לפ"ק .

הגאון הגדול ווה' וו ט ה ז"ל ריט ווה' צחח דפה . הגאון הזה
הוצא צט"ת ווהר"ס וולוז'ין סיון י"ח וזה נטונו לדיו
ל' כזר צת' שלום חרזי ווחתכי האלוף התורכי הרב וו' ווה' ולכל
הנוסחופים כלל וועלחו שלום . הגם שאני טרוד כעת צעקקי
הזוניות וסועתת' צעי ללות וו"ו לאהצת וועכת"ה נחעוררתי להסיצ
על שאלתך שהקשית לשאל דדרי ר"י אלפסי דכחוצות פרק האשה
שנפלו צקופו שהכיה ה' צצות צוטנחניו והאריך שם צפילפול עלום
וענוק וכתצ צאונלע התס וצה הגם שכל הקושיות הללו ככללות צמה
שהקשה התוס' על פירוש רש"י ואין צזה התחדשות צפירושו של
הר"י ולא כלערך לייצצ טפי לפירוש של הר"י ופירוש רש"י וו"ו
קצלתו וונו' חווי הגאון ווהר"ץ כ"ץ זלקו"ל שיש צכל הקושיות הללו
קלת יצוצים לפירושו של הר"י ווהר"י ווהר"י כו' והאריך
שם צקוביח ונוסיים וזולת זה אס יהחדשו אלליכם עוד שאלות צדיכים
והוראות הנכי ווכן להסיצ לכל שאל כי צאלה חבלתי נאום וואיר
הלעיר וכו' . וגם צחשוצה סיון פ"ו ווציח ג"כ דצרי הגאון הכ"ל
וזה נטונו יפה פרי חואר קרח ה' נטונך חרזי ווח' הווחיק האלוף
הנעלה כווער"ר וו ט ה יל"ו וכאל"ס נחצקסתי וואשה אחת לוועקת
אלי אשה קשת רוח ו וורת נפס אלנונה צכולה וגלנוודה צת עוצים
ו' חוה צה ווה' חליעור ווהוסצי קהילתנו סנתייחננה וואצ"י וכהי"ח
חנה

מצבת קורש

צ"ג

הנחתות צטטס ע"י עכו"ם וכו' וכתב לצקוף ה"ס צמדון דירן
 סהרי הצכו"ס חולב סחלב ועושה החנואה והגזיות לספר רק
 סישראל יס לו ונקח סקונה ונונו וספר הגזיות וחזיות של החנואה
 כפי הנוקח שצניהס כן כרהס לענ"ד כ"ד חסודך ונורך ורנך סטרוד
 ונ חיר צן ונור"ר גד ל"י זלס"ס חסן סנונך סגאון וסרר י"ז
 כ"ץ זללס"ס ע"כ

נוקחת ונלכת סרצ סגאון סגדול סנופלג צחכונה וצקפה ונור"ר
 ונרדכי כ"ץ ר"ס ונצבסח דפס :

(צנלנז) ומירבי יצא מלפני המלך מלכו של עולם אראלים אחונו בארון
 הקודש ונלקח מאתנו חמרת ישראל האיוף הגדול בתורה מנורה
 הסזורה עבר עבודתו תמה מוהר"ד מרדכי כ"ץ במהור"ר דוד עלה ונתעלה
 ריש מציבתא דפס איז אשר בלבונו חד מבע"ל תריסין במשנה ובגמרא
 ובסברא ובפ לשולא סאורי"תא בתמיפות ובקיאות ורד וצלל בים סתלמוד
 והעלה סנגלן וסנפירן וקן זה קיה סממה יומס ולילה לא פסיק סומיה
 מגרסא עם תלמידים ודב"ק והזויס ישיבתו הרמיה אשר הרביץ תורה
 והעמיד תלמידים רבים גדולים מישראל ועבד לה' בתדידה בתורה ובתפלה
 בכל דמ"ה איבריו לכן בזכות זה תנצב"ה :

הלך לצולמו וימת וקן ושבע ימים ד"ח גיסן שצ"א לפ"ק :

הגאון

הגדול סנופלג צחכונה וצקפה ונור"ר כ"ץ ז"ל ר"ס
 ונצבסח דפס כצר דצרתו ונונו לעיל צסערותו על סגאון
 סגדול ונ"ס חסן חבא ז"ל וסבסתי דצרי סגאון ונאור סגולה ונ"ס
 יעקב קאפיל ז"ל צנדון פסק סלכה לעמן סילכות סעוונדים צצית
 סזייס יסן פס ודצרי סגאון ונאור סגולה ונ"ס יום טוב ליפנאן צעל
 סוס' יו"ט ודצרי סגאון סגדול ונ"ס חסן חבא סלג וסגאון ונאור
 סגולה צעל ח"סן סאזרחי סזולקיס על ספסק סכ"ל וכתב סס סגאון
 צעל ח"סן סאזרחי חסר סוף וסגאון ונ"ס ונרדכי ז"ל סנה סכסכיס
 סגדוליס צתורה סלכו לצקר סאולכות סכ"ל ורסו סאון צסס פותח

מצבת קודש

קס"ט

טפח כאשר זכר לעיל וגם בתפוצת הגאון צעל ונשאת זכיוון הזיה
 את הגאון מו' ונרדכי כ"ץ בתשוב' שהשיצ להגאונים ונאור הגולה יחיד
 זדורו מו' אצרהם אשכנזי קאלענעלען זוגין ואל הגאון מוה' ונרדכי
 כ"ץ וזה לטובו זכיוון ל"ח ונלכי ארץ ורוחנים חזילי כח ורוז' חוכים
 ענוודי גולה חכמים וכזוכים הנה גאוני עולם ונחמתי' שני הנמאורות
 הגדולים האצ"ד הישראלי פ"ה ר"ו מו' אצרהם אשכנזי כר"ו (הוא
 הגאון ונאור הגולה ונאור' אצרהם אשכנזי הנזכר זכפרי ונלצת קודש
 חלק ראשון אשר הגאון צעל כנחת יחזקאל הי' נכדו וכתב עליו שהי'
 יחיד זדורו עיי"ש רצ שזחו טס אשר העתקתי ופי'נקס זככ"ל דת"ה
 שנה יראה רצ שזחו וגדלו) והאלוף המופלג זככמה וזקקה ויהי'
 ונרדכי כ"ץ כר"ו . אשרי יוסר חכמים כהרצונות כוללו ופי' נב"ת אלי
 הקטן על דבר האשה העגונה זחו טל כנור קלון ויוסצי קהילתכם
 אצרתה הן חני עץ יצט איש אשר כוונתי היום כלוא זכית כי חטבו הרואים
 זארוכות וזיתי ריקס ונלחם ושנלה עם כל זה לקול גזירתכם השתי
 ולא התוהמותי לזלמה רצה לחוות דעתי זכריותא דאשה עגונה כי לפי
 דעתי אין כאן זית וניחוס כלל כי כל החשט והגנוגוס אשר כזכחם
 היא זעדות טל כנור זרוך ונלך דיש לחוש שהוא כוגע זעדות ונאחר
 זכנול זכר זכציל שיעיד עדותו ואעפ"כ פסקתם זעדותו כסירה לפי
 זכסוף נחפזר העד עם האשה שתתן לו דבר קלוב זככר עדותו זין
 יועיל עדותו זין לא יועיל ונשתחא לאו כוגע זעדות הוא חונקס זכרתי
 העד השני כנור שמואל זכויל לא דיצרתם ונאוונה וכנודונה לי שפסוט
 זענייכס שאין זעדותו ונוס כי אינו ונספיק להחיר האשה על פי
 עדותו ואם איפכא ונסזרר כי עדותו טל כנור זרוך לאו כלום הוא
 זעיני חכן דקדקתי זעדותו טל כנור זיכוויל ונלחמי טעפי' עדותו לזכר
 יס להחיר האשה ונחחילה נדבר ונעדותו טל כנור זרוך ואחר כך
 ונעדותו טל העד השני כנור זכוויל הנה כזכחם כי יתנוסו ונאור על
 הדברים האלו טילאו ופי' גאוני עולם והאריך לפלפל טס זכריתהם כי
 גאון ענווק הוא וכתב זכסוף לזכרתי' כזכחם ונחמתי' עשו כעוה
 זענייכס : זכרתי' הקטן זכיוון אהרן זכר אצרהם סלכיק ז"ל :

נוקחח

מצבת קודש

נוקחת ונלכזת הגאון עין הגולה ווה' יקותיאל זלמן ריש ותיבתא וזכר
זי דינא דפה לצוז :

(צראש הונצה כ"ח לחודש העשירי טבת במספ"ד מ"ד לפ"ק :

(נונצה) נפלה עטרת ישראל חמדת ישראל ציין נור הקודש וכלי קודש
הקדשים נגזו ארון הקודש אראלים בכו במר כי נלקח רועינו
רועה ישראל הגאון עין הגולה מארון של ישראל אשר דין רוח אלהי
קדישא ב' מוה' יקותיאל זלמן בן מוה' נח יחיאל . ריש מתיבתא ואב בי
דינא פה לבוב הרביץ תורה בישראל והעמיד תלמידים רבים גאונים אשר
כל ימיו עשה משפט וצדקה בישראל היה נקי וחסיד במלאכתו וגמל חסד
עם החיים והמתים ווי על האי שופרא דבלי בארעא : פה המתגבר בתורה
ילחוך עפר זכו תו יעמוד לכל ישראל בזכות זה תנצב"ה :

נוקחת ונלכזת הגאון הגדול ונאורן של יקותיאל ווה' חזרהס צנוסה"ר
דוד אב זי דינא דפה לצוז :

(צראש הונצה) יום ג' ר' אב ט"ז לפ"ק

(נונצה) פה נטמן גוף צדיק קדוש וטהור ה"ה הגאון מוה"ר אברהם
במוה"ר דוד זללה"ה אב בי דינא ראש לחכמים והבין בינה שר
האלוף בתורה מגורה הטהורה באסקלריא המאירה מפנינים נבחרה אשר
חיבר ותיקן פירוש על האלפסי והמרדכי וגם עשה פירוש על העקדה שמו
גודף כטוב שמן סתרי תורה בו נטמן מרגניתא דלית ליה שימא הרביץ
תורה בישראל והעמיד תלמידים גדולי ישראל והשיב לשואלי דבר ה' זו
הלכה זרבים שתו מימיו ממקור מים חיים בזכות זה תנצב"ה :

נוקחת ונלכזת הגאון פאר הדור ווה' כפתלי דיין הגדול דפה תלמיד
ונוצחק להגאון רזינו הגדול הסנו"ע ז"ל .

(צראש הונצה) הלא תדעו כי טר וגדול נפל בישראל .

(נונצה) נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר סיני ועוקר הרים וטוחנן
זו בזו בסברא ישרה קולע אל השערה ה"ה האלוף הגאון מגורה
הטהורה

מצבת קודש

קע

הטהורה באספקלריא המאירה מוה' נפתלי בהרב הגדול מוה' צבי הירש דיין הגדול דפה לבוב הו' עושה משפט וצדקה ומשפטיו עם ישראל הוראתו היה בקדושה בשמלה מפורשה ויגע בתורה מאוד והו' צנא מלא ספרא והו' בקי בפוסקים ורוב חלקי הש"ס והרי"ף הו' שגורים על פיו , הרביץ תורה והעמיד תלמידים גדולים ורבים שתו מימיו ממי באר מקור מים חיים עלה למרום ביום הושענא רבה תי"ה לפ"ק תנצב"ה :

כוכחת ונלצת הגאון הגדול עין הגולה מוה' נחיר צהגאון מוה' יוסף אצ"ד דפה לצוז . (מכר צטו"ח עיין לקוון צהערות) .

(צנלצה) מאיר כהרל בן שחר איך אופיל בא השמש בצהרים נפלה עשחת ישראל אראלים אחונו בארון הקודש ונגנז אור המאיר לארץ ולדרים איש חי רב פעלים מקבציאל ראש גולת אריאל רועינו רועה ישראל ה"ה הגאון הגדול מוהר"ר מאיר במוהר"ר יוסף אב בי דינא וריש מתיבתא דפה לבוב אי חסיד אי עניו מתלמידי של הילל חכמה וישיבה הרבה והעמיד תלמידים רבים וחיבר חיבורים רבים וחידש חידושי רבים בנפ"ת ובפוסקים ועשה משפט וצדקה בזכות זה תנצב"ה .

נפטר ביום ב' דר"ה שצ"ח לפ"ק .

אמר הנווליא לאור הנוחצר הכה צעזע"י הצחתי לפניכס צזה הנוחצרת גאוני ואדירי טרי התורה עם ההערות יקרות ונפלאות ונסו"ת עם צקור כפלחים הנופילות אור צהיר על קורות הגאוניס טרי התורה זכרם לצרכה והנה צרחותי כי רצ ונלחכתי כי עלו לנועלה כי כהנה וככה עוד יס ת"י להוליאס לאור חס טוותר ונשלוט ננאות גאוני ואדירי התורה הנה אשר הולחתי לאור עכ"ז יס עוד כהנה וככה העוונדים לנגדי אשר אחי נוולא צכל יוס ויוס לא יספיקו כונה וכונה ננאות כירות אונרתי לקיים כעה נוחצרת זאת . ועוד חזון לנוועד להוליא לאור שאר נוחצרתי צעזע"י צקרב הינויס . והנה צעת אשר אחי עוונד לקיים ספרי הכמוד הלזה הגיע השנוועה לא עוצה כי כזה כר ישראל ה"ה הרצ הגאון רצטכצה"ג ונרן דכולא הלמודא אור ישראל וקדושו הנופורסיסצכל קלוי ארץ אחי סבא קדישא ונרן

מצבת קודש

וזהו' שלמה קלוגר זללה"ה ראז"ד ד"ק צראד אשר חיבר כונה חיצורים
כאסף אל עמו ציוס די ר"ח תמוז תרכ"ט לפ"ק ז"ק צראד אמרתי
לעשות זכר להגאון רבשכבה"ג הכ"ל ולספח לספרי צין שאר ג וני
ואדירי שרי התורה רבותינו זכרם לזכרה להיות לו לזכר עולם וגם
להדפיס וליין דהספדה ונוספד תמורדים אשר עשה עליו גאון עזימו
נופת דורינו הרב הגאון רבשכבה"ג המפורסם בחיצוריו היקרים חד
צדרא נקן וזה"ר יוסף שאול הלוי צהיר ה' עליו יחי' לאורך
יונים ושנים האזד"ק לצוז והגליל אשר רשע בהספדו עליו ציוסח' לחודש
תמוז צנוקהלות עם ועדה גדולי ונופלגי תורה צהכ"כ הגדולה פה
לצוז ואקוה כי גדולי הדור וחכמיו יצרכוני צגלל הדבר הזה :

ודגה לקפר גדול הגאון רבשכבה"ג ורין שלמה קלוגר חין די אך
להעיר קינה ונוספד כי אזדנו אצידה יקרה ורגליות עוזה
אספר קלת ונגדלו וחסידתו וקדושתו הגאון רבשכבה"ג וזהו'
שלמה קלוגר צהרב הלדיק וזהו' יהודה זללה"ה אצ"ד ד"ק
קאנוריז כולד ז"ק קאנוריז ויען כי כשאר
יתום ונאציו עודנו רך צשכים כהגדל צעיר ראווה אלל קרוציו
ונושפתו ואח"כ כשהרך עמו כגוד אחד נק"ק ראווה וכתן לו צתו
והי' גיקו של הגאון רבשכבה"ג וזהו' לצי הירש שטיי אצ"ד ד"ק
צנהייט ז"ל אח"כ הי' אצד"ק קולקווצ הסמוך לפה לצוז ואח"כ הי'
אצד"ק יושפעף צפולין ואח"כ צא ל"ק צראד וקרצו הגאון רבשכבה"ג
נופת הדור וזהו' אפרים זלמן ורגליות ז"ל צעל צית אפרים וראש
אפרים ושאר חצורים ועשה אותו לראז"ד ז"ק צראדי הנועיערה
והרים ה' כסאו וישב שם על כס הוראה לערך חנושים שנים
צכבוד גדול ונאוד וצנתת תקל"ח נתקבל לאצ"ד ז"ק צעראון ונחלה
שם צחולי גדול וכתב אגרת להרב הלדיק הקדוש וזהו' זללה"ה
נושפיו ושלחן והרב הלדיק הקדוש ונפרינו שלחן זללה"ה הראש כי
האגרת הלו עת הייתי אללו צזונן הכ"ל וכתב צגודל עמוותו
צחכנעה גדולה ליעלו אס יסע לחזרה ל"ק צראד או לא . והסיצ לו
הקדוש ונפרינו שלחן זללה"ה שיקע לחזרה ו"ק צראד ל"ק צראדי צתוך
אותו

מצבת קודש

קעא

אותו זמן שהי' הגאון הכ"ל הצ"ד ז"ק בערזאן קצלו לרצ' ונזכרו
 לראצ"ד ז"ק צראד וצא לחזרה וקצלו אותו גצירי וגדולי צראד בכבוד
 גדול כי גדולה מאוד חסדה אשר חסרו אותו חכמי ק' צראדי וחכ"כ
 לאחר פטירת הרצ' ונזכרו לקח בחזרה הונסרה על שכנו והי' ראצ"ד
 שם והגאון הזה הרצ"ן תורה ונאור וחיבר כונה חיצורים כמנין
 שמו **שלמה** וגם הסיצ' שו"ת עד קלוי ארץ וכל דבר הקסה
 חליו הציאו והדפיס כונה חיצוריו בחייו והעיד לנו גאון עוזיכו מופת
 דורינו הגאון רצשכצ"ג ורן ווהר"ר יוסף שארול הלוי נאטענזאן
 כי הצ"ד דפה לצוצ והגליל כי זה יותר וני"ח שנים אשר הגאון
 רצשכצ"ג ווהר"ס קלוגר זל"ל כתב חליו כי יש לו יותר ונארצעים
 חלף כירות וחידש כונה חידושים בכל יום וכתב ויד על הספר ודכירנא
 כד הוינא ז"ק צראדי קנוך על שלחן חותמי הייתי נקורצ חללו
 והייתי חללו צוולחי ש"ק וראיתי כי תיכוף לאחר הצדלה הי' יוסצ
 וכותב חידושו והי' קדוש וחסיד וקנא קנאות ה' לצאות כאשר נראה
 ונהלוואה שלו גודל חסידותו וקדושתו ורליתי להדפיס הלוואה כנזכור
 צוודעא של הגאון רצשכצ"ג כי הצ"ד דפה לצוצ והגליל אך צנו
 יחידו הגאון הנ ציר ווה' חצרהם צכיונין קלוגר כי אור לי עת הייתי
 שם זה שני שבועות כי רלונו להדפיסו צעלונו עם דרוס הספרו
 שלו וכבוד גדול עשו לו צווחו וכל חכמי עיר צראד גדוליה וגצירי
 וחכמי צוכים ונחאצלים כי לוקח ונאחם עטרת ראשם ועטרת כל
 בית ישראל פנה הודם פנה זיוס והי' הונחם ליון הוא יחם לצצר
 צת צראדי ויחס עלצון צנו הגאון כי הי' זכותו יגן עליכו ועל כל
 בית ישראל עד ישלח לנו גואל לדק צלע המות לכלל ויונחה ה'
 דוועה וישלח לנו יסע חונן

חסידו הגאון הנ ציר ווה' חצרהם צכיונין קלוגר כי אור לי עת הייתי
 שם זה שני שבועות כי רלונו להדפיסו צעלונו עם דרוס הספרו
 שלו וכבוד גדול עשו לו צווחו וכל חכמי עיר צראד גדוליה וגצירי
 וחכמי צוכים ונחאצלים כי לוקח ונאחם עטרת ראשם ועטרת כל
 בית ישראל פנה הודם פנה זיוס והי' הונחם ליון הוא יחם לצצר
 צת צראדי ויחס עלצון צנו הגאון כי הי' זכותו יגן עליכו ועל כל
 בית ישראל עד ישלח לנו גואל לדק צלע המות לכלל ויונחה ה'
 דוועה וישלח לנו יסע חונן

מצבת קודש

זה דרוש נוסף תנוררים היקר והנחמד ומאוד אשר
הספיד וקונ אדמו"ר גאון עוזינו נופת דורינו הגאון
רצפכה"ג. הנופורסיס בחיבוריו היקרים מרן **יוסף**
שאול הדוי נאטהנזאהן כ"י
ה' עליו יחי' האצ"ד דפה לצוב והגליל ציוס ה' ה'
תנוז דהאי שתא תרכ"ע צנהכ"ל הגדולה דפה לצוב :

צולכים א' סיון ג' כתוב לאור צגצעון כראה ה' אל שלמה צחור
הליה ויאור חלקים שאל ויה אהן לך ויאור שלמה אמה עשית עם
עצדך דוד אבי חסד גדול כאשר הלך לפניך צאמה וצדקה וצדקת
לצב עונך ותשומר לו את החסד הגדול הזה ותתן לו צן יושב על
כסאו כהיום הזה ואתה ד' חלקי אמה הנולכת את עצדך תחת דוד
אבי ואככי כער קטן לא אדע לאת וצא . ועצדך צחוד עונך אשר
צחרת וגוונר וכתה לעצדך לצ שווע לשפוט את עונך להצין צין עוצ
לרע כי ווי יוכל לשפוט את עונך הכצד הזה ויטב הדצר צעייני ה'
כי שאל שלמה את הדצר הזה . ויאור חלקים אליו . יען אשר
שאלת את הדצר הזה ולא שאלת לך יוניס רצים ולא שאלת לך עושר
ולא שאלת כפש אויבך ושאלת לצ הצן לשווע ונשפט . הכה עשיתי
כדצריך כתתי לך לצ חכס וכצון אשר כעונך לא ה"י לפניך ואחריק
לא יקום כעונך וגם אשר לא שאלת כתתי לך גם עושר גם כצוד
וגוונר . ואס תלך צדרכי לשומר חוקי ונולותי כאשר הלך דוד אביך
והארכתי את יוניך : והנה יש לדקדק צכחוצים האלו א' אחרי שכתב
יען אשר שאלת את הדצר הזה והיינו הצן שווע ונשפט ונניחל ונצן
שלא שאל דצר אחר . ולמה כי רוכלח לחסוצ וליוזל ויה שלא שאל
צ' ויה זה שונסייס ושאלת לצ הצן לשווע ונשפט הלא כצר אור
אשר שאלת הדצר הזה . ג' ויה שאור הכני כתתי לך לצ חכס וכצון
וגו' וגם אשר לא שאלת כתתי לך גם עושר גם כצוד וזה כגד ויה
שאור לא שאלת לך עושר ולא שאלת כפש אויבך . והיינו עושר
גם כצוד וכגד אשר אור לא שאלת לך יוניס רצים . ונסייס אס תלך
צדרכי

מצבת קודש

קעב

דרכי וגו' והארכת את ימיך וצדקת הצדק רש"י ורד"ק דברי הספרי
וז"ל העושר והכבוד שלא התכיתי צדורתי להת לולך אתן לך צין
זכאי וצין חייב אבל אורך הימים כבר התכיתי צדורתי לזלתי קור וון
הנולדה ולא כודע טעמוו והכרחא בזה עפ"י וזה דאנורו צצצת דף
ס"ג חנור רצה בר רצ טילח כו' ונאי דכתב אורך ימים ציוינה
וצצנחלה עושר וכבוד חלה ציוינה אורך ימים איכא עושר וכבוד
ליכא חלה לציויניים זה אורך ימים איכא וכש"כ עושר וכבוד
לונסנחילים זה עושר וכבוד איכא אורך ימים ליכא ע' רש"י ונחש"א
ורי"ף צדוקי אגדות ולא אחריך צדקדוקים והנעניין יראה חונם
כראה עפ"י וזה דאנורו צדה דף וי"ה צת שתיים עשרה שנה ויום א'
כדרי קיינוין וצודקין כל שתיים עשרה צן שנים עשר ויום א' כדרי
כצדקין צן י"ג שנים ויום א' כדרי קיינוין ואנורו שס וי"ט דרצי דכתיב
ויצן ד' את הללע ונלמד שכתן הקצ"ה צ"ה יתירה צחשה יותר ונצחיש'
וצפירוש הנשנה להרוצ"ס שס כחצ הטעם דשני הנקצה לעונת כדריס
פחות ונשכי הזכר להיות חייהן קלרין ונחיי הש"ס צרוצ ותונה הגאון
הנוכח ונחש"ק ז"ל צצצורו לנני כדה שטינה נודצרי הש"ס דגנורח
ויסיצ טעם אחר וגם טעם הרנוצ"ס איכו ונצנן : ולפענ"ד כראה דהכה
הרנוצ"ס צנוורה כחצ דונה טנוצואר צפ' צראשית שהקדמונים האריכו ימים
ושנים הי' דוקא אותן האנשים הפרטיים אשר חשצ ושארי אנשים
היו יוני חייהם כצננן הזה והרנוצ"ן על התורה תונה צזה דלונה ילאו
אותן האנשים ונכלל שאר האנשים אך לפענ"ד כראה דכצז כודע וזה
שאנורו חכמים הקדמונים דהזנן ונשפיק להולאות האנות וכן עינינו
דואות צחוש כי ונזנן לזנן צרצות היונים והעתים ננולאים ענינים חדשים
וגם הרצות חדשות ונולאכות ונפוארות אשר הזנן הוליא כללים
וענינים חדשים הכלרכים לכל דצז ודצז ויעשו לילים ופרחים כאותים
הכה אם זה לאחר שצצז כודע ונהות הדצרים צכל זאת עוד לא
כללו יפים עד רצו היונים והשנים אקכי להוליד חדשות אשר לא כודעו צעו'
לריך זנן רצ ונעמה אותן אנשים אשר הנולאו ונלאכות וענינים חדשים
ע"ד שכתוב הוא היה אצי כל חופש כינור ועוגצ וחוצל קין הי' לנעש כחושע
וצרזל ויצל הי' אצי יוסצ אהל ונוקנה וכן כל האנשים הפרטים

מצבת קודש

שכחשבו שם הווליאז וולאכות וועלמן אשר לא למדו וועולם ע"כ הולרכו לחיות שנים רבות להווליאז עינים חדשים ועד כח נוולאז צקרר הדורות שהי' היר שלם צלי חלוקי פרק אלצעות וועצחא נח וחכס צעבודת האדונה כחחלקו אלצעות היר וע"ז כתיב זה יחוננו ויועשינו וועלצנון ירינו וע"כ הולרכו לחיות שנים רבות עדי הווליאז הוולאזת חדשות עכ"פ הזון הספיק להולאזת האונת וועתה כצין לנה נתן הקצ"ה צינה יתרה לחשה יתח ונצחיש שלפי ששנותיהם קלרים ונשנות האיט ולא חספיק זונס להולאזת האונת ע"כ צינה יתרה כיתן בה"י ולפ"ז דצרי הרוצ"ס ודצרי הש"ס לאחדים ודו"ק :

ויצוהו כצין ונה דאונרו למיימינים זה אורח יניס ליכא וכ"ש עושר וכבוד ולונסונאילים זה עושר וכבוד ליכא אורח יניס ליכא והיינו שלפי שהזון ווספיק להולאזת האונת והס ונחכוניס להוליאז התכלית ונהלמוד להצין ולהורות דרבי השס ע"כ לריכין לאריכות יניס כדי טע"ז יוכלו להעניק צחורה וגס לריכיס לעושר וכבוד כדי שיהיו להס ונחחת הנפש ולא ילטרכו לערות צפרנקס להוליאז האונת לאונתו כו"ש הרוצ"ס שהיעודים הגשמיים הם להקיר ערדות הנפש אלל הונסונאילים שאינם חפלים צחכלית הלמוד להס לא כיתן רק עושר וכבוד חלקס צעוה"ז אלל אריכות יניס ליכא וועתה כצא להונאזר הכה שלמה לא שאל רק לצ שווע לשפוט והיינו שאף שיהיה לו אריכות יניס ווספיק להולאזת האונת אלל ונה יעשה צחורותו צשפטו עם גדול כזה כו"ש הש"י כי ווי יוכל לשפוט גו' לפי שהוא עם רצ זה ככנס וזה יולא וואין זון ווספיק לתח לצ להצין כל ענין וענין ולזה לריך לצ כצון שיפוטו גם צילדותו כעוצ צעיני חלקים והנה חס היה שואל אריכות יניס עוד לא היה נודע כוונתו אולי רלה האריכות יניס להתענג צתענוגים אלל צשאלו לצ שווע לשפוט ונה כחצרר לכל אשר כל ונגותו היה להצין דצר ונשפט וזה שהוטב הדצר צעיני ה' כי שאל שלמה חת הדצר הזה ח"ש יען אשר שאלת חת הדצר הזה והיינו כי שאל להצין ונשפט ולא שאלת לך יניס רציס כי רלית לשפוט לך עוד ציווי צחרותך ולא שאלת לך עושר כי אולי יערידך רק ושאלת לצ הצן לשפוט ונשפט הכה עשיתי כדצריך הנה כחתי

כתתי לך לצ חכם וכזון אשר כמוד לא הי' לפניך וגו' . וגם אשר
 לא שאלת כתתי לך גם עושר גם כבוד . כדי שיהי' לך מנוחה
 הנפש . וזה טעמיהם ואם הלך דרכי לסווא חוקי ונלוותי והארכתי
 את יוניך כי בלצ כזון וחכם בלרוף אריכות ימים בודאי יתצרר ויתלצן
 האונת וז"ש צקפרי עושר וכבוד שלא כתוב בתורתו צין כך וצין כך
 אפי' כותן לך טזה חף לנשנאילים יתן חבל אריכות ימים אם חלילה
 לא ילך דרכי ה' עוד יפקיד לו בזה . ומה תועלת לו בחלו הימים:
 נורי ורבותי הנה הגאון הנכוח ז"ל ונייני ילדותו הגה בתורת השם
 יונם ולילה גם כי הי' עני ומרוד צפרנקתו לא מונע מלעסוק בתורה
 וגם אחרי כן כאשר זכה להיות ראב"ד ונו"ל צק"ק צראד הונעוטרס
 והי' לו עושר וכבוד ידו לא כייח ונלכתוב ספרים הרבה והרבה נחמו
 צדפוס ורבים אשר נשאר עוד בכתובים כתצי יד . וזה רבות צשנים
 אשר כתב לי כי יש לו ארבעים חלף צויגין . והשיצ חסובה לכל
 שואל ונצקט דבר השם ולא התענג צהענוגים כי לא חבל צקר
 צטטה יוני הונעסה זולת צצרות וימים טובים חבל צקר עוף וע"כ
 זכה פיתן לו לצ שוונע וגם אריכות ימים :

בברכות

דף ט"ז . אונר ר' יוחנן כי הוי נסיים ר"ו ספרא
 דאיוב אונר הכי סוף אדם לננות וסוף צהמה לשחיטה
 והכל לנניתה הן עונדים אשרי אדם שגדל בתורה ועמלו בתורה
 ועסה נחת רוח ליולדו וגדל צסס טוב וכפטר צסס טוב מן העולם
 ועליו אונר שלונה צחנותו טוב סס ונשונ הטוב ויום הננות . ויום
 הולדו . והנה הונאונר הלז חף סהוא ככון צעלונותו חבל לא נודע ונה
 שחידט ר' יוחנן צסס ר"ו ויי לא ידע בכל זאת ססוף אדם לננות
 ואשרי וני טעוולו בתורה וכבר דרשתי בזה וכאונרה וכסנית צשציל
 דבר סתחדט צה . והנה צטצת דף לונ"ד אונרו אונר רצ יהודה
 אונר רצ ונאי דכתיב הודיעני ד' קלי ונרת יוני ונה הוא אדעה ונה
 חדל אפי' אונר דוד לפני סקצ"ה הודיעני ה' קלי אונר ליה גזירה היא
 ונלפני שאין וודיעין קלו סל צקר ורס ונרת יוני ונה היא גזירה הוא
 ונלפני שאין וודיעין ונרת יוני סל אדם . אדעה ונה חדל אפי' אונר

מצבת קודש

לו צצצת תנוות חנוות צאחד צצצת ח"ל כצר הגיעה ונלכות שלמה
וכו' חנוות צע"ס חנוור ליה כי טוב יום צחלריך ונאלף טוב לי יום
אחד שחתה יוסז ועוסק צתורה ונאלף עולות כו' : וסנה ציחור הקץ
ונדת יניו וזהו סנה שתי ענינים שחלקם לשנים אדע ונה חדל
אני ונלצר שאין לו ציחור ערש"י ורד"ק אינו מוצן ונה שאנור לו צצצת
תנוות ונה שייכות זה לזה ולפענ"ד כראה : עפ"י ונה שסארכתי זה
שנים רצות צנה שאנורו צנדרש שיר השירים לרור הנור דודי לי
אשכול הכופר : חנוור ישראל אעפ"י שנינו ונילר לי דודי לי אשכול
הכופר לוקח איש שהכל צו ונקרא ונענה גנרא ותוספתות : וכתצ
רציו סעד"י גאון צציחור שיר השירים שלו שלכאורה אינו מוצן ונה
זה דודי לי שלוקח אדם גדול כזה אדרצה זה ונינו ונילר לי שלוקח
אדם גדול כזה : וכתצ הוא עפ"י ונה שידוע ונה שאנורו חכונים חס
אין כל קץ תכלית אצל כל תכלית הוא קץ : וסינו ע"ד ונשל חס החפץ
אינו רק לזון מוגצל : כמו אחרוג שאינו רק לשצעת ינוס כל שנשלם
הזון אף שהאחרוג הי' שנה הרצה אצל חס"כ אין חפץ צו : ח"כ כל
תכלית הוא קץ : אצל יש קץ שאינו תכלית ולכך צאדם יש אשר ונת
ולא השלים התכלית זה קץ צלי תכלית אצל וני שהשלים התכלית
אף שעוד נשאר לו הרצה ונינו ונת צחלי שנים וניו כל שהשלים
התכלית זה הקץ וזה שאנור אף ע"פ שנינו ונילר לי לוקח איש
שהכל צו שכצר השלים התכלית וזהו הקץ ע"ס ולפ"ז נחצרר לנו שיש
קץ ויש תכלית וסארכתי הרצה צזה צחדוסי תורה כת"י פי' וילך :
והנה צפי' וילך כתצ : וילך ונשה וכו' ויאנור אליהם צן ונשה
ועשרים שנה חכמי היום לא אכל עוד ללאת ולצא וד'
חנור חלי לא תעצור את הירדן הזה פירש"י וד' חנור חלי והוא פי'
לא אוכל עוד ללאת ולצא לפי שד' חנור חלי חכמי היום היום ונלאו
ינוי ונכותי ד"ח ללאת ולצא צד"רי תורה וננווד שנסתנוו ונונו ונסורת
ונועיות החכונה ודצרי רש"י תנוהים שהקדים פי' לא אוכל עוד
ללאת ולצא וחס"כ פי' חכמי היום שלא כקדר הקרא ועיין צשפתי
חכונים וגס על ונה שאנור היום ונלאו וני ונכותי הקשה הנזרחי
שהרי חנוור צש"ס שאלוולא לא חנאו הי' חי יותר ועי' צנזרחי פי'

מצבת קודש

קעד

צרכה על פסוק לאור לזרעך לתכנה ולפענ"ד כראה דהנה הא דאנורו
 צוודרש יגע ר' צון צכ"ח שנה ונה שלא ואלא תלמוד וחקיק צמאה
 שנה והקסה היפה תואר הכי יש קץ וגזול לתורה ואם הי' חי יותר
 הי' יותר ונשיג וכחצ צסם ונהר"ס קאצע דהשי"ת וודד ונתן כח
 השכלי צאדם לאנור עד פה תצא ואף אם יחי' אלף שנים לא יוכל
 להשיג יותר לכך ר' צון השיג צכ"ח שנים ונה שהי' יכול להשיג ולא
 יותר ולפי"ז לפי שנסתמו וננוכו ונעייני ותורת החכמה ח"כ לא
 יוכל להשיג יותר ולכך אנור היום ונלאו יוני ושנותי שאף אם היה חי
 יותר לא יוכל עוד להשיג וכיון שהשיג התכלית כל תכלית נקרא קץ
 כנ"ס רצ"י קעד"י גאון ושפיר אנור היום ונלאו יוני ושנותי לפי שכבר
 השיג התכלית . אונס אם יוכל לצא לארץ הקדושה ואירא דארעא
 דישראל ונחכים אפשר שהי' ונשיג יותר אבל כיוון שהקצ"ה אנור לו
 לא תעבור אם הירדן הזה לכך לא יוכל עוד ללאת ולצא וזה שהקדים
 רס"י ולא אוכל עוד ללאת ולצא לפי שד' אנור חלי לא תעבור אם
 הירדן הזה ולכך היום ונלאו יוני ושנותי שאל"כ לא הי' נסלם הזמן
 לפי שהי' יכול עוד להשיג יותר ונפני שאירא דארעא דישראל ונחכים
 ודו"ק כי קלרתי :

ולפי"ז זה ששאל דוד הודיעני ד' קיילי והוא התכלית אף שימות צלל
 עמו וגם וודת יוני ונה הוא היינו אף שלא אשלים התכלית אדע
 עכ"פ וודת יוני ואולי צונלחות השנה ישלים תכליתו וע"ז השיצו על הקץ
 גזירה הוא שאין וודיעין לאדם שהיינו שאם ידע שהשלים התכלית לא
 יעבור יותר וכבר אנורו צוודרש לנוה אדם שוכח ונה שמווד שאלנואל
 קן אדם הי' לווד שחיס שלש שנה ולא ירלה ללווד יותר . ונודת
 יוני ג"כ אין וודיעין . שכבר אנורו שוב יום אחד לפני וניתחך .
 וננח לנחר ינות וננאל כל יוני צתשובה . והנה ונלאתי צוודרש על
 פסוק אנורתי חכי צלצי על דצרת צכי האדם וכו' הנקורת הזה תהיה
 צידך כל העושה ונלוה קנווך לנחיתו דוונה שלא היתה וודת לדקתו
 חקירה כי אם אותה ונלוה והשלימה . וכל העובר עבירה קנווך לנחיתו
 דוונה כאלו לא היה וודת רשעתו חקירה רק אותה עבירת והשלימה
 אלו ואלו הולכין שלוונין אלו שלוונין צוודת לדקן ואלו שלוונין צוודת
 רשעין ופירש הנ"כ . שפירוש הפסוק כך הוא שזה נקרה כנקרה אדם

מצבת קודש

השלם וזה ונקרה כנקרה הנהגה * וזה לדעתנו וזה שאמר וחדעה
וזה חדל חכי שלפי שצקס על ודת יוניו צקס שיהי ונקיים ונלוה סמוך
למיתתו קידע וזה הי' חקר לו והשלימה * ולזה אמר לו צצצת תמות
והיינו שכמו שהצצת הוא גמר המלחמה וסציתה וייני העצודה כן
ייני מיתתו שעצד עצודה שלימה וצא למנוחה וזה שצקס אמרת צא'
צצצת * ופירש רש"י כדי שיוכלו לעסוק צו וצקסדו והיינו שרלה
לזכות את העם לעורר לצ העם על מיתתו ולזה שאמר אמרת צע"ש
אמר לי' טוב יום א' להשלים התכלית והנה זה שאמר סוף אדם למות
וקוף צהונה לשחיטה * והיינו ע"פ שאמרו צונדרש אלו ואלו הולכין
סלמונים אלו סלמונים צונדרש לרקס ואלו סלמונים צונדרש רשעס * ונקרה
אדם השלם ונקרה הצהונה * אלא אשרי אדם שעמלו צתורה זהו
אדם השלם ועשה נחת רוח ליוצרו * וזה שנקיים טוב שס ומשונן
טוב ויום הנות ויום הוולדו * והיינו עפ"י וזה שהאריך האפיק'
יהודה צדרושיו שהלדיק אין לו רק שני קלים יום הוולדו ויום מיתתו
ע"ד שוועריכים הכלי שעות שילך כ"ד שעות ואם לא יתקלקל צאמלע
הולך כדרכו ולצקוף כלה אצל הרשע הוא ונקלקל ונפסק צאמלע
העריכה וז"ש ויום הנות ויום הוולדו שאין צהס דצר ונפסיק *
וורי ורבותי ע"ז הגאון המנוח ז"ל כוכל לוור אשרי אדם שעמלו
צתורה עשה נחת רוח ליוצרו * ונפטר צסס טוב וון העולם * יתן השם
שיצולע הנות לכלח ויוולין טוב בעדינו וצא לכיון גואל אונן :

אמר המולח לאור המצבר יען כי על ידי התגלגל הדבר לעשות זכר להרצ הגאון
רצצכצה"ג ונהר"ש קלוגר זללה"ה ולקספה לספרו צין הגאונים שרי הצורה
ארצי הלצונן רבותינו זכרם לצרכה אונתה להעלות קלת ונדרוש הספדי על הגאון
הכ"ל צונקסלות עם ועדה צעזה"י :

במסכת ונגילה דף ו' כי נעשו דרבי זרח * פתח עליו הלו ספרנה * ארץ שגער
הנה וילדה ארץ לבי גדלה שעשועי' חוי נא לה אונתה קרת כי אצדה כלי
הונתה * נראה לענ"ד לצאר עפ"י וי"ש האלשיך פ' חקת צפסוק ויראו כל העדה
כי גוע אהרן ויצבו את אהרן ל' יום כל בית ישראל דקסס מרוע גבי ונשה כתיב
ויצבו בני ישראל את ונשה ולא כתב כל וצאהרן כתיב כל ונחתך עפ"י פירש"י שאמרו
ויי שעמד כנגד המלאך ועמר המנפה * ישבתי צו ונלאך הנות וניד ציקש ונשה
רמניים והראשו ונלאכי השרת להם ונוטל צנוטה ראו והאמינו והנה ידוע כי אין
האדם ונחפעל ונשיווע און כאשר ינפעל מראיית עין וכדבר הזה קרה להם כי
את ונשה לא ראוהו ונת כי הוא יתצרך קצר אותו ע"כ לא התפעלו רק האנשים

מצבת קודש

קעה

אצל אהרן ראובן כל העדה שריצה הכל גם הנשים והטף ע"כ התפעלו גם הן וזה דכתיב ויראו כל העדה כי גוע אהרן לכן ויצטרו כל העדה עכ"ל והנה מלינו עוד חילוק בין ראוי לומר לשמועה עפ"י וזה דכתיב בתהילים (קפ"ט) לא נשכחתי כמות ונצב הייתי ככלי חוצה ופירש"י ההונך לחיצוד כל לשון חצירה אינו מופל על צעל חצירה לאומר הוא אצל אותה אלא החצירה חצודה מוננו כמו שנאמר אשר תאצד מוננו האוצרתם לא צקשתם והנה זה שייך בכלי שנאצדה מאליו אצל בכלי הנשצרת ע"י אדם הרואה צשעת מצירתה לא שייך לומר שרואה שנאצרת מוננו אלא שייך שהוא נאצד אותה והנה ידוע דהלדיק נתפס צעון הדור ח"כ צרואים ניתת לדיק שייך לשון שהם נאצדים אותו לזה נכוין בדברי דוד נשכחתי כמות ונצב היינו כמו שכבר נות ועלמון הייתי ככלי חוצה היינו ככלי שאצדה מאליו ונצעלי ולא כמו שהם נאצדים אותו צכוונה וצזה יוצן נאומר ח"ל דרבי זירא עלה ונצבל לח"י ח"כ צנייתו צודאי ירגישו להתאונן עליו ח"ק צני צבל שהיה יודעים ומכירים אותו אך יתר שאת יש להתאונן צנוקס מיתתו צשתיים אחד דצבל שלא ראו מיתתו רק ע"י שמועה לא יתפעלו להתאונן עליו רק האנשים ולא כל המון אצל צנוקס מיתתו שהיה צראי יתפעלו להתאונן עליו כל העיר כולו והשכי צצבל שיטעונו שכבר נות שייך אלליהם שהכלי חנודות נאצדה והם אצל צנוקס שרואים מיתתו צעון הדור שייך לגציהם כמו שהם נאצדים הכלי חנודות והו דאומר כי נח נפשי דרבי זירא פתח עליו האי ספרנא ארץ שנער הרה וילדה ארץ לבי גדלה שצשועי היינו דהיא ונפרסים צבל ארצות ומאוננו על מיתתו רק דהחילוק הוא חיי נא לה אורה רקת היינו כל העיר ונגלם ועד קטנס וממות שרואים מיתתו ונשא"כ על עיר חוץ לרקת לא יתפעלו רק האנשים ככ"ל :

ועוד נוסף לרקת הרואים צנייתו כי אצדה כלי חנודתה כלוננו כמו שהם נאצדים הכלי חנודתה ונשא"כ חוץ לרקת שיטעונו שכבר נות הי' שייך לגציהם שנאצד והם ככ"ל כחיי אומר על הגאון נאמר הגולה ונר"ש קלוגר ז"ל כי עיר קאנרי"ב ילדה ועיר ראויא גדלה שצשועי חיי נא לה אורה עיר הגדולה צראדי כי אצדה כלי חנודתה : וצזה אונתי לפרש ויה דאיתא צנדרש איכה צפסוק עונותה צשוליה כד דונן רבי יוסי עאל האי קצא ופתח ואומר מלינו קילוקן של לדיקים קשה לפני יהקצ"ה יותר ונ"ק תוכחות חסר שתיים ונחורצן צית הנקדש צתוכחות כתיב והפל א ה' את ונכותך ונחורצן צהני"ק כתיב ותרד פלאים אצל צכילוקן של לדיקים כתיב (צישעיה כ"ע) הנני יוסף להפליא את העם הזה הפלא ופלא וכל כך למה ואצדה חכונת חכניו ובינת צכניו תסתתר דיש להקשות דלמה הוא הפלא ופלא וגם הוי ליה לומר ואצדו חכני ונכניו ויה חכונת חכניו וצנינת צכניו אך יבן דהנה צנייתת הלדיק הוא השיקר להתאונן על חכונתו וסודתו ולדקתו ועוד יש נוסף לזה עפ"י ויה דכתיב (צונלכים צ' צ) ויהי צהעלות ה' את אליו צקערה השונים וילך אליו ואלישע ון הגלגל וגו' וירדו צית אל וילאו צני הנציאים אשר צצית אל אל אלישע ויאמרו אליו הידעת כי היום ה' לוקח את אדוניך ונעל ראשך ויאומר גם אני ידעתי חסרו ואח"כ כשעלם אליו השניינה ואלישע חזר כתיב

מצבת קודש

ויראוהו בני הנביאים אשר זכרוהו וגו' ויאמרו אליו הנה כל יש את עזדיך חננים
ונשים בני חיל וילכו כל ויבקשו אדוניך פן נשאו רוח ה' וישליכנה בחדר הסתרים וגו'
אכתב רש"י ז"ל אפשר אמש אמרו לו הידעת כי היום ה' לוקח את אדוניך ויעל
וראשך ועכשיו נעלם ומהם היכן הוא . ונלמד ניום שנגזר אליהו הלכה ועסתלקת
רוח הקודש עין הנביאים וש"כ לא ה' רוח הקודש נרובה בישראל (ועיין בספר
לפנת פענח להגאון ומהר"י ונראה כי תלם ונאמר כלי יקר על נביאים ראשונים
והם שהביא דבר נחמד בשם הגאון קודש הק דשים ומה' ר"י לוריא ז"ל דבר נאה
אשר הספיד להגאון מהר"ק לענין הסתלקות הרוח חזונו עין האדם נסתלק עין
האזנים רחוקים עין הלש"ע"ש השתהי דבריו לעיל בהקדמתי לספרי בנספד
תנורו' להשר הק"ן בישראל ומה' יעקב ראמה שולד ז"ל נפריז ועיין בחכם לבי תשוב'
ע"ו לענין אספתהו התרגומה ולא נלאו בה לב שוביח ראי' מדברי הר"י ז"ל ע"ש) :
דרי מלינו צניעת הסכם הלדיק אנון צכות לא ננעיה חכמה ולדקחו שאלדה
אלא אף שנאמר ונסתתר עין החכמים ונבונים ששאלרו שבעורו שבחיותו
האל"ל חכמה ובינה על צ"י ונעשה צניעתו נאמר ומהם זה שאמר האי קבא
דמבוכה וצמורין צה"ק הוא פלא אחר' אותו הרעה שבא ומהתוכחה או הצה"ק
שנחשב צה"ה אבל צמילוקן של לדיקים . הוא הפלא ופלא וכ"כ למה ואצדה וגומר
היינו ונלמד מה שנאמר הוא עם חכמתו ותורתו וגם ואצדה חכמתו ובינה
נבונה תסתתר היינו עין הנאמרים צחיים שהיו צחיים חכמים ונבונים ועשה צמילוקן
נאמר החכמה והבינה ומהם ודוק וזוה יוצן פסוק צפ' תצוה גם כל חלי וכל נכה
אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם ה' אלהיך ורשטיקן זו ניתת לדיקים
ורבים נבוכו הא"ך נוכח דכונה על ניתת לדיקים וגם קשה נודע אינו נופרש
להדיא אותה ונכה וגם יש להקשות צזה דכתיב כל חלי וכל נכה הכי הוי ליה
לנוכתב גם חלי ונכה אשר לא כתוב וגם בלשון בספר התורה הזאת אינו נובן
דהוי ליה לנוכתב צמירה הזאת או בתוכחה אבל לשון בספר התורה הזאת נשנוע כל
הספר תורה כולה וגם לשון לא כתוב אינו נובן דהוי ליה לנוכתב אשר לא כתובה
דקאי אונכה ועפ"י האמור יוצן דהנה נכה ותוכחה הנבואה בתוכחה כל אחד הוא
גנע צפני עלונו ואמר כל חלי היינו ומה ששקול כנגד כולה וכל נכה היינו דבר
כפול ונפרש ומה היא אשר לא כתוב בספר התורה הזאת היינו ומה שלא נכתב
צפירות בתורה הזאת ולדיק חכמה ותצונה להצינו יעלם ה' עליך היינו שיתן לך
העלמה ומהם (וכן איתא צורה חרש פ' תצוה דיעלם דהכא פירוש העלמה) כלומר
שיאמר חכמו ובינת נבוכיו תסתתר ולא ידעורק ומה שנופרש בתורה הזאת להדיא
אבל צונה שלא כתוב בתורה הזאת יהיו להם העלם וספיר אמרו חז"ל דזו ע"י
ניתת לדיקים דבעוד הלדיק והת"ח צחיים יותר השפעה להדור בחכמה ובינה להצין
וה שנועלם ומהם אבל צניעתו יאמר חכמתו ובינת נבוכיו תסתתר ודוק היעב :
ובזה יוצן ומה דאיתא צמורה דף י"ג ע"ב אמר רבי יהודה ונלמד שהי' ונשה
נועל צכפני השכינה ונלמדי השרת אמורים לקת ה' עשה ונשפטיו עם
ישראל והקצ"ה הוא אמר וני יקום לי עם ונרעים וני יתיכז לי עם פועלי און

מצבת קודש

קעו

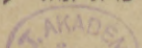
ושמואל אומר נני כהחכם ונני יודע פשר דבר ור' יוחנן אומר החכמה נחלין תמלא
ואיזה נוקם זינה דלפי נ"ש רננזו על ארבעה נייני דהספדה דנולאכי השרת אומרים
זהספרם לרקת ה' עשה היינו שהי' לדיק ונשפטיו עם ישראל היינו שנחפס צעון הדור
עומם וזהספד הקצ"ה אומר דלא די ההספד הנ"ל רק אומר נני יקום לי עם נרעים
היינו הרעה שיכול לצוא להדור צנייתו ושמואל אומר דזה לא סגי אלא הספיד אותו
נני כהחכם היינו על אצדן חכמתו ורבי יוחנן אומר דגם צה לא סגי אלא הספיד
אותו החכמה נחלין תמלא וגו' היינו שצחיו האליל חכמה על אחרים ועכשיו צנייתו
החכמה נחלין תמלא היינו שנאבד חכמה ותצונה ונהנשארם כנ"ל ודוק צה כי הנה
דברים נחומים כן אפי' אומר להגאון רבשכמה"ג ונהרש"ק זלה"ה אשר האר עיני
חכמים צתורתו וכל השו"ת אליו הציאו והשיצו לשואלי' ועתה אפי' להדור שאצדה
אצידה גדולה ויקרה וה' הונחם ליון הוא ינחם לשבר ישראל צלע הנות לנלח וצא
לליון גואל אמן . ע"כ העתקתי קלת ונדרוש הספרו והארכתי צה . צעה"י .
אודה לאל אשר זכיתי לצרך כעת על המוגמר הנה נתתי לפניכם כרם חמד ונלא
ונגדים צו יותר נשתי נאות גאוים וקדושים וצו ההערות יקרות אשר אחרי
ראיתי כי הגאוים המוצאים צחצרת נזכרים צשו"ת יגעתי נאוד להראות איזהו
נוקמן ונטייתי ידי עליהם אחרי עיון רב המוקומות צש"ס וצפוסקים וצעה"י
יגעתי ונלחתי ואחרי העלתי על הספר ראיתי כי כבר עלה צדי ונחצרת שלימה
וצה ספוני טוויני קודש ערצים לכל קורא ישנחו צו החכמים ויגילו צו הנצונים
כי הוא חיבור יקר ונאוד וכבר פעולתי הנכדה צג' חלקים הראשונים ונלא
חן צעה"י צעיי חכמים גדולי ישראל והנצקרים הגדולים ויש לי נוכחי תהילה
ונכל החכמים ות"ל נתפסט ספרי עד קלה ארץ הודו וונגרים וארץ הלצי ונקרוב
נחצקשתי ונעיר קוסטנאפיל לשלוח שניה ספרי ונלצת קודש וגם זה יוניס נחצקשתי
ונחת הרב החכם . ונפולג ונח' אצרהם צרלינר הנוכונה דאקטר צרלינר אשר הוליא
לאור ספרו זכור לאצרהם על רש"י על התורה ציקש ג"כ צונכצו להצחור החכם
הנופולג כנר חיים יואל לאדוניי כיי לשלוח לו ג"כ ספרי ונלצת קודש ואקרה כי
זה הנחצרת עוד לו יתר שאת על הראשונות כאשר עיני החכמים והגדולים
יראו ויצרכוני צעה"י על ונפעלי אך צאונת ונלחתי לא נגורה כי יש לי יותר
ונשלש נאות נוסחאות וננלצות לגאוני ושרי התורה עם ההערות יקרות עליהן
ונלצד ונלצות עתיקות אשר עורם צלתי ונוקים . וגלי כלים עליהם והנלחכה
צכל יום ונרובה וההולאות רבות ועצמונות צזה גלל כן אשלם צחתי תודה להשרים
הגדולים הקלניס עשרת צית ישראל הלא הנה השר הקלין צארין ראטהשילד
נע"נ ווינן והשר הלדיק אור ישראל הנפורסים צלדקתו . קש"ת נני וואלף
בארין ראטהשילד ננפ"פ דוניין אשר שלח לנו נדצתו ע"י הרב החכם ונח'
יצחק קופמאן נוכר ספרים ננפ"פ והשרים הגדולים אנוקטאוו ואחיו אלפאסיני
צארין ראטהשילד צני השר הקלין ונח' יעקב צארין ראטהשילד ז"ל ננפריז אשר
שלחו לנו נדצתם היקר ע"י איש נאמן ציחם הרב החכםהכהן הגדול הנצקר הנכבד
קש"ת ונח' אצרהם הכהן הנוכונה דאקטר אלצערטני נשיא דארעא קדישא לכן

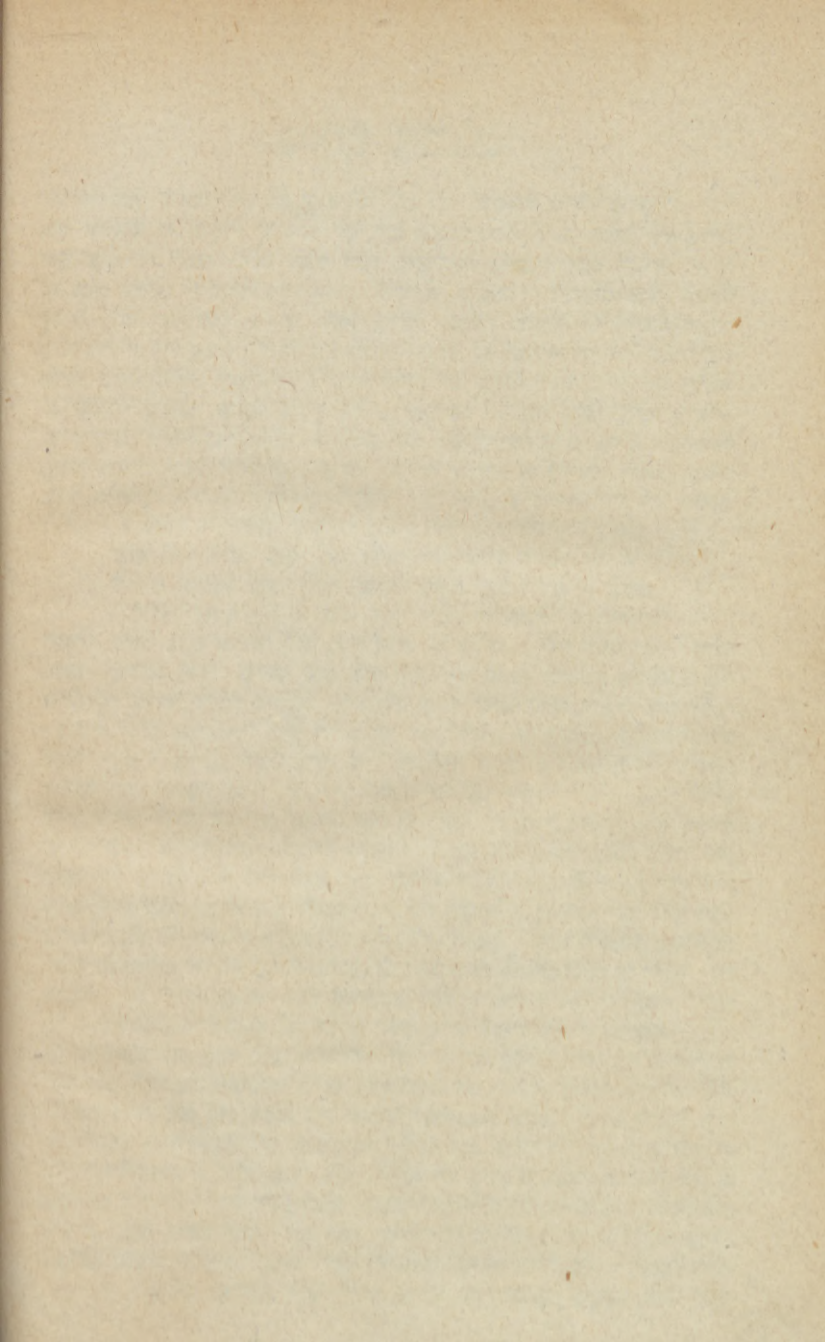
מצבת קודש

יצרך ה' אותם צחיים ארוכים וכל טוב ורקוה כי הגזירים השרים הנה יתנוככי
 עוד ציינך לקם להביא לבית הדפוס עוד יתר נחצתי ורקוה כי נחצתי זאת
 תנאלו חן ג"כ צעיני החכמים והנזקרים דברי השם ושונה דברי הגאונים שרי
 התורה וילפס לתשועת ה' טזכות הגאונים ושרי התורה יעמוד לי שאוכל לישב על
 התורה ועבודת ה' צנומה ואזכה להוליא לאור חידושי כבוד אבא מרי הגאון
 הקדוש עם הטהות וחידושי על גפ"ת והתורה ועל אגוזי ויצרכי ד' אותי ואת כב"ב
 וצפרט צני יחדי היניק וחכים כ' נפלה הירץ שיהיו לאורך יוניס ושנים לחיים
 ארוכים ועושר וכבוד הנעתיר גבריאל בהגאון הגדול החריף הענוס קדוש ה'
 הנפירסי' ככל העולם בתורתו וקדושתו ויהי נשתי הירץ וזקוקל"ה רח"ד ונ"ך דתו"ה:
 ואפרין נוע"י ותשולח חן כהדני המופלא המושלם כש"ת ויהי יחוק ונאנדיל ונ"ק
 קטריא כ"י חוכב אבנים פה לצב השם עזרני בהערת הנלכות הגאונים לתק
 ולצדד במלאכתו הירקס לכן יצרך ה' חילו ופועל ידו תדלה :

נפתח סוד ושלמי תורה נהה הגאון הנפירסי' כש"ת ויהי יעקב
 ושעיש כ"י צו"ח ספר ונקראי קודש ואחלי יעקב המוכתר צחכות
 הפילאזופיא והנעוטר צעדי זהב נאלח ארוניו הנלך יר"ה :

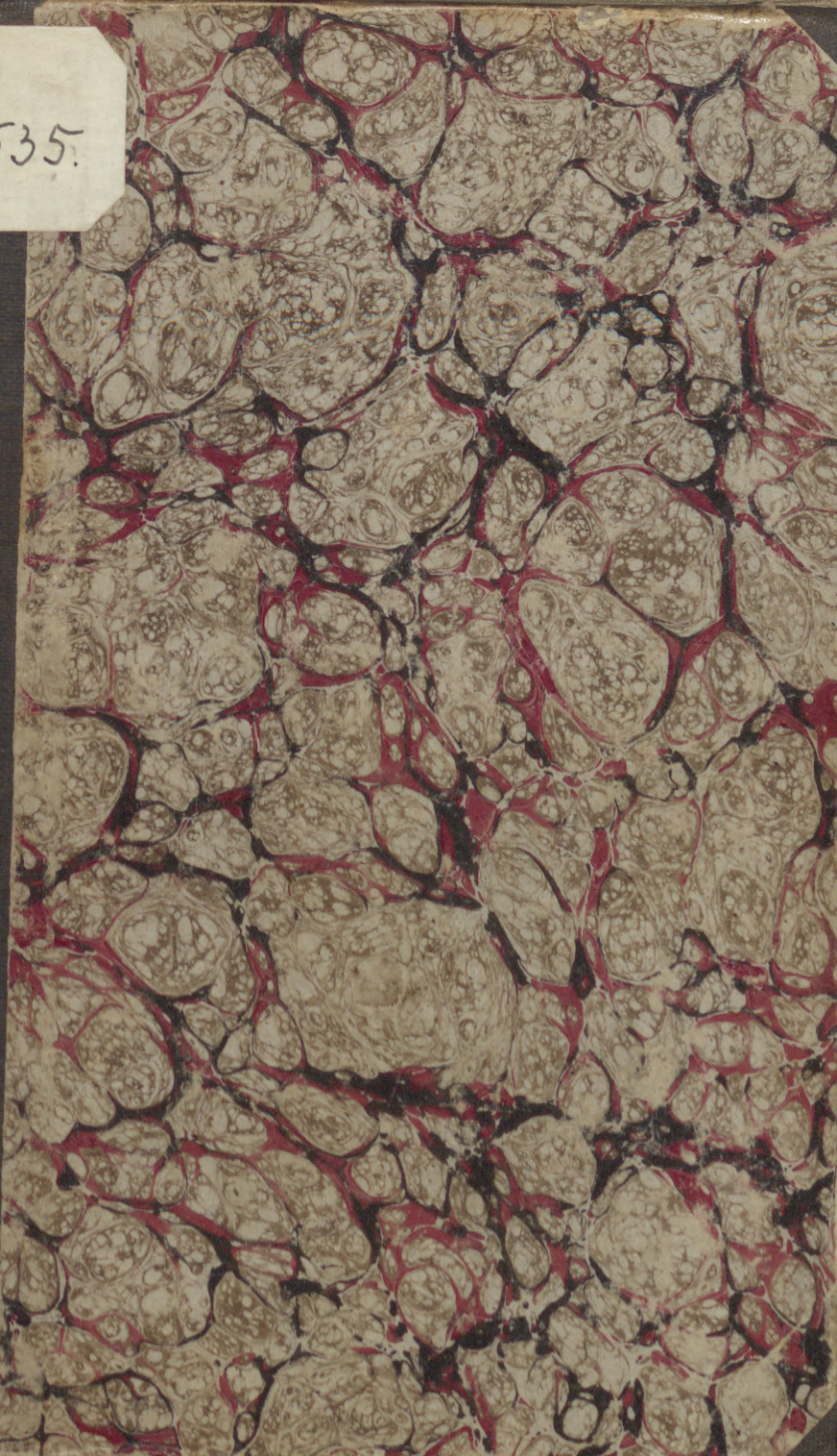
הלם דחיתו אחרי רואי שנגור כ' ונצת קודש חלק טרביעי צרוז פאר והדר
 ומשולב צלילים ופרחים ונעשה ידי חונן ה"ה הרב החריף ויהי גבריאל צהרב
 הגאון האוניתי לריק ונשגב ויהי הירץ סוכסטיף זללה"ה רח"ד ונ"ל דקהלתינו
 ואחרון נשונה שצחלק זה החלם כמו ועולם ידו יתת ונחלקים שכבר הדפים .
 ועוד ידוננו י' להעתיק ונלכות הגאונים כ"ע וליהן ונהודו עליהם . לכן נוטל
 עלינו להלל ונעשו ולפארו על רוב טרחתו וגינתו ואתם אח"י אל תענודו
 ונחוק פתחו שעריכם והצילו ספרו אל תוך ציחכם וחזו ונאן נצרא רבא צישראל
 נתנו ידיהם לתנוכו הלוא הנה השרים היושבים ראשונה ונשפת צית ראשהוילך
 נרם יאיר לעד . הנה לא ענודו ונחוק וקינו לקול קורא וצלו לעזרת ד' לעזור
 להרב ה"ל ועל ידעלתם לו להדפיס חלק זה . לכן ונגדולים תראו וכן תעשו ותדעו שאם
 גם אתם תלכו צחית הדרך אז יוסף חונן להעמיד כל הנלכות ונהגאוכי על חלם ולהודיע
 אח"כ צעיר צת רביס ונקוס ונשכנס ואשר פעלו צחיתס ונצמות לא יהיו ונאלחו נפרדים .
 ולבי רחם דנה טוב . להודות לכל משפחות בית ראשהוילך כ"י השרים
 והסגנים ד' ע"י כאו"א לפ"כ עבור ששלחו אלי וננדת לצם להיות צחונכי
 הוליה רבא הלז יצרך ד' חילם ופועל ידיהם ירלה שנים לעולם יכון וצחצחתיס וככו על
 אח"י השרים צלצותם ככל ונקונות ונשנותיהם יאריכו יוניס צרוז טוב ויראו צנים וצני
 צנים לויעים צורך שכנשהו אצותיהם ה"דקים כ"ע שיהיו נאה להם ונאה לעולם :
 והנשפלים לננוה . לוקחים ספר כעושי וננה ה"ה הרב החכם הכהן הגדול ויהי
 אברהם המבונה אלברש הבון כ"י ונפאריו והרב החכם ונ"י קופמאן כ"י ונפס"ד
 טצחאלנעמסנא חליו הצרכה ונאלח השרי' מבית ראשהוילך היראים כ"י ונ"א כל כשכה
 טוצחם והשדלתם לטובת חברתינו כל הימים דברי צעירא דונן חצריא חותם פה לצבו
 נקרא' לענוצנרג יום ד' י"ב לחודש ונחם אצ לטדר לנען תחי' כו' תרכ"ט לפ"ק .
 יעקב יצחק ושעש בעהמ"ח ס' שו"ת אחלי יעקב ומקראי קודש .

B

535.

35h

577

33

70